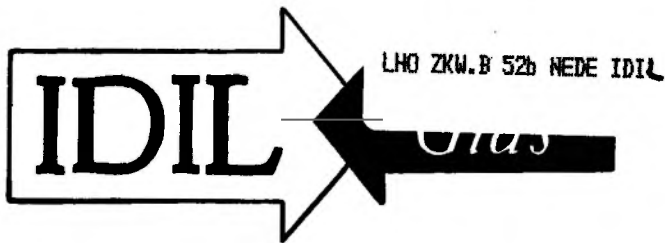

AUG./SEPT. 1965 JAARGANG XVII NUMMER 1/2

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9694-9774

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
Kroniek van jeugdlectuur	3
Godsdienstige lectuur	9
Herdrukken vragen uw aandacht	10
Bibliografisch register	13
Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?	16

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Vonderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- ° = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = Storend neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- P = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9694 *Wipneus, Pim en de zonneparel* door *B. W. van Wijckmade*. Als reus Klonterdobonkie door kikkers wordt geplaagd, roept hij de hulp in van de kabouters Wipneus en Pim. Dezen krijgen van de fee een toverparel mee, die hun bij de uitvoering van de opdracht zal bijstaan. Maar de parel raakt zoek en de kleine mannetjes moeten veel beleven om de kostbaarheid terug te vinden. Allemaal erg bedacht en weinig geïnspireerd geschreven. (f 1,75)
- 9695 *Ventje Glas Ventje Hout Ventje IJzer* door *Alice Toen*. Drie mannetjes, elk van ander materiaal gemaakt, hebben elke dag weer ruzie over de samenstelling van de maaltijd en daarom gaan ze op zoek naar een huishoudster. Hun plannetje slaagt en bovendien krijgen zij ook ieder een hart. Een fantasierijk verhaaltje, waarvan taal, stijl en uitvoering echter te wensen overlaten. (18 fr.)
- 9696 *Mokie en Popie* door *Roger Bussemey*. De reeks stripverhalen onder deze titel is weer met enkele deeltjes uitgebreid. Nummer 3: 'M en P op weg naar het zuiden' is moeilijk te volgen zonder bekendheid met de voorgaande boekjes en bovendien komt het merendeel van de optredende volwassenen er wel zo slecht af, dat men de lectuur bezwaarlijk nog pedagogisch kan noemen.
- Nr. 4: 'M en P en het witte veulen' laat de beide indianen-kinderen enkele grappen uithalen met Rode Vos, die echter afgestraft moet worden als hij een mooi wit veulen wil vangen. Zoals in deze serie gebruikelijk, volgen er na het titelverhaal nog een paar kleinere gebeurtenissen.
- Nr. 5: 'M en P en de pelzendief' begint weer met enkele grapjes rondom Rode Vos, die zich ditmaal als beer verkleed heeft, en daarna lossen de kinderen een pelzendiefstal op.
- Nr. 6: 'M en P ontmoeten Teddy' beschrijft hoe de jongelui een blanke man volgen en dan meermalen in handen vallen van vreemde Indianen-stammen. Als jeugdlectuur heeft de reeks weinig te bieden: de plaatjes zijn acceptabel, de summierere tekst bestaat voor een deel uit kreten en uitroepen. (p.d.l. f 1,90)
- Wendel waagt 't* door *M. Chrissilla Pieterse, c.p.s.* Het levensverhaal van een jongetje, dat priester, monnik en missio

naris wordt. Op de linkerpagina de tekst; rechts tekeningen, die wat geforceerd vlot en daardoor flauw aandoen. De historie verloopt geheel in de stijl van de roomse blijheid, die naar wij dachten voor 1940 gestorven was. Stilistisch en pedagogisch waarlijk een gedrocht. (geb. f 5,90)

- 9701 *De avonturen van Pinokkio* door C. Collodi. Een aantrekkelijke heruitgave van de bekende avonturen van de houten pop; vooral door de geestige, kleurrijke illustra-

ties. De tekst is in eenvoudige zinnen geschreven, maar volgt het oorspronkelijke verhaal goed. Het groot albumformaat geeft aan het boek een feestelijk aanzien. (geb. f 5,90)

- 9702 *Het Kauwgumkind* door Jac. van Hattum. Ruim veertig kinderverzen, niet altijd gemakkelijk door de poëtische zeggingswijze, de woordkeus en de constructie. De onderwerpen zijn soms zakelijk, soms verheerlijking van de natuur. Enkele verzen werden reeds eerder gepubliceerd. De lyrische taal, die aantrekkelijk speelt met woorden en klanken, maakt de bundel kostbaar voor goede lezertjes. (f 1,75)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

9703 *Roodjasje* door Jadwiga Werner. Karin krijgt van haar vader een piepjong eekhoortje, dat door haar met zorg en liefde wordt grootgebracht. De dartele aard van het dier veroorzaakt wel eens schade en misverstand in huis. Tenslotte krijgt het beestje de vrijheid in het park, al kost dit afscheid aan Karin wel wat verdriet. De plechtstatige taal wordt vergoed door de kleurige illustraties van Grabianski, ditmaal impressionistisch en daarom wellicht niet voor alle kinderen aantrekkelijk. (geb. f 4,90)

9704 *Pipo en de waterlanders* door Wim Meuldijk. Pipo beleeft met zijn vrienden een avontuur onder de zeespiegel. Dank zij zijn vindingrijkheid maakt hij alle mensen weer vrolijk en tevreden en ontmaskert hij de boeven. De schrijver heeft weer van alles wat genomen, door elkaar geschud en een verhaal in elkaar geflanst, dat nu werkelijk niet leuk meer is. In deze vorm heeft Pipo zijn roem ruimschoots overleefd. (geb. f 3,50)

9705 *Chi Ming en het maanjeest* door Josephine Marquand. Tijdens een typhoon in Hong Kong worden in een steegje allerlei dingen weggespoeld, maar een katje — teken van geluk voor de Chinezen — komt in het kleine straatje terecht. De volgende dag moet de jongen die het poesje gered heeft, er alweer afstand van doen. Maar zijn goede daad wordt beloond. Sfeervol, veelal kleurig geïllustreerde prentvertelling in poëtische stijl, niet beperkt tot een leeftijdsgroep. Vanwege de vrij moeilijke zeggingswijze is de tekst voor zelf lezen beneden de 8 niet geschikt. (geb. f 7,90)

9706 *De avonturen van Alice in wonderland* door Lewis Carroll. Een vrije vertaling van het wereldberoemde boek, die echter de mindere blijft van de oorspronkelijke tekst en ook van de vertaling van M. C. van Oven-Van Doorn. Ook de aardige tekeningen door Maraja kunnen de oor-

spronkelijke van J. Tenniel niet doen vergeten. (geb. f 5,90)

9607 *Meester Bikkel en de vreemde fontein* door Jan Louwman. In het stadje Smalhoven ontstaat grote opwinding als daar een walvis op de wal komt om voor fontein te spelen. De vreemdelingen-industrie maakt zich onmiddellijk van het gebeuren meester en in de kortste keren is het plaatsje een roezig toeristencentrum geworden. Totdat de walvis het benauwend gaat vinden en maar weer verdwijnt. Een vrolijk verhaal, goed geschreven, maar somtijds geforceerd en met woordspelingen die aan de kinderen zullen ongaan. (geb. f 3,95)

9708 *De beeldstormers van Sint-Elooi* door Julien van Remoortere. Schoolse streken en avonturen van een stel leerlingen van de l.t.s. Sint Elooi: spieken, vechten tegen de lyceïsten, experimenteren met een zelfgemaakte fietspomp-raket, enz. Inlassen verhalen hoe de patroon van de school in de hemel de jongens beschermt en gadeslaat, waarbij weddenschappen met St. Petrus worden gesloten om een pint bier. Deze godsdienstige 'verdieping' is zeker onaangepast aan de beoogde lezersgroep en naar wij dachten toch ook wel uit de tijd. (f 1,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

9709 *De Rode Ridder en de witte tijger* door Leopold Vermeiren. Een bundel die naast de nadelen van de seriewerken over helden — onwaarschijnlijke situaties, onsterfelijkheid van de held — een slechte Zuid-Nederlandse stijl te zien geeft en een wouldbe drie-musketiers-sfeer overplant naar de tijd van de kruistochten, met name Antiochië en omgeving. (geb. f 4,90)

9710 *De Vijf en het geheim van de oude toren* door Enid Blyton. De inspiratie in deze serie (deel 19!) blijkt steeds verder opgedroogd. Ditmaal ontdekken de jongelui aan de kust een geheimzinnig licht, dat hen op het spoor brengt van smokkel-

aktiviteiten. Gezellig verteld, maar overvol van toevalligheden. (geb. f 3,95)

De Vijf en de schat op het fluisereiland door Enid Blyton. Het duurt tot de helft van het boek voor er iets gaat gebeuren. Dan ligt het nieuwe avontuur gereed, dat zonder veel moeite en spanning afgewikkeld kan worden naar het einde, dat meteen weer dient als aanloop naar het volgende deel. (geb. f 3,95)

De Vijf en het circusmysterie door Enid Blyton. De tovenaar van het circus toont opmerkelijk veel belangstelling voor de uitvinding, die de oom van George heeft gedaan. Dank zij het dapper optreden van de jongelui lopen de daarop volgende avonturen goed af. Opnieuw een tamelijk onwonderlijk verhaal. Het wachten is nu maar weer op de volgende delen in deze eindeloze reeks. (geb. f 3,95)

Mensenjacht in Sparta door Theo Covents. De geleerde oom van Bert Rakkers heeft een machine geconstrueerd waarmee men zich naar voorbijgaande tijden kan verplaatsen. Oom en neef springen naar het oude Sparta, waar zij kennis maken met de levenspraktijken van het wrede krijgersvolk en ook een revolutie van onderdrukke volken meemaken. De tijdmachine is in de literatuur geen nieuwe vondst meer; de auteur heeft het procedé benut om veel historische feitelijkheden in het verhaal te verwerken. Tot op zekere hoogte is het dus wel een leerzaam boek. De onverbloemde beschrijving van het ruige Spartaanse leven is echter wel wrege. (f 4,90)

Door het oog van de naald door Franklin W. Dixon. Weer eens een serie-deel (De Hardy's): een van veel onwaarschijnlijkheden voorzien verhaal over een schat uit de Amerikaanse burgeroorlog, die door erfgenamen en boeven naarstig wordt opgespoord. Waar geschoten moet worden, gebeurt dit niet; waar beter uitgekeken had moeten worden, gebeurt dit evenmin; alles om de spelers wat langer in leven te kunnen houden en het boek wat dikker

- te kunnen maken. Alleen voor goedkope spanning geschikt. (geb. f 4,50)
- 9715 *De opdrachi van piloot Pym in Cyrenaika* door *Ivan Southall*. Het valt de jonge Australische piloot Pym zeer moeilijk zijn superieuren te gehoorzamen nadat hem onrecht is gedaan. In de woestijn bij Tobroek weet hij met een ambulance-vliegtuig een hoge officier uit een benarde positie te redden en tevens zijn recht te doen blijken. Een spannend jongensverhaal, waarin de oorlog iets te veel als een avontuur wordt voorgesteld. (f 1,50)
- 9716 *De kikvorsman* door *Libera Carlier*. Alleen maar om het motorjacht van de familie Peters tot een gewone verschijning in de Antwerpse haven te maken en het na enkele weken door politie te doen bemannen die enige boeven op het spoor is, varen de drie broers Peters heen en weer. Ze ontdekken in korte tijd veel, teveel naar de zin van de misdadigers, want op zekere dag blijkt Mark spoorloos verdwenen. Een spannend verhaal met veel bijzonderheden over de internationale zeehavens. Sommige Vlaamse uitdrukkingen zullen in Nederlandse oren wat onwennig klinken. (geb. f 4,50)
- 9717 *Het ijzeren masker* door *A. Dumas*. Een nieuw avontuur van de dapperen uit 'De drie musketiers'. Het verhaal speelt in de zeventiende eeuw onder Lodewijk XIV. In de Bastille zit een jongeman gevangen die de tweelingbroer is van de koning. Aramis wil de twee verwisselen, maar zijn onderneming mislukt. Een met fantasie geschreven verhaal rond enkele historische vraagtekens. De tekst is gelardeerd met een beeldverhaal van dezelfde inhoud. (geb. f 3,95)
- 9718 *Een avontuur in de bergen* door *Karl Springenschmid*. Om zijn vader te bewijzen dat hij beter bergen kan beklimmen dan de ossen hoeden, gaat een jonge berggids-inspe samen met zijn schoolvrienden de gevaarlijkste piek in de omgeving bedwingen. De riskante onderneming loopt voor de jongens goed af en na een straf voor zijn overmoed, krijgt de jongen een echt klimmerstouw van zijn vader en mag hij zich verder in het moeilijke vak gaan bekwamen. De karakters van de jongens en hun onderlinge vriendschap zijn in dit positieve jongensboek fraai getypeerd. (geb. f 5,95)
- 9719 *Het goud van Kapai* door *Phyl Wardell*. Jongelui kamperen aan de westkust van Nieuw-Zeeland. In de nabije voormalige goudvelderskolonie ontmoeten zij de oude Red Oakly, op wiens leven een mysterieuze aanslag wordt gepleegd. Is er een goudschat in het spel? En wie zijn Tom en Bill, die onverwacht opduiken in deze eenzame streek? Een fris en snel verhaal met kwieke dialogen en goede typering van personen en plaatsen. (geb. f 4,95)
- 9720 *Furie, zoon der wildernis* door *Hazel M. Peel*. Levensbeschrijving van een hengst, in vrijheid geboren, gevangen en getemd, kampioen in vele opzichten en tenslotte bestemd tot fokdier. Levendig en afwisselend beschreven met een niet altijd geslaagde poging om het instinctieve leven te verwoorden. De gebeurtenissen zijn niet alle waarschijnlijk; de beschrijving van Furies geboorte in het eerste hoofdstuk zal door sommigen bezwaarlijk genoemd worden in een jeugdboek. Overigens toch wel een aardig boek, dat jonge paardenliefhebbers zal kunnen aanspreken. (geb. f 5,95)
- 9721 *Boefjes uit mijn straat* door *Gaston M. van der Gucht*. Een in het Vlaams geschreven verhaal over de straatjeugd uit de achterbuurten in Italië. De bendes die zich daar vormen, willen eigenlijk geen kwaad en de schrijver laat zien, dat onder leiding van volwassenen zo'n bende tot iets positiefs kan uitgroeien. Ondanks het wel boeiend geschreven verhaal is het vooral over de hoofden van de kinderen heen gericht tot de volwassenen, om hun de nood van deze jeugd te laten zien. (geb. f 7,90)
- 9722 *De laatste kaper* door *Boud Machiels*. Omzwervingen en lotgevallen van Felix Luckner, de later bekende Duitse admiraal, die er in slaagde om tegen het einde van de Eerste Wereldoorlog met een als zeiljacht gecamoufleerde lichte kruiser veer-

tien vijandelijke schepen in de grond te boren. Over het geheel genomen geeft het boekje een opsomming van op zichzelf wel spannende gebeurtenissen. De taal laat wel wat te wensen over. (f 1,75)

- 9723 *De purperen papegaai* door *M. Moreau-Bellecroix*. Pierre, de zoon van graaf Gedeon, gaat op weg om door een riddertocht zijn ridderschap te verwerven. Hij krijgt van zijn vader voor de grootmeester een geschenk mee, de purperen papegaai. Bij toeval ontdekt Pierre, dat dit geschenk een verschrikkelijk geheim verbergt. Men mist wat aktie in het verhaal, dat overigens in meermalen erbarmelijke taal wordt verteld. (f 1,75)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 9724 *Sire van het Stormdal* door *Joseph E. Chipperfield*. Een Amerikaans tv-regisseur neemt uit een Beierse berghut een jonge Duitse herder mee naar Hollywood, waar het dier een filmheld dreigt te worden. Dat het slechts bij één film blijft, is vooral te danken aan de bemoeiingen van een buurmeisje. Ze neemt de hond onder haar hoede en na verloop van tijd ook diens baas. De schrijver blijkt beter op de hoogte met Hollywood-procedures dan met de psyche van mens en dier. De problematiek en een vleugje cynisme maken het boek minder geschikt voor al te jeugdigen. (geb. f 5,95)

- 9725 *Rashida-Rashid* door *Esma Kaib*. In een klein oosters bergdorp woont een jong meisje, dat haar enge dorpsgemeenschap ontvlucht en vermomd als huisknechtje een tijd lang in de grote stad verblijft. Een gelukkig toeval brengt haar weer thuis in een nieuwe en betere situatie. Aardig verteld, met de bedoeling de jeugd iets te leren over toestanden in minder ontwikkelde landen. De kennismaking van het Mohammedaanse meisje met de christelijke godsdienst is er met de haren bijgesleept. (f 1,50)

- 9726 *Shirley Flight en de ontvoerde tweeling* door *Judith Dale*. De stewardess Shirley komt in Djakarta in aanraking met een

bende die de twee zoontjes van een miljonair wil ontvoeren. Het dappere meisje haalt de gekste waagstukken uit om de tweeling te redden en dank zij een groot aantal onwaarschijnlijke situaties loopt alles tenslotte gunstig af. Zwak.

(geb. f 4,95)

Ook jij wordt eenmaal zeventien door *Lise Gast*. Een bijna 17-jarig meisje neemt de zorg op zich voor het moederloze gezin van buurman-dokter. Om haar meer onder leeftijdgenoten te brengen, stuurt de dokter haar als leerlingverpleegster naar een ziekenhuis. Later weer terug in het doktersgezin, verklaart zij de heer des huizes haar liefde. Maar deze weet haar hart te openen voor de jonge plaatsvervanger. Oppervlakkig en weinig waarschijnlijk. (geb. f 5,90)

Een vacantiebaan door *Aimée van Tricht*. Twee vriendinnen ontmoeten elkaar toevallig in Italië, waar Ans als gezelschapsdame vertoeft en Miek als reisleidster. Beide meisjes geraken in moeilijkheden op allerlei terrein en Ans verliest zelfs haar betrekking. Inclusief het happy-end zullen onkritische bakvissen het boek nog wel willen lezen. (geb. f 3,90)

En zo blauw was de zee door *Annelies de Groot*. Een jonge, deskundige verpleegster wordt vlak voor haar huwelijk met een dokterszoon in de steek gelaten. Zij vertrekt naar Jamaica en wordt daar direct geconfronteerd met het rassenprobleem. Helder denken en kwiek optreden loodst haar door alle moeilijkheden heen en aan het eind vindt zij een inheems arts als levensgezel. Would-be-actuele roman, waarin problemen worden aangeroerd die slechts oppervlakkig worden uitgewerkt.

(geb. f 5,90)

Een klap en een kus door *Gitta von Cetto*. Kleine Florence, die het zo erg vindt als 15-jarige nog het postuur van een kind te hebben, vertelt hoe zij voor haar gezondheid naar oom en tante in de bergen wordt gestuurd, waar zij bovendien moet trachten hun verdriet om een overleden dochter te verzachten. Langzaam vechtend tegen haar minderwaardigheidsgevoelens,

wint Florence aan betekenis voor haar omgeving. Resoluut lost zij thuis de spanningen op rond een tegen de zin van de ouders getrouwde broer. Zelf vindt zij ook de liefde. Een geestig, zwierig ik-

verhaal, vol fijne details en met gezonde relativeringen. Een bijzonder charmant tienerboek. (geb. f 7,90)

- 9731 *De woestijn is niet dor* door *Diewwke Winsemius*. Ellen is verloofd, maar voelt zich onzeker. Ze besluit daarom een jaar naar Israël te gaan. In dit land doet zij veel ervaringen op, ze leert Israël kennen, krijgt nieuwe vrienden en keert tenslotte met overtuiging terug naar haar Nederlandse vriend. Een geloofwaardig liefdesverhaal, met veel wetenswaardigs over de jonge Joodse staat, waarvan de levensstijl herhaaldelijk aan christelijke opvattingen wordt getoetst. (geb. f 4,90)

- 9732 *Jonkvrouw Margriet* door *Rona Lentinck*. Een familieverhaal, dat zich afspeelt in het midden van de achttiende eeuw in regentenkringen, waaruit men enigermate een idee krijgt van de leefwijze in die periode. Haat en liefde spelen een grote rol rond jonkvrouw Margriet, die het slachtoffer dreigt te worden van een vroegere fout van haar grootouders. Vlot geschreven, maar niet erg boeiend. Vooral voor meisjes met enige historische belangstelling. (geb. f 4,90)

- 9733 *De gezanten van Ra* door *Theo Covents*. Via een tijdmachine mag een neef met zijn

oom naar Oud Egypte, 1274 voor Christus. Ontvangen als afgezanten van de Zonnegod, beleven ze enkele hachelijke avonturen en maken intussen een geschiedkundige tournee. De documentatie is wankel: een uitleg van Egyptische bouwtechniek blijkt onverstaanbaar; bedenkelijk is de gedetailleerde beschrijving van wreedaardigheden en van een onfris balsemingsproces. Realiseert de auteur zich wel nauwkeurig genoeg, voor wie hij schrijft? (f 4,90)

Als je zou durven door *An Rutgers van der Loeff*. Ragfijne beschrijving van het gevoedsleven van verliefde tieners: een meisje dat geïmponeerd wordt door de stoerheid van een nozemleider; een lid van diens bende dat verliefd wordt op haar; hun langzame toenadering en uiteindelijk verwijdering. Naast het gevoelige meisje staat haar probleemloze zusje, naast de jongen een oudere broer, die enkele levenslessen geeft. Het verhaal is buitengewoon knap in de levensechte dialogen en de weergave van emotionele labiliteiten. Het openhartig aan de orde stellen van eigenlijdsse seksuele problemen verdient waardering. Ernstig bezwaar moet echter gelden tegen de ethiek, die daarbij wordt geponoord: goedkeuring van masturbatie (bedektelijk op pag. 28) en als vanzelfsprekend aanvaard premaritaal geslachtsverkeer (herhaaldelijk in de betogen van de oudere broer). Zou de schrijfster hebben volstaan met het rapporteren en analyseren van eigentijdse jeugdproblemen, men zou het boek dankbaar aanvaarden. Nu zij echter indirect een seksuele ethiek propageert, die van katholiek standpunt onaanvaardbaar is, moeten wij helaas dit voortreffelijk geschreven boek afwijzen.

(geb. f 5,90)

Bang zijn in het donker door *Elco Jonker*. Hans en Anita ondernemen een vergeefse poging om in hun schoolblad het weinig voorbeeldig leven van enkele leraren aan de kaak te stellen. Zij naderen elkaar naargelang de omgeving hen meer uitstoot. Als Anita's moeder zelfmoord pleegt, komt het meisje bij Hans in huis, maar daarmee begint de vervreemding.

9734

9735

Hans flirt met een vamp, maar hervindt tenslotte Anita. Goed geschreven met scherp inzicht in de psyche van de puber. Echter eenzijdig in de schildering van uitsluitend perverse, machtsbeluste of sullige volwassenen. Onaanvaardbaar in het seksuele contact van de hoofdpersonen. Ietwat drakerig in de ontknoping. Een grijns-spiegel van een gedeeltelijke realiteit, waarop men terwille van de jeugd minstens enige visie zou willen waarne-
men. (f 6,50)

- 9736 *De verloofde van de zeewolf* door G. G. Toudouze. Blei-mor de Zeewolf, admiraal van de Romeinse vloot, eerst onder Tiberius, later onder Caligula, redt een meisje en haar stervende moeder uit de handen van zeerovers. Als het meisje volwassen is, verlooft hij zich met haar. Caligula tracht zich echter van het meisje meester te maken, zodat slechts de vlucht hen redden kan. Om de wreedheden en de waanzin van de keizer worden geen doekjes gewonden; ook zijn perversiteiten komen enigermate aan het licht. Meer sensatie dan historie en een hinderlijk pathos op de koop toe. (f 1,75)

GODSDIENSTIGE LECTUUR

- 9737 *Abraham* door J.-M. Georgeot. Deel 13 uit de serie 'Vertellen uit de Bijbel' vertelt de geschiedenis van Abraham voor kinderen na. Het boekje is wel geslaagd te noemen, vooral in het illustratiemateriaal. Het thema — Abrahams gelovige offergezindheid — is eenvoudig benaderd, maar of het de kinderen geheel duidelijk zal worden? Misschien is ook de vertaling daarvoor iets te stijf. (geb. f 2,80)
- 9738 *Jacob* door J.-M. Georgeot. Ook in deel 14 uit dezelfde serie zijn de simpele, felgekleurde platen sterker dan de tekst, die het verhaal over aartsvader Jacob zo beknopt samenvat, dat zij eerder bruikbaar lijkt als leidraad bij een vertelling dan als zelfstandige lectuur voor kinderen.
(geb. f 2,80)
- 9739 *Wij vieren feest* door R. M. van den Bosch, o.praem. Een kinderlijk, maar allerm minst kinderachtig kerkboekje, helemaal

bij de tijd, smaakvol naar tekst en illustraties. Na een sober morgen- en avondgebedje wordt het kerkelijk jaar gevolgd met korte tekstjes die deels onderrichtend zijn, deels ongemerkt leren mediteren. Het misformulier is hetzelfde dat in de parochiekerken sinds Advent '64 wordt gebruikt. De bijzonder goede prentjes hebben een Zuid-Duitse inslag. (geb. f 3,50)

Kijken en bidden in de mis door Raymond van den Bosch, o.praem. Kleurenfoto's van een misviering voor kleuters die amper kunnen lezen, met eenvoudige tekstjes. Deze laatste voldoen naar verhouding nog het beste, omdat bij foto's van liturgische handelingen onwillekeurig een element van pose optreedt. De uitgave demonstreert onze hedendaagse liturgische perikelen: de instructie van de diocesane commissie van febr. 1965 heeft alweer een en ander achterhaald. (geb. f 2,90)

Alle eer en glorie door Raymond van den Bosch, o.praem. Deze uitgave bevat misfoto's in kleuren, de officiële vertaling van de misgebieden waarbij men voor kinderen graag enige verklaring had zien toegevoegd, en twee 'vrije' gebedsteksten, eenmaal voor eersteklasseertjes en eenmaal voor iets ouderen. De kindertoon wordt doorgaans goed gevangen. Bezwaar geldt tegen de passus in het offerandegebed: 'Ik mag niet meedoen als ik ruzie heb... Ik zal lief zijn voor iedereen die met mij aan Uw tafel is'; tegen de canontekst: 'Jezus Uw zoon, Hij staat nu aan het altaar door middel van de priester', hetgeen niet alleen slecht Nederlands, maar ook spiritistisch is; en tegen het verwarrende (concelebratie?): 'de apostelen die voor de eerste keer met Jezus samen de mis mochten doen'. (geb. f 2,95)

Verhalen over Jezus door Betty Smiib. 9742
Onder deze serie-titel verscheen een viertal boekjes over het leven van Jezus op aarde.
'Het kindeke Jezus' bevat het geboorteverhaal, zonder apocrievie uitweidingen. Iets van de oorspronkelijke eenvoud lijkt verloren te zijn gegaan; er staan nogal wat moeilijke woorden in. Toch blijft het ver-

haal bruikbaar en hier en daar zelfs charmant.

9743 'De knaap Jezus' beschrijft de jeugd van Jezus, beginnend bij de vlucht naar Egypte en eindigend met de terugvinding in de tempel. De sobere evangelietekst, die onder elk hoofdstuk staat afgedrukt, vult de schrijfster aan met kleine vondsten van haar fantasie en met details die aan het leven in het Palestina van die dagen ontleend zijn. Voor de christelijke zondagschool geschreven, maar ook voor katholieke kinderen aantrekkelijk.

9744 'Verhalen van Jezus' bevat vier bekende parabels: het verloren schaap, de landman die uitging om te zaaien, de barmhartige samaritaan, en de verloren zoon. Na elke gelijkenis volgen uitleg en bijbelteksten.

9745 'Vrienden van Jezus' zijn al degenen die hem gastvrij in hun huis ontvangen: Martha en Maria, de Emmausgangers en anderen. De schrijfster vertelt in het kort iets over deze mensen en geeft aan het einde van ieder verhaal een stukje van de betreffende evangelietekst. De kleurige illustraties in deze reeks zijn voor kinderen aantrekkelijk. (p.d.l. geb. f 2,95)

9746 *Heiden zijn is een schande* door Gentilis Aster, o.f.m.cap. In een vlotte, prettige stijl wordt een overzicht gegeven van de missie van de kapucijnen in het Ulanga-district in Tanganyika. Ongemerkt daalt men af tot de kern van de moderne missieproblematiek, die men afgezien van de plaatselijke omstandigheden, ook elders terugvindt. Een uitstekend voorbeeld van moderne voorlichting over de geloofsverbreding in de ontwikkelingsgebieden.

(geb. f 7,90)

HERDRUKKEN VRAGEN

UW AANDACHT

9747 *Fik* door W. G. van de Hulst. Het hondje Fik vertelt van de avontuurtjes, dat het met zijn baasje Jan beleefd. Climax is Fiks verdriet bij Jans ziekte en de vreugde bij zijn beterschap. Een lief vertelsel uit een

vredige kinderwereld met een tikje religiositeit. (geb. f 1,30)

Bruun de beer door W. G. van de Hulst. 9748
Nog altijd doet dit verhaal het wel, over zieke Rietje van de schoorsteenveger, die haar geliefde beer door de wildheid van haar twee broertjes bijna voorgoed kwijtraakt, maar hem nadat hij enige ruige avonturen heeft beleefd, toch weer in de armen kan sluiten. Soms te ouderwetszwaartillend, maar spannend voor de kleinsten. (geb. f 1,30)

Het klompje, dat op 't water dreef door W. G. van de Hulst. 9749
De molenaar vist een klompje uit het water en vreest dat er een kind verdrongen is. Alle mensen uit het dorp gaan op onderzoek uit, totdat blijkt dat een ventje met de klomp van zijn zusje is gaan varen. Een dramatisch, ouderwets verhaaltje. (geb. f 1,30)

Annelies door W. G. van de Hulst. 9750
Een meisje raakt tijdens het spelen met een vriendje wat te ver van huis en gaat nogal gevaarlijk in een bootje varen. Vader en moeder zijn erg ongerust, maar alles loopt gelukkig goed af. Een braaf verhaaltje in christelijke trant. (geb. f 1,30)

De bengels in het bos door W. G. van de Hulst. 9751
Twee stadsmisjes logeren bij hun grootouders, die bij een bos wonen. Als er een bosbrand uitbreekt, krijgen de zoonnetjes van de molenaar de schuld, maar na enige aarzeling bekennen de meisjes, dat zij door met lucifers te spelen de brand hadden veroorzaakt. Natuurlijk volgt er vergeving en verzoening, met een pannenkoekenfeest op de koop toe. (geb. f 1,30)

Rozemarijnje door W. G. van de Hulst. 9752
De vijf deeltjes van 'Rozemarijnje', die elk afzonderlijk reeds vele herdrukken beleefden, hebben elkaar gevonden in één band van groot formaat, voorzien van aardige zwart-wit-tekeningen die goed bij de tekst passen. Het zijn genoegelijke verhaaltjes over de belevenissen van een meisje, dat door haar opgewekt karakter, haar hartelijkheid en blijmoedigheid iedereen om zich heen weet te vertederen. Het verhaal zal de jeugd stellig nog boeien,

ofschoon de ouderwets-burgerlijke sfeer en de overdreven karakter-tegenstellingen thans verouderd blijken. (geb. f 14,90)

9753 *Ukkepek* door *Max Bolliger*. Kleine Peter gaat voor het eerst naar school en wordt meteen voor Ukkie uitgemaakt. Hij vindt dit vervelend en komt in moeilijkheden door zijn dwars optreden, tot hij in de hoek zijn zakken leeghaalt en de voorwerpen hun eigen verhaal laat vertellen. In woord en vooral in beeld zijn deze histories bijzonder aantrekkelijk voor de kinderen. (geb. f 7,90)

9754 *De wonderketting* door *Margreet Bruijn*. Een derde druk die nauwelijks nog aanbeveling behoeft. Janneke van Dalen woont in de boswachterswoning van het landgoed Rozenburg. Rudolf, de kleinzoon van de baron komt er logeren omdat zijn moeder ernstig ziek is. En dan beleven die twee een wonderlijke zomer. Een prachtig ver-

haal, waarin droom en werkelijkheid prachtig verweven werden. De vele zwart-wit illustraties door Alie Evers zijn bijzonder geslaagd. (geb. f 3,25)

9755 *De lotgevallen van Sajo en haar bevervolkje* door *Grijsze Uil*. Onopgesmukte vertelling over twee eenvoudige Indianen-

kinderen die hun leven wagen om hun dierenvriendjes, de bevers, weer bij elkaar te brengen. De miniatuur-pentekeningen van de auteur passen helemaal bij de sfeer van het verhaal. (geb. f 7,90)

De vrijheid werd duur betaald door *Bram Wildeman*. Een klein boekje over de vaderlandse geschiedenis tussen 1940 en 1945 met enige uitleg van het Europese voorspel tussen 1930 en 1940. Een weinig opzienbarend, maar voor het beoogde doel wel bruikbaar schoolboekje. (f 1,25) 9756

Een vakantie op de Stinshoeve door *G. van Heerde*. Met de nieuwe auto maakt de familie Tam diverse dagtochten, waarbij vriendschap wordt gesloten met een eenzame schilderszoon, een onderaardse gang wordt ontdekt en een oud kannetje gevonden dat op raadselachtige wijze verdwijnt. De voorvallen geven niet zoveel spanning, maar aan de uitbouw van de psychische evoluties werd aandacht besteed. (geb. f 2,40) 9757

De Rode Ridder en het blauwe vuur door *Leopold Vermeiren*. Prins Bohemond heeft met een zekere Firrus, een Turkse bevelhebber, tegen goed geld een akkoord gesloten om de stad Antiochië door list aan de kruisvaarders over te geven. Rond dit verraad spelen de Rode Ridder en zijn vriend Rond een gedurfd spelletje. Simplistische opzet en wat stijf van taal. (geb. f 4,90) 9758

Toen Moeder beter was door *To Hölscher*. Deze negende druk (!) wettigt de veronderstelling dat dit onopgesmukte verhaal over de alledaagse wederwaardigheden van het gezin De Graaf ook nu nog de jonge lezeressen weet te boeien. De pedagogische strekking van het boek blijkt nog steeds leefkracht te bezitten. (f 3,80; geb. f 4,95) 9759

In de greep van de vijand door *B. Visser*. Deze vermoedelijk voor schoolgebruik bedoelde uitgave geeft een sobere, heldere en kernachtige beschrijving van de oorlog 1940-45 ter gelegenheid van de herdenking in 1965. Inlassen in de documentaire stijl beschrijven typerende voorvallen in het 9760

- persoonlijke vlak. De foto's zijn goed gekozen. De stijl is ongekunsteld, maar het woord 'verklapper' (p.32) doet vreemd aan. (f 1,50)
- 9761 *In galop over de Pampa's* door René van Nerum. Dit vlot geschreven boek speelt in de tijd, toen de indianen van Zuid-Amerika hun gebied moesten prijs geven aan de binnenkomende blanken. De ontwikkeling van Pata van kind tot volwassen indiaan wordt op de voet gevolgd, waarbij spannende avonturen te noteren zijn. (geb. f 4,95)
- 9762 *Voetbal* door Hans Molenaar. Een aller-aardigst voetbalboek waarin de schrijver op een gezellige jongenstoon diverse beroemde cracks onder de loep neemt en vervolgens de tactiek en techniek bespreekt. Ook geeft hij een duidelijk beeld van de verschillende systemen, om zijn werk te completeren met de verklaring van enkele moeilijke uitdrukkingen in de voetbalport. (geb. f 6,90)
- 9763 *Distels en rozen* door Netty Koen-Connrad. Nina Zeegers, die het aan niets ontbreekt door een gelukkig huwelijk, een lief zoon-tje, een mooie bungalow, vindt toch dat zij het niet zo goed getroffen heeft. Door een hernieuwde kennismaking met vijf schoolvriendinnen, die werkelijk in moeilijke en zelfs ongelukkige omstandigheden verkeren, komt Nina tot het inzicht dat zij alle redenen tot dankbaarheid heeft. Hoewel de contouren nogal zwaar zijn aanzet, is dit boek voor niet al te kritische jonge meisjes een aardige ontspanning. (f 1,75)
- 9764 *Een glazen dak voor Nicolet* door D. Bakker-Winsemius. Nicolet, een meisje uit Suriname, heeft een minderwaardigheidsgevoel vanwege haar huidskleur. Zij is van plan om naar de West terug te keren, om daar als verpleegster te gaan werken. Maar dan komt een blonde jongeman in haar leven en daar deze haar hart, hand en huis kan aanbieden, blijft zij hier om met hem een nieuw leven te beginnen. Onderhouden. (f 1,75)
- De Valckeniertjes* door Ina van Veen-Van der Vlies. Belevissen van acht Valckeniertjes, waarbij het oudste meisje Miep de hoofdrol speelt. Zij heeft schildertalent, maar doordat moeder zwak is, wordt haar aandacht voornamelijk door het gezin opgeëist. Natuurlijk veroorzaakt dit allerlei spanningen in Mieps persoonlijk leven en tussen de gezinsleden. Het boek ademt de wat zoetelijke sfeer van een christelijk gezin uit de dertiger jaren, maar het laat zich toch nog prettig lezen. (f 1,50)
- Spel van schijn* door Miep Diekmann. Toevalligerwijze belandt Joleen als manusje-van-alles in een filmstudio. De eerste dag al speelt ze als invalster in een heuse filmrol. Om een belofte te houden weigert zij echter het aanbod voor een volgende rol. Maar de gemiste kans wordt haar anderszins ruimschoots vergoed. Joleens reacties op haar werk en haar liefde zijn veel beter getekend dan het studiomilieu. Door de positieve instelling toch een te waarderen boek. (f 1,75)
- Joop ter Heul* door Cissy van Marxveldt. Hier zijn ze weer alle vijf, de boeken over Joop :
 'De hbs-tijd van Joop ter Heul', 'Joop ter Heuls problemen', 'Joop van Dil-Ter Heul', 'Joop en haar jongen' en 'De dochter van Joop ter Heul'. 1: vlegelstreken van een levenslustig schoolkind met een gouden hart, 2: school- en liefdesperikelen van het edelmoedige meisje, 3: huwelijksperikelen van Joop met haar veel ernstiger man, 4: Joop als zorgzame moeder voor haar zoon en als koppelaarster voor haar vriendinnen, 5: de dille streken van Joops dochter bewijzen dat de appel niet ver van de boom valt. Deze jolige boeken lijken wel onsterfelijkheid te bezitten. Men moet toegeven dat de reeks een aanstekelijke vaart heeft, die kennelijk bakvisser van meerdere generaties kan aanspreken. (p.dl. f 1,75)
- Amerikaans avontuur* door An Rutgers van der Loeff. Belangwekkende en boeiende hoofdstukken uit geschiedenis en aardrijkskunde van de V.S. in aannemelijk en

9765

9766

9767

9768

9769

9770

9771

9772

spannend kader gevat. Er stort een vliegtuig neer met jongelui op een grote ex-

gelukkiger oorden. Vroegere titel: 'Amerika, pioniers en hun kleinzoon'.
(geb. f 3,95)

cursie. Hun ontberingen trachten zij te vergeten door verhalen uit warmer en

Ver van het veilig nest door Mien van 't Sant. Vervolg op 'Ontmoeting in Tirol'. Vier vriendinnen studeren in Amsterdam voor maatschappelijk werkster en bewonen samen een zolderverdieping aan een van de grachten. Hun persoonlijk wel en wee uit deze periode wordt omstandig uit de doeken gedaan, braaf, degelijk en eigenlijk wel wat bekrompen. Enkele echte menselijke problemen krijgen echter een zeer positieve belichting. (f 1,75)

9773

Kindertehuis 'De toekomst' door Leni Saris. Domini's ideaal om een kindertehuis te stichten schuift tijdelijk naar de achtergrond als zij de ster is van het Londense society-leven. Maar samen met Paul geeft zij tenslotte toch een beslissende wending aan haar leven. Een goed meisjesboek met uitzondering van de irritante Borrebach-plaatjes. (f 1,75)

9774

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

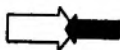
In dit nummer werden besproken :

(volnummer)

Aster, G., o.f.m. cap.: Heiden zijn is een schande (Foreholte), 203 p. —
V, JM • †	9746
Bakker-Winsemius, D.: Een glazen dak voor Nicolet (W.-Friesl.), 176 p. —
V, M	9764
Blyton, E.: De Vijf en de schat op het fluistereiland (Becht), 157 p. —
VIa-b	9711
Blyton, E.: De Vijf en het circusmysterie (Becht), 158 p. — VIa-b	9712
Blyton, E.: De Vijf en het geheim van de oude toren (Becht), 160 p. —
VIa-b	9710
Bolliger, M.: Ukkepek (Lemniscaat), 30 p. — VIB-c	9753
van den Bosch, R. M., o.praem.: Alle eer en glorie (Helmond), 80 p. —
VIB-c †	9741
van den Bosch, R. M., o.praem.: Kijken en bidden in de mis (Helmond),
56 p. — VIC †	9740
van den Bosch, R. M., o.praem.: Wij vieren feest (Helmond), 68 p. —
VIB-c †	9739
Bruijn, M.: De wonderketting (Ploegsma), 128 p. — VIB •	9754
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 3e Deel (Gianotten & Co.), 20 p. — VIB-c	9696

Bussemey, R.: Mokie en Popie. 4e Deel (Gianotten & Co.), 19 p. — VIB-c	9697
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 5e Deel (Gianotten & Co.), 20 p. — VIB-c	9698
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 6e Deel (Gianotten & Co.), 20 p. — VIB-c	9699
Carlier, L.: De kikkorsman (Karveel), 140 p. — VIa-b, J	9716
Carroll, L.: De avonturen van Alice in Wonderland (Tijl), 61 p. — VIB	9706
von Cetto, G.: Een klap en een kus (Van Goor), 174 p. — V, M	9730
Chipperfield, J. E.: Sire van het Stormdal (Van Goor), 136 p. — V, JM	9724
Collodi, C.: De avonturen van Pinokkio (Tijl), 60 p. — VIB-c	9701
Covents, Th.: De gezanten van Ra (Goudvink), 176 p. — V, J	9733
Covents, Th.: Mensenjacht in Sparta (Goudvink), 185 p. — VIa, J	9713
Dale, J.: Shirley Flight en de ontvoerde tweeling (Van Goor), 135 p. — V, M	9726
Diekmann, M.: Spel van schijn (W.-Friesl.), 159 p. — IV-V, M	9766
Dixon, F. W.: Door het oog van de naald (Van Goor), 127 p. — VIa, J	9714
Dumas, A.: Het ijzeren masker (Veen), 216 p. — VIa, J	9717
Gast, L.: Ook jij wordt eenmaal zeventien (W.-Friesl.), 189 p. — V, M	9727
Georgeot, J.-M.: Abraham (Helmond), 26 p. — VIB-c †	9737
Georgeot, J.-M.: Jacob (Helmond), 26 p. — VIB-c †	9738
de Groot, A.: En zo blauw was de zee (W.-Friesl.), 187 p. — IV-V, M	9729
Grijze Uil: De lotgevallen van Sajo en haar bevervolkje (Wereldbibl.), 196 p. — VIB	9755
van der Gucht, G. M.: Boefjes uit mijn straat (Veen), 177 p. — VIa †	9721
van Hattum, J.: Het kauwgumkind (Arbeiderspers), 105 p. — vanaf VIB-c	9702
van Heerde, G.: Een vakantie op de Stinshoeve (Bosch & K.), 84 p. — VIB, J	9757
Hölscher, T.: Toen moeder beter was (Van Goor), 160 p. — VIa-b, M †	9759
van de Hulst, W. G.: Annelies (Callenbach), 47 p. — VIC, P	9750
van de Hulst, W. G.: De bengels in het bos (Callenbach), 47 p. — VIC, P	9751
van de Hulst, W. G.: Bruun de beer (Callenbach), 47 p. — VIC, P	9748
van de Hulst, W. G.: Fik (Callenbach), 45 p. — VIC, P	9747
van de Hulst, W. G.: Het klompje dat op 't water dreef (Callenbach), 47 p. — VIC, P	9749
van de Hulst, W. G.: Rozemarijntje (Callenbach), 378 p. — VIC, M, P	9752
Jonker, E.: Bang zijn in het donker (Van Goor), 168 p. — IV-V, JM, N	9735
Kaih, E.: Rashida-Rashid (Meinema), 188 p. — V, M	9725
Koen-Conrad, N.: Distels en rozen (W.-Friesl.), 143 p. — V, M	9763
Lentinck, R.: Jonkvrouw Margriet (La Rivière & V.), 184 p. — IV-V, M	9732
Louwman, J.: Meester Bikkel en de vreemde fontein (Van Goor), 96 p. — VIB-c	9707
Machiels, B.: De laatste kaper (Veen), 160 p. — VIa, J	9722
Marquand, J.: Chi Ming en het maanfeest (Lemniscaat), 32 p. — VIB :	9705
van Marxveldt, C.: De dochter van Joop ter Heul (W.-Friesl.), 175 p. — IV-V, M	9771
van Marxveldt, C.: De H.B.S.-tijd van Joop ter Heul (W.-Friesl.), 183 p. — IV-V, M	9767
van Marxveldt, C.: Joop en haar jongen (W.-Friesl.), 168 p. — IV-V, M	9770

van Marxveldt, C.: Joop ter Heuls problemen (W.-Friesl.), 152 p. — IV-V, M	9768
van Marxveldt, C.: Joop van Dil-Ter Heul (W.-Friesl.), 176 p. — IV-V, M	9769
Meuldijk, W.: Pipo en de waterlanders (Arbeiderspers), 192 p. — VIb	9704
Molenaar, H.: Voetbal (Boekerij), 127 p. — V, J	9762
Moreau-Bellecroix, M.: De purperen papegaai (Veen), 160 p. — VIa, J	9723
van Nerum, R.: In galop over de pampa's (Van Goor), 100 p. — VIa, J	9761
Peel, H. M.: Furie, zoon der wildernis (Van Goor), 120 p. — VIa, J	9720
Pieterse, M. C., c.p.s.: Wendel waagt 't (Forel), 65 p. — VIb-c †	9700
van Remoortere, J.: De beeldstormers van Sint-Elooi (Veen), 159 p. — VIa-b, J †	9708
Rutgers van der Loeff, A.: Als je zou durven (Ploegsma), 159 p. — IV-V, JM, N	9734
Rutgers van der Loeff, A.: Amerikaans avontuur (Ploegsma), 192 p. — V, JM	9772
van 't Sant, M.: Ver van het veilig nest (W.-Friesl.), 176 p. — IV-V, M	9773
Saris, L.: Kindertehuis 'De toekomst' (W.-Friesl.), 143 p. — V, M	9774
Smith, B.: Het kindeke Jezus (Standaard), 32 p. — VIb	9742
Smith, B.: De knaap Jezus (Standaard), 32 p. — VIb	9743
Smith, B.: Verhalen van Jezus (Standaard), 32 p. — VIb	9744
Smith, B.: Vrienden van Jezus (Standaard), 32 p. — VIb	9745
Southall, I.: De opdracht van piloot Pym in Cyrenaika (Bruna), 160 p. — VIa, J	9715
Springenschmid, K.: Een avontuur in de bergen (Van Goor), 135 p. — VIa-b, J	9718
Toen, A.: Ventje glas, ventje hout, ventje ijzer (Sikkel), 47 p. — VIc	9695
Toudouze, G. G.: De verloofde van de zeewolf (Veen), 158 p. — V, JM	9736
van Tricht, A.: Een vacatiebaan (W.-Friesl.), 160 p. — V, M	9728
van Veen-Van der Vlies, I.: De Valckeniertjes (Meinema), 192 p. — V, M, P	9765
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en de witte tijger (Karveel), 126 p. — VIa-b, J	9709
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en het blauwe vuur (Karveel), 126 p. — VIa-b, J	9758
Visser, B.: In de greep van de vijand (Ten Brink), 59 p. — VIa-b	9760
Wardell, P.: Het goud van Kapai (Van Goor), 147 p. — VIa, J	9719
Werner, J.: Roodjasje (Van der Peet), 44 p. — VIb-c	9703
Wildeman, B.: De vrijheid werd duur betaald (Graafschap), 48 p. — VIb	9756
Winsemius, D.: De woestijn is niet dor (La Rivière & V), 181 p. — IV-V, M, P	9731
van Wijckmade, B. W.: Wipneus, Pim en de zonneparel (Schenk), 80 p. — VIc	9694

WELKE LITERAIRE WERKEN OR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste ti, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie nummer	MK	EE
Clift, Ch., en G. Johnston: <i>Vissers van Kalyrnos</i> (De Boer f 9,90)		III 9153	4	7
Roman over Grieks eiland; het begin is niet groots, het middenstuk heeft niveau, het slot is zwak. Betere ontspanningslectuur.				
Farquhar, G.: <i>Galante listen</i> (Heijnis f 4,90 i)		III. 9156	4	8
Verrukkelijke bewerking van 18e eeuwse schelmenstuk, schalks en zeer vrijmoedig. Begeleiding door leraar gewenst.				
Gijzen, M.: <i>Scripta manent</i> (Nijgh & Van D. f 17,50)		III 9191	5	8
Groot aantal schetsen, opstellen en essays (sommige in het Engels); soms wat moeilijk, maar bijzonder verrijkend.				
Lenz, S.: <i>De man in de stroming</i> (Wereldbibl. f 8,90)		IV 9162	7	7
Thema: menselijke onmacht. Zwakke compositie, voortreffelijke stijl. Leesbaar verhaal dat echter zijn doel niet bereikt.				
Rifbjerg, K.: <i>De chronische onschuld</i> (Contact f 6,50 i)		III, Op. 9167	4	9
Een adolescentie-romah: open en genuanceerd verslag over jeugdigen, positief gericht. Eist enige belezeneheid; inleiding door de leraar zeer gewenst.				
Rinser, L.: <i>Dagboek uit de gevangenis</i> (Leopold f 8,90)		IV 9168	4	6
Letterlijke weergave van tijdens gevangenschap volgekrabbelde blaadjes; geeft vooral kijk op de persoon van de schrijfster.				
Svevo, I.: <i>Bekentenissen van Zeno</i> (Van Ditmar f 16,90)		IV. 9171	4	6
Voortreffelijke eerste Nederlandse vertaling van klassieke roman, deels satire, deels proef op Freud's theorieën. Veronderstelt volwassen ervaring.				
de Vries, Th.: <i>Moergrobben</i> (Van Kampen f 16,90)		IV 9175	3	8
<p>In het middendeel van deze triptiek schildert de auteur de menselijke en artistieke ontplooiing van de laat-gotische Brabantse schilder Melchior Hintham, gefantaseerd evenbeeld van Jeroen Bosch, uit wiens werk het boek vele feitelijke gegevens put. De zijluien verbeelden de vroegere jeugd en de gelaten ouderdom van meester Melchior. Sensitief levend in een geladen eeuw, zowel grandioos als dekadent herfsttij der middeleeuwen, verwerft de schilder zich achterdocht en faam door de 'moergrobben': de monsterlijke we-</p>	<p>zens die op zijn doeken het zondige verval van individu, kerk en maatschappij satanisch voorstellen. Fraai gestileerd en beeldend geeft de schrijver gestalte aan het genie, dat slechts deels als deelnemer, vaker als medelijdend ziener d'comringende grandeur en misère beleeft. De geschetste misstanden zijn voor een deel van alle tijden, voor een deel van beschamende historische juistheid. Deze grandioze roman kwam tot stand dank zij een opdracht van het ministerie van O.K. en W.</p>	A. A. F. Goossen		

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Bindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

OKTOBER 1965 JAARGANG XVII NUMMER 3

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9775-9820

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	17
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	25
<i>Mogen wij u voorstellen: W. ter Horst</i>	26
<i>Kinderboekenweek 1965</i>	28
<i>De prijs voor het kinderboek 1965</i>	28
<i>De Rafaëlcatalogus 1965</i>	29
<i>Latent Talent</i>	29
<i>Boek en jeugd</i>	30
<i>Bibliografisch register</i>	30
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	32

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- = Pedagogisch niet verantwoord.
- = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9775 *Met een wolkje op reis* door *J. van Remoortere*. Een klein meisje dat vaak naar de wolken ligt te kijken en zo graag eens boven in de lucht bij de hemel wou zijn, ziet op zekere dag haar wens vervuld als een klein schapewolkje naar beneden komt. Zij haalt het wolkje over, haar mee te nemen op reis. Het avontuur loopt gelukkig goed af, ofschoon de tocht hen tot boven de zee voert. De tekeningen van Belleke Dolhain geven het boekje een prettig aanzien, maar inhoud en stijl zijn toch wel pover. (geb. f 2,50)

9776 *Vosje, pas op!* door *J. van Remoortere*. De vossemoeder heeft het druk om aan haar drie kinderen het onderscheid tussen vriend en vijand te leren. Vossejantje is nogal ondernemend en dus trekt hij er op uit om velerlei avonturen te beleven. Maar hij is blij als hij weer veilig bij zijn moeder kan terugkeren. Ook in dit boekje: aardige tekeningen bij een matige tekst. (geb. f 2,50)

9777 *De wonderkijker* door *J. van Remoortere*. De vissersjongen Bruno vindt op het strand een oude scheepskijker die een wonderkijker blijkt te zijn, want men kan er de

bodem van de zee mee zien. Andere vissers benijden hem dit bijzondere instrument en vernielen het. Waarmee getoond wil zijn waartoe hebzucht en jaloezie de mensen kunnen drijven. Een aardig verhaaltje dat hier en daar een beetje uitleg zal behoeven. (geb. f 2,50)

Koning Bollewang in Hollekanje door *Thea Wamelink*. In dit vervolg op 'De vakantie van koning Bollewang' wordt de vorst door zijn collega uit het land Hollekanje uitgenodigd om een vuurwerkfabriek te komen openen en meteen een paar daagjes te blijven logeren. De koningen amuseren zich kostelijk, tot Bollewang telegrafisch wordt teruggeroepen omdat zijn eerste minister weer de baas aan het spelen is. Een vrolijk en vlot verhaaltje, waar de kinderen zeker pret mee zullen beleven, ook al zou men zich de humor soms iets fijnzinniger wensen. (geb. f 3,25) 9778

Auto-Bas en zijn vrienden door *Mies Bouwys*. Evenals in het eerste deel over het knaapje, dat in vaders garage zoveel over auto's heeft geleerd, zijn er nu weer heel wat wonderlijke avonturen met auto's te beleven. Auto's die namen dragen als Karel de Grote de vrachtwagen, Beer de 9779

takelwagen, Bolder de melkauto. Het is allemaal best aardig bedacht en vrolijk verteld, maar de vermenschlijking van allerlei voertuigen doet toch overdreven aan.
(geb. f 3,50)

9780 *Hallo! Kijk uit!* door *Alice Houck*. Elementaire verkeers-begrippen in versvorm voor jonge kinderen. Grote duidelijke druk en karikaturale, grappige plaatjes in diverse kleuren. De woordkeus grijpt meer-malen te hoog (melodietje, arabesk, bal-lètje) en de vergelijkingen zijn soms moeilijk. De rijmelarij is vaak armtierig, enkele afgebeelde verkeersborden worden niet verklaard en borden voor uitsluitend gemotoriseerd verkeer (gevaarlijke bocht) hadden beter achterwege kunnen blijven. Niet zo'n succes. (f 2,90)

9781 *Het geheim van het verdwenen marmotje* door *Paul Gallico*. Ceciles lievelingsdier, het marmotje Jan-Peter, is plotseling verdwenen en zelfs de tehulp geschoten politie kan geen spoor vinden. Tot de oude

gangklok raad verschaft en zorgt dat alles heel goed afloopt. Als het eerdere deeltje 'En toen ging mijn marmotje praten' bekend is, zal men opnieuw kunnen genieten van dit wonderlijk mengsel van realiteit en sprookjessfeer. De gevoelvolle tekening van kind en dier wordt fraai ondersteund

door de illustraties van Eva Huysmans.
(geb. f 4,90)

Erica en Witveer door *Margreet Bruijn*. Vooral meisjes die pas zelf kunnen lezen, zullen graag kennis maken met Erica die met haar ouders in het bos woont. Erica is bijzonder gesteld op de verstandige krielkip Witveer, die haar op zekere dag met vijf schattige kuikentjes verrast. Alledaagse belevenisjes in een prettige sfeer.
(geb. f 2,95)

Erica weet niets te doen door *Margreet Bruijn*. Erica verveelt zich, maar moeder weet raad en laat haar 'opzettertjes' kopen: allerlei figuurtjes van koek, waar ze fijn mee kan spelen. Als zij dan ook nog het Beukenmannetje leert kennen, is er geen tijd meer voor verveling.
(geb. f 2,95)

Erica en de hopsi-flopsi door *Margreet Bruijn*. Helemaal in haar eigen wereldje beleeft Erica avontuurtjes met het Beukenmannetje: zij wandelen samen in het bos, zitten in een tent en spreken met de stenen kabouter. Tesamen drie deeltjes van een zeer goed vertelde reeks, die zich ook uitstekend tot voorlezing aan kleuters leent. (geb. f 2,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Het schateiland door *R. L. Stevenson*. Een nieuwe bewerking van het klassiek geworden zeeroversverhaal waarin de ik-figuur, Jim Hawkins, door toeval het geheime document in handen krijgt waar een piratenbende het op gemunt heeft. Als scheepsjongen maakt Jim de zeereis mee naar het schateiland, waar hij getuige is van de niets en niemand ontziende goouddorst van de ruige boeven. De prettig leesbare bewerking heeft de spanning goed behouden, waartoe ook de voortreffelijke, romantische illustraties door Pim van Boxsel bijdragen. De bekortingen hebben echter de wrede gebeurtenissen beroofd van de oorspronkelijke sfeer. (f 4,25)

9786 *Turfje of de eerlijke dief* door *Hans Romberg*. Een clubje jongens verdient zakgeld door een oude antiekverzamelaar wat te helpen. Zij krijgen onderling ruzie, als na de dood van de oude man zijn testament en een zakje gouden munten verdwenen zijn. Kleine Turfje, die eigenlijk altijd werd buitengesloten door de clubleden, brengt alles tot een goed einde, ook voor zichzelf. Het onwaarschijnlijke verhaal heeft weinig boeiends. (f 1,75)

9787 *Urban, de geschiedenis van een boxer die spoorloos verdween* door *Chris Scheffer*. In het derde deeltje van de serie over de boxer Amber, loopt Ambers jonge zoon Urban weg van zijn logeeraadres en raakt aan het zwerven door de polders. Na weken van hoop en teleurstelling wordt hij eindelijk door zijn baas, boer Gijzen, teruggevonden met hulp van een bonafide helderziende, van zijn vriend de tekenaar en van vele andere belangstellenden. Het is verwonderlijk hoe de schrijver van dit eenvoudige gegeven een boeiend en gezellig verhaal heeft weten te maken in een volkomen natuurlijke stijl. Rien Poortvliet voorzag het boekje van voortreffelijke tekeningen. (geb. f 4,95)

9788 *Het transpistool* door *Jan Louwman*. Meneer Archibald Deutekom verzamelt wapens. Zijn neef Peter ontdekt toevallig dat de nieuwste aanwinst voor de collectie een wonderlijk wapen is: men kan er iets mee laten verdwijnen en door een tweede schot weer doen terugkeren. De spion Rabatski roept hun hulp in om een ontvreemde zilveren beer terug te vinden, waaromtrent in Zuid-Amerika spanningen bestaan. Het transpistool draagt tot een afdoende oplossing bij. Een goed-gek verhaal, waarin echter zoveel details in het dwaze zijn vertekend, dat het komische van het pistool daarmee iets te weinig contrasteert. (geb. f 4,50)

9789 *Op reis met het transpistool* door *Jan Louwman*. Meneer Deutekom, neef Peter en ook huishoudster Cobra gaan op weg naar Peru om het pistool aan de rechtmatige eigenaar terug te schenken. Een drietal bandieten bemoeilijkt deze onder-

neming, maar op beslissende momenten is er altijd nog het wonderlijke transpistool. Behoorlijk taalgebruik, al behoeven de woordgrapjes enig zout. Wijdlopenheden in de tekst verraden de oorspronkelijke hoorspelvorm. (geb. f 4,50)

Strijd tegen onrecht door *J. L. Eggermont*. Frank Honney, alias Blanke Bever, en zijn indiaanse boezemvriend Kleine Bever binden de strijd aan tegen een geldbewuste rancher, die alle omliggende gronden in zijn bezit tracht te krijgen door de cowboys bij anderen weg te kopen. Als de indianen de opengevallen arbeidsplaatsen innemen, spist de strijd zich toe. Met sluwheid, ongelooflijke kracht en schietvaardigheid doet Frank het recht zegveieren. Een rechtlijnig verhaal, rustig en beschaafd verteld. (geb. f 3,90)

Drie meisjes in Salerno door *Marcella d'Arle*. Op zichzelf staande verhaaltjes over drie vriendinnen die in de omgeving van hun Italiaanse woonplaats diverse onwaarschijnlijke avonturen beleven. Ze graven naar een schat en worden enige tijd door opkomend water van de buitenwereld afgesneden. Er volgt nog een bezoek aan een Italiaanse prinses en de drie meisjes doen mee aan een televisiespel. De auteur beschikt over fantasie, maar wendt deze te dweperig en te weinig waarschijnlijk aan. Ook de typering van de drie meisjes bevat weinig leven. (geb. f 5,90)

De wijze hofnar Achmed door *Herbert Birken*. Achmed Pingdal, slaaf en kameel-

drijver, wordt kamerdienaar, hofnar en tenslotte vriend en raadgever van sultan Hoesein de Zevende. De dertien vertellingen rond deze beiden zijn stuk voor stuk voorbeelden van scherpe karakter-waarneming. Achmed is schrander, listig, vredelievend en onbaatzuchtig. Mede om de goede vertaling en de prettige illustraties door Herman Berserik aanbevolen. Doordat een zekere intelligentie vereist is om de clou van de verhalen te vatten, is het boek meer geschikt voor 10 jaar en ouder dan voor 8 tot 10 jaar, zoals de uitgever aangeeft. (geb. f 3,95)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

9793 *Kees de scheepsjongen* door Peter de Rooy. Het is voor Kees Pronk een zware stap, het ouderlijk huis te verlaten en de zee op te gaan. Op 'De groene Draeck' telt hij nog niet mee; hij kan voor iedereen alle karweitjes opknappen. Gelukkig treft hij een goede 'zeevader' en die heeft hij in de volgende maanden wel nodig, want het schip wordt door piraten overmeesterd en vaart naar de Amazone om een oude schat te gaan ophalen. Die blijkt verdwenen en nu is de beurt aan de overwonnenen om in verzet te komen. Een uitstekend jongensboek met historische achtergrond voor de spannende avonturen.

(geb. f 6,95)

9794 *Raili het rendiermeisje* door Margaret Ruthin. Het 15-jarig meisje Raili is geboren en opgevoed in een Lappentent. Kort na haar geboorte stierf haar moeder; vader was verdwenen in de oorlog. Raili weet niet beter of ze hoort thuis bij de rendierkudde en het barre leven in Lapland. Als haar vader, die in Helsinki woont, op zekere dag hoort dat zijn dochter nog leeft, wil hij haar halen. Voor Raili is de keuze aanvankelijk te moeilijk: zij vlucht en beleeft diverse avonturen voor er een gelukkige ontknoping volgt. Een boeiend, sfeervol boek, waarin de goede karaktersketching en de liefdevolle beschrijving van land en volk

treffen. Graag aanbevolen. (geb. f 6,90) 9795
Raili brengt redding door Margaret Ruthin. In dit zelfstandig vervolg op de vorige titel trekken Lappen, na een bezoek aan het koopcentrum, onverhoeds weg met een stel kinderen die de mazen hebben. Twee verpleegsters, die de kinderen willen terughalen, vallen evenals de Lappen in handen van een gewetenloze schurk, die een goudader heeft ontdekt en voorkomen wil, dat dit verraden wordt. Raili, een van de verpleegsters, doorstaat een serie opwindende, maar ook wel ongeloofwaardige avonturen om redding te kunnen brengen. Ook in dit boek verdient de schildering van natuur en volk waardering, maar de sensationele intrige lijkt wat gezocht.

(geb. f 6,90)

De gouden slang door C. Wilkeshuis. Lang geleden was de Sahara een vruchtbaar land, zoals blijkt uit gevonden rotstekeningen. Vanuit deze gegevens heeft de auteur zich een samenleving gefantaseerd, die verwant was aan de Egyptenaren. Een gouden slang is het kenteken van de gezagsdrager. De jongeman Hoecaja toont zijn moed, als slavenhandelaars een overval beramen op zijn volk. Daarom wordt de jonge held de nieuwe aanvoerder van het runderherdervolk. De historische fantasie is knap volbracht; het verhaal, de denkwijze en het beschavingsniveau worden geloofwaardig gepresenteerd. Ook psychologisch toont de schrijver inzicht en zelfbeheersing. Interessant, leerzaam en spannend. (geb. f 5,90) 9796

Gokoel en Liela uit India door Denis Shaw. 9797
Twee Bengaleesjes, een broertje en een zusje, ontdekken de vindplaats van een oude stad op onvruchtbaar terrein dat hun vader toebehoort. Nu kunnen ze iedereen belonen die hun van dienst is geweest bij hun reis naar Calcutta, met de gevonden scherven, en zelfs kunnen ze als vanouds met pracht en praal het feest van de godin Doerga vieren. Dit deel uit de reeks 'Kinderen uit alle landen' is met kennis van zaken en ook boeiend geschreven. Het simpele godengeloof in het dorpsmilieu wordt ongecom-

- pliceerd weergegeven en kan begrip waken voor andere godsdiensten.
(geb. f 5,50)
- 9798 *Biggles in China* door *W. E. Johns*. Gevlucht voor de communistische terreur houden zich in Nan-hoe aan de rand van de Gobi-woestijn enige Europeanen verborgen in de Grotten van de Duizend Boeddha's. Scotland Yard komt hiervan op de hoogte en Biggles verklaart zich bereid, met enkele vrienden via Tibet naar China te vliegen om de ongelukkigen te redden. Goed verzorgde milieu-tekening en spanning plus bravour in de avonturen. (f 1,25)
- 9799 *Biggles zet een val* door *W. E. Johns*. Ditmaal opereert Biggles op de begane grond: een raadselachtige serie moorden, die schijnen samen te hangen met een vloek die al eeuwen op een adellijke familie rust, vraagt om oplossing. Het zal niemand verbazen, dat vriend Biggles de zaak tot een oplossing weet te brengen. Amusant en, door de historische toelichtingen, ook nog terloops leerzaam.
(f 1,25)
- 9800 Van de 'Historische Verhalen', 12-de reeks, werd het tweede vijftal voltooid. *Keizer van het Westen* door *Dirk Dens*. Een schets van Karel de Grote's regering, o.a. gezien door de ogen van Paulus Diaconus en Alcuïnus. De vertellersintrige is dun, maar het boekje kon zich ook niet de ruimte gunnen voor het belichten van achtergronden. Men leest van de strijd tegen de Saksen, enige verordeningen, de kroning te Rome en de kroning van Lodewijk.
- 9801 *Madame van Parma* door *R. Muchez*. Margaretha van Parma, landvoogdes van de Nederlanden, vertelt aan een jong dienstmeisje haar tragische levensgang. Stilistisch klopt deze opzet niet helemaal, maar de brochure geeft toch een aardig beeld van een historische periode. Een dienstige toelichting omtrent met name de vrijheidsstrijd in onze gewesten.
- 9802 *De eerste Floraliën* door *Marcel van Jole*. Biografietje van de Gentenaar Karel van Hulthem: bibliofiel, handschriftontdekker, staatsman en initiatiefnemer van de beroemde Gentse bloementoonstellingen. Het materiaal is zeer interessant en zal ook niet-Vlamingen boeien, al is de taal niet geheel onberispelijk en al geeft de schrijver soms toe aan een lichte neiging tot bombast.
- De geboorte van een wereldstad* door *A. Gabriël*. Een Waalse jongen ziet kans, aan boord van een West-Indië-vaarder te komen en maakt als scheepsjongen de stichting van Nieuw-Amsterdam, het latere New-York mee. Het accent ligt op de deelname van Zuid-Nederland aan deze expeditie.
- De grote tocht van de rendierjagers* door *Paul Janssens*. Twee gezinnen trekken in de jongste ijstijd achter de rendierkudden aan: van Remouchamps naar de monding van de Elbe. De vele prehistorische gegevens wegen misschien iets te zwaar op de ijle intrige, maar het is al bijeen toch een geschikte kennismaking met de oertijd. (p.d.l. f 0,95)
- Op zoek naar het verloren vuur* door *Gerard J. M. van het Reve*. Als de ijstijd aanbreekt en er steeds minder droog hout te vinden is, komt het bezit van het vuur in gevaar. De jonge Ono, wiens familie alleen is achtergebleven terwijl anderen al wegtrokken, wordt er op uit gestuurd om vuur te halen. Hij belandt met zijn honden bij een stam zonnevuur-aanbidders, die geen vuur afstaan omdat dit met hun erediens zou strijden. Bij toeval ontdekt Ono dan de mogelijkheid om uit stenen vuur te slaan. Hiermee zijn nieuwe levensmogelijkheden gevonden voor de primitieve stammen. Het verhaal is sober en doorgaans eenvoudig verteld. Er is betrekkelijk weinig aktie, maar fraaie beschrijving van de natuur en de levensomstandigheden. Het buitengewoon verzorgd geschreven boek zal vooral de rustige lezers sterk aanspreken. (geb. f 6,90)
- De vaders en de broers van Putten* door *Gertie Evenhuis*. De Duitse slachtoffering van Putten, voor kinderen verteld en tegen

de bezettingsachtergrond geplaatst. De schrijfster werkt met persoonlijke kinderherinneringen en slaagt er uitnemend in om het brandende onrecht aan de kaak te stellen, zonder haatgevoelens te wekken. Verwarrend kan het wel even zijn, dat de ik-persoon zich pas laat voorstelt onder een andere naam dan die van de schrijfster. Het voorwoord bewijst nogmaals hoe weinig vooraanstaande Nederlanders hun taal cultiveren. Vooral één schromelijk germanisme doet potsierlijk aan, in zo'n boekje. (f 1,75)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

9807 *Piloot Pym's vlucht naar Gibraltar* door *Ivan Soutball*. Een vliegboot moet tijdens de oorlog belangrijke documenten naar Gibraltar overvliegen. Ernstige schade bij de start en afschuwelijke weersomstandigheden laten de bemanning weinig hoop op een geslaagde vlucht. Reële spanning in overvloed, zwart-witte karakters en een acceptabele stijl. (f 1,50)

9808 *Bob Morane in de stad van zand* door *Henri Vernes*. De vorst van een kleine Arabische staat sterft en rond de opvolging stapelen zich moeilijkheden op, waarin Bob Morane een glansrol komt spelen. Weer veel geweldpleging in weinig waarschijnlijke kaders en in een zwakke verhaaltant. (f 1,50)

9809 *Bob Morane in de belse vallei* door *Henri Vernes*. Schurken dwingen Bob, om met zijn vliegtuig op Nieuw Guinea te landen, waar zij de smaragd-ogen van een afgodsbeeld willen stelen. Samen met zijn mecaniciens verzet de held zich met hand en tand tegen deze schanddaad, natuurlijk met succes. Spanning in overvloed, op de bekende wijze opgediend. (f 1,50)

9810 *Juanita* door *Ruby Cross*. Omstreeks 1835 was Texas nog een twistappel tussen Mexico en de Verenigde Staten. Juanita, dochter van een Spaans officier en een Indiaanse, doorleeft na vaders dood nare kostschooljaren in New Orleans, tot haar

sympathieke stiefvader, een groot voorvechter van de Texas-zaak, haar afhaalt om naar huis en moeder terug te keren. De verre tocht naar de ranch in Texas wordt één groot avontuur met Indianen, Mexicanen en Yankee-militie. Er wordt wel heel wat kennis van de Amerikaanse geschiedenis bij de lezeressen verondersteld. De bewerking van Zuidnederlandse hand is met name in de dialogen niet sterk.

(f 6,90)

Waarom juist ik? door *Marianne van Udinga*. Anneke, middelbare scholier uit een doktersgezin met een invalide grootvader en een verlamde broer, maakt in het milieu van haar medescholieren kennis met een vrijgevochten erotiek die haar in verwarring brengt. Voor er beslissingen vallen, neemt de overstromingsramp van 1953 vrijwel haar hele familie weg. Samen met haar zus leeft zij verdoofd verder. Als dan ook nog zus omkomt door een verkeersongeval, is Anneke de zelfmoord nabij, maar in de laatste alinea kiest zij voor het leven. Het boek is niet zonder talent geschreven, is realistisch in de passages van tiener-omgang en goed in de natuurbeschrijvingen. Alles wordt echter overschaduwd door een zwaar overladen dramatiek, die een drakerige indruk achterlaat. Jammer. (geb. f 5,90)

Brieven over levensvorming door *Romano Guardini*. Een nieuwe bewerking van het in 1930 verschenen werk, aangepast aan de actuele tijdsomstandigheden. De brief

over de gemeenschap is komen te vervallen. Ofschoon Guardini hier wat concreet moralistisch van inslag is, blijft zijn schrijftrant zo direct en zijn geest zo trouwhartig en idealistisch, dat ook de moderne jeugd graag naar hem zal willen luisteren. Als zij op deze wijze kennis hebben gemaakt met deze meester op het gebied van de moderne spiritualiteit, vinden zij er wellicht ook aanleiding in om naar andere boeken van zijn hand te grijpen. (f 6,90)

SPROOKJES-, VERTELSSEL- EN GEZINSBOEKEN

9813 *Vertelboek* door *Medy Dona*. Korte, gemakkelijke verhaaltjes en enkele versjes er tussen door van Vera Witte. Zeker vlot geschreven, maar zonder veel originaliteit in de fantasie: het gaat vooral om huilende prinsessen, tot leven gekomen sneeuwvlokjes, Klaas Vaak, e.d. Jammer dat in de aardige illustraties van Jan van der Voo alle kleuren ontbreken.

(geb. f 3,50)

9814 *De jongen met de berdersfluït* door *D. A. Cramer-Schaap*. Bijbelse verhalen uit Oude en Nieuwe Testament, waarin een (soms niet meer zo jong) kind een rol speelt, worden hier voor de jeugd toegankelijk en zelfs uitgesproken aantrekkelijk gemaakt. De levendige, onopgesmukte en stijlvolle manier waarop dit gebeurt, wekt herhaaldelijk bewondering. De regelrecht aansprekende verteltrant overbrugt tijd en afstand en weet het gebeuren pakkend te maken. De details van leefwijze en enscenering lijken goed verantwoord en de mooie tekeningen van Jenny Dalenoord zijn uitstekend in stijl en sfeer. (Alleen Sint Jan de Doper lijkt meer derwisch dan profeet.) Ook voor de katholieke jeugd graag aanbevolen. (geb. f 9,50)

9815 *Kris Kras kerstboek* onder redactie van *Ilona Fennema*. Kerstknutselrecepten, wat leuke gedichten van Wilkeshuis, een geslaagde speelschets op rijm door Mies Bouhuys, een fotoreeks uit Palestina met kirrende bijschriften, veel auteurs, veel tekenaars en een vracht kerstverhalen.

Kortom, het gebruikelijke kerstboek voor de jeugd. De vraag is: wordt zoiets nog gelezen? (geb. f 9,95)

Kris Kras puzzelpret door *Evert Wassenaar* en *Gerard Wiegel*. Een tijdschrift vol raadsels, puzzels, rebussen, zoekplaatjes en mopjes, met op de laatste bladzijde de oplossingen. Dit alles opgedist in aantrekkelijke vorm, goed gestileerd en aantrekkelijk verlicht. Voor piepente jongelui een amusante uitgave. (f 1,50)

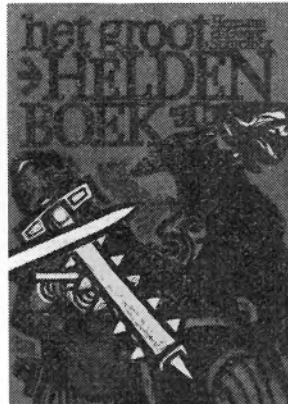
9816

366 Verhalen voor goedenacht. Een kapitale bundel vertellingen en versjes, om voor het slapen gaan aan kleuters voor te lezen. Voor elke dag van het jaar één, te beginnen met de eerste lentedag. Alle dagen hebben een bijpassend, kwiek en kleurrijk plaatje. De pointe van de korte, sprookjesachtige verhaaltjes is soms zwak; de versjes zijn niet sterk. Maar voor dagelijks enkele minuutjes kan de bundel stellig aangename diensten bewijzen. Rond Pasen verschijnt de paashaas en rond Kerstmis de kerstman, maar dergelijke bezwaartjes zijn bij gezinsgebruik licht te ondervangen. (geb. f 14,90)

9817

Het groot heldenboek door *Hermann Schreiber* en *Georg Schreiber*. Een inleiding tot de klassieke werken van de wereldliteratuur: Nibelungen, Ilias, Odyssee en andere Griekse heldensagen. Maar ook

9818

minder toegankelijke als de Beowulf, de Ierse Cuchulainn, Gilgamesj en het Mahabharata. Verder nog Kaukasische, Oost-aziatische en Oudamerikaanse heroën. De goede, sobere verteltrant richt zich tot de jeugd van 14 jaar af, maar 12-jarige gymnasiasten kunnen zich er ook vast in verdiepen. Voor jongere kinderen zijn de harde, bloedige oerverhalen minder geschikt; had de bewerking alle rauwheid verdoezeld, dan zouden ze onherkenbaar geworden zijn. Boeiend en ontwikkelend. (geb. f 16,90)

- 9819 *Verhaaltjes rond de klokketoren* door *Theo Luysterburg*. Een bonte verzameling van bijna dertig korte verhaaltjes, spelend in een sprookjesachtige dieren- en mensenwereld. De stijl is sober, maar scheidt wei-

nig sfeer. Meerdere verhaaltjes hebben een krachtige pointe en soms een kleine moraal. Geen revelatie, maar zeker bruikbaar. (geb. f 4,25)

De mooiste balletvertellingen door *Shirley Goulden*. In beknopte vorm worden de verhalen verteld — Het Zwanenmeer, De Schone Slaapster, Giselle, De Notekraker, Petroeska, Coppelia — waarop balletmuziek werd gecomponeerd door Tsjaikovski, Adam, Strawinski en Delibes. Als lectuur hebben de meermalen bizarre verhalen, vol emotionele effecten inclusief zelfmoord (Giselle) weinig te bieden. Gelezen vanuit een bestaande belangstelling voor ballet kan het boek nochtans welkom zijn. De fraaie, kleurige tekeningen door Maraja spreken gemakkelijk aan en geven het boek een feestelijk aanzien. (geb. f 5,90)

Mogen wij u voorstellen:

W. TER HORST

In onze rubriek 'Mogen wij u voorstellen', geven wij deze keer graag het woord aan de schrijver W. ter Horst.

U wilt natuurlijk eerst weten waar ik ben geboren en zo? Welke scholen ik heb bezocht en wat voor soorten werk ik heb gedaan? Dat houdt er zo'n beetje bij, hé?

Goed dan. Ik kom uit Borne in Twente, en ik ben van 1929. Dat betekent dat ik elf was toen de oorlog begon en bijna zeventien toen de bom op Hiroshima viel. In die spannende dagen, waarin het — ook voor een puber — om grote dingen ging, was er weinig of geen vertier. Ik ging naar de hbs in Hengelo met een paar lotgenoten en we kregen ons portie mee: beschietingen, bombardementen, straatgevechten en stakingen. Toen ook de houten fietsbanden het begaven, waren er nog schoenen met houten zolen om die tien kilometer te lopen. Als ik dan 's avonds thuis was, viel de spanning weg, als ik kon lezen. De liefde voor de wereld van de litera-

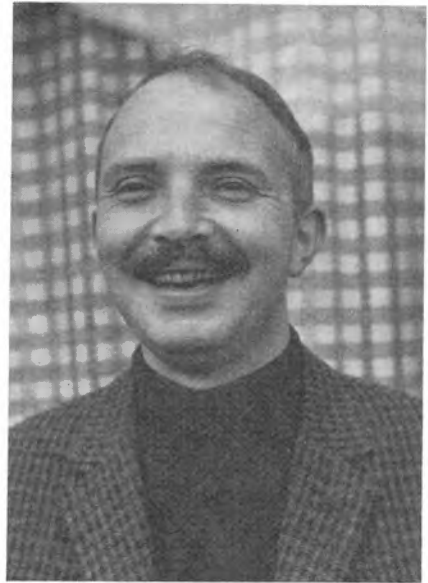

foto: Walter van Leeuwen

tuur heb ik toen van mijn moeder mee gekregen. Wat ik las in die dagen? Vooral de

grote vertellers, die bij ons in rode en blauwe stempelbanden op de plank stonden: Defoe, Cervantes, Van Lennep, Dickens, Karl May, Dumas, Swift, Tolstoj. En 'Hollands Glorie' van Jan de Hartog. Ik ken hele stukken uit mijn hoofd. Ja, wat wil je? 1944 en een jongen van vijftien jaar. Hollands Glorie!

Na het hbs-examen wist ik het niet. Studeren zat er niet aan, want er waren toen nog geen voorzieningen voor iemand die de weg niet heel goed wist. Mijn 'Leven? Maar dan zó' is ontstaan naar aanleiding van dat soort problemen. Ik weet namelijk zeker dat de meeste jongens en meisjes die op de middelbare school mislukken, helemaal niet dom of lui zijn, maar gewoon niet weten hoe ze het moeten aanpakken.

Of ik toen al schreef? O ja, miljoenen woorden: romans, gedichten, vertalingen, artikelen. Maar ik ben toen nooit op de gedachte gekomen dat iemand het zou willen lezen. Dat is trouwens nog steeds een verrassing voor me. Als Annie — dat is mijn vrouw — er niet was, stuurde ik nooit iets naar een uitgever. Ik ben winkelbediende geweest, analyst, oorlogsvrijwilliger en tenslotte heb ik het onderwijs gekozen. Daar heb ik nooit spijt van gehad; kinderen zijn geweldig.

Toen kwamen mijn boeken vanzelf. Ik voel me eigenlijk helemaal geen schrijver, ziet u, en ik heb ook nooit contact gezocht met de kongsi van de bekende schrijvers, die elkaar bij de voornaam noemen en de dienst uitmaken. Ik bewonder ze wel hoor, al vind ik dat sommige schrijvers van jeugdboeken zich eerst afvragen wat de ouders en de recensenten leuk zullen vinden en dan pas aan de kinderen denken.

Mijn boeken kwamen 'vanzelf'. Zei ik dat? Ja, toen ik het niet eens was met de manier waarop godsdienstonderwijs werd gegeven, wilde ik het beter doen. Zo ontstond 'Naar het levende woord',

(5 deeltjes). En toen ze naast mijn debienschool een hertenkamp maakten, vonden mijn jongens dat ik er wat van moest vertellen 'De dieren van het park', (3 deeltjes). Op een zeker moment zat ik, door de zeeverkenners, midden in de zeeoverstoestand. Zo werd 'Het groot zeeoversboek' geboren. En er kwamen nog een paar jongensboeken en een stel gekke, echte kinderverhalen: 'De zeven rovers en de pottenbakker', 'Heitje voor een karweitje', 'Kletskoeken'.

Vanzelf, zei ik. Werkelijk. Toen ik behoefte had aan een paar speciale boekjes voor oudere jongens met leesmoeilijkheden, heb ik ze geschreven. Wat moest ik anders? Maar daardoor ben ik toch geen letterkundige?

Ik werk nu zeven jaar aan de Hervormde Kweekschool voor onderwijzers in Amsterdam, als opvoedkundeleraar. Daar zijn wel eens jongens die wat schrijven. Dan zeg ik altijd: Doorgaan tot je prementies krijgt, jongens, en dan rap stoppen. Dat méén ik.

Of ik voor geld schrijf? O ja, ik laat me wel betalen. Mag het? Maar als ik één maand lang twee avonden per week les geef, verdien ik meer dan aan een jeugdboek waarin een half jaar werk zit. Boekhandelaars verdienen meer aan een werk dan de schrijver. Wist u dat? Van mij mag het, hoor. Ze hebben de lol er niet van.

Wat mijn plannen zijn? Gewoon leven; als de Heer het toestaat met een hoofdletter L. Misschien betekent dat: veel schrijven. Dat hoop ik, maar wie zal het zeggen?

Mijn liefste boek? Altijd dat waaraan ik werk. Waar ik aan bezig ben? Nee, dat is geen geheim. Ik ben er zelfs een beetje bezeten van. Met katholieke en protestants-christelijke uitgeverij (niet gek, hè) laten we Zwitserse, Oostenrijkse en Duitse kinderen over de Bijbel tékenen en Nederlandse kinderen vertellen. Kinderen uit protestantse en katholieke gezinnen. Het is geweldig, trefzeker, nuch-

ter, speels. Ik ben zo'n beetje de redakteur, die duizende bijdragen moet schiften en de tekst wat leesbaar maken. Ik zit er gewoon eerbiedig bij te hijgen en verander zo weinig mogelijk, hier en daar een werkwoordsvorm in de goede tijd zetten, een lacune opvullen en een herhaling schrappen. De communicatie mag niet verloren gaan.

Begin ik vervelend te worden? Wat is de volgende vraag? Wat ik van die samenflansers denk, die zo nodig ook een jeugdboek moeten schrijven en dan maar wat doen?

Wat een rôtvraag, zeg! Ik denk er niets over! Laten dat die lui van de kongsi maar doen!

Zijn wij mensen — of we nu schrijven of niet — niet allemáál ongelukkige samenflansers, die alleen maar verwonderd en dankbaar mogen zijn als er, ondanks ons zelf, nog iets leesbaars van ons gedoe overblijft?

Nee... serieus... ik méén het.

KINDERBOEKENWEEK

1965

De data dit jaar van de Kinderboekenweek zijn: 27 oktober tot en met 6 november. Dit jaarlijks terugkerend evenement gaat uit van de Commissie Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek.

Het woord propaganda klinkt wat minder inhalig dan reclame, maar het gaat natuurlijk om verkoopbevordering. Toch zou het niet fair zijn de weg propagandareclame-verkoop-winst te zien als de enige doelstelling van de Kinderboekenweek. Het woord propaganda mag hier óók in de niet-commerciële zin worden gewaardeerd, zowel in de bedoeling van de commissie C.P.N.B. als in de uitwerking van deze jaarlijkse activiteit. En dan zou het heel jammer zijn als wij (alle volwassenen die erkennen ten deze verantwoordelijkheid te dragen, vooral als ze door hun functie de gelegenheid hebben iets, veel, en vooral: méér te

doen), als wij de kans niet zouden aangrijpen de werkelijk propagandistische mogelijkheden van de Kinderboekenweek uit te buiten, ook na 6 november. De boekenweek biedt ons een thema dat, onder vele andere, gelegenheid geeft tot tal van projecten die direct of indirect de aandacht van het kind op het boek richten. Het geschenk van dit jaar is een prent: een chimpansee. Op het prikbord in het gezin, aan de wand van de klas kunnen tekeningen van dieren door de kinderen zelf gemaakt zich groeperen. En de inspiratie voor deze tekeningen kan gevonden worden in een half uurtje voorlezen of in de vrije keuze van een verhaal door de kinderen.

De Kinderboekenweek is collectieve propaganda voor het boek die door velen onzer op een eigen manier kan worden doorgetrokken. Als de Kinderboekenweek ons daartoe stimuleert overstijgt zij haar eigen tijdelijke waarde.

Wij mogen nog even wijzen op de folder die dit jaar verschijnt in plaats van de Kinderboekenkrant en die in feite een titellijst is, waarvan de kwalitatieve betrouwbaarheid verzekerd wordt doordat alle titels ervan in eenstemmigheid gekozen zijn door Bureau Boek en Jeugd en Idil samen.

A. v. H.

DE PRIJS VOOR HET KINDERBOEK 1965

Ter gelegenheid van de Kinderboekenweek 1965 is als beste kinderboek van het jaar bekroond *Het sleutelkruid* door de Amsterdamse auteur *Paul Biegel*.

Deze prijs, ingesteld door de Commissie voor de Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, wordt dit jaar voor de elfde maal toegekend.

De uitreiking vond plaats op 27 oktober, de openingsavond van de Kinderboekenweek 1965, in het aquarium van Artis in Amsterdam omdat het thema van dit jaar is: Het kind en de dierenwereld.

Het bekroonde boek vindt men besproken in de Idil-Gids onder nummer 9588 van jaargang XVI.

DE RAFAËL-CATALOGUS

1965

Een goed hulpmiddel

Er is een nadeel aan regelmaat. Wat wekelijks, maandelijks, jaarlijks op vaste tijdstippen terugkeert wordt soms te vlot herkend: o ja... En terzijde gelegd. Wat in vaste regelmaat tot ons komt, vraagt een extra inspanning. Even jaarlijks als het verschijnen ervan is onze aankondiging van de Rafaël-catalogus 'Boeken veroveren de jeugd' in dit blad. De extra inspanning wordt van u zowel als van ons geëist.

En eigenlijk zouden we ook met een simpel attentiesein kunnen volstaan: de catalogus 'Boeken veroveren de Jeugd' is weer op komst en zal ter beschikking zijn op het moment dat ook uitgeverij en boekhandel ons uitdrukkelijk willen wijzen op de schat aan jeugdlectuur die voorradig is, tegen de Kinderboekenweek dus. Want ieder die al eerder met deze catalogus gewerkt heeft, weet dan genoeg.

Maar er kunnen altijd omstandigheden zijn geweest waardoor u niet eerder tot de kennis van en het werken met deze catalogus bent gekomen. Welnu, ieder die het ernstig meent met de lectuur van en voor onze jeugd, van de kleuter die nog niet zelf leest tot de adolescenten toe, heeft aan deze catalogus een goede hulp. Dit is geen pretentie van perfectie, echt niet, maar dat mogen wij de talrijke gebruikers wel nazeggen: het is een goede hulp ook bij het helpen van anderen, de kinderen zelf, de ouders en iedereen die ons de vraag kan stellen wat nu een goed boek is voor een kind.

Dit hulpmiddel is gratis te krijgen, vele bibliotheken, verschillende organisaties en de boekhandel verspreiden deze cata-

logus of verstrekken haar op verzoek. U vindt er zeer gevarieerde informatie in, door indeling en druk goed bereikbaar gemaakt, over alle genres boeken die voor de jeugd zijn bedoeld. En u hebt er een jaar lang plezier van: dan komt de nieuwe weer.

('Boeken veroveren de Jeugd' is een uitgave van de stichting Informatie-Dienst Inzake Lectuur (I.D.I.L.) in Tilburg, die handelt in opdracht van het Katholiek Lectuurcentrum.)

LATENT TALENT

PRIJSUITREIKING

Maar liefst 297 manuscripten werden ingezonden door deelnemers aan de prijsvraag Latent Talent die was uitgeschreven door uitgeverij Callenbach. Het ging hierbij om jeugdlectuur, maar de deelnemers mochten nog nooit een kinder- of jeugdverhaal in boekvorm hebben gepubliceerd. Ongeveer een jaar na de opening van de prijsvraag heeft de voorzitter van de jury, de auteur Cor Bruijn (die Anne de Vries, inmiddels overleden, opvolgde) de prijzen kunnen uitreiken. De heer Bruijn werd in de jury geassisteerd door de dames F. van Hengel-Arkema, jeugdbibliothecaresse, en Margreet Bruijn die dezelfde functie bekleedt maar ook zelf schrijft, en de auteur Jaap ter Haar.

De volgende prijswinnaars kwamen uit de bus:

Groep A: Sipke van der Land uit Wasenaar (1e prijs) voor 'Ik heb een mes'. Elisabeth Lücken uit Nijmegen (2e prijs) voor 'De juwelen van Don Pedro'.

Groep B: J. Cnossen-Hoontje uit Amsterdam (1e prijs) voor 'Het jockeypetje'. Berend Jager uit Alphen a/d Rijn (2e prijs) voor 'Eddo, het hermelijntje'.

Groep C: Henk Dol uit Huizen (1e prijs) voor 'Bram, Karelte en het eenzame wiel'.

Christiaan B. van Veen uit Spijkenisse (2e prijs) voor 'Kora en haar aap'.

De bekroonde inzendingen zullen in de loop van 1966 in boekvorm verschijnen.

BOEK EN JEUGD

GIDS VOOR JEUGDLECTUUR

Het Bureau 'Boek en Jeugd' der Centrale Vereniging voor Openbare Bibliotheken te 's-Gravenhage heeft bij H.P. Leopolds Uitgeversmij. te 's-Gravenhage en uitgeverij Ploegsma te Amsterdam een gids voor jeugdlectuur doen verschijnen; een kwieke en zeer verzorgde uitgave, waarin een duizendtal jeugdboeken werden gerubriceerd en gerecenseerd. De brochure ziet er aantrekkelijk uit en toont een overzichtelijke bladspiegel op goed papier. Met de titelkeuze valt het niet moeilijk in te stemmen: er is met kennis van zaken en goede smaak geselecteerd. Slechts bij hoge uitzondering kan de opname van een titel betwist worden, bijv. E. A. Gray 'Britannicus in Palestina'; M. A. Polland 'Gretorix en Justus'.

De zeer doorgevoerde rubrieken-indeling zal niet voor iedere gebruiker direct het naslaan gemakkelijk maken: meer dan veertig afdelingen verbrokkelen soms het werk van eenzelfde auteur, terwijl enkele titel-groepen wel zeer spaarzaam gevuld zijn, bijv. de ruimtevaart.

De recensies munten niet uit door stijletheid, maar slagen er doorgaans zeer wel in, om met weinig woorden de inhoud, de sfeer en het leesadvies aan te geven.

Bij het nemen van een aantal steekproeven werden wij getroffen door een somtijds opvallende gelijkenis, zelfs in woordkeus en woordcombinatie, tussen de teksten in deze gids en de overeenkomstige recensies die in onze Idil-Gids verschenen zijn. (bijv. M. Minco 'Kijk 'ns in de la'; G. J. Trease 'Storm over Valmy'; C. Wilkeshuis 'De gekroonde stokvis' en 'Rook en as over Tristan'.)

De verantwoording op het eerste blad van deze lectuurgids vermeldt dan ook: 'Eveneens zijn reeds bestaande recensies geraadpleegd'. Zouden daar misschien ook de publicaties van Idil mee bedoeld zijn? Het trof ons toch even onaangenaam, dat men dit niet expliciet heeft willen vermelden, terwijl enige andere bronnen wel met name werden genoemd.

Overigens: de gids van Boek en Jeugd is een werkstuk van goede kwaliteit, dat naar wij hopen veel nut zal stichten. (prijs f 1,50)

A. A. F. Goossen

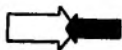
BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

d'Arle, M.: Drie meisjes in Salerno (Van Goor), 134 p. — VIa-b, M	9791
Birken, H.: De wijze hofnar Achmed (Van Goor), 87 p. — VIIb	9792
Bouhuys, M.: Auto-Bas en zijn vrienden (Spaarnestad), 72 p. — VIc, J	9779
Bruijn, M.: Erica en de hopsi-flopsi (Van Goor), 48 p. — VIc, M	9784
Bruijn, M.: Erica en Witveer (Van Goor), 48 p. — VIc, M	9782
Bruijn, M.: Erica weet niets te doen (Van Goor), 48 p. — VIc, M	9783
Cramer-Schaap, D. A.: De jongen met de herdersfluit (Ploegsma), 224 p. — VIIb, P	9814
Cross, R.: Juanita (Goudvink), 185 p. — V, M	9810
Dens, D.: Keizer van het Westen (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9800
Dona, M.: Vertelboek (Cantecler), 188 p. — VIIb-c	9813
Eggermont, J. L.: Strijd tegen onrecht (Spaarnestad), 136 p. — VIIb, J	9790
Evenhuis, G.: De vaders en de broers van Putten (Nijgh & Van D.), 22 p. — VIa en b, Op	9806
(Fennema, I.): Kris Kras kerstboek (Kris Kras), 143 p. — VIIb	9815
Gabriel, A.: De geboorte van een wereldstad (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9803

Gallico, P.: Het geheim van het verdwenen marmotje (Wereldbibl.), 44 p.	
— VIc	9781
Goulden, S.: De mooiste balletvertellingen (Tijl), 62 p. — VIa, M	9820
Guardini, R.: Brieven over levensvorming (Brand), 148 p. — IV-V, JM,	
Op	9812
Houck, A.: Hallo! — Kijk uit! (Duwaer), 31 p. — VIc	9780
Janssens, P.: De grote tocht van de rendierjagers (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9804
Johns, W. E.: Biggles in China (Spectrum), 158 p. — VIa, J	9798
Johns, W. E.: Biggles zet een val (Spectrum), 158 p. — VIa, J	9799
van Jole, M.: De eerste Floralien (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9802
Louwman, J.: Op reis met het transpistool (Van Goor), 96 p. — VIa-b	9789
Louwman, J.: Het transpistool (Van Goor), 94 p. — VIa-b	9788
Luysterburg, Th.: Verhaaltjes rond de klokketoren (Cantecleer), 128 p. —	
VIb-c	9819
Muchez, R.: Madame van Parma (Sikkel), 32 p. — VIa-b	9801
van Remoortere, J.: Met een wolkje op reis (Van Goor), 40 p. — VIc, M	9775
van Remoortere, J.: Vosje, pas op! (Van Goor), 40 p. — VIc	9776
van Remoortere, J.: De wonderkijker (Van Goor), 40 p. — VIc	9777
van het Reve, G. J. M.: Op zoek naar het verloren vuur (Veen), 159 p. —	
VIa-b, J	9805
Romberg, H.: Turfje of de eerlijke dief (Arbeiderspers), 132 p. — VIb, J	9786
de Rooy, P.: Kees de scheepsjongen (Van Goor), 176 p. — VIa, J	9793
Ruthin, M.: Raili brengt redding (Lemniscaat), 160 p. — VIa, M	9795
Ruthin, M.: Raili het rendiermeisje (Lemniscaat), 135 p. — VIa, M	9794
Scheffer, Chr.: Urban (Van Goor), 68 p. — VIb	9787
Schreiber, H., en G. Schreiber: Het groot heldenboek (Van Goor), 360 p.	
— V, JM	9818
Shaw, D.: Gokoel en Liela uit India (Van der Peet), 109 p. — VIa-b	9797
Southall, I.: Pilot Pym's vlucht naar Gibraltar (Bruna), 158 p. — V, J	9807
Stevenson, R. L.: Het schateiland (Wolters), 127 p. — VIb, J	9785
van Udinga, M.: Waarom juist ik? (Ploegsma), 159 p. — IV-V, M	9811
Vernes, H.: Bob Morane in de helse vallei (Bruna), 160 p. — V, J	9809
Vernes, H.: Bob Morane in de stad van zand (Bruna), 155 p. — V, J	9808
Wameling, Th.: Koning Bollewang in Hollekanje (Spaarnestad), 79 p. —	
VIc	9778
Wassenaar, E., en G. Wiegel: Kris Kras puzzelpret (Kris Kras), 32 p. —	
VIb	9816
Wilkeshuis, C.: De gouden slang (Van Goor), 119 p. — VIa	9796
XX: 366 verhalen voor goedenacht (Centrale Uitg. Gianotten), 238 p. —	
VIc	9817

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?
 Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing
 door v.h.m.o.-leerlingen.

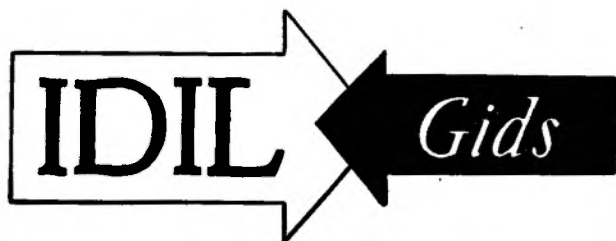
Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermogen te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingesaaid)	kwali- recensie- ficatie nummer*)	MK	EE
-----------------	---	--------------------------------------	----	----

Heijermans-Jurgens, A.: Herman Heijermans' laatste levensjaren (Querido f 2,90 i)	V	22.079	5	8
Geschreven door Heijermans' weduwe op eenvoudige en bescheiden wijze; boeiend en interessant.				
Macken, W.: Ierse verhalen (Spectrum f 1,50 i)	V,Op.	21.969	6	9
Dertien verhalen van een ras-verteller, zuiver van sfeer, romantisch, poëtisch en geestig.				
van der Plas, M.: Langzaam vertrekken (Fontein f 4,90 i)	IV	21.994	4	7
Een belangrijke bundel van een dichter die hedendaags katholiek is, met o.a. gedichten n.a.v. het Concilie.				
Plato: Charmides; Lysis; Menoon (De Haan f 4,90 i)	IV.	21.995	6	9
Vlotte (soms te vlot misschien) en zeer leesbare vertaling van drie socratische dialogen.				
Plutarchus: Grondvesters van Athene en Rome (De Haan f 4,90 i)	IV.	21.997	6	8
Goede vertaling van Plutarchus' werk; een geïllustreerde uitgave voorzien van noten en register.				
(Polak, B.): De mensen zeggen... (Van Ditmar f 7,90 i)	IV.	21.999	6	9
Verzameling van een twintigtal korte verhalen, waarin joodse en niet-joodse auteurs zeggen, wat hen in de joodse omgeving van de laatste 75 jaar in Nederland getroffen heeft. Een prachtige verzameling. De samensteller beschouwt Marga Minco als de enige jongere joodse auteur. Zeer aanbevolen.				
Toonder, J. G.: Blijf zitten waar je zit (Bezige Bij f 2,75 i)	IV	22.020	4	6
Acht bijzonder grillige verhalen; in enkele gevallen ontbreekt de gewenste pointe.				
Vergilius: Georgica (Wereldbibl. f 2,90 i)	IV	22.022	6	8
Zeer nauwkeurige vertaling van Vergilius' meesterwerk; met inleiding.				
Werner, H.: Per ezel door Griekenland (Kosmos f 5,90 i)	III-IV	22.036	4	6
Prettig boek over Griekenland waar de schrijver twee jaar heeft geleefd; met veel geest, soms ook kolderiek, geschreven.				
XX: Een 10 voor de 10-ers dl. 6 (Nijgh & Van D. f 1,95 i)	IV.	22.053	7	9
Boeiend en voortreffelijk beeld van de gedachten- en gevoelswereld van de tieners, die momenteel de middelbare scholen bevolken. De bloemlezing — reeds de zesde — die vooral uitdrukking geeft aan de verwarring, die eigen is aan het volwassen worden, is zeer aan te bevelen aan middelbare scholieren.				

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Hindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

NOVEMBER 1965 JAARGANG XVII NUMMER 4

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9821-9910

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg. Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	35
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	42
<i>Extra</i>	44
<i>Mogen wij u voorstellen: Chris Scheffer</i>	50
<i>Bibliografisch register</i>	54
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	60

VERKLARING DER TEKENS

VI — KINDERLECTUUR

VIa — Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb — Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc — Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V — LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) F.

IV — NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- = Pedagogisch niet verantwoord.
- = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A.godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- NI = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 9821 *Het geschenk voor koning Krulbaard* door René Struelens. Kabouter Tom is heel bedroefd, want hij heeft geen geschenkje voor koning Krulbaard die zijn honderdste verjaardag viert. Niemand wil de kabouter helpen, totdat een vogel hem een goede raad geeft, waardoor Tom aan de koning een geslaagd cadeau kan presenteren: aardbeien. Aardig verhaaltje. (15 fr.)
- 9822 *De baard van kabouter Olle* door René Struelens. Kabouter Pim zal op het huisje van zijn buurman passen, terwijl deze op reis is. Op zeker moment meent hij een monster te bespeuren, maar het blijkt een verlegen kabouter te zijn die zich verstopt heeft uit schaamte voor zijn lange hoofdhaar en zijn kale kin. Pim neemt deze arme Olle in zijn huisje op. Allereenvoudigst verhaaltje in correcte taal en met in lettergrepen verdeelde woorden. (15 fr.)
- 9823 *Pinkie moet verhuizen; Pinkie vindt een woning; Het tonhuis van Pinkie; Pinkie bij de koning* door René Struelens. In vier dunne boekjes wordt het verhaal verteld van Pinkie, een nog baardloos kabouterdje, dat uit zijn bos vertrekken moet omdat de mensen daar een weg gaan aanleggen.

Geholpen door een fee vindt Pinkie een veilige plek. Met steun van het konijntje Witstaart wordt er voor een behoorlijke huisvesting gezorgd en de kabouter wordt aan de koning van Rim-Ram-Rijmeland voorgesteld, die zelf ook een kabouter blijkt te zijn. De deeltjes kunnen onafhankelijk van elkaar gelezen worden. De uitvoering is zeer eenvoudig. De kwaliteit is: 'bruikbaar*'. (p.dl. 15 fr.)

Ruby en het konijn door C. B. Blei-Srijbos. Ruby, een Indische jongen, wordt op school door de anderen niet geaccepteerd. Heel verdrietig is hij, als een jongen het aan Ruby beloofde konijn toch aan een ander verkoopt. Maar het geweten laat de andere jongen niet met rust en in de kerstnacht wordt alles weer goed gemaakt. De oplossing van dit miniatuur rassenprobleem voldoet niet helemaal, omdat de verzoening niet op wederzijds begrip blijkt te berusten. Het verhaaltje wordt nuchter verteld en prettig geïllustreerd door Tiny van Asselt. (geb. f 1,25)

Tonnetje Schijfsnuit door M. Langedijk. Tonnetje is een jong biggetje, dat niet tevreden is in zijn hok met de andere broertjes en zusjes. Hij wil de wereld zien en maakt onderweg kennis met andere die-

9827

9828

ren. De ontmoeting met een slager doet Tonnetje echter snel de weg naar huis kiezen, waar hij zich veilig voelen kan. Eenvoudig en iets te langdradig beschreven. (geb. f 2,95)

9829

Pepi het bergindiaantje door *Tjits Veenstra*. Pepi, een kleine Venezolaanse indiaan, leeft met zijn moeder in een lemen hut bij de Pico, een hoogte waar ook toeristen komen. Moeder werkt op het land van een boer en moet haar jongen

de lange dag hongerig alleen laten. Pepi houdt zich flink voor zijn moeder en toont zich groothartig, als hij aan de buurman na diens auto-ongeluk zijn geluksmunt geeft, ofschoon de man hem zijn gebeld geld had afgenomen. Hierdoor komt Pepi in contact met Pappa Kerkje; hij mag voortaan naar school toe om over Jezus te leren. Een goed geschreven boek, waarin het exotische boeit, ook in de gevoelswereld van de hoofdfiguren.

(geb. f 1,70)

9830

Brammetje Brom door *Jan Zijl*. Een lui kaboutertje is een plaaggeest voor de dieren in het bos. De ijverige bijen zinnen op een middel om Brammetje aan het werk te krijgen. De bijenkoningin schaft raad. Eenvoudig verteld in een wat gewone stijl en overeenkomstig geïllustreerd. (geb. f 2,95)

Hollandia-jeugdboeken

WAT IS DAT

Encyclopedie voor jonge mensen
4e druk, onder redactie van D. A. Cramer-Schaap e.a.

Geïllustreerd, ing. f 2,90 per deel,
na 1.1.1966 f 3,25 p. dl.

Verschijnt in tien delen; 8 delen zijn verschenen, in november '65 verschijnen deel 9 en 10.

Diet Kramer:

LODEWIJK DE MENSENREDDER
13e druk

LODEWIJK DE CIRCUSHOND
3e druk - geb. f 3,90 per deel

Een warme hartelijkheid doorstraalt dit verhaal, de warmte van wie mens en dier lief heeft. Geïllustreerd door W. A. van de Walle.

J. Riemens-Reurslag:

DE OUDE SPROOKJES

8e (goedkope) druk - geb. f 5,90
luke-uitgave - geb. f 13,50

De mooiste sprookjes van Moeder de Gans, Grimm, Andersen, uit het Noorden en van Elbe tot Schelde, verzameld en vertaald naar de oorspronkelijke teksten en geïllustreerd met 135 tekeningen.

Peter Jaspers:

ANNEMARIEKE deel I.

6e druk (in herdruk)

ANNEMARIEKE deel II.

2e druk - geb. f 4,90 per deel

Annemarieke, Marjolein, Martie en René op de lagere en middelbare school. Bewerkingen van de bekende radio-hoorspelen.

(Adv.)

Kinderen van 3 tot 7 jaar kunnen nog niet lezen. Toch willen ze graag veel te weten komen. Daarom zijn kinderen verzot op prentenboeken, die hun wereldje vergroten.

Goede prentenboeken komen daaraan tegemoet.

★
**VERMANDE
ZONEN N.V.
UITGEVERS
IJMUIDEN**

**OOK
VERKRIJGBAAR
IN DE
BOEKHANDEL**

confetti- reeks★

(Adv.)

In deze reeks zijn verschenen zes magnifieke platenboeken in 4 kleuren:

•
**DE KIP MET
DE VREEMDE
KUIKENTJES**

•
**CHRISTINE EN
DE ZWALUWEN**

•
**DE WONDERBAL
VAN JUDITH**

•
**HET
WOLKESCHAAP**

•
**DE RAKET VAN
BOEMELBERG**

•
**ANTONIO EN
OPA AUTOBUS**

•
form. 19 x 27 cm
per deel f 3,90

KRIS KRAS

**KERST-
BOEK**

schept sfeer voor Kerstmis!

met het

KRIS KRAS KERSTBOEK

20 Kerstverhalen, muziek, gedichten, toneelstuk, prachtige foto's van Israël, en verder van alles wat kinderen zelf kunnen maken: feesttafel- en boomversiering en recepten.

144 blz. — 100 ill. — f 9,95

Verkrijgbaar bij de boekhandel

Uitgeverij Kris Kras - Wouwermanstraat 42 - Amsterdam

(Adv.)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

9331 *Avonturen van een boerenjongen* door *Anne de Vries*. Jagen, stropers vangen en een trektocht per fiets door Nederland: dat is de enigszins heterogene, maar leerzame en vooral stimulerend beschreven achtergrond van deze avonturen. De auteur vertelt als een oudere kameraad: alleen de mentaliteit van waaruit hij spreekt is al opvoedend. In zeer verzorgde taal weet hij, onder meer door ongewone wendingen, de spanning erin te houden, evenals een kleine dosis tragiek. Wel staan de trek-avonturen geheel los van de jacht-avonturen en er valt ook geen beslissing over de toekomst van de hoofdpersoon. Maar deze tekortkomingen vallen in het niet tegenover de andere kwaliteiten.

(geb. f 4,95)

9832 *De grote overstroming* door *C. Wilkeshuis*. Een charmant Chinees sprookje dat heel prettig wordt (na)verteld. De kleine Sin Fa wil graag een grootmoeder hebben om zich te laten vertroetelen. Zijn doodarme moeder en hij nemen dan ook met liefde een oude bedelares op die overal elders verstoten is. Zij voorspelt een grote watersnood en geeft instructies waardoor Sin Fa en zijn moeder worden gered en een schat in handen krijgen. Als een slecht mens,

die zij uit het water hebben gehaald, hun ondergang dreigt te worden, komen de dieren tussenbeide. De bedelares blijkt de hemelkoning te zijn geweest: hij leidt alles ten goede. Misschien schuilt er enig cynisme in het verhaal, maar kinderen zullen het niet bemerken. (geb. f 3,95)

Het geheim van het Heksengat door *Max Werner*. Op een bouwterrein krijgen enkele jongens een hol stuk hout in handen, waarin zich een geheimzinnig document bevindt. Hun nasporingen brengen hen in rechtstreeks contact met een bende misdadigers, die niet terugschrikken voor harde maatregelen. De jongens ontspringen de dans en helpen de politie bij het oprollen van het complot. Het boek is met vaart geschreven, maar het optreden van de jongelui is onwaarschijnlijk moedig en volwassen. (geb. f 3,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Catamounts jeugd door *Albert Bonneau*. Catamount is de naam van een vondeling die later opgroeit om zich te wreken op de wrede Indianen, die zijn ouders hebben omgebracht. Als ervaren woudloper behaalt hij menige overwinning dank zij een grote dapperheid en even grote behendigheid. Een en ander wordt in sterk Vlaamstalig proza en geheel overleefd

983:

983

melodramatische stijl verteld. Ook de godsvrucht van Catamounts pleeggezin is mistekend in de richting van bidden-omwonderen. Zeker voor de Noordnederlandse jeugd onbruikbaar. (f 1,75)

9835 *Arendsoog en de vloek van Arbaz* door P. Nowee. Greiston en zijn bende roofden bij de Mexicaanse stam van de Arbazars een gouden afgodsbeeld en trokken met hun buit terug naar Arizona. De Arbazars gaan hen achterna en verschuilen zich dicht bij de ranch, waar Greiston zich als in een fort heeft verschanst. Arendsoog komt de sherif te hulp om de bende onschadelijk te maken en aan de Indianen hun rechtmatig bezit terug te schenken. Spannend en niet te bloederig. (geb. f 4,50)

9836 *Tijdbom aan boord?* door Johan Hidding. Dit vijfde deel uit de Edward Smit-serie speelt in het Amazonegebied, waar Edwards vader onderzoeken verricht in verband met mogelijke ontginning. De jongen doet hier vreemde ontdekkingen, waar echter niemand geloof aan wil hechten. Zo staat hij alleen voor de taak om alle geheimzinnigheden op te lossen. Een smokkelaarsbende wordt tenslotte overmeesterd. De spanning in dit verhaal is goed volgehouden. De beschrijving van het oerwoudgebied bij de Amazone is suggestief. (geb. f 3,95)

9837 *De McKee's en de naamloze vallei* door Tim Maran. Het hartveroverende gezin

van de pionier McKee komt terecht in een vallei waar het goed leven is. Er wordt hard gewerkt om voor de winter 'onder de pannen' te zijn. Na een fel noodweer ontfermt het gezin zich over een indiaans meisje, dat onder tragische omstandigheden wordt gevonden. Het kind blijkt te lijden aan een volkomen black-out ten gevolge van de doorstane ellende. Het wel en wee van de McKee's in hun relaties tot de roodhuiden, de natuur, het meisje en de blanken is het gegeven voor dit boek, dat kwaliteiten bezit: spanning, humor, tintelende stijl, frisse dialogen, markante sfeertekening. Een Western die de jeugd graag zal lezen. Het zij hun aanbevolen. (geb. f 5,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Flame, de hengst van het eiland Azul door Walter Farley. In een koortsdroom heeft Steve een paard gezien, dat hij als het zijne is gaan beschouwen. Met een volwassen vriend komt hij op een eiland waar vroeger Spanjaarden gewoond hebben. Daar ontdekken zij een wereld, waarvan niemand het bestaan vermoedt, en ook het droompaard Flame. Tweemaal maken zij een duel mee tussen Flame en zijn tegenstander, die tenslotte overwonnen wordt. Steve verpleegt de hengst en

9838

ANNIE M. G. SCHMIDT DE ARK is er weer!

Een bloemlezing
uit de
bloemlezing met
veel illustraties
van

JENNY DALENOORD

nu **f 4,90** bij de boekhandel

Uitgave QUERIDO

(Adv.)

- wint het vertrouwen van het dier. Wel een interessant boek, ondanks de ietwat eenzijdige concentratie op het paard. De spanning wordt soms enigszins krampachtig volgehouden. (f 1,75)
- 9839 *De wraak van Flame, de bengst van Azul* door *Walter Farley*. Het vredige leven van Steve en zijn vriend, een historicus, op het eilandje Azul wordt onaangenaam verstoord door de komst van Tom Pitcher, een ruw en bar egoïstisch heerschap. In zijn jaloezie wil hij bezit nemen van de kudde paarden en van de historische ontdekkingen, maar dan komt de hengst Flame in actie. Tijdens een gevecht met het vurige dier delft Tom het onderspit. De gebeurtenissen brengen wel spanning. (f 1,75)
- 9840 *De jonge reizigers in Oostenrijk* door *Crista Esterházy*. Twee Engelse kinderen zullen een jaar in een Oostenrijks gezin worden opgenomen, omdat hun ouders tijdelijk naar Amerika gaan. Behalve met het toeristische Oostenrijk maken de jongelui ook kennis met het gezins- en familielevens, met gebruiken en feesten. Boeiend en instructief geschreven. Een kaart voorin het boekje met het reisschema vergemakkelijkt de oriëntatie. (geb. f 5,90)
- 9841 *De jonge reizigers in het Midden-Oosten* door *Francis Wilkins*. Ditmaal vergezellen John en Angela Milford hun vader op een inspectiereis vanuit Beiroet voor zijn oliemaatschappij. Daardoor kunnen veel wetenswaardigheden ter sprake worden gebracht over de bezochte landen en volken: Libanon, Jordanië, Syrië, Irak, Saoedi Arabië. Als men de leer-leesboek-stijl eenmaal heeft geaccepteerd, valt er veel interessants te putten op historisch, antropologisch en sociaal-economisch gebied. Religieuze en actueel-politieke problemen gaat de tekst stilzwijgend voorbij. (geb. f 5,90)
- 9842 *De jonge reizigers in Spanje* door *Francis Wilkins*. In de voor deze reeks kenmerkende vorm en trant ditmaal allerlei gegevens over Spanje. Zakelijk gesproken zeker interessant, al komt de ware aard van het Spaanse volk op deze wijze nauwelijks tot leven. Zoals steeds, met grote zorg uitgegeven. (geb. f 5,90)
- De jonge reizigers in Noorwegen* door *Beth Hogg* en *Garry Hogg*. De vader van Mark en Hillary heeft met een collega van de universiteit van Oslo zijn professoraat in de geofysica geruild. Dit houdt in dat zijn gezin naar Noorwegen verhuist en de kinderen worden ondergebracht in een Noors gezin om er de taal van het land, de natuur, de bevolking en haar leefgewoonten te leren kennen. Een vlot reisverhaal met vele aardige foto's. (geb. f 5,90)
- Voetspoor naar het geluk* door *Daan Onderkerk*. Een drakerig verhaal over een soort spook-landgoed met bijbehorende tirannieke vrouw, een verstoten dochter en geheime kleindochter, die moet doorgaan voor het kind van de onvermijdelijke boswachter. Voorts de liefdesperikelen van deze kleindochter en het happy end met haar jeugdvriend, die eerst bij de onthulling van de herkomst zijner geliefde in het vreemdelingenlegioen en de leeuwentemmerij was gevlucht. Een rechtstreekse, melodramatische prul met dagdromerij van een niet ongevaarlijk soort. (f 1,50)
- Wij zijn nooit alleen* door *Jeannette van Luijpen-Bronwasser*. Babs heeft het zeer moeilijk bij haar ouders die onmiddellijk scheiden nadat hun dochter haar diploma heeft behaald. Door haar vriendin komt Babs in contact met Tom, die er zorg voor draagt dat het meisje naar een tante in Italië kan gaan. Hier leert zij het leven aanvaarden en wordt ze gelukkig. Onderwerpen als een mislukt huwelijk en echtscheiding worden in het boek weinig diepgaand behandeld, maar toch mag men spreken van een geschikt meisjesboek met een godsdienstige ondergrond en natuurlijk ook een dosis romantiek en sentiment. (geb. f 4,90)
- De adelaar van het negende* door *Rosemary Sutcliff*. Een buitengemeen boeiend en instructief verhaal rond twee gegevens uit de Romeinse tijd in Brittannië: de vondst van een ontluisterde legioensadelaar te Silchester en het nooit opgehelderde ver-

JEUGD- EN KINDERBOEKEN VAN AGON ELSEVIER

Dát zijn pas boeken!

Een feest om te lezen en te bekijken. Vol met de mooiste gekleurde platen en illustraties. Royaal formaat. Warm aanbevolen door instanties van onderwijs en opvoeding.

SPROOKJES VAN ANDERSEN

Nooit eerder zijn de onsterfelijke sprookjes van Andersen in zo'n mooi groot boek bij elkaar gebracht als hier. Meer dan 300 prachtige tekeningen in kleuren van Janusz Grabiński illustreren deze juweeltjes van vertelkunst.

320 blz., f 13,25.

SPROOKJES VAN GRIMM

Hier zijn ze, de sprookjes die altijd nieuw blijven: Roodkapje, Sneeuwwitje, Assepoester, De gelaarsde kat en vele andere. En dan die honderden mooie kleurentekeningen van Janusz Grabiński!

352 blz., f 13,90.

GULLIVERS REIZEN

door Jonathan Swift.

Het klassieke verhaal van Gulliver en zijn avonturen bij de Lilliputters en de Reuzen, met ca. 100 virtueuze illustraties in kleuren van Hans Baltzer.

176 blz., f 12,50.

SPROOKJES UIT 1001 NACHT

Sindbad de zeeman, Ali Baba en vele andere gloedvolle Oosterse figuren vindt U in dit prachtige door Janusz Grabiński met kleurentekeningen geïllustreerde boek.

320 blz., f 13,90.

GODFRIED BOMANS'

SPROOKJESBOEK

24 sprookjes van de meest gelezen schrijver van ons land. Verhalen vol charme, vol dromerige humor, verhalen van prinsen en prinsessen, van tovenaars en kabouters. Met mooie tekeningen (gedeeltelijk in kleuren) van Alison Korthals Altes. Een prachtboek, ook voor volwassenen!

208 blz., f 13,90.

BAREND DE BEER

Nu de grote vriend van onze kleuters niet meer via de t.v. is te zien, maakt U ze extra blij met zijn avonturen in boekvorm: **Barend de Beer bij de kapper** en **Barend de Beer en Suffie**. Met leuke tekeningen (in prachtige kleuren). 26 grote bladzijden per deeltje. Het mooiste geschenk voor Uw kleintjes dat U zich kunt denken!

f 5,95 per deeltje.

DAGBOEK VAN NICKEY

Gebeurtenissen uit het leven van een parmantig klein meisje, verteld in drie geestig en kleurrijk geïllustreerde deeltjes van elk 26 grote bladzijden: **Mijn hond, mijn neefje en de anderen;** **Mijn school; Mijn verjaardag.**

f 6,50 per deeltje.

ELKE GOEDE BOEKHANDEL HEEFT DEZE KOSTELIJKE BOEKEN

dwijnen van het Spaanse Legioen, het Negende, tijdens een veldtocht in Schotland. Een jonge Toscaanse centurio trekt

met een vrijgelaten Britse slaaf naar het Noorden, op zoek naar de verdwenen adelaar. In zijn genre een ronduit meesterlijk verhaal, dat blijft boeien tot het eind. Het Romeins Brittannië komt geheel tot leven, de verschillende oude godsdiensten zijn overtuigend voorgesteld. Prachtige hout-snedes verlichten het uitnemend vertaalde boek. (geb. f 8,90)

- 9847 *Ieder heeft een eigen droom* door *Adeline McElfrash*. Op een pionierstrek van Indiana naar Oregon verliest dokter Tarrant het leven, maar zijn dochter die bij haar vader heeft leren dokteren, vindt haar levensgeluk: een partner en een mogelijkheid om in de wildernis haar doktersroeping te volgen. Een romantisch en ook wel interessant verhaal, waarin de vele uitweidingen soms tegenstaan. (geb. f 5,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

- 9848 *Duimpjes avontuurlijke reis* door *Cyriel Verleyen*. In dit bedachte vervolg op Klein Duimpje zwerft het manneke in dienst van de koning door China en andere vreemde landen. Bij zijn terugkomst geneest hij een ziek prinsesje en wordt zelf een kind van normale grootte. Deze losse avonturen hebben met het oor-

spronkelijke sprookje weinig te maken. Het kan er nog net mee door. (f 1,25)

- Jip en Janneke 5* door *Annie M. G. Schmidt*. Dit laatste deeltje van de pocketserie over Jip en Janneke biedt, evenals de vorige, laconieke en rake schetsjes. De kinderlijke kijk op de wereld is doorweven met de volwassen visie. Van taalkunst kan men niet spreken; wel van de kunst om de eerste lezers open te houden voor een visie die de werkelijkheid boven zichzelf verheft. Aanbevolen. (f 1,75) 9849

- Van drie domme zusjes* door *W. G. van de Hulst*. Drie domme zusjes lopen weg van huis en verliezen het kleine broertje Jopie in het bos. Natuurlijk keert tenslotte alles ten goede. Inhoud en stijl geven een ouderwetse indruk. (geb. f 1,30) 9850

- Wat is dat?* (deel 3 en 4) samengesteld door *D. A. Cramer-Schaap*. Een encyclopedie die het herdrukken waard was. Goed niveau, geen te populaire keuze, catholica zeer verzorgd. Wel is de tekst per trefwoord soms willekeurig kort of lang. De foto's zijn op enkele bladen samengebracht zonder verwijzing naar de tekst. Soms mist men gewenste verduidelijkende tekeningen. (p.dl. f 3,25) 9851 9852

- Wat is dat?* (deel 5 en 6) samengesteld door *D. A. Cramer-Schaap*. Degelijke informatie overheerst ook in deze delen. Men stuit nochtans op enige schoonheidsfouten: drie regels over Hypnotisme tegenover 23 regels over het uitzonderlijke trefwoord Imbititie; de tekst bij *Imitatio* is nietszeggend ('het bekende boek'); de stijl bij *Krant* is jolig en wijkt daarmee sterk af van de overige schrijftrant. (p.dl. f 3,25) 9853 9854

- Patty krijgt een erfenis* door *Guus Beilem*. Het exploiteren van een circus blijkt toch niet zo eenvoudig te zijn. Patty, al vroeg wees, wordt in het gezin van een kunst-schilder opgenomen en erft op zekere dag een circus. Er wordt besloten, de zaak niet te verkopen, maar er zelf het land mee door te trekken. Een vlot niemandal-tetje. (f 1,75) 9855

- Vijf meisjes schrijven een boek* door *Guus Beilem*. Ilca laat in de trein haar nieuwe 9856

ONDER DE PADDESTOEL

Voor kinderen vanaf 7 jaar

Verhalen over de kabouter-tweeling **Honkie** en **Ponkie**
in vier delen:

Honkie en Ponkie

Honkie en Ponkie in Toverland

Honkie en Ponkie op sprookjesreis

Honkie en Ponkie op de heksemuts

verteld door **Jac. Linders** met illustraties van
Voorts zijn in deze serie verschenen:

lie

Lie-Prins Oeki-Loeki

Lie-Prins Oeki-Loeki en de draak

Leroy/Simoens - Scharmanteka

Leroy/Simoens - Prinses Clementina

Formaat 20 x 27 cm. Fleurige geplastificeerde omslag. Prijs f 6,50

LANNOO NEDERLAND n.v.

Bankastraat 64 — Den Haag
tel. (070) 11.39.72

Deze uitgaven zijn
verkrijgbaar in de boekhandel

(Adv.)

boek liggen en dit wordt gevonden door de schrijfster. Deze nodigt Ilca met enkele andere meisjes uit voor een vakantie om daaruit inspiratie te putten voor nieuwe verhalen. De kinderen amuseren zich best, waarbij de opsporing van een boef nog extra spanning brengt. Aardig, ofschoon een tikje dweperig en bedacht. (f 1,75)

9857 *Vadertje Langbeen* door *Jean Webster*. Het zowat een halve eeuw oude en klassiek geworden charmante verhaal in brieven over het vondelingetje dat dank zij een geestig-brutaal opstel door een der regenten van het naargeestige gesticht naar de universiteit wordt gestuurd. Hij blijft nog lang onbekend voor haar, maar uiteindelijk wacht hun de wederzijdse liefde. De sfeer is die van veel zorgelozer tijden, het college-leven nog vol onschuldige malligheid. De vertaling bereikt niet het peil van het origineel. Wanneer zal men eens begrijpen dat het Amerikaanse 'bureau' een latafel en geen schrijftafel is, zodat men zich er niet meer over hoeft

te verbazen dat meisjesstudenten hun avondjurken en lingerie in hun bureau zouden bewaren? (f 3,90; geb. f 5,25)

Het John Griehuis door *Jean Webster*. Vervolg in brieven op het vorige boek, waarin de energieke directrice van het befaamde weeshuis de verdere geschiedenis van het huis en de bewoonsters vertelt. Simpele, maar rake tekeningetjes verlevendigen de tekst. Samen met „Vadertje Langbeen” een kostelijke combinatie. (f 3,90; geb. f 5,25)

In het land van de Bijbel door *I. Snoek*. Na een nogal ordeloos begin en in belegen taal — deels nog de tale Kanaans — wordt hier werkelijk kostbaar materiaal geboden. Milieu en leefwijze (niet de denkwijze) van het hedendaagse Midden-Oosten vormen de grondslag voor een gedetailleerde beschrijving van bijbels landschap en bijbelse zeden. Het boek is voor jonge lezers bestemd: het gaat ook in op zogenaamd vanzelfsprekende consequenties, die men

9858!

9859!

Fleurige meisjesboeken om mee in een hoekje te kruipen en alles om je heen te vergeten!

Micha Aalberg: **Sabine's zwerftocht**

Een kostelijk vakantieverhaal over een meisje uit de grote stad dat met haar oom twee wonderlijke weken op het platteland doorbrengt. De belevenissen van Sabine zullen door meisjes van 9-12 jaar met spanning gevolgd worden.

Viola Wahlstedt: **Drie meisjes en een auto**

Prettige ontspanningslectuur voor meisjes van 12-16 jaar, niet sentimenteel, maar ook niet gewild-modern. Viola Wahlstedt verstaat de kunst zó te schrijven dat een tiener het boek na lezing neerlegt met de voldane zucht: 'Een meesterlijk boek!'

Gebonden in stevige band met fleurig omslag f 4,90.

Iedere boekhandelaar kan ze leveren.

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH N.V. — NIJKERK

(Adv.)

niet gemakkelijk in dure naslagwerken vinden zal, omdat ze daar — vaak ten onrechte — als bekend worden verondersteld. Het boek maakt veel min of meer onbegrijpelijke details uit de Bijbel verstaanbaar, maar veronderstelt daarbij wel een zeer behoorlijke bijbelkennis. Kostelijke informatie en ook een aantal sappige anecdoten. (geb. f 5,90)

- 9860 *Verloving bij spotlights* door *Guus Betlem*. Oppervlakkig verhaaltje over een jeugdig fotomodel, dat haar Remco tijdelijk in de steek laat voor een charmeur, maar tijdig terugkeert naar de ware liefde. (f 1,75)
- 9861 *Apotheek Duinoord* door *Marianne van Udinga*. Ike, een apothekers-assistente komt door haar werk in contact met de nieuwe assistent van de dorpsdokter. De werkkring van het meisje wordt aardig weergegeven. Overigens het gewone recept voor een meisjesroman. (f 1,75)
- 9862 *Secretaresje* door *Willy Petillon*. Sonja moet na moeders dood al jong haar eigen brood verdienen. Toevallig belandt zij in een gevaarlijk avontuur. Eenvoudige ontspanning. (f 1,75)
- 9863 *Een zomerzoiheid* door *Cissy van Marxveldt*. Uitbundige vakantiebelevissen van vijf vriendinnen met vele quasi-komische situaties. Toch wel ietwat uit de tijd. (f 1,75)
- 9864 *De Finstering traditie* door *Leni Saris*. De ouders van Gloria Finstering, beroemd in de toneelwereld, achten het vanzelfsprekend dat hun dochter de Finstering-traditie op de planken zal voortzetten, maar het meisje gaat moedig een eigen weg. Geen bijzondere kwaliteiten, maar geschikte ontspanningslectuur. (f 1,75)

EXTRA . . . EXTRA . . .

In dit nummer signaleren wij naast onze gewone recensies een aantal boeken waarvan het merendeel slechts verteerbaar zal zijn voor de jeugd van kweek- en middelbare scholen, maar waarvan sommige tevens een hulpmiddel kunnen zijn in het

onderwijs, ook op de lagere school, al is het maar door de vaak bijzonder rijke en fraaie illustraties. Hierbij zijn o.a. reperiatoria en geschiedschrijving van wetenschappen.

Verder vindt men enkele historische werken (kastelen, wapentuig), reisverhalen, boeken over landen en volkeren en natuurboeken.

Voor speciale liefhebberijen (als radiotechniek, auto's, sterrenkunde) noemen we ook enkele werken, alsmede over de sport. Ook enkele boeken over het kind die voor iedere opvoeder van belang kunnen zijn, brengen wij onder de aandacht.

Wij hopen dat ook de wat afwijkende inhoud van dit nummer voor de gebruikers van de Gids een prettige en nuttige oriëntatie zal blijken te zijn.

De redactie

historie

Middeleeuws wapentuig door *drs. R. B. F. van der Sloot*. 9865

Een goed, zakelijk overzicht van het middeleeuwse wapentuig met duidelijke beschrijvingen, waarin de ontwikkeling goed wordt aangetoond. Uitmuntende foto's en afbeeldingen. geb. f 4,90

Middeleeuwse kastelen in Nederland door *Paul E. van Reyen*. 9866

Deskundige beschrijving met een overvloed van historische details en duidelijke bouwsketchen. geb. f 5,90

Kastelen vertellen hun verhalen door *A. I. J. M. Schellart* en *Theo de Vries*. 9867
Korte beschrijving en karakterisering van veertig Nederlandse kastelen, die tot een bezoek aanmoedigen. geb. f 6,90

natuur

Leven met dieren door *David Fleay*. 9868

Korte vertelsels bij mooie foto's over de wonderlijke Australische dierenwereld. Geheel op kunstdrukpapier. geb. f 7,90

Kleine wonderen in de natuur door *Per Hafslund*. 9869

Uitstekende informatie over het bijzondere

in het schijnbaar gewone natuurleven om ons heen. Unieke foto's. geb. f 13,50

reisverhalen, landen en volken

- 9870 *China* door *Loren Fessler* e.a.
China's historie, cultuur en kunst, politiek heden en toekomst in een notedop: helder, overzichtelijk, objectief en vorstelijk geïllustreerd. geb. f 12,75
- 9871 *Op expeditie in het Zuidpoolgebied* door *sir Vivian Fuchs*.
Zeer gedetailleerde beschrijving van de vele moeilijkheden die een expeditie in het Poolgebied begeleiden. f 1,50
- 9872 *Vijftien maanden aan de Zuidpool* door *Adrien de Gerlache de Gomery*.
Gedetailleerde documentaire, die vooral geïnteresseerden zal boeien. geb. f 3,95
- 9873 *Ontdekkingen in Afrika* door *Thomas Sterling* en *George H. T. Kimble*.
Historisch overzicht van de ontdekkingsreizen in Afrika. Prachtig geïllustreerd. geb. f 13,90

sport

- Olympisch logboek* door *Klaas Peereboom*.
Dagboek van de Olympische Spelen Tokio 1964. Weinig inside-information, maar een goede samenvatting van interessante gegevens. f 11,50 9874
- Zo was het in Londen '48, Helsinki '52, Melbourne '56, Rome '60* door *Klaas Peereboom*.
Minutieuze beschrijving in allerprettigste stijl van een reeks Olympische Spelen. Een praktisch naslagwerk. f 8,50 9875
- De taktiek van het volleybalspel* door *M. G. Amalin*.
Uitstekende en veelzijdige belichting van deze sport door een befaamde Russische trainer. Pakkende foto's en schetsen. f 8,90 9876
- Pele, het voetbalwonder* door *Fritz Hack*.
De sportieve weg van deze Braziliaanse voetballer naar ongelooflijke rijkdom: fris en met zuidelijk temperament beschreven. geb. f 4,95 9877

LATENT TALENT

de landelijke prijsvraag voor jeugdlektuur, uitgegeven door Uitgeverij G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk, heeft geheel aan de verwachtingen voldaan. De jury, onder voorzitterschap van de auteur Cor Bruijn, kreeg maar liefst bijna 300 manuscripten te beoordelen. Bekroond werden:

in groep A, verhalen voor de jeugd van 12 jaar en ouder:

Sipke van der Land IK HEB EEN MES

Elisabeth Lucker DE JUWELEN VAN DON PEDRO

in groep B, verhalen voor de jeugd van 9-12 jaar:

Janny Clossen-Hoorntje HET JOCKEYPETJE

Berend Jager EDDO, HET HERMELIJNTJE

in groep C, verhalen voor de jeugd van 6-9 jaar:

Henk Dol BRAM, KARELTJE EN HET EENZAME WIEL

Christiaan Bob van Veen KORA EN HAAR AAP

Medio 1966 verkrijgbaar bij Uw boekhandelaar en bij

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH N.V. — NIJKERK

(Adv.)

- 9878 *Flitsende ijzers door Piet Maaskant.*
Boeiende documentaire over bekende schaatsrijders en -rijdsters. Daarenboven overzichtelijke tabellen met namen, data, afstanden, tijden en titels. geb. f 10,75
- 9879 *De Stanley Matthews story door Stanley Matthews.*
De legendarische voetballer vertelt in opgesmukte eigen woorden zijn pas afgesloten sportcarrière. geb. f 4,50
- 9880 *De Roger Moens story door Roger Moens.*
De bekende Belgische atleet beschrijft methodisch zijn opzienbarende sportieve loopbaan. Imponerend cijfermateriaal. geb. f 5,95
- 9881 *In de greep van de snelheid door Josef Mühlbauer.*
Vlotte beschrijving van de rumoerige historie van een aantal grote auto-coureurs en hun prestaties. geb. f 4,95
- over de jeugdige mens**
- 9882 *Genezende krachten in het spel van het kind door Hans Zulliger.*
Uiteenzetting met praktijkvoorbeelden over de sanerende invloed van het spel in de behandeling van moeilijke kinderen. geb. f 8,90
- 9883 *Het zieke kind door dr. J. A. R. Sanders-Woudsira.*
Zuivere schildering van de belevingswereld van het zieke kind met verstandige pedagogische adviezen. geb. f 2,75
- Het kind en de samenleving door Erik H. Erikson.* 9884
Psycho-analytische benadering van kinderlijke angsten in verband met de beroeringen in de samenleving. f 4,90
- Puber / Puberteit door Doris Odlum.* 9885
Duidelijke voorlichting omtrent spanningen en reacties van de puber tegenover ouders en verdere omgeving. f 6,50
- techniek**
- Oude auto's en hun makers door J. Bouman.* 9886
Interessant geïllustreerde historie van de auto vanaf de zeilwagen van Simon Stevin tot onze eeuw. Bovendien de korte geschiedenis van beroemde merken. geb. f 5,90
- Zelf sterren kijken door dr. J. van Diggelen.* 9887
Waardevolle handleiding voor de amateursterrekundige inzake bestudering en fotografie van vallende sterren, planeten, zon, maan en sterren. Veel foto's, tabellen en een register. geb. f 14,90
- Geschiedenis van het verkeer te land door Maurice Fabre.* 9888
Vanaf de ontwikkeling van het eerste wiel tot het laatste wereldsnelheidsrecord. Be-

De illustraties van de drie moderne sprookjesboeken

De rijkste mus van de wereld

Het hondje en de honing

De avonturen van Hippie het haasje

zijn zó goed, dat zelfs de allerkleinsten er verrukt over zijn. Stevige band; dik papier; grote letters; kostelijke verhalen en platen in vele kleuren. Een groot dagblad schreef: '...mijn kinderen willen er eindeloos uit voorgelezen worden...De tekeningen zijn **verrukkelijk**'. Prijs f 4,50 per deel.

Uitgaven van

LA RIVIÈRE & VOORHOEVE — ZWOLLE

(Adv.)

- perkte tekst met uitstekend illustratiemateriaal. geb. f 14,50
- 9839 *Geschiedenis van de menselijke communicatie* door Maurice Fabre. Vanaf het gestamel van de eerste mensen tot radio en televisie. Vooral waardevol door de voortreffelijke illustraties. geb. f 14,50
- 9890 *De spoorwegen van West- en Noord-Europa* door T. L. Hameeteman. Beknopt overzicht van de ontwikkeling der spoorwegen in diverse Europese landen; ietwat willekeurig gekozen, maar met fraaie foto's. geb. f 5,90
- 9891 *Bestemming maan* door Sj. van der Werf. Geschiedenis van de ruimtevaart van de eerste Spoetnik tot april 1965. Verder een uitgewerkt plan voor de eerste bemande maanreis. Prachtig verlicht. geb. f 10,75
- 9892 *Wonderen der moderne techniek* door G. Weibmann e.a. Boeiend verhaal over de meer gewone aspecten van de uitvoerende techniek in het bouwen van stuwdammen, aanleggen van vliegvelden, oprichten van hoge tvmasten, enz. Goede foto's. f 8,90
- 9893 *Radiotechniek* door Farl J. Waters. Handig boekje voor radio-amateurs: vele onderdelen worden theoretisch belicht en hun gebruiksmogelijkheden aangegeven. f 2,50

populair wetenschappelijk

- 9894 *Materie* door Ralph E. Lapp. Prachtig verlicht overzicht van de stand van de hedendaagse wetenschap inzake het wezen van de stof, de gedragingen van gassen, vloeistoffen en vaste stoffen. geb. f 17,75
- 9895 *Wiskunde* door David Bergamini. Ontwikkelingsgeschiedenis van de wiskunde in al haar moderne vormen met grote aandacht voor het menselijk aspect in haar ontwikkelaars en beoefenaars. geb. f 17,75
- 9896 *Energie en golven* door F. J. M. Laver. Duidelijk overzicht van de verschillende vormen van energie en systematische behandeling van de golfverschijnselen. Ongeveer op natuurkunde-niveau van het VHMO. f 1,50

Van ridder tot koning

gebonden

f 13,90

(prospectus op aanvraag)

NIJGH & VAN DITMAR
'S GRAVENHAGE

geschreven door
Ton Oosterhuis
en geïllustreerd
met tekeningen
van Tonke Dragt

Een verzameling verhalen voor de jeugd, gegroepeerd rond de ontwikkeling van het geslacht Oranje-Nassau, thans ons vorstenhuis. Ton Oosterhuis heeft uit oude legenden en historische feiten nieuwe, vrijwel onbekende verhalen over de Oranje's weten op te diepen. Een boek voor het hele gezin.

(Adv.)

- Over sterren gesproken...* door Udo Becker 9897
Duidelijke uiteenzetting over bouw, helderheid en aard van de sterren en de gemeenschappen waar zij in voorkomen. Bijzonder fraai geïllustreerd. geb. f 6,90
- Wat is energie?* door Paul Blackwood. 9898
Overzichtelijke benadering van het probleem der energievoorziening, nadat de conventionele energiebronnen zullen zijn uitgeput. Moderne projecten worden kernachtig beschreven. f 1,50
- Planimetrie* door J. H. van den Hoeven. 9899
Duidelijke rangschikking van de gangbare meetkunde van de middelbare school met een uitgebreide behandeling van de transformaties. f 3,90

- 9900 *Moderne fysica* door *Friedrich Katcher*. Enkele hoofdstukken uit de moderne fysica, vooral gezien in het licht van de corpusculaire opbouw van de materie. 2 delen; p.d.l. f 1,50
- 9901 *Stereometrie* door *W. G. J. van Ruth*. Goede samenvatting en geringe uitbreiding van de stereometrie zoals die bij het middelbaar onderwijs wordt behandeld. f 2,50
- 9902 *De gebeimen van natuur en beelal* door *Charles-Noël Martin*. Atoomfysica en kosmografie, respectievelijk beknopt en meer uitgebreid behandeld. Goed foto- en illustratiemateriaal. f 1,90
- 9903 *Van nul tot oneindig* door *Constance Reid*. In elf hoofdstukken, ieder gewijd aan een van onze getaltekens, wordt inzicht gegeven in de bijzondere eigenschappen van het getal, de getallenmystiek en de rekenkunde. f 1,50
- 9904 *Hoe bepaal ik mijn kans?* door *prof. dr. F. Schub*. Verrassende uitkomsten worden als uitgangspunt genomen voor een heldere beschouwing over de kansrekening als wetenschap. f 7,90
- 9905 *Elseviers repertoria*, biologie/scheikunde door *dr. J. C. van der Steen* en *dr. A. L. W. de Gee*. Prettig leesbare samenvatting van de stof van biologie en scheikunde, zoals deze op de middelbare school worden gegeven. f 3,90
- Elseviers repertoria*, wiskunde door *drs. S. Roodenburg*. De middelbare schoolstof, en nog iets meer, samengebracht in een beperkt aantal pagina's. f 3,90
- Elseviers repertoria*, natuurkunde door *dr. R. L. Krans*, *dr. G. A. W. Rutgers* en *dr. J. Rekveld*. Zeer leesbaar overzicht van de middelbare schoolstof voor natuurkunde met een aanzienlijke uitbreiding inzake de atoomtheorie. f 3,90
- Geschiedenis der sterrenkunde* door *Charles-Albert Reichen*. Ondanks een aantal kleine onnauwkeurigheden bevat dit boek een leerzaam overzicht van de historie der sterrenkunde vanaf de astrologie bij de Babyloniërs. geb. f 14,50
- Geschiedenis der natuurkunde* door *Charles-Albert Reichen*. Vooral om het voortreffelijke illustratiemateriaal een waardevolle weergave van de ontwikkeling der natuurkunde. geb. f 14,50
- Geschiedenis der scheikunde* door *Charles-Albert Reichen*. Uitstekend plaatwerk ondersteunt dit niet zo eenvoudig gestelde resumé van de historie der scheikunde vanaf haar primitieve staat tot technische vervolmaking. geb. f 14,50

Mogen wij u voorstellen:

CHRIS SCHEFFER

De auteur *Chris Scheffer* voorzag ons uitvoerig van biografische bijzonderheden ('Wie zal dat allemaal interesseren?'), maar kwam pas echt op dreef toen hij het had over de beoordeling van kinderboeken. Daarom zullen we zijn levensloop maar kort samenvatten om hem dan uitvoeriger aan het woord te laten over het onderwerp dat hem kennelijk na aan het

hart ligt, om niet te zeggen: dat hem kennelijk hoog zit.

Chris Scheffer is bijna veertig en hij vindt schrijven een moeijlijk vak. Maar toch heeft hij 'altijd' schrijver willen worden. En hij heeft zich zowat zijn hele leven geoeftend, want lezen en schrijven kon hij al op de kleuterschool. Onder de oorlog was hij op de h.b.s. — tot hij moest onderduiken. Toen heeft hij veel gedichten en verhalen geschreven: 'Gelukkig voor mijn nageslacht zijn ze niet bewaard gebleven'. Dan zien we hem als: chef van de expeditie van het Rotterdams Parool,

Kinderen uit alle landen

Een serie boeken die een beeld geven van het leven van kinderen in verschillende landen van de wereld.

Reeds verschenen:

DENIS SHAW	Gokoel en Liela uit India <i>spelend in India</i>	f 5,50 geb.
MARY COXHEAD	Chico's beloning <i>spelend in Guatemala</i>	f 4,90 geb.
ROBERT R. HARRY	Poe Ban en zijn olifant <i>spelend in Birma</i>	f 4,90 geb.
HARRY BEHN	Pablo en zijn ooms <i>spelend in Mexico</i>	f 3,90 geb.
LOLA BOWER	Jaboelaan, de Zoeloejongen <i>spelend in Z.-Afrika</i>	f 3,90 geb.
HUGO KOCHER	Aldat, de buffeljager <i>spelend in Tibet</i>	f 5,90 geb.
ALAN C. JENKINS	Armas en Sofi uit Lapland <i>spelend in Lapland</i>	f 5,50 geb.
JOAN CHARNOCK	Tanja en Serge uit Rusland <i>spelend in Rusland</i>	f 5,50 geb.
GILLIAN TINDALL	Twee Sabra's trekken door Israël <i>spelend in Israël</i>	5,50 geb.
EVA-LIS WUORIO	David en Diana uit Canada <i>spelend in Canada</i>	f 5,50 geb.

UITGEVERIJ C. P. J. VAN DER PEET/AMSTERDAM

leerling van de kweekschool, recruit bij het Korps Mariniers ('Het enige nuttige dat ik in dienst gedaan heb, was uit de voorraad boeken die het Rode Kruis ter beschikking had, een bibliotheek samenstellen voor een revalidatiecentrum van de Marine'), redacteur van een Delfts weekblad, vertegenwoordiger van uitgeverijen, redacteur van de Haagse Post, medewerker in een boekhandel (met diploma's boekverkoper en uitgever), chef van het reclamebureau van de Rotterdamse Bijenkorf en tenslotte als copywriter op een reclamebureau, wat hij nu nog is. Maar intussen was Chris Scheffer al begonnen met het schrijven van kinderversjes en nonsensversjes, vele daarvan zijn later op muziek gezet. Hij kwam in kennis met de cartoonist Ted Schaap die bij zijn versjes vele kostelijke tekeningen heeft gemaakt.

In 1959 verscheen zijn eerste boekje nonsensversjes *Gering gerijm* en in hetzelfde jaar ook het eerste bundeltje kinderversjes *Hikkerde Pikkerde Paardeboom*.

De zeer lovende kritiek op dit bundeltje van Miep Diekmann stimuleerde hem om verder te gaan. Zo verschenen in de jaren 1961 tot nu toe de bij velen bekende boekjes: *De vogel Nebukadnezar*, *Puntjeserie* (8 delen), *Jacht op een sneeuwman*, *Stad zonder tijd*, *Amber van de Vlaringhof*, *Amber en Urban*, *Urban*, *Vertellingen van Vader Bever*.

Hij is nu bezig aan een groot boek over de Noordamerikaanse Indianen.

A-typisch

En dan komt Chris Scheffer pas goed los: „Ik zie een grote overeenkomst tussen het schrijven van reclameteksten en het schrijven van kinderboeken. Beide worden namelijk beoordeeld (en vooral becritiseerd) door mensen voor wie ze *niet* zijn geschreven.

Reclameteksten worden beoordeeld en becritiseerd door reclamemensen. Maar zij zijn geschreven voor de consument, die een andere instelling heeft ten opzichte van die teksten. Als consument is de reclameman namelijk a-typisch.

Kinderboeken worden beoordeeld en be-

critiseerd door volwassenen. Maar zij zijn geschreven voor het kind, dat een andere instelling heeft ten opzichte van die boeken. Als lezer is de volwassene (de criticus, dus meestal een collega-kinderboekenschrijver) namelijk a-typisch.

En hiermee wil ik dan graag de knuppel in het hoenderhok gooien en mij ontlasten van iets, dat mij eigenlijk al jaren lang op het hart ligt. En ik dank de recensent, die naar aanleiding van 'Jacht op een sneeuwman' schreef: 'Geen hoogvlieger, maar een plezierig verhaal', voor de aanleiding, en de redactie van de IDIL-gids voor de gelegenheid die zij mij biedt, om het volgende te spuien.

'Jacht op een sneeuwman' is dus geen hoogvlieger, maar wel een plezierig verhaal. Daar kan ik het helemaal mee eens zijn en het is een oordeel waar ik zeker niet ontevreden over mag zijn. Maar dat 'geen hoogvlieger' wijst, dacht ik, op een bepaalde opvatting over het moderne kinderboek, die naar mijn smaak wat al te veel opgeld doet. Een volwassen opvatting wel te verstaan, want kinderen

schijnen zich van het feit dat een bepaald boek geen hoogvlieger zou zijn, weinig aan te trekken.

'Jacht op een Sneeuwman' was namelijk wel een boek dat werd vermeld in een juryrapport van de Rotterdamse schooljeugd in 1963. Zoals u weet bekroont de Rotterdamse jeugd elk jaar het naar zijn smaak beste boek. Na veel lezen en schiften onder leiding van een jeugdbibliothecaresse, blijft er van de jaarlijkse productie aan kinderboeken een zeer klein aantal over (een stuk of vijf) als de besten van dat jaar. Deze besten worden uitvoerig behandeld in een juryrapport dat door de kinderen zelf wordt opgesteld. Uit deze besten wordt dan tenslotte het te bekronen boek gekozen. (Ook mijn latere boek 'Stad zonder Tijd' haalde het juryrapport, hoewel ook weer niet als nummer 1.)

Te zwart?

Naar aanleiding van dit alles de vraag: moet elk kinderboek beslist een in volwassen ogen hoogvlieger zijn? En zo ja, waarom? Is het tegenwoordig in de praktijk niet vaak zo, dat de goede en verantwoordelijke hedendaagse kinderboekenschrijver aan zijn schrijftafel gaan zitten met de vooropgezette bedoeling een in volwassen ogen hoogvlieger te schrijven? Of zie ik dat te zwart? In ieder geval krijg ik vaak die indruk.

Maar waren de boeken van Kieviet, Schuil en Roggeveen, om er maar eens een paar te noemen, dan allemaal van die hoogvliegers? Ik dacht van niet. Ik dacht dat deze schrijvers, die in een tijd leefden toen er nog geen prijzen voor goede kinderboeken werden uitgelooft, alleen maar schreven vanwege het plezier van het schrijven en daardoor ook in hoofdzaak alleen maar plezierige verhalen schreven. Ook al weer: ik krijg die indruk. Toch zou ik die boeken in mijn jeugd niet graag hebben gemist. Zelfs nu nog denk ik graag aan die boeken terug en ik geef ze nu mijn zoon in handen, omdat ik het nog steeds goede kinderboeken vind. En zo heb ik mijn 'Jacht op een Sneeuwman'

ook geschreven: om het plezier van het schrijven. Vandaar misschien dat het een plezierig verhaal is geworden en geen hoogvlieger.

Verhaal

Weet u wat het met mij is? Ik word wel eens een beetje moe, en soms zelfs wel eens een beetje ziek, van al die moderne 'probleem'-literatuur. Ik krijg 'er zo langmerhand een beetje genoeg van. Vandaar dat ik, als ik al eens tijd heb om te lezen, steeds vaker ga grijpen naar boeken, die geen hoogvliegers zijn. Boeken die mij een goed (en natuurlijk goed geschreven) verhaal vertellen. Zo kan ik mij ook voorstellen, dat wij heel wat kinderen een plezier kunnen doen, goede ontspanning kunnen bezorgen, en op een goede manier op weg kunnen helpen naar de volwassen literatuur, door gewoon en met plezier een goed *verhaal* te schrijven en geen hoogvlieger.

Waar zijn de goede Schuilen, de goede Kievieten, de goede Roggeveens gebleven? Bestaan zij vandaag nog? Ik geloof het niet, helaas! De goede Schuil, de goede Kieviet, de goede Roggeveen van vandaag, gaat achter zijn schrijftafel zitten om voor volwassenen een hoogvlieger te schrijven. Omdat de kritieken steeds belangrijker voor hem worden. Omdat een prijs, een hem door volwassenen toegekende prijs, veroorzaakt dat zijn boeken worden vertaald en dat zijn oplagen met sprongen stijgen.

Cijfers...?

Maar hoe denken de kinderen zelf over die hoogvliegers? Lezen zij ze? En zo ja, wat is hun oordeel? Hèrlezen zij ze? Hoe worden die hoogvliegers in de boekhandel verkocht als ze toevallig niet zijn bekroond? Hoe worden zij in de leesbibliotheken uitgeleend? Worden ze veel gekocht en gevraagd?

O, ik weet het, het is gevaarlijk oplagecijfers en verkoopcijfers als maatstaf te nemen. Ook al worden deze cijfers vaak gebruikt om aan te tonen hoe goed het oordeel van het jeugdige publiek wel is over dat bepaalde boek. Ik geef graag toe, dat het best verkochte boek niet beter

behoeft te zijn (ja zelfs soms veel slechter is), dan het minst verkochte boek. Maar aan de andere kant geloof ik ook, dat het oordeel van de volwassene, van de recensent, van de prijzenuitloover, evenmin altijd de juiste maatstaf is ter beoordeling van de waarde voor het kind van een kinderboek.

De IDIL-gids is misschien niet de plaats om daarover te polemiseren. Overigens ontbreekt ons, kinderboekenschrijvers, een dergelijke plaats. En de waarheid zal, zo-

als gewoonlijk, wel weer ergens in het midden liggen.

Maar hoe het ook zij: ik heb op deze plaats alleen maar een lans willen breken voor die kinderboeken die geen hoogvliegers zijn. Maar die voor het kind, of voor een groot aantal kinderen, misschien van meer waarde zijn (welke die waarde ook is) dan de hoogvliegers. En ik geloof, dat bij het beoordelen of het bekronen van een boek, het oordeel van het kind niet gemist kan worden."

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Amalin, M. G.: De tactiek van het volleybalspel (Kluwer), 171 p. — V	9876
Becker, U.: Over sterren gesproken... (Spaarnestad), 84 p. — V	9897
Bergamini, D.: Wiskunde (Parool), 200 p. — V	9895
Betlem, G.: Patty krijgt een erfenis (W.-Friesl.), 136 p. — VIa, M	9855
Betlem, G.: Verloving bij spotlights (W.-Friesl.), 160 p. — IV-V, M	9860
Betlem, G.: Vijf meisjes schrijven een boek (W.-Friesl.), 128 p. — VIa, M	9856
Blackwood, P.: Wat is energie? (Spectrum), 157 p. — V	9898
Blei-Strijbos, C. B.: Ruby en het konijn (Callenbach), 53 p. — VIc	9827
Bonneau, A.: Catamount's jeugd (Veen), 160 p. — VIa-b, J	9834
Bouman, J.: Oude auto's en hun makers (Van Dishoeck), 160 p. — V	9886
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 3e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	9851
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 4e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	9852
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 5e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	9853
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 6e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	9854
van Diggelen, J., dr.: Zelf sterren kijken (Ruys), 274 p. — IV-V	9887
Erikson, E. H.: Het kind en de samenleving (Spectrum), 425 p. — IV	9884
Esterházy, C.: De jonge reizigers in Oostenrijk (Van der Peet), 138 p. — V, JM	9840
Fabre, M.: Geschiedenis van de menselijke communicatie (Scheltema & H.), 112 p. — V	9889
Fabre, M.: Geschiedenis van het verkeer te land (Scheltema & H.), 112 p. — V	9888
Farley, W.: Flame, de hengst van het eiland Azul (Ten Brink), 190 p. — V, J	9838
Farley, W.: De wraak van Flame, de hengst van Azul (Ten Brink), 176 p. — V, J	9839
(Fessler, L.): China (Parool), 175 p. — V	9870
Fleay, D.: Leven met dieren (Van Belkum), 63 p. — V	9868
Fuchs, V.: Op expeditie in het Zuidpoolgebied (Spectrum), 192 p. — V	9871
de Gerlache de Gomery, A.: Vijftien maanden aan de Zuidpool (Veen), 224 p. — IV-V	9872
Hack, F.: Pele, het voetbalwonder (Veen), 224 p. — V	9877
Hafslund, P.: Kleine wonderen in de natuur (Ned. Boekenclub), 128 p. — V	9869

NIEUW

DELTA
PAPERBACKS

DELTA
PAPERBACKS

6 jaar en ouder:

Friedrich Feld
Veertien-veertien krijgt vakantie, f 1,90
Attie Leijnse
De speeltuin, f 1,90

8 jaar en ouder:

Friedrich Feld
De papegaai uit Isfahan, f 2,90
Tom Lindeljer
Naar het land van Joel, f 2,90

10 jaar en ouder:

A. D. Hildebrand
Het nieuwe huis van Belfloor en Bonnevou, f 4,90
Gertie Evenhuis
Boot zonder water, f 2,90
B. Tadema-Sporry
De panter op de lianenbrug, f 5,90
Mia Robé
Hier is Flossie, f 4,90
Nienke van Hichtum
Jelle van Sipke-Froukjes, f 7,90

12 jaar en ouder:

Phyl Wardell
Het geheim van de verdwenen stam, f 5,90
Jan Pennewaard
De muiters van Mogador, f 4,90
Gertie Evenhuis
Wij waren er ook bij, f 5,90

BOEKEN
VOOR DE JEUGD

*In de boekhandel
ver verkrijgbaar*

DELTA

VAN GOOR ZONEN – DEN HAAG
(Adv.)

Hameeteman, T. L.: De spoorwegen van West- en Noord-Europa (Van Dishoeck), 111 p. — V	9890
Hidding, J.: Tijdbom aan boord? (Kok), 176 p. — VIa, J	9836
van den Hoeven, J. H.: Planimetrie (Spectrum), 336 p. — V	9899
Hogg, B., en G. Hogg: De jonge reizigers in Noorwegen (Van der Peet), 144 p. — V, JM	9843
van de Hulst, W. G.: Van drie domme zusjes (Callenbach), 47 p. — VIc	9850
Katcher, F.: Moderne fysica. 2 Delen (Spectrum), resp. 185 en 224 p. — V	9900
Krans, R. L., dr., dr. G. A. W. Rutgers en dr. J. Rekveld: Elseviers repertoria: Natuurkunde (Elsevier), 255 p. — V	9907
Langedijk, M.: Tonnetje Schijfsnuit (Versluys), 47 p. — VIc	9828
Lapp, R. E.: Materie (Parool), 199 p. — V	9894
Laver, F. J. M.: Energie en golven (Spectrum), 155 p. — IV-V	9896
van Luipen-Bronwasser, J.: Wij zijn nooit alleen (Callenbach), 181 p. — IV-V, M	9845
Maaskant, P.: Flitsende ijzers (La Rivière & V.), 170 p. — V	9878
McElfresh, A.: Ieder heeft een eigen droom (W.-Friesl.), 188 p. IV-V, M	9847
Maran, T.: De McKee's en de naamloze vallei (H. Meulenhoff), 159 p. — VIa-b, J	9837
Martin, C.-N.: De geheimen van natuur en heelal (Spectrum), 192 p. — V	9902
van Marxveldt, C.: Een zomerzothed (W.-Friesl.), 190 p. — V, M	9863
Matthews, S.: De Stanley Matthews story (Veen), 255 p. — V	9879
Moens, R.: De Roger Moens story (Veen), 254 p. — V	9880
Mühlbauer, J.: In de greep van de snelheid (Veen), 208 p. — V	9881
Nowee, P.: Arendsoog en de vloek van Arbaz (Malmberg), 157 p. — VIa, J	9835
Odium, D.: Puber/Puberteit (Wereldbibl.), 133 p. — IV	9885
Ouderkerk, D.: Voetspoor naar het geluk (Bruna), 158 p. — IV-V ^o , M (V ^o , M)	9844
Peereboom, K.: Olympisch logboek (Bezige Bij), 231 p. — V	9874
Peereboom, K.: Zo was het in Londen '48, Helsinki '52, Melbourne '56, Rome '60 (Bezige Bij), 256 p. — V	9875
Petillon, W.: Secretaresje (W.-Friesl.), 144 p. — V, M	9862
Reichen, C.-A.: Geschiedenis der natuurkunde (Scheltema & H.), 122 p. — V	9909
Reichen, C.-A.: Geschiedenis der scheikunde (Scheltema & H.), 122 p. — V	9910
Reichen, C.-A.: Geschiedenis der sterrenkunde (Scheltema & H.), 112 p. — V	9908
Reid, C.: Van nul tot oneindig (Spectrum), 152 p. — V	9903
van Reyen, P. E.: Middeleeuwse kastelen in Nederland (Van Dishoeck), 152 p. — V	9866
Roodenburg, S., drs.: Elseviers Repertoria: Wiskunde (Elsevier), 175 p. — V	9906
van Ruth, W. G. J.: Stereometrie (Spectrum), 154 p. — V	9901
Sanders-Woudstra, J. A. R., dr.: Het zieke kind (Callenbach), 46 p. — V	9883
Saris, L.: De Finstering traditie (W.-Friesl.), 159 p. — IV-V, M	9864
Schellart, A. I. J. M., en T. de Vries: Kastelen vertellen hun verhalen (De Branding), 120 p. — V	9867
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 5e Deel (Arbeiderspers), 160 p. — VIc	9849
Schuh, F., prof. dr.: Hoe bepaal ik mijn kans? (Elsevier), 165 p. — V	9904
van der Sloot, R. B. F., drs.: Middeleeuws wapentuig (Van Dishoeck), 111 p. — V	9865

366 VERHALEN VOOR GOEDENACHT

Nederlandse bewerking

HENRI ARNOLDUS

Een boek met een functie; een boek dat al die moeders en al die vaders die het op het laatst ook niet meer weten, te hulp snelt.

Voor elke dag van het jaar (zelfs op een schrikkeljaar is gerekend!) een nieuw verhaal, een versje of gedichtje om voor het slapen gaan aan de kinderen voor te lezen.

EEN REUZE BOEK...

EEN GOUDEN BOEK

14.90

EEN SCHITTEREND GOUDEN BOEK

De wonderen van de kunst

EEN BOEK DAT DE JEUGD LEERT KUNST ANDERS TE ZIEN EN DAARDOOR BETER TE BEGRIJPEN:

De wonderen van de kunst

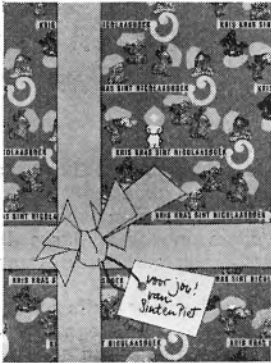
14.90

CENTRALE UITGEVERIJ GIANOTTEN — AMSTERDAM

VERKRIJGBAAR BIJ DE BOEKHANDEL

(Adv.)

breekt de spanning vóór Sinterklaas!

met het

KRIS KRAS SINT NICOLAASBOEK

21 Sinterklaasverhalen, muziek, hulp bij het rijmen, een grote prijsvraag en verder van alles wat kinderen zelf kunnen maken: surprises, cadeaus, tractaties en nog veel meer.

128 blz. — 155 ill. — f 9,95

Verkrijgbaar bij de boekhandel

Uitgeverij Kris Kras - Wouwermanstraat 42 - Amsterdam

(Adv.)

Snoek, I.: In het land van de Bijbel (Voorhoeve), 214 p. — V en VIa, P •	9859
van der Steen, J. C., dr.; de Gee, A. L. W., dr.: Elseviers repertoria: Biologie/Scheikunde (Elsevier), 288 p. — V	9905
Sterling, T., en G. H. T. Kimble: Ontdekkingen in Afrika (Gaade), 154 p. — V •	9873
Struelens, R.: De baard van kabouter Olle (Heideland), 32 p. — VIc . . .	9822
Struelens, R.: Het geschenk voor koning Krulbaard (Heideland), 32 p. — VIc . . .	9821
Struelens, R.: Pinkie bij de koning (Heideland), 29 p. — VIc . . .	9826
Struelens, R.: Pinkie moet verhuizen (Heideland), 29 p. — VIc . . .	9823
Struelens, R.: Pinkie vindt een woning (Heideland), 29 p. — VIc . . .	9824
Struelens, R.: Het tonhuis van Pinkie (Heideland), 30 p. — VIc . . .	9825
Sutcliff, R.: De adelaar van het Negende (Leopold), 282 p. — V, JM •	9846
van Udinga, M.: Apotheek Duinoord (W.-Friesl.), 176 p. — V, M . . .	9861
Veenstra, T.: Pepi het bergindiaantje (Callenbach), 94 p. — VIb-c . . .	9829
Verleyen, C.: Duimpjes avontuurlijke reis (Sikkel), 56 p. — VIc . . .	9848
de Vries, A.: Avonturen van een boerenjongen (Van Goor), 112 p. — VIb, J . . .	9831
Waters, F. J.: Radiotechniek (Spectrum), 160 p. — V . . .	9893
Webster, J.: Het John Grierhuis (Van Breda), 190 p. — V, M . . .	9858
Webster, J.: Vadertje Langbeen (Van Breda), 192 p. — V, M . . .	9857
(Weihmann, G.): Wonderen der moderne techniek (Van Belkum), 146 p. — V . . .	9892
van der Werf, Sj.: Bestemming maan (La Rivière & V.), 168 p. — V . . .	9891
Werner, M.: Het geheim van het Heksengat (W.-Friesl.), 139 p. — VIa-b, J	9833
Wilkeshuis, C.: De grote overstroming (Van Goor), 72 p. — VIb-c . . .	9832
Wilkins, F.: De jonge reizigers in het Midden-Oosten (Van der Peet), 142 p. — V, JM . . .	9841
Wilkins, F.: De jonge reizigers in Spanje (Van der Peet), 147 p. — V, JM	9842
Zulliger, H.: Genezende krachten in het spel van het kind (Callenbach), 126 p. — IV •	9882
Zijl, J.: Brammetje Brom (Versluys), 52 p. — VIc . . .	9830

De serie MENSEN EN DIEREN IN VREEMDE LANDEN

geeft in kloeke jeugdboeken op plezierige wijze verantwoorde informatie over landen en volken. Natuurlijk ontbreken spanning en avontuur daarbij niet.

Zojuist is de serie verrijkt met twee nieuwe delen:

Roderich Menzel :

IN HET LAND VAN DE PARELDUIKERS

Ruim geïllustreerd.

Een instructief, interessant boek over een kapiteinszoon die op het schip van zijn vader een reis naar Japan mag meemaken en daar met de zoons van zijn vaders vroegere scheepskok merkwaardige dingen beleeft.

James R. Johnson: DE BERGLEEUW VAN UTAH

Met tal van pentekeningen geïllustreerd. Niet alleen jongens en meisjes, maar ook heel veel volwassenen zullen genieten van de bijzondere schoonheid van dit boek, waarin een poëma de hoofdrol speelt. De vele gevaren die hem van zijn prille jeugd af bedreigen, worden meeslepend beschreven.

Voorts zijn in deze serie verkrijgbaar :

- Frederick Grice: **Expeditie Tifinar**
- Hugo Kocher: **Het geheim van de Matakomoerassen**
- Fritz Meisnitzer: **Jahomrai en de heilige olifant**
- Maria Wolkowsky: **Avontuur in Australië**
- Erich Wustmann: **De wilde ruiters van de Sertão**

Over de eerder verschenen delen lieten de recensenten zich in zeer prijzende zin uit. Een greep uit de vele beoordelingen :

'Wij zijn van mening dat deze boeken behoren tot de beste, die op het gebied van jeugdlektuur de laatste jaren verschenen zijn.'

Het Schoolblad

'Deze dierenverhalen behoren tot het beste wat wij onze jeugd kunnen voorzetten !'

Het Kath. Schoolblad

Prijs per deel in stevige band, voorzien van aantrekkelijk stofomslag f 4,90.

Iedere boekhandelaar kan ze leveren.

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH N.V.

—

NIJKERK

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-kaartje	MK	EE
-----------------	---	--------------	------------------	----	----

van Aken, P.: De jager, niet de prooi (Donker f 7,90)		III,H	9242	4	7
Een verantwoorde thriller, een roman op niveau, ruig en beklemmend, geschreven met elementaire kracht.					

Aleichem, S.: Mottel (Pegasus f 7,90)		V.	9243	6	8
---------------------------------------	--	----	------	---	---

" De schrijver, als Sjolem Rabinowitsj in 1859 geboren in het Oekraïense stadje Perejaslawl, laat in deze bundel een negenjarig Joods jongetje zijn navrante observaties noteren van het armoedige bestaan in het gouvernement Poltawa, dat sinds Catharina II als Joods woongebied was aangewezen. Na de dood van de vader van het knaapje vervalt de weduwe met haar zoons vrijwel tot de bedelstaf. De oudste zoon sluit een rijk huwelijk, maar als schoonpapa faillieert, zijn allen weer even ver. Op allerlei manieren tracht het gezin aan de kost

te komen: zij slijten zelfgemaakte drank, dito inkt en een muizenverdelingsmiddel. Na kortstondige succesjes volgt telkens een debâcle. Ten slotte trekt het gezin weg als emigranten naar Amerika. Deze povere feitelikheden worden alle scherpzinnig waargenomen door een argeloos, levenslustig kind, dat bij dood, ellende en verdriet de tragiek niet doorschouwt. Het relaas is daarom vlin-derlicht en humoristisch van toon, maar een schrijvende smart staat op de achtergrond. Fijnzinnige en ont-roerende lectuur.

A. A. F. Goossen

de Beauvoir, S.: De anderen (De Boer f 9,75)		III-IV,Op	9244	4	6
Binnen het raam van oorlog en verzet ontdekt een man als hoogste goed de vrijheid; roman met gebreken maar fraai voorbeeld van littérature engagée.					

Böll, H.: Weg van de troep (Elsevier f 5,90 i)		IV	9247	5	7
Lang titelverhaal en 6 kortere. Het titelverhaal heeft een gewrongen stijl, de lezer moet zelf de verbindingslijnen trekken. In de korte verhalen: geestige persiflages.					

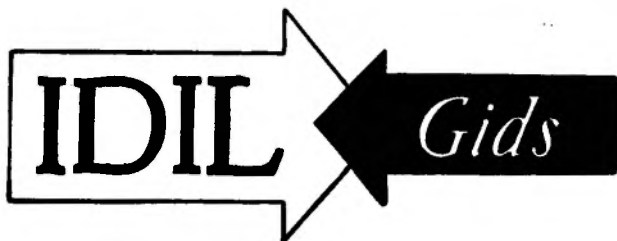
Lanoux, A.: Het verlaten strand (Nijgh & Van D. f 12,50)		III.	9257	3	8
De psychische katharsis van een oorlogsveteraan tijdens een lange pelgrimage naar de Normandische slagvelden: hard, mocilijk, meesterlijk.					
(Roelants, M.): Roman van het tijdschrift Forum		IV	9262	4	6
(Nijgh & Van D. f 9,90 i)					

De geschiedenis van de opheffing van het tijdschrift Forum; een objectief verslag, boeiend voor belangstellenden.

Swinkels, C.: De laatste dichter (Bezige Bij f 2,75 i)		IV	9266	6	8
Een novelle. Een dichter smooit zijn eigen mogelijkheden in de kiem door als fervente nazi te leven; genuanceerde inhoud, satirieke humor.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

DECEMBER 1965 JAARGANG XVII NUMMER 5

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9911-9969

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	63
<i>Populair wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	69
<i>Godsdienstige lectuur</i>	70
<i>Productie van het kinderboek</i>	71
<i>De jonge mens en het boek</i>	72
<i>Bibliografisch register</i>	74
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	76

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- o o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- o = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9911 *Dagboek van Nicky* door Maud Frère.
9912 De drie afzonderlijke deeltjes van dit
9913 dagboek van een zesjarig meisje dragen
als titel: 'Mijn hond, mijn neefje en de
anderen', 'Mijn school' en 'Mijn verjaardag'.
In het eerste boekje maken wij kennis met
Nicky en haar naaste omgeving. Haar hond
Flap en het neefje Frederik spelen een
belangrijke rol. Vervolgens lezen we, hoe
Nicky voor het eerst naar school gaat. Ze
krijgt er een leuk vriendinnetje, Ankie, en
voorts worden we ingelicht over haar
mazel en over de vervelende moeder van
Frederik. Tenslotte wordt Nicky's verjaardag
beschreven: haar vrienden en familieleden
komen cadeautjes brengen. De kinderen
spelen op zolder zerovertje, maar dat
eindigt met ruzie. Dit alles wordt losjes
verteld, tamelijk summier. Opvallend zijn
de zwierige tekeningen door Nadine Forster,
fleurige prenten die aan de drie boekjes
een royaal cachet verlenen. Voor
vrijgeveige ouders met ruime beurzen.
(p.dl. geb. f 6,50)

9914 *Muziek voor Pietje Prik* door Lea
Smulders. Het kleermakertje maakt cos-

tuums voor drie straatmuzikanten, omdat
hij ten onrechte meent dat zij hofmuzikant
zullen worden. Als hij aan het koninklijk
paleis zijn geld komt vragen, wordt Pietje
als bedrieger opgesloten. Buurvrouw Betje
maakt alles weer in orde. Eenvoudig
verhaaltje in korte zinnen met een
simplistische typering van de personen.
Wel aardig voor beginnende lezertjes.
Maar de serie telt nu al dertien delen;
waar zal het einde zijn?

(geb. f 1,50)

De avonturen van Hippië het Haasje
door J. Z. Novák. Als Hippië voor het
eerst van zijn leven kinderen ziet glijden
op het ijs, is hij wel jaloers, omdat hij
met zijn behaarde pootjes niet glijden kan.
Maar korte tijd later wordt Hippië
achtervolgd door een vos en dan is hij
maar wat blij, dat hij zonder uitschuiven
over het gladde ijs kan vluchten. Een
variatie op een bekend thema. De
artistieke illustraties, sprekend van kleur,
maken er echter een florissant prenten-
boek van. (geb. f 4,50)

Bongo door H. J. Barnard. Bongo gaat
varen als koksmaatje. Met zijn aanstekelijke
lach en zijn liedjes geneest hij een
sombere sultan. In Amerika helpt hij

9915

9916

een schoorsteenveger in diens concurrentie met collega's die zich van heli-copters bedienen: het vliegend tapijt van de dankbare sultan brengt hier uitkomst. Een deels kolderiek, deels naïef verhaal dat het bij de kleintjes wel zal doen. Iets grotere kinderen zullen al gauw de neus ophalen voor de over-dreven kinderachtige herhalingen.

(geb. f 3,50)

- 9917 *Het hondje en de honing* door *I. Her-ciková*. Op een kwade dag is het hondje Pinto heel ondeugend: hij pakt een honingraat weg. Voor straf wordt hij door de bijen flink gestoken. Als later enkele muizen op roof uitgaan, wordt Pinto de grote verdediger van het bijen-

volk. Vooral de kostelijke illustraties bepalen de waarde van dit boek. De twee regels tekst per bladzijde lijken bestemd voor kleuters, ofschoon de inhoud voor hen wat moeilijk kan zijn. Behalve amusant is het werkje ook enigszins leerzaam door de beschrijving van het werk van de bijen. (geb. f 4,50)

- 9918 'Eelke-serie' door *Jaap ter Haar*. Wie gedacht mocht hebben, dat de auteur met zes deeltjes over Eelke, de zoon van een boswachter zou zijn uitgepraat, heeft zich vergist. Drie nieuwe boekjes komen er bij: 'Na schooltijd', 'Langs de zandweg' en 'In de winter', waarin respectievelijk wordt beschreven, hoe Eelke

een beurs met veel geld vindt, met een toeter allerlei mensen voor het lapje houdt en zijn vlieger terug krijgt; hoe hij met de andere kinderen een verrassing voor moeders verjaardag koopt, hun boot terugkaapt en muizen in iemands boterham-trommeltje doet; hoe Eelke schaatsen krijgt, de tas van moeder kwijt raakt en hoe zusje een nieuwe jurk krijgt. Gemoedelijke, rustieke verhaaltjes zonder pretenties.

(p.d.l. geb. f 3,25)

Paulus en de eikelmanneltjes door *Jean Dulieu*. Ditmaal niet een nieuw deeltje in de lange reeks Paulusboeken, maar een forse uitgave die als niet minder dan 'kabouter-roman' wordt gepresenteerd. Het forse boek is vorstelijk geïllustreerd, ten dele in een nieuwe techniek, die aan de hoofdfiguren een bijzonder sprookjesachtige achtergrond geeft. Paulus wordt tot koning gekozen van de levenslustige, maar uiterst domme eikelmanneltjes. Als wijze vorst regeert Paulus over het vlinderlichte volkje en beschermt het tegen tal van gevaren. In een dramatische climax krijgt hij zelfs de boze heks Eucalypta op de knieën. Opvallend zijn weer de talrijke, laconieke details, die een groot deel van de aparte sfeer bepalen. Zinnen als „Het richtingsgevoel van de eikelmanneltjes scheen hen te dwingen tot een noodlottige kringloop” zijn echter niet zomaar voor de kleinsten begrijpelijk. Overigens: alle bewondering.

(geb. f 18,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Sabine's zwerftocht door *Micha Aalborg*. In de vakantie mag Sabine een poosje met haar ongetrouwde oom mee, die dan als schareslijper van dorp tot dorp trekt, ofschoon hij als landbouwkundig publicist ook een geheel ander bestaan kent. Op deze tochten komt Sabine met allerlei mensen in aanraking en krijgt een open oog voor de schoonheden van

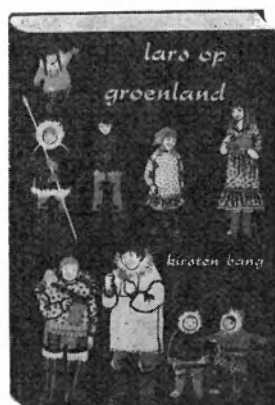
- het ongekunstelde leven. Deze ietwat naturalistische intrige beklemtoont het contrast tussen de stad en het enigszins geïdealiseerde leven ten plattelande. Ooms commentaren brengen hierin wel weer enig evenwicht. (geb. f 4,90)
- 9923 *Blijf van dat hert af* door C. B. Blei-Strijbos. De kinderen van een boswachter zijn ongehoorzaam en lopen door een jonge boomaanplanting. Daar ontdekken zij een hertje, dat zij ondanks vaders instructies niet laten liggen. Daaruit ontstaan nare gevolgen: het hertje wordt zelfs gestolen. De natuurbeschrijvingen zijn poëtisch, maar het verhaal draagt een moralistische toon, waarbij God als boeman dienst moet doen. (geb. f 1,35)
- 9924 *Dodo* door Ruth Flensburg. Dodo is een Afrikaans negertje, dat jaloers is op zijn vriendje dat al naar school mag. Dodo's vader is niet rijk genoeg, daarom wil de jongen zelf geld gaan verdienen. Hij bedenkt daarvoor allerlei manieren en ook het gelukkig toeval helpt een handje. Tenslotte is er geld genoeg voor aanschaf van de vereiste schoolkleden en dan kan ook Dodo de lessen over de Lieve Heer gaan volgen. Een matig zendingsverhaaltje. (geb. f 1,55)
- 9925 *Marlieske doet aan wintersport* door Max de Lange-Praamsma. In dit tiende deel uit de Marlieske-serie beleeft dit spontane kind uit een degelijk protestants gezin intens de Hollandse winter. Ze geniet van de sneeuw, van de gezelligheid thuis en ze maakt een schaats-tocht met haar vriendinnetje. Als de mist hen overvalt, geraken zij echter in moeilijkheden. Vriendelijke zigeuners komen hen te hulp. Het geheel is van een ietwat geforceerde opgewektheid en lijdt ook wel aan breedsprakerigheid. (geb. f 1,70)
- 9926 *Egeltje Prik* door Sebastian Lybeck. Berenkoning Bantoer heeft lang geleden de watersteen uit het Forellenmeer laten stelen en sindsdien lijdt het hele bos dorst. De poging van Egeltje Prik om de steen terug te halen voert hem in allerlei avonturen in het land van de Wolvenkoning en de Lynxenkoning. Samen met het door hem bevrijde eekhoorntje Tjoem doorstaat het egeltje echter alle gevaren. Een boeiend, soms wel wat wreed verhaal. (geb. f 6,90)
- De kruisulag geplant* door K. Norel. Ongelukkige, kreupele Wolfert vindt voor het eerst van zijn leven sympathie bij de geloofsprediker Bonifacius. Hij trekt met de missionaris mee, wordt zijn vriend en bekeerling. Na het vreselijke bloedbad in Dokkum vlucht Wolfert terug naar zijn eigen dorp, waar zijn familie zich ook tot het christendom bekeert. De sfeer van tekst en illustraties is goed getroffen. (geb. f 1,70)
- Onschuldig verdacht* door Co van der Steen-Pijpers. Enkele jongens worden er ten onrechte van verdacht de offerblokken in de kerk te hebben gelicht. Merkwaaardigerwijze wordt hun de bewijslast van onschuld toegeschoven. Zij gaan daarom speuren naar de ware dader, maar hun geheimzinnig optreden wekt nieuwe achterdocht totdat alle raadselen worden opgelost. Weinig logisch opgebouwd en ook literair matig. (geb. f 1,65)
- Nienke, wat doe je voor een ander?* door Dieuwke Winsemius. Een aardig verhaal in christelijke trant over een meisje dat met Kerstmis naar het voorbeeld van een verhaalfiguurtje, ook iets voor anderen wil doen. Ze pakt het verkeerd aan: zonder toestemming van wie dan ook, gaat ze op afgesproken adressen de kerstgave ophalen die dominee voor de zieken van de gemeente heeft gevraagd. Nienke krijgt een uitbrander van haar ouders, maar ze heeft intussen zoveel succes gehad met het ophalen van de geldsommen, dat menig lezeresje wel zal denken: 'Dat moest ik ook maar eens proberen.' En was dat nu nodig? (geb. f 1,35)
- Met Alva's bril naar de T.V.* door Wim Wijnands. De vijfde en zesde klas van een lagere school neemt deel aan een door de TV uitgeschreven wed-

strijd. De leerlingen voeren onder leiding van een kwekeling een zelfgemaakt toneelstukje op, spelend in de tachtigjarige oorlog. De uitgeloopte hoofdprijs gaat echter naar een andere school. Een in protestantse geest, wat ouderwets aandoend verhaal, waar men de letterlijke tekst van het stuk 'Inneming van Den Briel' aan overhoudt. (geb. f 1,55)

- 9931 *Bartje van de Beukenhof* door Pieter Nierop. Bartje, het dochtertje van boer Kronenburg, raakt in heel wat avonturen betrokken, als er twee nieuwe buurjongens naast haar komen wonen. Het zijn niet altijd prettige belevenissen, maar het rechtvaardigheidsgevoel en het loyale karakter van Bartje brengen alle kleine en grote ruzies tot oplossing. Vlot geschreven, maar iets te moraliserend. (geb. f 2,90)

- 9932 *De schat van de Beukenhof* door Pieter Nierop. Dit vervolg op de vorige titel is een schijnbaar uit het dagelijks leven gegrepen verhaal, waarin dan een sensationele intrige is ingebouwd van ouderwetse, naïeve onmogelijkheid. De oude zwerver, die uit dankbaarheid aan de boerin een klokje naliet, blijkt een onbekende Murillo (sic) daarin verborgen te hebben. Met de opbrengst van het kostbare stuk kan de restauratie van de Beukenhof worden bekostigd. Maar als het klokje gestolen wordt, is er ruimte voor spannend speurwerk, waarbij Bartje haar beste beentje voor zet. Geen kwaliteiten van opbouw, stijl of smaak. (geb. f 2,90)

- 9933 *Lars op Groenland* door Kirsten Bang. De kleine weesjongen Lars is vanaf zijn vierde jaar, eerst door een tante, later door zijn grootmoeder in Kopenhagen opgevoed en verschrikkelijk verwend. In de vakantie maakt hij een reis per boot naar Groenland. Daar komt hij in contact met het leven der Groenlanders. Op de terugweg ziet Lars, die altijd tegen de draad in is, kans om onopgemerkt over boord te vallen. Hij wordt door Eskimo's gered; zij verzorgen hem zo goed mogelijk ondanks hun eigen

armoede. Hier leert Lars de ernst van het leven kennen. Hij legt zijn egoïstische instelling af en weet zich zelfs meermalen moedig en offerend te gedragen. Het geloofwaardige verhaal bevat veel levendige bijzonderheden over het leven in het hoge Noorden. Een bijzonder aantrekkelijk en levensecht boek. (geb. f 2,35)

Vertellingen van vader Bever door Chris Scheffer. Twee wasbeertjes ontdekken een beverfamilie, die hun winterhol in de rivier aan het bouwen zijn. Op leerzame wijze vertelt de schrijver, hoe dat in zijn werk gaat. We maken kennis met mevrouw 'kaaiman' en haar hol met cieren, met Puh-ma en de Opossumfamilie, kortom men zou het een gezellig dierkunde-boek kunnen noemen. Jammer evenwel dat het dierlijk gedrag op velerlei manieren te zeer vermenselijkt wordt. (geb. f 3,95)

De lange logé die lang bleef door Herman H. Koch. Rogier krijgt van een circus de giraffe Julius te leen. Hij weet er niet zo goed blij mee, maar op straat en voor de televisie is het dier een succes. Natuurlijk ontstaan er ook tal van interessante moeilijkheden, maar er is telkens wel weer een oplossing. Mede door de koddige opmerkingen van Rogiers professoraal-verstrooide papa is

dit gekke, consequent doorgedachte verhaal bijzonder komisch. (geb. f 6,90)

- 9936 *De winnaar* door *Betty van der Plaats*. René wordt door zijn klasgenoten benijd om zijn prijs in de tekenwedstrijd. Hij is bang voor hun dreigementen en vuisten. Maar aan het eind van het boek heeft René zijn lafheid overwonnen. Weinig nieuws. (geb. f 1,50)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 9937 *Loelodji, kleine rode bloem* door *Toos Blom*. Herinneringen van een oude zigeunervrouw aan de tijd, dat ze als klein meisje moest leven volgens overgeërfd zigeuner-patroon. De tegenstelling zigeuners-niet zigeuners maakt het verhaal interessant en voor kinderen ook gemakkelijker inleefbaar. De artistieke illustraties door *Elly van Beek* verhogen de sfeer van het boeiende, interessante boek. (geb. f 4,25)

- 9938 *Robin Hood*. Roemruchte daden van de legendarische ridder, die zich tijdens de afwezigheid van *Richard Leeuwenhart* onttrekt aan het wanbestuur van *Prins Jan*, om zich met een groep getrouwen eigen recht te verschaffen. Allicht zullen de bravourdadens van deze held de jeugd aanspreken. De tekst is kennelijk op de gelijknamige televisie-serie geïnspireerd. (f 1,75)

- 9939 *Sir Lancelot*. Een bundel verhalen over *Koning Arthur* en de ridders van de *Tafelronde* met als centrale figuur de moedige ridder *Sir Lancelot*. Gevechten en jonkvrouwen geven afwisselend spanning en romantiek. In deze uitgave, een vrije bewerking van de televisie-scripts, treft de verzorgde stijl en de brede entourage buiten de actie-gedeelten. (f 1,75)

- 9940 *Eerlijk duurt het langst, Lisette!* door *Chinny van Erven*. *Lisette*, wier vader vaak langdurig op reis is, werd intussen door haar moeder zozeer verwend dat zij er een onuitstaanbaar wicht door

geworden is. Bij vaders terugkeer beginnen de conflicten. *Lisette* begaat ernstige brutaliteiten, is op school een lastpost en schrikt zelfs niet terug voor diefstal. Er moet heel wat gebeuren voor zij tot inkeer komt. De leeftijds- en karakter-moeilijkheden van het hoofdpersoonje zijn al te zeer aangedikt, zodat het verhaal er onecht en gekunsteld door wordt. (geb. f 2,90)

Wolven huilen in de sneeuw door *Farley Mowat*. De zoon van een Canadese jager trekt met de zoon van het opperhoofd van een stam Cree-indianen op avontuur in het barre Noorden. Zij zien geen kans om direct terug te keren en moeten zich een winter lang in leven houden in het onherbergzame poolland. Gelukkig verstaat de jonge

9941

indiaan de kunst, om zich voedsel en onderkomen te verzekeren. Door moed en vindingrijkheid overwinnen zij alle moeilijkheden. Gedetailleerd verhaal van wederwaardigheden in het arctisch gebied, vol interessants over klimaat, landschap, flora en fauna. Een enkele maal overwoekert de documentaire het verhaal, maar grotere jongens zullen het ongetwijfeld een machtig boek vinden. (geb. f 3,90)

Wie is Brita? door *Ann Mari Falk*. Na het tweede huwelijk van moeder, de verhuizing naar een provinciestadje waar haar tweede vader banketbakker is en

9942

door de nieuwe school wordt de vrolijke Brita een nors meisje, dat enkel op mooie cijfers jaagt. Maar door de komst van een nieuwe baby, de groeiende vriendschap met Gunnar en met een hartelijke vriendin, vindt de vijftienjarige haar oude zelf weer terug. Een fijnzinnig ik-boek, dat aan veel van onze jonge meisjes de kans op een verrassende zelf-herkenning biedt. Reintje Venema tekende er fijne platen bij.

(geb. f 4,50)

- 9943 *Drie meisjes en een auto* door *Viola Wahlstedt*. De twaalfjarige Kajsa reist met haar twee oudere zussen per auto naar Griekenland, waar zij een broche en een speelgoedappje gaan brengen aan familie van een oude dame. Kajsa beschrijft grappig de vele wederwaardigheden onderweg. De gewezen verloofde van een oudere zus tracht de reis te dwarsbomen en pas bij de ontknoping blijkt het waarom. Na een wat slepend begin is het een amusant verhaal geworden. (geb. f 4,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 9944 *Hoogachtend Nick Jordan* door *André Fernex*. Nick wordt door zijn baas van de Franse veiligheidsdienst naar Havana gestuurd om er een micro-film te bemachtigen, waarop staat aangegeven op welke manieren de Caraïbische eilanden in het communistische kamp kunnen worden gebracht. Spoedig is de Cubaanse geheime politie hem op het spoor. Spanning voor lezers die beperkte eisen stellen. (f 1,50)
- 9945 *Romance aan de Adria* door *Elja Vlas*. De twintigjarige Sylvia Muraille werkt op een leeszaal en doet ook nog het huishouden voor haar vader en zichzelf. Ze gaat veel naar feestjes, is zeer gezien, maar voelt weinig voor de toeschietelijkheden die vele jongemannen van haar vragen. Tijdens een reis door Joegoslavië vindt zij de ware Jacob. Onderhoudend, met vele historische en

geografische gegevens over het land van Tito. (geb. f 4,90)

Gevaarlijke lente door *Margot Benary-Isbert*. Karin, 16 jaar, is verliefd geraakt op een oudere dominee. Als de Amerikaanse troepen naderen (1945) verlaat ze met moeder en broer het bedreigde Erfurt en trekt naar Eberstein, waar ze met vele anderen noodlogies krijgen op de pastorie, bij haar geliefde. Karin gedraagt zich dapper in die moeilijke, verwarde dagen, maar ziet in dat zij niet met de dominee kan trouwen, omdat er al een ander is. De laatste Duitse oorlogsdagen worden levendig geschilderd. Positief is vooral het godsvertrouwen, dat met open ogen door de grootste ellende gaat. Helaas zijn juist deze passages meermalen al te gebrekkiq vertaald. (geb. f 4,50)

Zeg 'ja' tegen het leven! door *Marijke de Jongh*. De jonge weduwe Carla, haar neef Jaap en zijn verloofde maken allemaal een moeilijke tijd door omdat zij het leven niet durven nemen zoals het is. De wijze politieman Tjebbe zorgt, geholpen door enkele gebeurtenissen, dat ze zich eindelijk gelukkig durven voelen. Het boek draagt een positieve moraal, maar staat te ver van de werkelijkheid om te kunnen overtuigen. (geb. f 5,90)

Pas goed op jezelf, Titia door *Nel van der Zee*. De moeder van Titia van Laar heeft financiële tegenslag gehad en daarom moet de dochter nu een baan zoeken. Zij komt op de vertaalafdeling van een grote fabriek en weldra weven spionnen een web om haar heen, om via haar belangrijke gegevens te vergaren. Titia roept de hulp van de politie in en samen met een inspecteur lost zij de raadselen op. Tenslotte komt ook de liefde nog om de hoek kijken. Voor meer dan de helft een vlot speurverhaal, waar een doorzichtige liefdesintrige handig doorheen geweven is. Prettige ontspanning. (geb. f 5,90)

Als het hart spreekt door *Marianne Hassebrauk*. Een wat melodramatisch verhaal in dagboekvorm: het meisje To-

ni vindt op één dag achtereenvolgens een portefeuille met honderd mark en in een park een verwaarloosde baby. De gebeurtenissen brengen indirect een ommekeer in haar leven. Een goed bedoeld protestants, gewild-leuk verhaal, waarin de zorg voor het misdeelde kind een positieve factor vormt. (f 1,75)

9950 *Operatie 'Piraat'* door *M. A. Cageling*. Twee jongens besteden hun schoolvakantie aan boord van een kustvaarder. In Tanger geraken zij bij verrassing in gecompliceerde toestanden: een blanke slavin uit een nachtclub vlucht aan boord, smokkelaars bedreigen leven en lading. Het schip wordt door piraten overmeesterd, de bemanning weggevoerd, maar door militair ingrijpen ontzet. Veel actie, veel lokale kleur, veel scheepsjargon. Het rechtlijnige verhaal richt zich ook tot volwassenen met bescheiden eisen.

(f 3,90)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

9951 *Het tweede antwoordenboek* door *Mary Elting*. Een honderdzig-tal vragen met de bijbehorende goede, oppervlakkige, soms ook naïeve antwoorden vullen dit tweede deel. De schrijfster springt, overeenkomstig de aard van het kinderlijk vragen, van de hak op de tak. Ongetwijfeld zullen vele kinderen door deze lectuur leren grijpen naar meer gespecialiseerde lectuur over hun voorkeursonderwerp. Ook ouders zullen met plezier neuzen in het rijk en kleurig geïllustreerde boek. (geb. f 14,90)

9952 *Encyclopedie voor jongeren* door *Domenico Volpi* en *Corrado Biggi*. In het eerste deel van deze populair vertellende, encyclopedische boekjes gaan de eerste vijf hoofdstukken over kunst, kunstnijverheid en vormgeving. De hoofdstukken 6 tot en met 9 over technieken en materialen. Bij het zelf-doen ligt voor de schrijvers het accent op het 'lekker knocien'.

Het tweede deel bespreekt een keur van

handenarbeid-technieken, materialen, gereedschappen en reparatie-werkzaamheden. Allerlei mogelijkheden voor verwerking van papier en karton, hout en triplex, kurk, raffia, breien en borduren, pitriet en ijzerdraad worden hier geboden, verlicht met duidelijke en aantrekkelijke illustraties. Zeer methodisch en praktisch opgezet. (p. dl. f 2,75)

Mijn eerste encyclopedie door *Jean Seuguin*. In deze verhalende encyclopedie kijken en luisteren Jan en Annie goed in hun omgeving, maken enkele reizen en aanhoren diverse verhalen van oom Paul. Zodoende krijgt de auteur kans om tal van onderwerpen aan te snijden, die bovendien in scènes worden afgebeeld, veelal met genummerde details. De inhoud varieert van kelderraampje tot hydro-elektrische installatie. De sfeervolle platen verraden soms in details hun Franse herkomst. Een gezellig boek. (geb. f 9,90)

Wonderwereld der insecten door *Kees Spierings*. In de volgorde van het alfabet worden heel wat insecten, zoals torren, kevers, vliegen, vlinders, e.a. besproken. In een ondanks enkele slordig-

heidjes toch vlotte tekst worden tal van boeiende en duidelijk uiteengezette bijzonderheden besproken. De niet al te scherpe zwart-wit foto's hangen weinig samen met de tekst. Voor geringe prijs een leerzaam naslagwerkje voor jonge natuurliefhebbers. (f 1,50)

De levende wereld door *Robert Tocquet*. Dit prachtig uitgevoerde boek — een soort grabbelton — stelt zich ten doel,

- te vertellen van minder bekende levende wezens en hun curiositeiten. De grepen uit planten- en dierenwereld zijn gerangschikt naar hun biotopen: zee, zoetwater, land. Sommige leefgebieden, zoals de poolstreken, komen er nogal magertjes af. De auteur verdiept zich ook nog in de vraag naar leven buiten deze aarde. De opzet lijkt populair, maar voor kinderen is het boek vrij moeilijk en soms ook akelig; voor het grote publiek bevat het nogal veel onvertaalde vreemde woorden. Het meest zullen jongelui van de eerste jaren voortgezet onderwijs er mee gediend zijn. (geb. f 14,90)
- 9957 *Het hoe en waarom boek van de elektriciteit* door J. J. Notkin en S. Gulkin. Een duidelijk antwoord op vragen die kinderen gaan stellen, als ze zich gaan realiseren welke rol de elektriciteit in hun leven speelt. De uitgave is goed leesbaar en van duidelijke tekeningen voorzien. De meer experimenteel ingestelden vinden er een reeks aangepaste, zeer eenvoudige en gevaarloze proeven aangegeven. (f 2,50)
- 9958 *Het hoe en waarom boek van holwoning tot wolkenkrabber* door Irving Robbin. Een soort beeldverhaal over het bouwen van de mensheid, van hol, hut en tent tot tempel, kathedraal, paleis en wolkenkrabber. De tekst is wel verantwoord, al zijn wij niet gewoon de periode van 500 v. Chr. tot 476 na Chr. 'Romaans' te noemen. De bonte prenten maken het tot een echt Amerikaans prentenboek. (f 2,50)
- 9959 *Het hoe en waarom boek van de trek naar het westen* door Felix Sutton. Dit achttiende deel uit de reeks geeft de jeugd feitelijke informatie over beroemde en beruchte personen tijdens de grote trek, over de moeizame jaren van de pioniers, over de Mormonen, de goldrush en over het openleggen van het onmetelijke gebied van de U.S.A. Jammer dat de kans niet benut is, om over deze zaken ook genuanceerd en kritisch te leren denken. (f 2,50)
- 9960 *Het hoe en waarom boek van de honden* door Irving Robbin. Alles over honden voor de jeugd: hun afstamming, geschiedenis en rassen. Veel aandacht wordt besteed aan specialisaties: jacht, slede, herderswerk, reddend, speuren, waken. Wat te weinig aandacht voor karaktereigenschappen, die bij het kiezen van een eigen hond zo belangrijk zijn. De illustraties zijn correct, maar weinig artistiek. Het Nederlands is soms erbarmelijk. (f 2,50)
- Wetenschap kent geen grenzen* door C. Hanot. In een wat rommelig aandoend geheel worden verschillende, willekeurig gekozen onderwerpen uit de moderne fysica behandeld. Het geheel is kennelijk bedoeld voor de middelbare schooljeugd, maar klaarblijkelijk ligt de nadruk op sommige aspecten van de natuurkunde in België anders dan in Nederland. Met name de kernfysica had wel wat uitgebreider en minder fragmentarisch kunnen worden behandeld. De gebruikte methode is niet erg systematisch en enkele in het Nederlandse taalgebied genormaliseerde termen krijgen toch weer een afwijkende schrijfwijze (geb. f 3,90)
- Over je kamer gesproken...* door Rasso Rothacker. In dit werkje vindt de tiener een en ander dat haar van pas kan komen bij de inrichting van een eigen kamer of hokje. Al is het boekje niet geschikt om in een adem uit te lezen en al is de behandeling hier en daar wat te degelijk en weinig fantasievol, toch leent het zich om een bepaald onderwerp op te zoeken en het biedt dan een onderbouw, waarop men met eigen fantasie en smaak kan verder bouwen. De stijl is goed en de tekeningen werken verduidelijkend. Bruikbaar. (f 2,95)

GODSDIENSTIGE LECTUUR

Wie dit brood eet zal leven. Een aansprekende, sobere inleiding tot misviering en eerste Communie in de vorm van een prentenboek met dwarsformaat. Veel goede illustraties, zeer leesbare tekst, eenvoudig, niet kinderachtig, misschien

- iets te kil. Hans en Marijke benaderen via huiselijke en kerkelijke gebeurtenissen tenslotte het doel en de zinvolle inhoud van de misviering. In een apotheose worden tenslotte moderne mensen en kinderen samen met die uit Christus' tijd gelukkig gemaakt door Zijn wederkomst. (geb. f 4,90)
- 9964 *Het licht schijnt overal 15*. In dit kerstboek, dat nu voor de 15-de keer verschijnt en waar kinderen van drie leeftijdsgroepen wat van hun gading kunnen vinden, zijn acht medewerkers er in geslaagd, nieuwe, aannemelijke verhalen te vertellen, die op één na minstens even aan Kerstmis tippen. Het best geslaagd lijkt ons 'Het portret' door B. E. Baljon-Van Houten. Er is weer een gezellige rubriek 'Zelf aan het werk' — om kerstversieringen te maken — en er zijn ook weer prijsvragen met boeken als beloning. (f 1,50)
- 9965 *Nieuwe kinderkerstpocket*. Vertellingen, sprookjes en versjes rond het Kerstgebeuren. Vriendelijk geschreven in merendeels traditionele vormen en volgens geïkete thema's. Een enkele maal is er sprake van een specifieke Protestantse benadering. (f 1,75)
- 9966 *De Eucharistie door A. M. Cocagnac*. Sobere vertelling over het eerste Paasmaal en de uittocht uit Egypte, over de jeugd en enige parabellen van Jezus, over broodvermenigvuldiging en laatste avondmaal. Hierna volgt nog een korte misuitleg. De tekst verliest zich nergens in vaagheden met betrekking tot de werkelijke tegenwoordigheid. De illustraties in prachtige kleuren herinneren meermalen aan kindertekeningen. Over hun verdienste is verschil van mening mogelijk. (geb. f 4,25)
- 9967 *Het kinderkerstboek 35 door W. G. J. Bastiaanse-Kuijpers*. Eenvoudige kerstvertellingen, beginnend met een verhaal over de drie koningen en eindigend met een onderduikverhaal over drie Joden op een boerderij tijdens de hongervinter. Verder een sprookje over een ezel-tje, een kerstversje en een bruikbaar toneelstukje. In katholieke geest. (f 1,—)
- Levend flanelbord door C. M. van Aardenne*. Tien bijbelse spelen voor kinderen, die de stof ontlenuen aan het Nieuwe Testament, en vijf ontleend aan het Oude Testament. De auteur laat aan de fantasie van de kinderen de grootst mogelijke vrijheid. De sketches willen voorbeelden zijn, hoe men met eenvoudige middelen van costumering en decor kan spelen. (f 2,75)
- De blijde boodschap door Harrie Duij en Dr. Okke Jager*. Bij fragmenten uit het Nieuwe Testament staat telkens een uiterst beknopte inleiding, deels ter verklaring of 'plaatsing' van de tekst, deels met toepassing op het christelijk leven. Voor twaalfjarigen moet de tekst ongeveer te begrijpen zijn. De lectuur veronderstelt wel voorafgaande belangstelling of inspirerende begeleiding. De illustraties zijn op wat lagere leeftijd afgestemd. Het werkje geeft blijk van een oecumenische instelling. (geb. f 4,25 en f 5,90)

PRODUKTIE VAN HET KINDERBOEK

De produktie van kinderboeken in Nederland bedroeg in 1964 tien procent van de totale boekenproduktie, in getallen: 1.026 kinderboeken op een totaal van 10.026 boeken. Dat betekent een langzame daling in de laatste jaren: 1961 en 1962 twaalf procent (in getallen: 1.077 en 1.143), in 1963 tien procent (966). Toch steekt het aantal van onze kinderboeken niet ongunstig af bij de produktiegetallen in andere (grotere) landen. We beschikken hier niet over percentages, maar geven de absolute aantallen van de kinder- en jeugdboekenproduktie tijdens het jaar 1963: Denemarken: 222; Oostenrijk: 247; Zwitserland: 299; Oost-Duitsland: 471; West-Duitsland: 805; Engeland: 2.599. In Amerika verschijnen minstens zoveel jeugdboeken als in Engeland. Van Frankrijk mogen we, gezien de oudere getallen (in 1961: 1.560) aannemen dat de produktie daar de onze weliswaar overtreft, maar toch niet zo overtuigend als in Engeland en Amerika.

DE JONGE MENS EN HET BOEK

Dat jonge mensen zich over het algemeen niet meer laten vertellen wat ze moeten lezen (laat staan wat ze niet moeten/mogen lezen) is in de meeste kringen wel duidelijk.

Naast muziek, dansen en kleding voor teenagers vinden we niet in vergelijkbare mate literatuur voor teenagers. Delezende jonge mens die zich niet meer houdt bij de typische jeugdlectuur maakt zijn keus uit de volledige collectie van de boekhandel. Slechts in zoverre hij zijn lektuur uit een bibliotheek haalt kan zijn keuze enigszins beperkt worden.

Dit zijn algemene waarnemingen, het is niet de uitslag van nauwkeurig onderzoek. Gegevens uit een onderzoek zijn wel beschikbaar in Duitsland, gepubliceerd door het *Institut für Demoskopie*.

Een eerste opvallende conclusie van dit onderzoek is dat in de leeftijdsgroep van 16 t.e.m. 29 jaar als meest populaire auteurs worden opgegeven Françoise Sagan, Heinrich Böll, Günther Grass, Albert Camus en — een beetje eenzaam maar met het hoogste percentage Erich Kästner. Een ander, wel hoopgevend feit is het volgende: 51 procent van de West-Duitse bevolking (telkens boven 15 jaar) heeft geen behoefte aan literatuur en koopt praktisch nooit een boek, maar dat percentage ligt voor de groep van 16 t.e.m. 29 jaar op 37 en steekt dus bij het gemiddelde zeer gunstig af.

Men heeft ook onderzocht hoeveel mensen graag alleen in een boekhandel snuffelen en zich daarbij geheel thuis voelen — dat is gemiddeld 19% van de bevolking en 26% van de groep 16 t.e.m. 29. Meer dan een derde van alle boeken kopende Westduitsers behoort tot deze jongerengroep (die 28 procent van de totale bevolking uitmaakt).

Men heeft deze uitkomsten nog eens gezegd door allen die in het onderzoeksjaar niet meer dan één boek boven de prijs van 6 mark hebben gekocht af te

laten vallen. Dan bleef in de groep regelmatige boekenkopers een gemiddelde van 11 procent over en de groep 16 t.e.m. 29 jaar kwam dan op 28% van de totale groep die 11 procent van de bevolking bevat. Dit jongeren-percentages is dan heus nog niet zo gek, want het kopen van pocketboeken, die toch ook door de jongerengroep 'geconsumeerd' worden, was hier uitgezeefd.

Ook andere groepen zijn onderzocht, zo de groep die weliswaar geen drempelvrees heeft, maar literair onzeker is en graag hulp heeft. In deze groep waren de jongeren van 16 t.e.m. 29 jaar met 24 procent vertegenwoordigd.

Een enquête onder boekverkopers nu leverde op dat de jongere generatie als geheel de indruk heeft gevestigd, het kopen van een boek te zien als een gewone handelstransactie. De jongeren ervaren de pogingen om hun keuze te beïnvloeden over het algemeen als een inbreuk op de persoonlijkheid. Meestal weten zij als ze de boekhandel binnenstappen trouwens al precies wat ze willen hebben. Zij geven duidelijk de voorkeur aan het zelfbedieningssysteem.

Worden algemene en persoonlijke raadgevingen niet op prijs gesteld, wel verlangen de jongeren informatie, concreet, bijna objectief.

Er zijn in ons land zeker tendensen aanwezig die overeenstemmen met de resultaten van het onderzoek in West-Duitsland.

Wellicht kunnen we hierin een uitnodiging zien ons pedagogisch aan te passen. Niets vormt de mens als lezer meer dan het lezen zelf. Daarom wordt het alleen nog maar belangrijker wat wij de jeugdige lezer te lezen geven zolang hij voor de keuze van zijn leesboeken in feite nog afhankelijk is van volwassenen: ouders, school, bibliotheek. Hoe zelfstandiger de jongere lezer blijkt te zijn, hoe meer zorg en aandacht nodig zijn voor de lektuur van het kind.

(De gegevens omtrent het Westduitse onderzoek ontleenden wij aan het Nieuwsblad voor de boekhandel).

Gouden Boeken

366 verhalen voor goedenacht geb. 14,90

Een kapitale bundel sprookjesachtige vertellingen en verjes om aan kleuters voor het slapen gaan voor te lezen, voor elke dag van het jaar één. Kwieke, kleurige tekeningen bij elke datum. (I.D.I.L.-gids voor jeugdlektuur).

Mijn leuk woordenboek, door Richard Scarry geb. 14,90

Tallose fleurige tekeningen met bijpassende namen uit het dagelijks leven van het kind. Samen kijkend en pratend zal er voor onze kleuters veel te genieten vallen. (I.D.I.L.-gids voor jeugdlektuur)

De geschiedenis van de luchtvaart, door John Lewellen en Irwin Shapiro geb. 14,90

Kostbaar, maar dan ook prachtig boek over de ontwikkeling van de luchtvaart van Icarus tot ruimtevaart. Correct gedocumenteerd en fraai geïllustreerd. Een schitterend geschenk. (I.D.I.L.-gids voor jeugdlektuur)

De wonderen van de kunst, door Fred Geddings geb. 14,90

Voor pientere jongelui is in dit kwistig geïllustreerde boek een royale-veelheid aan informatie te vinden omtrent uiteenlopende kunstzinnige onderwerpen. Prachtig uitgevoerd. (I.D.I.L.-gids voor jeugdlektuur)

Het eerste antwoordenboek - Het tweede antwoordenboek, door Mary Elting p. dl. geb. 14,90

Voor weetgierige jongens en meisjes heerlijke boeken om in te grasduinen: op vragen van allerlei soort staat hierin een duidelijk antwoord te lezen. (I.D.I.L.-gids voor jeugdlektuur)

Blijvende Geschenken

CENTRALE UITGEVERIJ GIANOTTEN AMSTERDAM

Verkrijgbaar bij de boekhandel.

(Adv.)

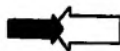
BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Aalborg, M.: Sabine's zwerftocht (Callenbach), 103 p. — VIb, M . . .	9922
van Aardenne, C. M.: Levend flanelbord (Voorhoeve), 116 p. — VIa-b, P	9968
Bang, K.: Lars op Groenland (Callenbach), 139 p. — VIIb, J, P . . .	9933
Barnard, H. J.: Bongo (W.-Friesl.), 119 p. — VIc	9916
Bastiaanse-Kuijpers, W. G. J.: Het Kinderkerstboek 35 (Groot Seminarie), 48 p. — VIb	9967
Benary-Isbert, M.: Gevaarlijke lente (W.-Friesl.), 171 p. — IV-V, M . . .	9946
Blei-Strijbos, C. B.: Blijf van dat hert af (Callenbach), 61 p. — VIb . . .	9923
Blom, T.: Loeloedji, kleine rode bloem (Arbeiderspers), 185 p. — VIa-b •	9937
Cageling, M. A.: Operatie 'Piraat' (Van Holkema & W.), 160 p. — IV-V, J	9950
Cocagnac, A. M.: De Eucharistie (Helmond), 50 p. — VIb †	9966
(Duif, H., en dr. O. Jager): De blijde boodschap (Helmond), 191 p. — VIa	9969
Dulieu, J.: Paulus en de eikelmanneltjes (Ploegsma), 240 p. — VIb-c •	9921
Eltling, M.: Het tweede antwoordenboek (Centrale Uitg. Gianotten), 158 p. — VIa-b	9951
van Erven, Ch.: Eerlijk duurt het langst, Lisette! (W.-Friesl.), 125 p. — VIa, M	9940
Falk, A. M.: Wie is Brita? (W.-Friesl.), 139 p. — VIa, M •	9942
Fernez, A.: Hoogachtend Nick Jordan (Bruna), 160 p. — V, J	9944
Flensburg, R.: Dodo (Callenbach), 78 p. — VIb-c, P	9924
Frère, M.: Dagboek van Nicky. 1e Deel (Elsevier), 26 p. — VIc	9911
Frère, M.: Dagboek van Nicky. 2e Deel (Elsevier), 26 p. — VIc	9912
Frère, M.: Dagboek van Nicky. 3e Deel (Elsevier), 26 p. — VIc	9913
ter Haar, J.: In de winter (Van Holkema & W.), 80 p. — VIb-c	9920
ter Haar, J.: Langs de zandweg (Van Holkema & W.), 80 p. — VIb-c	9919
ter Haar, J.: Na schooltijd (Van Holkema & W.), 80 p. — VIb-c	9918
Hanot, C.: Wetenschap kent geen grenzen (Goede Boek), 135 p. — IV-V, J	9961
Hassebrauk, M.: Als het hart spreekt (Callenbach), 159 p. — V, M, P	9949
Hercíková, I.: Het hondje en de honing (La Rivière & V.), 34 p. — VIc •	9917
de Jongh, M.: Zeg 'ja' tegen het leven! (W.-Friesl.), 187 p. — V, M . . .	9947
Koch, H. H.: De lange logé die lang bleef (Arbeiderspers), 185 p. — VIb	9935
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske doet aan wintersport (Callenbach), 109 p. — VIb-c, M, P	9925
Lybeck, S.: Egeltje Prik (Callenbach), 121 p. — VIb	9926
Mowat, F.: Wolven huilen in de sneeuw (W.-Friesl.), 157 p. — VIa, J •	9941
Nierop, P.: Bartje van de Beukenhof (W.-Friesl.), 124 p. — VIb	9931
Nierop, P.: De schat van de Beukenhof (W.-Friesl.), 125 p. — VIb	9932
Norel, K.: De kruisvlag geplant (Callenbach), 93 p. — VIa-b, P	9927

Notkin, J. J., en S. Gulkin: Het hoe en waarom boek van de elektriciteit (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa-b	9957
Novák, J. Z.: De avonturen van Hippië het haasje (La Rivière & V.), 34 p. — VIc	9915
van der Plaats, B.: De winnaar (Callenbach), 78 p. — VIb-c, P	9936
Robbin, I.: Het hoe en waarom boek van de honden (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa-b	9960
Robbin, I.: Het hoe en waarom boek van holwoning tot wolkenkrabber (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa-b	9958
Rothacker, R.: Over je kamer gesproken . . . (Helmond), 160 p. — V, JM	9962
Scheffer, Chr.: Vertellingen van vader Bever (Van Goor), 72 p. — VIb	9934
Seguin, J.: Mijn eerste encyclopedie (Helmond), 82 p. — VIb	9954
Smulders, L.: Muziek voor Pietje Prik (Malmberg), 44 p. — VIc	9914
Spierings, K.: Wonderwereld der insekten (Helmond), 128 p. — VIa	9955
van der Steen-Pijpers, C.: Onschuldig verdacht (Callenbach), 93 p. — VIb, J	9928
Sutton, F.: Het hoe en waarom boek van de trek naar het westen (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa-b	9959
Tocquet, R.: De levende wereld (Helmond), 142 p. — V, JM	9956
Vlas, E.: Romance aan de Adria (La Rivière & V.), 183 p. — IV-V, M, P (Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 1e Deel (De Haan), 159 p. — vanaf VIa	9952
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 2e Deel (De Haan), 160 p. — vanaf VIa	9953
Wahlstedt, V.: Drie meisjes en een auto (Callenbach), 121 p. — VIa, M	9943
Winsemius, D.: Nienke, wat doe je voor een ander? (Callenbach), 61 p. — VIb, M	9929
Wijnands, W.: Met Alva's bril naar de T.V. (Callenbach), 77 p. — VIb	9930
XX: Het licht schijnt overal. 15 (Ploegsma), 64 p. — VIa, b en c	9964
XX: Nieuwe Kinderkerstpocket (J. N. Voorhoeve), 159 p. — VIb, P	9965
XX: Robin Hood (Helmond), 191 p. — VIa, J	9938
XX: Sir Lancelot (Helmond), 191 p. — VIa, J	9939
XX: Wie dit brood eet zal leven (Zwijssen), 40 p. — VIc †	9963
van der Zee, N.: Pas goed op jezelf, Titia (W.-Friesl.), 204 p. — IV-V, M	9948

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

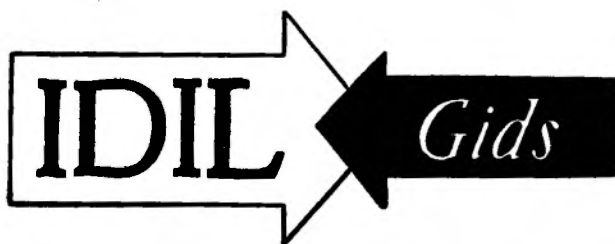
Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie nummer*	recensie-	MK	EE
Bates, H. E.: De wereld is ons teveel en andere verhalen (Spectrum f 1,50 i)	V	22.132	5	7	
Bloemlezing uit verschillende bundels van Bates; fijnzinnig en vlot geschreven met warme belangstelling voor de mens.					
Burgerhart, S.: Wereldje-lief (Bruna f 1,75 i)	V	22.146	6	6	
Journalistieke schetsen, uitstekend geschreven: de poëzie in dagelijkse kleine gebeurtenissen ontdekt.					
Domnisse, F.: Over Clare Lennart (Nijgh & Van D. f 6,50 i)	IV,H	22.068	7	7	
Een beeld van Clare Lennart's oeuvre in nauwe samenhang met haar leven — biedt goede oriëntering in de romans en verhalen.					
Dresden, S., dr.: Wereld in woorden (Bakker/Daamen f 15,— i)	IV	22.163	4	6	
In deze wetenschappelijke beschouwingen over romankunst wordt de roman niet vanuit een historisch gezichtspunt bestudeerd, maar vanuit een structureel, literair-technisch standpunt. Zo gaat de schrijver mogelijkheden en methodes na, de verhaaltechniek, de relatie tot de werkelijkheid etc. Toelichtende voorbeelden zijn veelal aan de Franse literatuur ontleend. Opvallend is een zorgvuldige behoortrant in een soort stap-voor-stap-redenering.					
Ljeskow, N. S.: De onsterfelijke (Veen f 1,75 i)	IV,Op.	22.089	6	8	
Een in ongekunsteld-verhalend, gaaf proza neergeschreven observatie van een met legenden omweven maar duidelijk onzelfzuchtig en edel natuurkind.					
Schulte Nordholt, J. W.: Het weefsel Gods (Bakker/Daamen f 5,90 i)	IV,Op.	22.104	5	8	
Zijn volle zin krijgt de titel in de begenadigde sonnettenreeks Denkende over God en mij, waarin geworven wordt om een godsbeeld achter de strakke kinnen van Bultmann, Robinson c.s. Er staan trouwens veel geslaagde sonnetten in: op antieke en christelijke thema's; over levensgang en dichterschap. Openbarende poëzie. Wel een toppunt.					
(Smit, G.): De psalmen (Spectrum f 1,75 i)	V	22.108	7	7	
Geen vertaling maar een dichterlijke bewerking van de psalmen, nog steeds (6e druk) zeer aanvaardbaar en genietbaar.					
Spark, M.: Juffrouw Brodies beste jaren (Contact f 4,50 i)	IV	22.110	5	8	
Kostelijk en openhartig boekje over een excentrieke en idealistische kostschool-lerares; boeiend, o.a. door gebruik van 'flash-forwards'.					
Vloemans, A., dr.: Cicero (Kruseman f 3,25)	IV	22.119	6	9	
Zeer goede biografie met ook een reële kijk op Cicero's tijd; levendig geschreven.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Bindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

JANUARI 1966 JAARGANG XVII NUMMER 6

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 9970-10.017

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,- per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	79
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	84
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	85
<i>Bibliografisch register</i>	86
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	88

VERKLARING DER TEKENS

VI - KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V - LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV - NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- = Pedagogisch niet verantwoord.
- = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdiensig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdiensig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

9970 *Barend de Beer bij de kapper* door *Claude Laydu*. De tot verdriet van vele kleuters van het televisie-scherm verdwenen beer wordt in dit prentenboek opgedoft door Klaasje en Pimpernel, die voor het naar bed gaan kappertje spelen. Vooral de vaste kijkers-schare zal met graagte de kleurige platen bekijken, al zijn die wat zoet uitgevallen. De eenvoudige tekst is beschaafd en leent zich wel om voorgelezen te worden aan de kleinsten. (geb. f 3,95)

9971 *Barend de Beer en Suffie* door *Claude Laydu*. Klaasje en Pimpernel mogen met hun grote vriend Barend gaan logeren bij Suffie, die in een woonwagen verblijft. Ze maken er veel plezier en handelen bovendien nog heel juist, als een mevrouw hun vraagt een sparretje om te hakken. Hierbij wordt het pedagogisch element er dik opgelegd. Overigens een mooi kijkboek, dat gretig teert op de populariteit van de bij veel kleuters nog niet vergeten televisie-figuur. (geb. f 5,95)

9972 *De rijkste mus van de wereld* door *Eduard Petiska*. Krukelkopje is een zelfzuchtige mus die aan zijn kornuiten niets gunt van het voedsel dat hij vindt. In een goederen-wagon ontdekt hij een rijkdom aan graan,

maar hij mist er al spoedig zijn vrienden. Dan begrijpt deze rijke mus, dat vriendschap veel gelukkiger maakt dan bezit. Een kleurig prentenboek met beknopte, niet al te eenvoudige tekst. Vertellend voorlezen bij de leuke platen zal voor kleuters wel het beste zijn. Eerste-lezertjes kunnen er zelf veel plezier mee hebben. (geb. f 4,50)

Het ezeltje van Matthias door *Dienwke Winsemius*. Een parallel-verhaal, aardig opgezet en goed gesteld. Mark gaat in Nederland naar school, Matthias in Israël; Mark per fiets, Matthias per ezel. Zo gaat het verhaal afwisselend voort, tot de jongens elkaar ontmoeten en maar liefst per vliegtuig hun fiets en ezel ruilen. Het lezende kind moet tevreden kunnen zijn met het min of meer leuke terugkomen van situaties in het leven van beide jongens en met een vluchtige schets van het land Israël. (geb. f 1,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Rats en Repel en Lollipop door *Wim Meuldijk*. De straatmuzikant Repel is de mooie melodie vergeten waarmee hij be-

9973

9974

- roemd wilde worden. Samen met zijn compagnon Rats, de sprekende vogel Lollipop en beroepsspeurder Triller volgt hij het spoor van een in Uncaland verdwenen graaf en hervindt daar dan tevens zijn melodie. Dit alles geheel conform een recente TV-serie. Soms geestig, soms geforceerd; veelal omdat visuele grapjes leeg of omslachtig worden bij omzetting in drukletters. Matig amusement. (geb. f 4,50)
- 9975 *Mijn vriendje Elio* door *Anni Reiner*. Een Duitse dame vertelt haar wonderlijke Italiaanse belevenissen samen met haar buurjongetje Elio. Deze jongen verstaat de taal van de dieren en zo kan het dat zij samen veel te weten komen over de levensgeschiedenis van allerlei huisdieren. De vermenging van realiteit en sprookje is vooral in het begin niet doorzichtig. Pas geleidelijk ervaart men de charme daarvan. De woordkeus is nogal zwaarwichtig; de vertaling had op dit punt fijner kunnen zijn. (geb. f 4,90)
- 9976 *Waldi en kasteel Wildenstein* door *J. Spyrri*. Een romantisch, met humor en liefde verteld verhaal over een groot gezin — zonder vader, maar met een goede voogd — en hun belevenissen met het kasteel in het dorp, waar moeder vroeger vaak kwam. Het kasteel staat al zo lang leeg, dat de mensen denken dat het er spookt. Als een kleinkind van de slotvoogd in het dorp terugkeert, volgt de goede wending der gebeurtenissen. Voor de vlotte afloop zorgt vooral de benjamin van de familie, de kleine Waldi, die zich met een babbeletje overal inpraat. Voor meisjes met een gevoelig hartje. (geb. f 3,25)
- 9977 *De panter op de lianenbrug* door *Bob Tadema-Sporry*. Wowwo, de zoon van een neger-opperhoofd, en Pee, zoon van een medicijnman, ontdekken op zekere dag panterensporen van enorme afmeting. Deze moeten wel van de gevreesde luipaardmannen afkomstig zijn. Angst en wantrouwen doen hun intrede in het Afrikaanse dorp. Pas weken later, tijdens het bouwen van een lianenbrug over de rivier, wordt het raadsel op vreselijke wijze opgelost. Het spannende verhaal wordt overheerst door de interessante, soms een tikje school-
- meesterachtige schildering van het leven der oerwoudebewoners. De mooie illustraties door Auke A. Tadema zijn soms een beetje te volwassen. Een fraai en fris jeugdboek. (f 5,90)
- Terug naar Ierland* door *Hans-Eric Hellberg*. Een groepje vrienden heeft van een verlaten hut een clubhuis gemaakt. Als de eigenaar de hut wil gaan verkopen, trachten de jongelui op allerlei manieren geld te verdienen om ook een bod te kunnen doen. Maar als hun leider heimwee blijkt te hebben naar Ierland, stellen zij spontaan het geld beschikbaar voor een reisbiljet naar huis. Een jongensboek zonder sensatie, maar met een oprechte en fijngevoelige sfeer. Jammer van de flauwe illustraties en de te talrijke zetfouten. (f 1,75)
- Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar**
- De sirene* door *Franklin W. Dixon*. In dit dertigste deel van 'De Hardy's' helpen Frank en Joe hun vader, — lid van de Amerikaanse contra-spionage —, bij het oprollen van een bende wapensmokkelaars. Het recept van deze reeks is voldoende bekend: een groot aantal onwaarschijnlijkheden is ook ditmaal zeer vaardig tot een vlot avonturenverhaal samengevoegd. (geb. f 4,50)
- Kees de onderstuurman* door *Peter de Rooij*. In dit derde deel van de 'Kees Pronk-serie' raakt de jeugdige hoofdpersoon, onderstuurman op de Canaria van de West-Indische Compagnie, betrokken bij de slavenhandel. Zijn vriend Huybert zorgt voor een slavenopstand aan boord. De onafwendbare slachting wordt met zeer wrede details weergegeven: een ongewenst element in een jeugdboek. De kwieke schrijftrant van de auteur kan bovendien in het tweede gedeelte het tekort aan inhoud maar gebrekkig camoufleren. (geb. f 6,95)
- Hoe de mens een reus werd* door *M. Iljin en J. Segal*. Dit in Moskou gedrukte en uitgegeven boek schetst de evolutie van het heeal, waarin de mens zich met name

door de arbeid boven de redeloze natuur verheft. Ten dele kan men ook als christen instemmen met de hier gestelde wetenschappelijke theorieën. Afwijzing is nochtans noodzakelijk, omdat de evolutieleer volledig in het vlak van het historisch materialisme is getransponeerd, waarbij Engels, Marx en Lenin als de enige visionaire geesten comparereren. De Christusfiguur wordt slechts schamper aangeduid en 'geloof komt thans nog alleen bij zeer achterlijke mensen voor'. Geschreven in een duidelijke, maar verouderde schoolboek-stijl. Conservatief geïllustreerd.

(geb. f 3,90)

- 9982 *Onheil op Venus* door *John Vermeulen*. Op 11 mei 1987 wordt vanaf een lanceerbasis in Kenya een bemande raket naar Venus afgeschoten. De bemanning moet tevens uitzien naar een eerder verdwenen ruimteschip. Eenmaal op Venus staan de bemanningsleden levensgevaarlijke avonturen te wachten, waarin een krankzinnige Russische astronaut een gruwelijke rol speelt. Voor jongelui met veel fantasie: een boek om in één ruk uit te lezen.

(f 1,75)

- 9983 *Het geheim van spookschip 020* door *Rein van der Waal*. Twee HBS-ers, een boerenzoon en een stadsjongen, zoon van een uitvinder, brengen een reeks geheimzinnige inbraken tot opheldering. Ze doen dat in de sfeer van opgroeiende jongens, die hun eerste belangstelling voor het meisje ervaren. Na een aantrekkelijk begin, waarin de schrijver zijn talent toont, verloopt het boek in een opeenstapeling van onwaarschijnlijkheden. Jammer. (geb. f 3,75)

- 9984 *Sabotage op de lanceerbasis* door *John Townsend*. De zoons van een omgekomen testpiloot brengen Engeland met de Lunar I aan de top van de ruimtevaart-landen. De goed volgehouden spanning vergoedt de geforceerde zwakheid van de intrige. Vlotte ontspanning. (f 1,50)

- 9985 *De bergleeuw van Utah* door *James R. Johnson*. Het leven van een poema vanaf de tijd dat hij als jonge bergleeuw alleen op de wereld staat, nadat zijn moeder en zusjes door drijfjonden zijn gedood. Ge-

heel natuurgetrouw beschrijft het boek het doen en laten van dit dier in de vrije natuur en zijn verhouding tot dier en mens. Een prachtig beeld van het werkelijke leven in de wildernis. (geb. f 4,90)

Bob Morane en de juwelen van de Maharadja door *Henri Vernes*. Sandra Clark heeft van een Londense juwelier de opdracht gekregen om in Calcutta bij een maharadja een schat aan juwelen te halen en deze naar Engeland te brengen. Een geheimzinnige sekte heeft het echter eveneens op de kostbaarheden gemunt. Hier treedt Bob Morane ten tonele om met het gebruikelijke gemak en de traditionele zelfgenoegzaamheid alle moeilijkheden op te lossen. (f 1,50)

In het land van de parelduikers door *Roderich Menzel*. Een Duitse jongen reist op het schip van zijn vader mee naar Japan, waar zij enige tijd blijven. De knaap wordt enthousiast voor de onderwatersport en maakt ook uitstapjes naar een parelkeukerij en naar allerlei bezienswaardigheden in en rond Tokio. Een Amerikaanse avonturier sleept hem korte tijd mee in een

minderwaardige onderneming. De afwisselende gebeurtenissen gaan vergezeld van een innemende vergelijkende beschrijving van het Europese en het Oosterse beschavingspatroon. Een zeer instructief verhaal, dat toch nergens docerend wordt.

(geb. f 4,90)

- 9988 *Otje en de Magelone* door *F. Brustat-Naval*. Rudolf Alberga verlaat de middelbare school om als jongmaatje op een wankel schip de zeeën te bevaren. Het is een harde leerschool: storm en schipbreuk blijven hem niet bespaard. Onder de roepnaam 'Otje' slaat hij er zich echter doorheen, zodat hij, mede om romantische motieven en ondanks ouderlijke aandrang om aan de wal te blijven, opnieuw aanmonstert. Het zorgvuldig geschreven verhaal vergt wel enige ontwikkeling, maar loont dan ook de moeite van de inleving. (geb. f 6,90)
- Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af**
- 9989 *Sylvia is verdwenen* door *René Philippe*. Zonder het te beseffen raakt de bekende stewardess in een smokkelzaak verwickeld, doordat zij regelmatig op een afgesproken plaats meegegeven pakjes afgeeft: Sylvia weet niet beter of zij doet er een goed werk mee. Als het meisje tot haar verbazing gearresteerd wordt, slaagt een bendelid er in haar te ontvoeren. Maar dan is ook de climax nabij. Slecht verzonnen en matig verteld. (f 1,50)
- 9990 *Eiland te koop* door *Paul van de Vijver*. Omdat haar overwerkte man er nodig eens uit moet, koopt een pasgetrouwd vrouwtje een eiland waar zij met nog een stel andere jonge mensen gaan pionieren. Het duurt tot op de helft van het boek eer de groep eindelijk op het eiland is en daarna gaat alles bliksemsnel van een leien dakje. Zwak. (f 1,50)
- 9991 *Niki in veilige haven* door *Chinny Erling*. Niki de Boer zit voor haar eindexamen HBS; zij wordt verliefd op een jonge tandarts, die echter haar oudere zus op het oog heeft. De liefde van Roel dringt niet tot Niki door, zij ziet het heel lang als uitsluitend vriendschap. Als zij tot juister inzicht komt, meent zij te laat te zijn en wordt, wanhopig, slachtoffer van een verkeersongeval, dat haar gezicht blijvend mismaakt. De liefde zegeviert nochtans. De schrijfster heeft talloze problemen en rampen ingeschakeld om Niki's goedhar-
- tigheid te kunnen exposeren. Door deze kaleidoscopische opzet zal het zwakke verhaal wellicht toch nog bepaalde lezeressen kunnen onderhouden. (geb. f 4,90)
- Toen kwam jij, Annemarie!* door *Leni Savaris*. Het veelbewogen eindexamenjaar van een gymnasiaste. Door een lezing op school komt zij in contact met een schrijver, maar voor het tussen hen iets worden kan, moet zij haar klas behoeden voor ongelukken op een wild feest, belet zij een klasgenoot om oneerlijk examenwerk in te leveren, ontsnapt zij ternauwernood aan zijn woede, vlucht zij naar Engeland, enzovoort. Teveel ongewone gebeurtenissen worden op overigens levendige wijze aangeeknoopt. (geb. f 5,90)
- Christy is verliefd* door *Carole Bolton*. Christy vertelt van haar eerste hevige, maar vergeefse liefde voor een bekend schrijver die bij haar thuis komt logeren. Door deze teleurstelling krijgt zij oog voor de kwaliteiten van een jongen uit haar omgeving. Een gezellig, onopgesmukt ik-verhaal, waarin Christy's hobby voor fotografie de eenzijdige aandacht voor liefdesroerselen toch niet helemaal verdoezelen kan. (f 1,50)
- Susie waagt de sprong* door *Betty Cavanaugh*. Susies vader moet gaan kuren en moeder heeft het druk als reclame-fotografe. Tijdens haar vakantie op een boerderij krijgt het eenzame meisje door haar zorg voor een kind en haar vorderingen in het paardrijden weer plezier in het leven. Er zijn slechts enkele amoureuze tintjes in dit reële verhaal, waarin Susie op positieve wijze tot persoonlijkheid rijpt. (f 1,50)
- Shirley Flight en de gestolen goudstaven* door *Judiib Dale*. Ditmaal is Shirley een bende van zeven mannen te vlug af, die van plan is een lading goud te bemachtigen, die per vliegtuig vervoerd wordt. Het hoofdpersoonkje treedt zoals gewoonlijk — we kennen haar al enigszins uit de voorafgaande vijf delen! — listig, dapper en krachtdadig op. Het boek moet het van de sensatie hebben. (geb. f 4,95)
- De eeuwigdurende melodie* door *Jeannette van Luipen-Bronwasser*. Achter de kleffe

Walt Disney's

MARY POPPINS

is nu verschenen als
GOUDEN BOEK VAN MARY POPPINS

groot formaat
feestelijk geïllustreerd
prijs 5.90

MARY POPPINS

een uitgave van

CENTRALE UITGEVERIJ GIANOTTEN
AMSTERDAM

MARY POPPINS verkrijgbaar bij de boekhandel.

(Adv.)

titel gaat een uitstekend verhaal schuil. Een stel tieners vormt tijdens vakantie in Katwijk een vrolijke groep. Er ontstaan aanlopen tot verliefdheden, maar vooral leren de jongelui in onderling contact veel van elkaar. De scherpe kantjes worden er afgeschaafd, vooral bij Lonneke Brit, een nogal misselijk wicht dat oog leert krijgen voor anderen, in dit geval spastische leeftijdgenoten. Ook het godsdienstig element in het leven, o.a. het gebed, krijgt even een onopvallende, zeer aanvaardbare plaats.

(f 1,75)

- 9997 *Topvoetbal* door *Hans Molenaar*. Deze 'zwerftocht door de internationale voetbalwereld' bevat een schat aan gegevens over spelers die wereldberoemd zijn. Er staan o.a. typische bijzonderheden in over het Braziliaanse voetbalwonder Pele die ondanks alle faam en rijkdom schoon genoeg

heeft van het voetbal. En over die andere wonderspeler Eusebio, maar ook over Pieters Graafland en andere vaderlandse grootheden. Voor de liefhebbers een fijn boek, dat men als een pakkende thriller uitleest. (geb. f 10,90)

- 9998 *Sjont!* door *Skip Voogd*. Op zoetsappige toon en in monotoon lovende termen wordt een en ander verteld over carrière, hobby's, huiselijke omstandigheden etc. van Willeke Alberti, Dave Berry, Trea Dobbs, Rob de Nijs en enige andere populaire tienerssterren. Voor wie gek is op hun muziek, zal het wellicht boeiend zijn. Voor de toeschouwer lijkt het allemaal toch wel erg oppervlakkig en naïef. (f 3,50)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

Op avontuur met meester Pompelmoes en *De nieuwe avonturen van meester Pompelmoes* door *Hans Andrews*. In losse hoofdstukjes worden meester Pompelmoes en zijn Geleerde Kater Joachim met telkens nieuwe gebeurtenissen geconfronteerd: fantasie-rijk en geestig bedacht, enkele keren misschien even buiten het bevattingsvermogen van de kleintjes. Veelal speelt de auteur met sprookjes-thema's (de plaagkobold), of hij verzint zotte mogelijkheden met alleaagse ingrediënten als een televisie-toestel of een baard. De taal spreekt kinderen zeker aan, al worden er door woordkeus en intrige eisen gesteld. (geb. f 3,90 p.d.l.)

Reuzentoveralbum van de wilde dieren en *Reuzentoveralbum van de wondervogels* door *F. Kenwood Giles*. Beide deeltjes bevatten vijftien bladzijden dun karton, waarin kleurige onderdelen van allerlei dieren zijn geperforeerd, die de jeugd dank zij duidelijke aanwijzingen gemakkelijk kan samenstellen tot bijzonder natuurlijke dieren, met nog een passende achtergrond op de koop toe.

Het eerste blad geeft summiere informatie over de afgebeelde wilde dieren en vogels. Een aantrekkelijk knutselwerkje voor allen die minder uit zijn op creativiteit dan op bezigheid. De resultaten in levensechte kleuren zullen het kind veel voldoening geven. (p.d.l. f 4,90)

Een korf vol sprookjes door *Jo Kalmijn*. *Spiereburg*. Een vijftigtal korte sprookjes rond koningen, kabouters, planten, dieren en dingen. Vorm en intrige zijn zeer eenvoudig. Enkele sprookjes echter die liedjes-titels of spreekwoorden tot onderwerp hebben, zullen minder gemakkelijk worden verstaan. De tweekleurige tekeningen door Tiny van Asselt passen heel goed in de sfeer van dit zeer bruikbare boek. (geb. f 8,90)

Sprookjesboek door *Godfried Bomans*. Na bijna twintig jaar een nieuwe bundel sprookjes van uitzonderlijk hoog gehalte;

10 001
10.002

10.004

vier en twintig bewijzen van Bomans' talent. Geen gekunstelde bedenksels met infantiele of high-brow-effecten. Daarentegen wordt de lezer geboeid door de sobere, schijnbaar argeloze verhaaltrant, de directe probleemstelling, de rechtlijnige afwikkeling der gebeurtenissen, de rigoreuze tegenstelling van deugd en ondeugd, de efficiënte stijlmiddelen om sfeer en emotie aan te duiden. De vaak aanwezige 'dubbele bodem', zoals de auteur dit noemt, houdt ook de volwassen lezer geheel geboeid. Afzonderlijke vermelding verdienen de poëtische illustraties door Alison Kort-hals Altés. (geb. f 13,50)

10.005 *Kinderverhalen* door *Clare Lennart*. Een bundel sprookjesachtige verhalen, waarin het dierenverhaal goed vertegenwoordigd is met een duidelijke voorkeur voor poëzen. De vertellingen worden afgewisseld met versjes, die door Mieke van Eijk op muziek zijn gezet. De toonzetting is hierbij vaak geslaagder dan de tekst. Dit aardige voorlees- en zingboek werd goed geïllustreerd door Babs van Wely (geb. f 8,50)

10.006 *Het grote boek vol fabels* samengesteld door *Margaret Green*. Een honderd-tal deels klassiek geworden fabels (La Fon-

taine, Aesopus, Grimm, Tolstoi), deels origineel gekozen uit minder bekende bronnen, zoals volksverhalen uit verre landen als Turkije, Afrika, Amerika. Dit alles in een voortreffelijke, heldere en soepel-leesbare bewerking van Ernst van Altena. Enige fabels heeft hij in versvorm gehouden, steeds met spits woordgebruik en met krachtige constructie. In enkele tot volwassenen gerichte zinnen wordt bij elke bijdrage iets meegeedeeld over auteur of herkomst. De vele kleurige illustraties door Grabiński verlenen aan het boek een buitengewoon feestelijk aanzien. Een voorname uitgave. (geb. f 13,50)

HERDRUKKEN VRAGEN

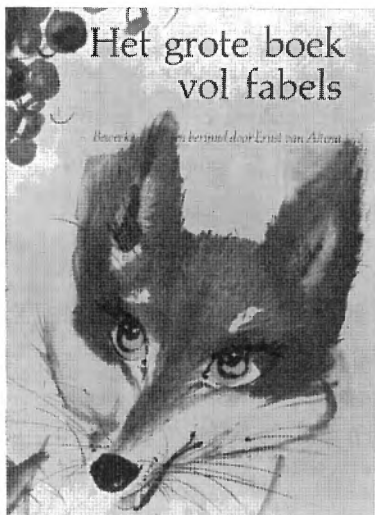
UW AANDACHT

Belfloor en Bonnevu door *A. D. Hildebrand*. Twee reuzen houden zich op hun hoge berg afzijdig van de mensen in de nabije stad, totdat een klein jongetje toevallig met hen in contact komt. Dan komen de reuzen de mensen te hulp, ook al geeft dit aanvankelijk aanleiding tot menig misverstand. De volwassenen in dit verhaal, met name de notabelen van de stad, komen er veelal slecht af: ze worden doorgaans belachelijk gemaakt. Bruikbaar. (f 1,75)

Paulus en Poetepoet door *Jean Dulieu*. Een verdwaald beertje komt bij Paulus terecht en maakt daar kennis met diens vriendjes en ook met de heks Eucalypta. Tekst en prenten bezitten de bekende, goede kwaliteiten van de Paulus-boeken. (geb. f 3,25)

Abeltje door *Annie M. G. Schmidt*. De liftjongen Abeltje drukt op het verkeerde knopje en schiet met de aanwezige klanten van het warenhuis een wereldreis tegenmoet. Een geestig kinderverhaal met menig knipoogje naar de volwassenen. (f 1,75)

De A van Abeltje door *Annie M. G. Schmidt*. Abeltje, mijnheer Tump en jufvrouw Klaterhoen gaan per woonwagen op zoek naar een aantal mysterieus verdwenen personen. Avontuur in overvloed; levendig, spannend en geestig verteld. Aanbevolen. (f 1,75)

- 10.011 *Van verre landen* door Pearl S. Buck. Het origineel van deze herdruk dateert uit 1947. De vertellingen, deels jeugdherinneringen van de schrijfster, spelen in Japan en China van 60 jaar geleden: geen eigentijdse informatie dus! Stijl en pedagogische strekking hebben echter de tijd glansrijk doorstaan. Voor de beoogde leeftijdsgroep geldt enig bezwaar tegen de gedachten rondom family-planning door de Chinese vrouw in een van de verhalen. De platen van Bantzinger blijven beneden zijn gebruikelijke niveau. (f 2,95)
- 10.012 *Het mooiste feest* door Jeannette van Luijpen-Bronwasser. In een sanatorium maken de jongens van zaal 1 gezamenlijk een kerstviering voor een ander sanatorium. De samenwerking en het meedoen van een eenzame, wat dwarse knaap vormen het hoofdthema van dit aardige boek in protestantse sfeer. (geb. f 1,15)
- 10.013 *Spel in de kerstnacht* door Gertie Evenhuis. De domineeskinderen van Meulekenskerke worden door hun vader hardhandig ontuchtterd: Kerstmis bestaat niet in rood licht en het verhaal van een bekeerde smokkelaar. Ze hadden hem om een toneeltekstje gevraagd in die trant; voor gebruik op school. In plaats daarvan organiseren de kinderen nu een inzameling voor misdeelde medemensen. Niet het sterkste jeugdboek van deze schrijfster, maar toch nog zeer behoorlijke kwaliteit. (geb. f 4,90)
- 10.014 *Pippi Langkous gaat aan boord* door Astrid Lindgren. Een meisje dat heel alleen in een villa woont, een kist vol gouden tientjes heeft, bovendien een paard en een aap die zo sterk is als een reus, een fantasie die telkens op hol slaat, wel, met zo'n meisje zullen wel vreemde en opwindende gebeurtenissen te wachten zijn. En zo is het dan ook. Een vrolijk, kolde-riek kinderboek. (geb. f 3,90)
- Op de valreep; Waar een wil is ...* door 10.015 Miep Kuipers; *Marga van Renkum*. Het eerste deel van dit dubbelboek vertelt over Lia, die naar Zuid-Amerika zal gaan verhuizen en daarvoor nog enkele maanden op een dorp bij haar oom gaat wonen. Het andere over Judi, die correspondeert met een Engels meisje en haar zo graag zou willen opzoeken. Vlotte verhalen met een opvoedkundig lesje. (f 1,75)
- Sonja ontdekt haar eigen hart* door Aimée 10.016 van Tricht en Corrie Muntinga. Sonja is een egoïstisch en wispelturig meisje, dat door de toegewijde bemoeiingen van haar aanstaande schoonmoeder iets van haar leven leert maken. Het boek staat stijf van de problemen, maar roept geen sfeer op. Overbodig. (f 1,75)
- De avonturen van Tom Sawyer* door Mark 10.017 Twain. Het bekende jongensboek dat zijn charme dankt aan de warmte waarmee de schrijver toestanden, mensen en milieu laat zien door de ogen van het kind dat hij eens was. Koddige situaties en een rijke fantasie maakten er een hoogst amusant verhaal van. Ook groteren zullen het met plezier lezen of herlezen. (f 3,50)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Andrus, H.: De nieuwe avonturen van meester Pompelmoes (Holland), 64 p. — VIb-c	10.000
Andrus, H.: Op avontuur met meester Pompelmoes (Holland), 64 p. — VIb-c	9999
Bolton, C.: Christy is verliefd (Spectrum), 160 p. — V,M,P	9993
Bomans, G.: Sprookjesboek (Elsevier), 208 p. — vanaf VIc	10.004
Brustat-Naval, F.: Otje en de Magelone (Lemniscaat), 206 p. — VIa,J	9988
Buck, P. S.: Van verre landen (Bruna), 285 p. — VIb	10.011

Cavanna, B.: Susie waagt de sprong (Spectrum), 192 p. — V, M	9994
Dale, J.: Shirley Flight en de gestolen goudstaven (Van Goor), 127 p. — V, M	9995
Dixon, F. W.: De sirene (Van Goor), 128 p. — VIa,J	9979
Dulieu, J.: Paulus en Poetepoet (Ploegsma), 63 p. — VIc	10.008
Erling, Ch.: Niki in veilige haven (W.-Friesl.), 188 p. — V,M	9991
Evenhuis, G.: Spel in de kerstnacht (Van Goor), 79 p. — VIb,P	10.013
Giles, F.K.: Reuzentoveralbum van de wilde dieren (Centr. Uitg. Gianotten), 28 p. — VIb-c	10.001
Giles, F.K.: Reuzentoveralbum van de wilde dieren (Centr. Uitg. Gianotten), 28 p. — VIb-c	10.002
(Green, M.): Het grote boek vol fabels (Ploegsma), 240 p. — VIa en b	10.006
Hellberg, H.-E.: Terug naar Ierland (Callenbach), 156 p. — VIa-b,J	9978
Hildebrand, A.D.: Belfloor en Bonnevu (Arbeiderspers), 184 p. — VIb	10.007
Iljin, M., en J. Segal: Hoe de mens een reus werd (Pegasus), 227 p. — VIa	9981
Johnson, J.R.: De bergleeuw van Utah (Callenbach), 135 p. — VIa,J(M)	9985
Kalmijn-Spiereburg, J.: Een korf vol sprookjes (Callenbach), 127 p. — VIc	10.003
Kuijpers, M.; van Renkum, M.: Op de valreep; Waar een wil is	
(W.-Friesl.), 184 p. — VIa-b,M	10.015
Laydu, C.: Barend de Beer bij de kapper (Elsevier), 28 p. — VIc	9970
Laydu, C.: Barend de Beer en Suffie (Elsevier), 28 p. — VIc	9971
Lennart, C.: Kinderverhalen (Holland), 144 p. — VIc	10.005
Lindgren, A.: Pippi Langkous gaat aan boord (Ploegsma), 128 p. — VIb,M	10.014
van Luipen-Bronwasser, J.: De eeuwigdurende melodie (Callenbach), 157 p. — V,M	—9996
van Luipen-Bronwasser, J.: Het mooiste feest (Callenbach), 44 p. — VIb,P	10.012
Menzel, R.: In het land van de parelduikers (Callenbach), 136 p. — VIa,J	9987
Meuldijk, W.: Rats en Repel en Lollipop (Arbeiderspers), 95 p. — VIb	9974
Molenaar, H.: Topvoetbal (Boekerij), 219 p. — V,JM	9997
Petiska, E.: De rijkste mus van de wereld (La Rivière & V.), 34 p. — VIc	9972
Philippe, R.: Sylvia is verdwenen (Bruna), 157 p. — V,M	9989
Reiner, A.: Mijn vriendje Elio (Callenbach), 88 p. — VIb	9975
de Rooij, P.: Kees de onderstuurman (Van Goor), 144 p. — VIa,J	9980
Saris, L.: Toen kwam jij, Annemarie! (W.-Friesl.), 189 p. — V,M	9992
Schmidt, A.M.G.: Abeltje (Arbeiderspers), 184 p. — VIb	10.009
Schmidt, A.M.G.: De A van Abeltje (Arbeiderspers), 184 p. — VIb	10.010
Spyri, J.: Waldi en kasteel Wildenstein (Ploegsma), 94 p. — VIb,M	9976
Tadema-Sporry, B.: De panter op de lianenbrug (Van Goor), 160 p. — VIa-b,J	9977
Townsend, J.: Sabotage op de lanceerbasis (Spectrum), 160 p. — VIa,J	9984
van Tricht, A., en C. Muntinga: Sonja ontdekt haar eigen hart (W.-Friesl.), 158 p. — V,M	10.016
Twain, M.: De avonturen van Tom Sawyer (Veen), 315 p. — V,JM	10.017
Vermeulen, J.: Onheil op Venus (Spectrum), 185 p. — VIa,J	9982
Vernes, H.: Bob Morane en de juwelen van de maharadja (Bruna), 156 p. — VIa,J	9986
Voogd, S.: Sjout! (Bakker/Daamen), 141 p. — IV-V,JM	9998
van der Vijver, P.: Eiland te koop (Bruna), 160 p. — V,M	9990
van der Waal, R.: Het geheim van spookschip 020 (Versluys), 206 p. — VIa,J	9983
Winsemius, D.: Het ezeltje van Matthias (Callenbach), 79 p. — VIb-c	9973

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

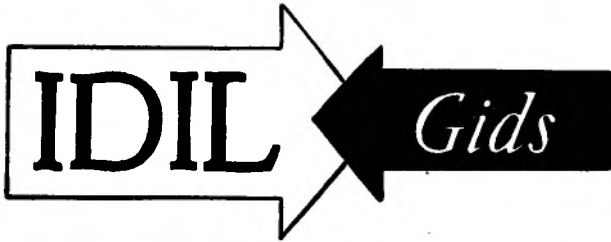
Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie- nummer*)	MK	EE
Couperus, L.: Schimmen van schoonheid (Querido f 1,75 i)		IV.	22.157	6	9
Bundeling van een zeventiental verhalen van de grote meester, gekozen ter illustratie van zijn veelzijdig talent. Verhalen uit alle 'perioden' zijn aanwezig. Velen zullen blij zijn in een goedkope bundel bijeen te treffen verhalen als 'Naumachie', 'De samenzwering', 'De nacht van Ishtar' en vele andere. Zeer aanbevolen.					
Th. Hoogbergen					
Gijsen, M.: De man van overmorgen	(Nijgh & Van D. f 7,50 i)	III.	22.187	5	8
Geschiedenis van de carrière en van de innerlijke ontreddering van de hoofdpersoon; menselijk en literair waardevol.					
Hemingway, E.: En de zon gaat op... (Contact f 6,50 i)		IV	22.078	4	6
Voortreffelijk weergegeven sfeer onder de ontwortelde Amerikanen en Engelsen na de Eerste Wereldoorlog.					
Jacobsen, J.P.: Marie Grubbe (Veen f 5,90 i)		IV	22.200	5	7
Historische roman over een Deense vrouw; gedetailleerde beschrijvingen, klassieke allure.					
Michel-Droit: André Maurois (Kruseman f 3,25)		IV	22.221	4	6
Levensbeschrijving en geestelijk portret van Maurois; deskundig en fraai geschreven, interessant.					
Mok, M.: Achtergrond (Nijgh & Van D. f 6,50 i)		IV.	22.223	6	8
De vervolging en de vernietiging van de Joden is voortdurend 'aanwezig' in deze gedichten.					
Morris, E.: Het zaad van Hiroshima (Nelissen f 4,90)		IV	22.225	3	7
Een kind wordt verminkt geboren: gevolg van de atoombom. De moeder doodt zichzelf en het kind. De beweegredenen, de voor-haar-vanzelfsprekendheid van deze daad worden goed zichtbaar.					
(de Sablonière, M.): Negerverhalen 2 (Spectrum f 1,75 i)		V	22.238	5	7
Tien verhalen door neger-auteurs, van navertelde sage tot kunstig gecomponeerde novelle; interessant.					
Simenon, G.: De man met het hondje (Bruna f 1,75 i)		IV	22.244	5	7
Een nagelaten dagboek onthult een tragisch bestaan: verdriet en uiteindelijke aanvaarding; verrijkend voor lezers die het aankunnen.					
Visser, E.: Twee handen van zwart (J. M. Meulenh. f 4,50 i)		III	22.267	4	6
Negen korte verhalen van een nog tastend maar beloftevol talent.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

FEBRUARI 1966 JAARGANG XVII NUMMER 7

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 10.018-10.062

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250 - 31616

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	91
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	96
<i>Mogen wij u voorstellen: Annie Winkler-Vonk.....</i>	97
<i>Bibliografisch register</i>	98
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	100

VERKLARING DER TEKENS

VI — KINDERLECTUUR

Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.

Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.

Vlc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

Vla en b (9 - 14 jaar).

Vlb en c (6 - 11 jaar).

Vla, b en c (6 - 14 jaar).

V — LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (Vla°, J) P.

IV — NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III — VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- ° ° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = Storend neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienschtig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = in protestante geest.
- † = in katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

10.018 *De Capteintjes met een C* door M. Claren-

10.019 *boek-Van Klaveren*. Aan deze serie werden

10.020 drie nieuwe deeltjes toegevoegd onder de

titel: 'Jet komt in de krant', 'Joop gaat op reis' en 'De Capteintjes gaan uit'. In het eerstgenoemde boekje wil Jet Captein liever 'zus' genoemd worden, als de familie daarmee van plan is op te houden. Jet reageert niet meer op de oude roepnaam, verstoepst zich en veroorzaakt vals alarm.

Het tweede boekje bevat de simpele belevenisjes van Joop tijdens een vakantie op ooms boerderij. In het laatste boekje gaan de kinderen Captein met vader kamperen in een tent. Bij thuiskomst wacht hun een geweldige verrassing: er is in-tussen een tweeling geboren. De heel begrijpelijke verhalen zijn vaardig geschreven in korte zinnestjes van vijf tot tien woorden en levendig geïllustreerd. Prettige boekjes voor eerste lezertjes. (geb. f 1,95 p.dl.)

10.021 *Kleine avonturen van Kasje Kauwgom* door Lea Smulders. Korte tijd per dag tovert het kleine mannetje Trottertje de kabouter Kasje Kauwgom uit het sprookjesboek van Teuntje tot leven. Kasje sluit vriendschap

met de poes, maar wil tegelijkertijd het leven van de muis sparen. Een grappig verteld verhaaltje met royale zwart-wit illustraties. (geb. f 2,50)

De waterdrager Paladópolis door Theo-10.022

dore Papa. In een Grieks dorpje wordt waterleiding aangelegd en daardoor dreigen de waterdrager en zijn vriendje Demetri plus het paard Cobra werkeloos te worden. Maar als op een dag de nieuwe installaties defect zijn, blijkt de onmisbaarheid van de eerder terzijde geschoven figuren. Bij dit vrolijke verhaal zijn de speelse, kleurige aquarellen het meest opvallend, zoals deze met artistieke nonchalance op papier zijn gebracht. (geb. f 7,90)

De zon en de noordenwind door Brian 10.023

Wildsmith. Een fabel van La Fontaine, waarin de zon en de wind strijden om de macht over de mens. En natuurlijk is het niet de machtigste die wint. Waardevol zijn de smaakvolle tekeningen van Wildsmith, waarin zoals bij kindertekeningen het perspectief achterwege blijft en daarmee een aparte suggestiviteit verkrijgen. Ook als voorleesboek heel geschikt.

(geb. f 7,90)

Diedeltje en de ballon door C. M. van den 10.024
Berg-Akkerman. Als vijfjarige Diedeltje

met moeder nieuwe schoenen heeft mogen kopen, krijgt zij een rode ballon cadeau. Zij speelt er een tijdje mee en geeft hem tenslotte aan haar kleine zusje. Een bijzonder eenvoudig verhaaltje, dat opmerkelijk glad, ietwat Hollywoods werd geïllustreerd. De woordkeus is soms te weinig op de kleine lezeresjes ingesteld.

(geb. f 1,75)

10.025 *Diedeltje gaat naar Artis* door C. M. van den Berg-Akkerman. Samen met hun beider moeders gaan Diedeltje en haar vriendinnetje Sietske een dagje naar de dieren-tuin en beleven daar de gangbare gebeurlijkheden. Een opgetogen, doch overigens rechtlijnig verhaaltje, ruim gedrukt en voorzien van vlotte tekeningen. De inhoud is wel erg summier. (geb. f 1,75)

10.026 *De avonturen van Teddy Hangoor* door Czeslaw Janczarski. Een oor van het speelgoedbeertje Teddy is van verdriet slap gaan hangen want niemand wil hem kopen. Teddy trekt er zelf op uit en gaat met twee kinderen mee naar hun huis. Daar spelen zich dan enkele minime avontuurtjes af met diverse dieren. Meermalen geestig en vindingrijk verteld, maar vooral de tekeningen maken het boek kostelijk door hun rijke kleurencombinaties. (geb. f 6,90)

10.027 *Teddy Hangoor en zijn nieuwe vrienden* door Czeslaw Janczarski. Met zijn vriendjes Pluisje Konijn, harlekijn Bim-Bam-Bom en de beide poppen Rozie en Liesje beleeft het eerst zo verdrietige beertje nu allerlei avonturen, die de kinderen het beste begrijpen kunnen als zij ook het eerste deel over dit speelgoedbeertje gelezen hebben. Naast de fantasierijke, korte verhaaltjes zijn het ook nu weer de vele fraaie platen, die de aandacht geboeid houden. (geb. f 6,90)

10.028 *De speeltuin* door Attie Leijnse. Een aantal kinderen wonend in een flat, een oude heer die zich voor de kinderen interesseert, een stukje braakliggende grond, ziedaar de nodige gegevens om een speeltuin te doen verrijzen. Het loopt allemaal opvallend vlot van stapel, maar de lezende jeugd zal dat wel geen bezwaar vinden. Vooral voor stadskinderen een aardig gegeven. De duidelijke druk en de korte

zinnen vergemakkelijken de lectuur. De woordkeus grijpt echter meermalen te hoog. (f 1,90)

Lodewijk het hert door Fred Rodrian en 10.029 *Werner Klemke*. Het hert Lodewijk, pas uit China in de dieren-tuin beland, voelt zich op kerstavond eenzaam en neemt een grote sprong naar de vrijheid. Maar de terugweg naar China is erg lang en als het hert dan de kinderen ontmoet, die het uit de dieren-tuin kent, besluit het terug te keren op zijn schreden. Leuk verteld en fraai getekend, met enige aardige herhalings-vondsten. Het kerstfeest heeft een niet-christelijke gedaante, maar dat zal de jeugd niet opvallen in dit verband.

(geb. f 4,50)

Het toverkussentje door Ota Safránek. Vijf 10.030 korte verhaaltjes rond het meisje Martina en een straatmusje: liefelijk door de toonaard waarin verteld wordt en de speelse fantasie waarmee wakker-zijn en dromen elkaar afwisselen. Geschreven met het vermogen om zich in te leven in de vage fantasieën van het gevoelige kind. De tekeningen doen hierin niet onder. Een fijn boek. (f 1,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Lion en de kroonroof door Marc V. De 10.031 leeuw-koning wordt door een gemaskerde figuur van zijn kroon beroofd, nog wel op zijn verjaarsfeest. Mede door het speurwerk van een detective slaagt men er in, de kroon terug te vinden, maar de dader ont-komt. Tekst en plaatjes combineren menselijke en dierlijke verhaal-figures. Het geheel vormt een machteloze poging tot een soort Reinaert-nieuwe-stijl. (f 2,95)

Lion en het gevaarlijke schaakspel door 10.032 *Marc V.* Lion de leeuw koopt voor de koning een oud schaakspel dat betoverd blijkt te zijn en het hele land in moeilijkheden brengt. Maar dank zij Lion loopt alles nog goed af, ofschoon de schurk Ijsbrand Ongena alle moeite doet om dit te voorkomen. Een iets te duur niemendalletje voor enkele ogenblikken ontspanning. (f 2,95)

10.033 *Naar het land van Joel* door *Tom Lindeijer*. De oude voerman Sebastiaan laat zijn paard Maraton stilhouden om een dutje te gaan doen. 'Even naar het land van Joel' noemt hij dat. Maraton ziet zijn slapende baas echter steeds kleiner worden en per slot geheel verwijnen. Het trouwe dier wil nu naar het land van Joel om de voerman te zoeken. Onderweg verzamelt het medereizigers, een vreemde collectie die allemaal op hun bestemming moeten worden gebracht. Aan het eind heeft Maraton zijn reisdoel nog steeds niet bereikt. Zeer levendig verteld met kwieke dialogen en een terloops lesje over rassendiscriminatie. Onbevredigend is echter, dat het raadsel van het land van Joel aan het einde nog steeds onopgelost is gebleven. (f 2,70)

10.034 *Ik wil overschoenen* door *Cor Bruijn*.

Klaartje wil zo graag overschoenen, omdat ze dan haar schoenen minder vaak zou moeten poetsen. Het wonderlijke mannetje Hipstok wil haar een wijze les geven en voert haar mee naar een vreemde wereld, waar het meisje ontmoetingen heeft met een heks, een ganzenhoedster, engelen, enz. en zij leert er haar les uit. Bijzonder fris verteld, met name in de natuurlijke dialogen. De fantasie nadert meermalen het sprookje, maar tracht tevens de realiteit te bewaren. Daardoor is het verhaal soms ondoorzichtig geworden. (geb. f 3,25)

10.035 *De zeven wonderdaden van Kevertje Plop* door *Jean Dulieu*. Kevertje Plop, een dwergje dat heel rustig in zijn houten huisje woont, vindt een sprookjesboek en krijgt door die lectuur het verlangen om ook een held te zijn. Hij trekt er op uit en bevecht een heks, een draak, een reus en diverse monsters. Het gaat er wel eens griezelig toe, maar Plop keert als een held terug. Geestig, boeiend en raak typerend verteld, bij fleurige prenten die harmonisch aansluiten. (geb. f 3,90)

10.036 *Hier is Flossie* door *Mia Robé*. Een klein verwend meisje krijgt op haar verjaardag een pop cadeau, maar geen gewone! Dat moet zij tot haar vreugde en verdriet al spoedig ondervinden. De pop wordt echter haar liefste bezit en maakt van haar een heel ander kind. Het verhaal speelt op

Curaçao en is uitstekend van sfeer en typering. De humor is echt en de spaarzame moraal is licht verteerbaar. Het aardige boek van de talentvolle schrijfster verdient betere illustraties. (f 4,90)

Het nieuwe huis van Belfloor en Bonnevu 10.037

door *A. D. Hildebrand*. Belfloor en Bonnevu zijn twee reuzen die op een berg wonen. Op zekere dag besluiten zij een nieuw huis te bouwen en roepen hiervoor de hulp in van hun mensenvriend Piet. Die kan het huis tekenen en er voor zorgen dat allerlei mensen uit het nabije stadje komen medewerken. Bij zo'n onderneming gebeurt er altijd wel wat. De mensen hebben veel plezier en als het huis klaar is, volgt er een grandioos feest. Gezellig verhaal, soms wat oubollig, met in hoofdzaak dialoogtekst. Heel geschikt. (f 4,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Het spookhuis van Pemberbrook door 10.038

Willem A. van Zweeden. Vier ondernemende kinderen, een groot oud landhuis dat op gezette tijden verschijnt en verdwijnt en dat bewoond schijnt te worden door mensen uit de zeventiende eeuw... ziedaar de ingrediënten voor een amusant en spannend verhaal. Dank zij de hulp van miss Rutherford, die vroeger dezelfde vreemde belevnissen heeft doorgemaakt, loopt alles voor de kinderen goed af. De jongelui zullen het graag lezen. (f 1,75)

De bange helden door *Ary Baardman*. Vier 10.039

HBS-ers varen in hun vakantie met een boot door een uitgestrekt watergebied, waar zij bij toeval op een bende dieven stuiten. De jongens trekken ten strijde, maar ervaren dat ook een heldhaftig mens wel vrees kent. Een rommelig geschreven cliché-verhaal. (f 1,50)

Het geheim van de verdrvenen planeet door 10.040

Angus MacVicar. Wanneer Lachlan en Spike op het punt staan naar de planeet Hesikos te vertrekken, merken zij dat er een vijandige macht aan het werk is om hen en de planeet te vernietigen. Ginds aangekomen, geraken zij verward in een verbitterde strijd tegen de inmiddels even-

eens gelande vijand. Pas een bovenmenselijk ingrijpen brengt de beslissing. Een boeiend en vlot geschreven verhaal met een vreemd slot. (f 1,50)

- 10.041 *Niku de zwerver* door *W. F. H. Visser*. In dit vervolg op 'Niku de koerier' ont-snapt de Poolse jongen bij de nadering van Russische troepen uit het gevangen-kamp, waar hij was tewerk gesteld. Hij vindt onthaal bij een artistieke, recht-vaardige Duitser en diens kleindochter, maar als de Sudeten-Duitsers naar hun vaderland worden gejaagd, begint de vlucht opnieuw, later met een boerengezin. Na vele beprovingen keert Niku samen met het meisje terug naar het Oosten, waar hij zijn familie hervindt. Voor jonge mensen die enig begrip hebben voor de situatie in Europa anno 1944 en rijp zijn voor wezen-lijke menselijke problemen is dit een ferm, positief en stijlvol boek. (geb. f 3,50)

- 10.042 *Koning Havelok* door *Kevin Crossley-Holland*. Een boze regent geeft aan een

KEVIN CROSSLEY - HOLLAND

Koning Havelok

arme visser bevel de jonge Deense kroon-prins Havelok te verdrinken. Het brave

vissersgezin vlucht echter met de prins naar Engeland, waar zij als onbekenden leven. Door toeval wordt Havelok als man geko-zen voor de verdrukte Engelse kroonprin-ses, die al evenzeer onder haar voogd te lijden heeft. Het jonge echtpaar, geholpen door vele getrouwen, herwint de troonrech-ten in beide landen. Deze bewerking van een oude sage heeft ten dele de gedragen, compacte oude stijl. De gebeurtenissen hebben soms iets legendarisch bijvoorbeeld als Haveloks hoofd in de slaap een stralend licht verspreidt. Rustige kinderen, die ge-voelig zijn voor de sfeer van dit genre, zullen bijzonder kunnen genieten van dit geslaagde boek. (geb. f 6,90)

De muiters van Mogador door *Jan Penne-*10.043
waard. Aan boord van de *Syrena*, die in opdracht van de sultan van Mogador een reis maakt naar het Midden-Oosten, be-vindt zich een merkwaardig internationaal gezelschap. Op de thuisreis breekt er mui-terij uit, hetgeen tot een sensationele be-schrijving van de bijbehorende gevechten leidt. Het verhaal is zwak geschreven. Bepaald hinderlijk is het gebroken taalje van enkele scheepslieden. (f 4,90)

Voor de rijpere jeugd van zes-tien jaar af

Zonnestraal in de mist door *Annelies de* 10.044
Greeve. Als Miriams gezicht door een on-geluk blijvend geschonden is, wordt zij door haar verloofde in de steek gelaten. Dokter van Gispén neemt haar echter tot assistente en later tot vrouw. Na zijn dood duiken er weer nieuwe problemen op, maar tenslotte is er toch een gelukkige afloop. In het positief ingestelde verhaal wordt echtscheiding terloops als een vanzelfspre-kendheid aanvaard. Overigens een geschik-te meisjesroman. (geb. f 5,90)

De grote rebel door *Björn Rongen*. De 10.045
vader van de zestienjarige, opstandige Sigurd is HBS-leraar en wil vooral recht-vaardig zijn. Daarom rekent hij zijn zoon meer fouten aan dan die feitelijk maakt. Zoals zijn broer en zus eerder deden, ont-loopt Sigurd het huis en vestigt zich op

de verlaten houtvesterij van zijn grootvader, de enige die hem begrijpt. Dat de onervaren jongeman zich hier een bestaan weet op te bouwen, is de minder waarschijnlijke kant van het overigens frisse verhaal. (f 1,50)

10.046 *Ginny zet door* door *Esther B. Aresty*. Een Amerikaanse tiener werkt tijdens haar vakanties in een groot modemagazijn. Zij heeft feeling voor de verkoop, zit vol ideeën en wil haar toekomst aan het modevak wijden. Het contact van Ginny met haar werkgevers en haar mede-scholieren is raak beschreven. Een ontspanningsboek met inhoud. (geb. f 4,90)

10.047 *Verpleegster in de jungle* door *Paul van de Vijver*. Een twintigjarig Australisch meisje is geslaagd voor haar verpleegstersdiploma bij de vliegende medische dienst. Zij moet hiervoor van vele markten thuis zijn: ze moet pilote en parachutiste zijn, eenvoudige operaties kunnen uitvoeren, enz. Haar werk in de afgelegen gebieden en oerwouden van Australië wordt boeiend beschreven. De ingevlochten romance is in dit verhaal een geforceerd element. (f 1,50)

10.048 *Liefde kent geen grenzen* door *Frédérica de Cesco*. Binnen het slecht gekozen omslag staat het verhaal van Deanie, dochter van een filmregisseur en een actrice. Het meisje leidt een luxueus, maar eenzaam leven. Tijdens een vakantie in Mexico ontmoet zij een student, die zijn studiegeld verdient door 's avonds als attractie voor de toeristen van een hoge rots in zee te duiken. De ontmoeting met deze Mexicaan brengt een omwenteling in Deanies leven. Sentimentaliteit en overdrijving doen ernstig afbreuk aan de inhoud. (f 1,50)

10.049 *Het geheim van de verdwenen stam* door *Phyl Wardell*. Het jonge echtpaar Mike en Jinny Revington krijgt kans op een gouden toekomst door een tocht naar het zuider-eiland van Nieuw-Zeeland, waar zij sporen hopen te vinden van een verdwenen Maoristam. De jaloerse Benson, eertijds medegedagide voor Jinny, poogt hun tocht te doen mislukken. Het verhaal is housterig

verteld, en de vertaling heeft er weinig souplesse aan weten toe te voegen. (f 5,90)

De reddende Engeltjes door *Marja Hilsum*. Na vele mislukte baantjes hebben de tweelingen Gaby en Mickey Engel een advertentie geplaatst, waarin zij hun diensten aanbieden om schijnbaar onmogelijke opdrachten uit te voeren. Aan klanten geen gebrek: de vreemdste puzzels worden hun voorgelegd, die door de meisjes met veel kunst en vliegwerk plus de hulp van hun broer-student worden opgelost. De somtijds wat geforceerde, maar doorgaans koddige gebeurtenissen zijn met plezierige vaart beschreven. Amusant verteld en fraai uitgegeven. (geb. f 5,90)

Isabel, de geboren actrice door *Marianne Büllersbach*. De tiener Isabel is thuis onhandelbaar omdat zij haar baantjes verknoeit door haar hardnekkige pogingen om aan het toneel te komen. Listig weet zij een auditie te krijgen, maar ook daarna vereist het nog koppig doorzetten om een geslaagd toelatingsexamen te maken voor de toneelschool. Een ik-verhaal vol zelfspot en luchtig gebabbel, zonder verdere diepgang. Ter ontspanning. (f 1,50)

Met Erik de Rode: Koers west! door *Jean Ollivier*. Een romantisering van de ontdekkingstochten der Vikingers. De jonge Leif leeft mee met Erik de Rode, in gruwelijke tweegevchten en veten; maar vooral op de grote reis naar Groenland en vandaar naar Wijnland: de Amerikaanse kuststreken. Leif trouwt daar met een Indiaanse en blijft er wonen. De auteur heeft zich grondig verdiept in zijn interessante onderwerp, maar veel wordt bedorven door het loeiende pathos en de sensationele wreedheden. (geb. f 3,90)

Seksuele hygiëne door *dr. P. Peverelli*. Temidden van de overstelpende hoeveelheid voorlichtingslectuur neemt dit eenvoudige boekje een goede plaats in. Het geeft voorlichting aan jonge mensen in de puberteit en beperkt zich daarbij niet tot anatomisch en fysiologisch onderricht. Er worden ook verstandige raadgevingen geplaatst over psychologische en maatschap-

pelijke aspecten van de menselijke sexualiteit. Dit alles is prettig en open onder woorden gebracht in een taal, die jonge mensen gemakkelijk kan aanspreken.

(f 2,95)

- 10.054 *Tiener, antwoord voor jou!* door *Walter Riess*. In een vijftiental hoofdstukjes worden even zoveel tienervragen beantwoord. Zeer vaag komt het er op neer, dat Christus dat antwoord is. Dat is waar, natuurlijk. Maar of dit boekje met zijn revival-toon van bepaalde religieuze op-pep-programma's bij onze nuchtere tieners zal aanslaan, is nog zeer de vraag. (f 2,95)

HERDRUKKEN VRAGEN

UW AANDACHT

- 10.055 *Gerda* door *Anke Servaes*. Gerda kan het niet zo goed met haar vader vinden. Als deze gaat denken over een tweede huwelijk, spitsen zich de moeilijkheden toe, maar op het hoogtepunt komt er een gelukkige wending in de loop der gebeurtenissen. Een serieus verhaal, dat echter zijn ouderdom verraadt. (f 1,75)
- 10.056 *Durf het aan!* door *Willy Pétillon*. Wegens conflicten met haar nieuwe schoonzus gaat Freddy in betrekking bij een alleenstaande dame. Sommige personen zijn aardig getekend, maar het geheel blijft onorigineel en middelmatig (f 1,75)
- 10.057 *Maak iets van je leven* door *Michel Quoist*. Hoe slaagt de mens in de ontplooiing van eigen wezen, in zijn verhouding tot God en de medemens? Dit onderwerp wordt opgespeeld in korte uitspraken, slagzinnen, aforismen. Doorgaans eerlijk en recht in de roos, al zullen sommigen er wellicht enige retoriek in menen te proeven. Gelooftwaardig en overtuigend is echter de oprechtheid en ervaren wijsheid van de auteur. (f 5,50; geb. f 6,90)
- 10.058 *Ontmoeting met de liefde* door *Michel Quoist*. Waarschijnlijk zullen er veel minder lezers over de hier geboden voorlichtings-aanpak enthousiast zijn, dan toen dit boek tien jaar geleden zijn eerste druk be-

leefde. Het boek lijkt nog bruikbaar voor een beperkte groep jongens; niet voor de meer progressieven. (f 7,90)

Een jaar vol blijdschap door *M. C. Fallen-tin*. Dit meditatiëboek van protestantse huize wil een blij geloofsleven brengen aan jonge mensen. De toon van het boek is inderdaad blij-godsdienstig, bijbels gegrond en aan het moderne leven getoetst. Het typische voor jonge mensen is echter minder opvallend. Er wordt in feite meer gemijmerd dan gemediteerd. (geb. f 5,90)

Kleine zwerver door *W. G. van de Hulst*. 10.060

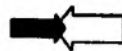
Een hondje vertelt, hoe het vluchtte van zijn wrede baas, in de koude winter eerst genoot van de vrijheid, maar tenslotte gelukkig bij lieve mensen belandde. Nog even wil de eigenaar zijn bezit komen opeisen, maar ook dit gevaar wordt bezworen. Allereenvoudigst verhaaltje met een christelijk tintje. Poeslief. (geb. f 1,30)

Het plekje dat niemand wist door *W. G. van de Hulst*. 10.061

Tom en Japie hebben een fijn plekje ontdekt waar zij zich verstoppen kunnen om ongestoord te spelen. Het plekje is wel moeilijk bereikbaar en daardoor wordt er al eens een broek gescheurd en komt men te laat op school. Overnachten in hun 'huis' vinden de jongens toch al gauw te griezelig. Eenvoudige, zoete tekst met een voorbijganger, waarnaar de volwassen lezer gereder heimwee zal voelen dan het kind. (geb. f 1,30)

De wilde jagers door *W. G. van de Hulst*. 10.062

Drie jongetjes spelen, dat ze wilde jagers zijn. Zo zitten zij een poesje na, dat van een ziek meisje blijkt te zijn. Later vinden zij een ander, gewond poesje en ofschoon hun goede bedoelingen eerst worden misverstaan, weten zij daarmee het zieke kind gelukkig te maken, dat aan het slot de Heer om geduld vraagt tot haar beterschap. Gezien de herdrukken is er nog steeds een volksdeel dat prijs stelt op deze lectuur, die naar inhoud en vorm als 'passé' moet worden beschouwd. (geb. f 1,30)

Mogen wij u voorstellen:

ANNIE WINKLER-VONK

Geboren en getogen ben ik in Amsterdam. Op zevenjarige leeftijd kreeg ik mijn eerste beloning voor een schriftuur, dat ik met een griffel op de schoollei pleegde. Ik had die dag wéér mijn mond en mijn lachen niet kunnen houden en had driemaal een afkeuring gekregen. Dat betekende: lei en griffel mee naar huis en strafregels schrijven. Dat betekende ook een fiks standje van mijn strenge vader. Diezelfde dag schreef ik, tong uit de mond, mijn eerste opstel over het leven der eskimo's, waarover de onderwijzeres had verteld. Ik mocht het niet alleen aan de klas voorlezen, maar kreeg tot mijn onuitsprekelijke opluchting mijn strafregels kwijtgescholden. Nimmer ben ik met enig honorarium meer zó gelukkig geweest!

Zo vertelt Annie Winkler-Vonk het begin van haar schrijfcarière.

In die tijd begon ik ook moeizaam te lezen. Het liefst sprookjes, waarvoor ik nog een zwak heb. Schrijven deed ik ze ook. Ik kriebelde ze in een voddig notitieboekje, dat ik helaas ben kwijtgeraakt. Bén verhaal herinner ik me nog vaag. Het ging over een standbeeld in een tuin, dat toveren kon. Wat ik het liet toveren weet ik niet meer.

Die toch wel kennelijke aanleg maakte blijkbaar op mijn vader weinig indruk, want hij deed mij een handelsopleiding volgen. Als steno-typiste versleet ik talloze baantjes en bazen tot ik op de uitgeverij van De Arbeiderspers mijn draai vond en na enkele jaren werd overgeplaatst naar de redactie. Dat was in 1937. Tot 1940 verzorgde ik de kinder- en vrouwenrubriek. In 1939 trouwde ik met Johan Winkler, toen chef der redakties van De Arbeiders-

pers. In 1940 namen wij beiden ontslag. In 1945 verscheen voor het eerst wat werk van me in voorzichtige boekvorm. Voor pracht-uitgaven was er geen materiaal.

Dat was het begin. Al gauw zag „Omnibus voor de Jeugd” het licht, een uitgave waarop ik nog een tikkeltje trots ben. Ik verzocht bekende auteurs „voor volwassenen” eens hun krachten op iets voor de jeugd te proberen. Velen deden dat... en ze ontdekten een nieuw facet van hun talent. Hoewel een bekend criticus de Omnibus „een literaire gebeurtenis” noemde bleef de verkoop helaas beneden de verwachting. De prijs?... Over prijzen straks!

In opdracht schreef ik het gedeeltelijk autobiografische en mij daarom erg lieve „Jansje Kippekop” voor acht- tot twaalfjarigen en „Vijftien Dagen” voor wat toen bakvis, nu tiener heet. „Jansje” werd in Zwitserland en Engeland

vertaald; „Vijftien Dagen” verscheen later nog eens onder de titel „September in Sussex”.

Innige voldoening heb ik beleefd bij het schrijven van twee kolderverhalen: „Adrianus Aap” (drie jaar lang strip in Het Handelsblad) en „Pim en zijn Grootje”. Zonder humor en een bevrijdende lach is volgens mij het leven, ook voor kinderen, onleefbaar.

In „Dagboek van Droppie” (Kris Kras) heeft mijn nu ruim twintigjarige poes jarenlang getracht haar lezertjes begrip bij te brengen voor wat der poezen is. Ze is daarvoor met veel kinderliefde beloond en voert nog steeds een uitgebreide briefwisseling.

„Een baantje bij de krant” (voor tieners) is me bijzonder lief. Ik heb daarin iets uit de doeken gedaan over het (dikwijls dwaze) leven op de redactie van een grote krant. Maar hoofdzaak is de poging om jongeren „die er niet bij waren” iets te vertellen van vooral de jodenvervolgingen, die ik van dichtbij heb meegemaakt en die ik tot mijn laatste ademtocht zal kunnen vergeven noch vergeten. Dat was het dan wel zo ongeveer. Op een paar boeken na, die ik met een oudere lieve vriendin samen schreef... En op de bewerkingen na van mijn eeuwig jonge vriendin „Heidi” enz. enz. Dezezer dagen is verschenen de bewerking van Jo-

hanna Spyri's „Schloss Wildenstein”, waarin weer zo'n onbevangen bergkind de hoofdrol speelt.

Plannen heb ik op het ogenblik niet. Ik schrijf geregeld kinderverhalen voor het Utrechts Nieuwsblad, maar voor groot werk heb ik een stok achter de deur nodig.

Hoe ziet deze auteur de taak van iemand die speciaal voor de jeugd schrijft?

De taak van een jeugdschrijver vind ik dezelfde als die van een schrijver voor volwassenen: hij moet kunstenaar zijn en zijn ambacht verstaan. Bovendien moet hij kind kunnen zijn met de kinderen.

De positie van het jeugdboek op de boekenmarkt vind ik dikwijls bedroevend. Als ik uitgevers en boekhandelaars geloven mag moet een kinderboek in de eerste plaats goedkoop zijn, omdat ouders en opvoeders er eenvoudig geen geld voor over hebben. Dat is dan een bijzonder fout standpunt, waaraan deksels vlug gedokterd dient te worden. Hetgeen gelukkig geschiedt door de Werkgroep Jeugdboekenschrijvers in de Vereniging van Letterkundigen.

Moge dit werk vruchtbaar zijn, opdat de „samengeflante pullen” van de jeugdboekenmarkt verdwijnen!

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Aresty, E. B.: Ginny zet door (Callenbach), 167 p. — IV-V,M	10.046
Baardman, A. : De bange helden (Meinema), 189 p. — VIa,J	10.039
van den Berg-Akkerman, C. M. : Diedeltje en de ballon (Van Goor), 32 p. — VIc,M	10.024
van den Berg-Akkerman, C. M. : Diedeltje gaat naar Artis (Van Goor), 32 p. — VIc,M	10.025

Bruijn, C.: Ik wil overschoenen (Van Goor), 94 p. — V Ib ,M	10.034
Büllesbach, M.: Isabel, de geboren actrice (Spectrum), 122 p. — IV-V,M	10.051
de Cesco, F.: Liefde kent geen grenzen (Bruna), 160 p. — IV-V,M	10.048
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 4e Deel (Spaar- nestad), 31 p. — V Ic	10.018
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 5e Deel (Spaar- nestad), 32 p. — V Ic	10.019
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 6e Deel (Spaar- nestad), 32 p. — V Ic	10.020
Crossley-Holland, K.: Koning Havelok (Lemniscaat), 176 p. — V Ia	10.042
Dulieu, J.: De zeven wonderdaden van Kevertje Plop (Van Goor), 64 p. — V Ib	10.035
Fallentin, M. C.: Een jaar vol blijdschap (J. N. Voorhoeve), VIII + 374 p. — IV-V,JM	10.059
de Greeve, A.: Zonnestraal in de mist (W.-Friesl.), 189 p. — IV-V,M,P	10.044
Hildebrand, A.D.: Het nieuwe huis van Belfloor en Bonnevu (Van Goor), 147 p. — V Ib	10.037
Hilsum, M.: De reddende Engeltjes (Van Goor), 168 p. — V,M	10.050
van de Hulst, W. G.: Kleine zwerver (Callenbach), 47 p. — V Ic	10.060
van de Hulst, W. G.: Het plekje dat niemand wist (Callenbach), 47 p. — V Ic	10.061
van de Hulst, W. G.: De wilde jagers (Callenbach), 47 p. — V Ic	10.062
Janczarski, C.: De avonturen van Teddy Hangoor (Van der Peet), 67 p. — V Ic	10.026
Janczarski, C.: Teddy Hangoor en zijn nieuwe vrienden (Van der Peet), 79 p. — V Ic	10.027
Leijnse, A.: De speeltuin (Van Goor), 47 p. — V Ic	10.028
Lindeijer, T.: Naar het land van Joel (Van Goor), 96 p. — V Ib	10.033
MacVicar, A.: Het geheim van de verdwenen planeet (Spectrum), 160 p. — V Ia	10.040
Marc V.: Lion en de kroonroof (Kris Kras), 71 p. — V Ib	10.031
Marc V.: Lion en het gevaarlijke schaakspel (Kris Kras), 63 p. — V Ib	10.032
Ollivier, J.: Met Erik de Rode: Koers west! (W.-Friesl.), 172 p. — IV-V,J	10.052
Papa, Th.: De waterdrager Papadópolos (Lemniscaat), 34 p. — V Ic	10.022
Pennewaard, J.: De muiters van Mogador (Van Goor), 152 p. — V Ia ,J	10.043
Pétillon, W.: Durf het aan! (W.-Friesl.), 144 p. — V,M	10.056
Peverelli, P., dr.: Seksuele hygiëne (Nijgh & Van D.), 76 p. — IV-V,JM	10.053
Quoist, M.: Maak iets van je leven (Lannoo), 268 p. — V,JM	10.057
Quoist, M.: Ontmoeting met de liefde (Desclée), 177 p. — V,J	10.058
Riess, W.: Tiener, antwoord voor jou! (Kok), 67 p. — V,JM	10.054
Robé, M.: Hier is Flossie (Van Goor), 152 p. — V Ib ,M	10.036
Rodrian, F., en W. Klemke: Lodewijk het hert (Van der Peet), 32 p. — V Ic	10.029
Rongen, B.: De grote rebel (Spectrum), 156 p. — V,J	10.045
Safránek, O.: Het toverkussentje (Pegasus), 24 p. — V Ic	10.030
Servaes, A.: Gerda (W.-Friesl.), 127 p. — V,M	10.055
Smulders, L.: Kleine avonturen van Kasje Kauwgom (Malmberg), 43 p. — V Ic	10.021
Visser, W. F. H.: Niku de zwerver (Van Goor), 136 p. — V Ia	10.041
van de Vijver, P.: Verpleegster in de jungle (Bruna), 160 p. — IV-V,M	10.047
Wardell, P.: Het geheim van de verdwenen stam (Van Goor), 180 p. — V,M	10.049
Wildsmith, B.: De zon en de noordenwind (Lemniscaat), 32 p. — V Ic	10.023
van Zweeden, W. A.: Het spookhuis van Pemberbrook (Spectrum), 188 p. — V Ia -b	10.038

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaad)	kwali- recensie- ficatie kaartje	MK EE
-----------------	--	-------------------------------------	-------

de Beauvoir, S.: Een zachte dood (De Boer f 6,90) Dit wonderlijk mooie boekje is een weergave van de laatste dagen en de dood van de moeder van de schrijfster, de bekende Franse filosofe en romanschrijfster. Met oprechte eerbied, doortrokken van spijt om nagelaten genegenheid, volgt zij haar moeder in	IV. 9306 6 9
--	--------------

de gang naar de dood, die haar voor het eerst zo schokkend bewust maakt van deze 'ongepast en opgedrongen gewelddaad'. Dit weldadige boekje, stammend uit een andere belevingswijze als de christelijke, ontroert door zijn warme menselijkheid.

drs. H. Bogers, r.k.pr.

Homerus: Odyssee (J. M. Meulenhoff f 14,90) Aafjes' eenvoud steekt toch wel schril af bij het barokke origineel dat in een verrijnde kunsttaal is geschreven.	IV 9321 6 6
---	-------------

Janouch, G.: Gesprekken met Kafka (Querido f 8,90 i) Tussen 1920 en 1921 ontving 'Doctor Kafka' bereidwillig de aankomende schrijver Janouch op zijn kantoor, sprak met hem over kunst en leven, ging met hem wandelen. Daarbij was hij wel echt de pedagoog en uit Janouch's aantekeningen verrijst dan ook het beeld van een gezuiverde Kafka, bovendien door zijn aanbieder nog wat geïdealiseerd. Al zien we hier dus niet de hele Kafka, het is wel een authentieke Kafka gebleven. De gesprekken — steeds boeiend, niettegenstaande het steeds terugkerende decor — zouden haast opzettelijk bedacht kunnen zijn als een dramatische vorm van doorlopend commentaar op alle hoofdthema's uit Kafka's oeuvre: de ver-	V 9323 3 8
--	------------

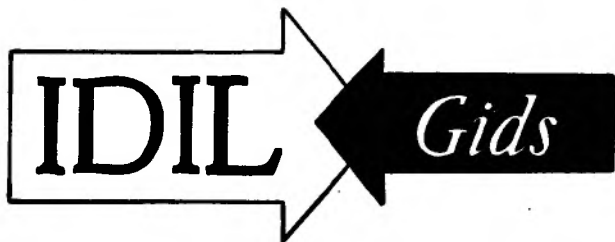
oordeelde tot het leven, die verbrandt aan de kou; zijn onbekende rechter; de beulende ambtenaren die hem totterdood registreren. Ongemeen verhelderend. Van Janouch zelf is de verrassende doorzichtigheid van gestalten en taferelen; Kafka's ouders worden bijvoorbeeld in twee, drie zinnen onvergetelijk neergepend. Maar het belangrijkste is dat we hier de wijze wijsgeer Kafka grote, klievende dingen horen zeggen over zonde en genade, wet en levensweg, geloof en eigen waarheid. Dingen die in deze fonkelende vorm ook menigeen zullen verrijken aan wie misschien Kafka's werken niet besteed zijn. Jan Klein

Steinmetz, R.: De dragonder (Heijnis f 6,50 i) Spiegelverhaal: vertelde jeugdervaring krijgt een zekere parallel in de actualiteit. Een literair gaaf specimen van heroïsch taalgebruik: strakke stiling, klassiek gebouwde zinnen met veel indirecte rede.	IV 9332 4 7
---	-------------

Stolpe, S.: Dag Hammarskjöld (Paul Brand f 6,90 i) Auteur, een katholiek geworden Zweed, volgt de geestelijke ontwikkeling van Hammarskjöld, kritisch maar overtuigd en overtuigend; een verrijkend boek.	IV. 9333 4 7
---	--------------

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

MAART 1966 JAARGANG XVII NUMMER 8

VOOR
JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 10.063-10.142

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de stichting I.D.I.L. te Tilburg
Conditioes op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616
Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	103
<i>Extra</i>	108
<i>Wat anderen zeggen</i>	112
<i>De productie van jeugdlectuur en het leren lezen</i>	112
<i>Bibliografisch register</i>	114
<i>Welke literaire werken voor de jeudige lezer?</i>	116

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grote kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pathetisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

10.063 *Kleine Beer* door *Else Holmelund Minarik*. *Kleine Beer* is een beestje van een jaar of zes, veilig in een beschermd wereldje bij mama. Hij wil kleren die hij niet nodig heeft; hij wil naar de maan, hij redt zich uit een vermeende moeilijkheid en voor hij

in het laatste hoofdstuk gaat slapen, laat hij zijn moeder het hele boek nog eens vertellen. Sfeerbepalende factoren zijn het

gevoel van saamhorigheid, geduld en begrip bij de moeder. Verbeelding en werkelijkheid krijgen redelijke overgangen. De tekeningen zijn behaaglijk-antiek en schep- pen een sfeer van intimiteit. (geb. f 3,95)

Papa Beer komt thuis door *Else Holmelund Minarik*. Aardige belevenissen van een beertje met een levendige fantasie, dat met zijn dierenvriendjes speelt in de veilige beslotenheid van een gezellig thuis. Een- voudige, korte zinnnetjes met veel herhalin- gen. Ruime bladspiegel en bijzonder goede actie-illustraties van Maurice Sendak. (geb. f 3,95)

Dit is het huis waar Keesje woont door *10.065 Joan Heilbronner*. Keesje haalt ergens in de flat kattenkwaad uit en veroorzaakt daarmee elders ongemak. Het een leidt tot het ander en tenslotte is er een heel kettingverhaal ontstaan van potsierlijke gebeurtenisjes. De tekeningen zijn levendig, vol humor en lopen parallel met het verhaal. Het huis met de stille ramen van het begin is aan het eind een gevel vol mensenhoofden. Een kind met gevoel voor guitigheden geniet daarvan. (geb. f 3,95)

Vlug, vlug! door *Edith Thacher Hurd*. 10.066 Suzies ouders gaan op reis en juffrouw

Flug doet de huishouding. Alles moet even snel, maar de juffrouw veroorzaakt door haar overhaasting allerlei ongelukjes op straat. Tenslotte krijgt zij een pot lijm over zich heen. Maar dan laat zij de laatste restjes lijm onder haar schoenen zitten om zichzelf te dwingen, het voortaan wat langzamer aan te doen. Een geestige tekst in korte zinnestjes, waaruit kinderen vooral het plezier zullen putten, dat ook volwassenen wel eens ongelijk kunnen hebben met hun aansporingen om voort te maken. (geb. f 3,95)

10.067 *De geheime club van drie* door *Mildred Myrick*. Op een dag spoelt er op het strand een fles aan met een geheimzinnige boodschap. Mark en Dickie ontcijferen het bericht... en de geheime club is geboren. Kinderen vinden hier een soort handleiding voor het oprichten van een club met geheim alfabet, wachtwoord en geheime tekens. Lector die de kinderen allicht ook aan het doen zal zetten. Een nieuw deeltje in de serie Blok-boekjes, die verrassend fris, kwiek en kinderpsychologisch-raak zijn opgezet en uitgevoerd. Een fijne reeks. (geb. f 3,95)

10.068 *Vadertje Walvis* door *Lea Smulders*. Een sprookjesschrijver vangt een tovervisje, dat hij niet meer vrij wil laten. Boos verandert het visje nu de man voor de ogen van zijn gezin in een walvis. Er moet heel wat gebeuren, voor de betovering ongedaan kan worden gemaakt. Een geestig verhaaltje met kostelijke plaatjes van Coby Krouwel. (geb. f 2,95)

10.069 *Naäman* door *A. M. Cognac*. In dit kleurige, artistiek geïllustreerde boekje, deel 15 uit de reeks 'Vertellen uit de Bijbel', wordt verteld van het wonder van Elisa, die een heidense man geneest van zijn melancholie. De diepere zin van het verhaal zal het kind wel aanspreken. (geb. f 2,80)

10.070 *Opa Sjanghai* door *Dieter Gasper*. Tom ruilt met Peter zijn opa voor een waterpistool. Waarom hij spijt krijgt en zijn opa dolgraag terug wil hebben, wordt in dit aardige boekje verteld. De fraai gekleurde tekeningen vormen wel de hoofdschotel. (geb. f 3,95)

De Bremer straatmuzikanten door *Manfred Hausmann*. Het oude verhaal van vier musicerende dieren, die rovers uit hun hol verjagen. De vertaling van Han Hoekstra is melodieus en pittig. De tekeningen hebben suggestieve kleuren en lijnen. Met enige vereenvoudiging van de tekst ook voor te lezen aan kleuters. (geb. f 3,95)

Tien kleine negertjes door *James Krüss*. Grappig, fleurig prentenboek naar het bekende aftelversje. Tien negertjes trekken muziekmakend door de wereld. Telkens blijft er eentje achter, totdat de laatste ze weer allemaal bij elkaar trommelt. De kleuren zijn prachtig en de tekeningen typeren summier stad of land, waar de negertjes terecht komen. Een aanwinst voor oudere kleuters. (geb. f 3,95)

Het wonderterapij door *James Krüss*. Dokter Stuitjes uit de Fazantenstraat bezit een wonderlijk vloerkleed: het kan van kleur veranderen zoals een kameleon en ook kronkelen en bijten naar de hond Archibald. Daarom zegt dokter: 'Alles waar je op treedt, voelt wat er aan de hand is'. Deze conclusie is niet zo geslaagd; veel meer de rake stifttekeningen, die het boekje fleurig sieren. (geb. f 3,95)

Geef mij maar taart door *Henny Visch*. De 'ik' van dit prentenboek ziet wonderlijke dingen gebeuren: een leeuw op straat, een land waar alles reuze-groot is, een papegaai die alles verkeerd nazegt, enz. Allemaal vrij grillig gefantaseerd en quasi-primitief geïllustreerd. Voor de kleinsten als zo-maar-een-zot-verhaaltje. Feestelijk uitgegeven. (geb. f 3,95)

De groene papegaai door *Thomas Zacharias* en *Wanda Zacharias*. Kleurige, levendige platen met heel korte toelichting plus tekens de vraag: 'waar zit de groene papegaai?', zodat de kleuter moet gaan zoeken. Het dier zit verborgen in een vaas met bloemen, op een speelgoedplank, enz. Zoekplaatjes dus, ietwat prijzig. (geb. f 3,95)

Reintje Roodpels door *Inga Borg*. Het kleine vosje dat in het hoge noorden het levenslicht ziet, moet een heleboel leren en met veel dieren kennismaken, alvorens

Reintje Roodpels

INGA BORG

het een zelfstandig leven kan gaan leiden. Een charmant, instructief dierv verhaal met een gemakkelijk aansprekende tekst en kleurige, artistieke illustraties door de schrijfster. (geb. f 5,90)

- 10.077 *Piet Eekhoorn en de heks* door J. C. *Zonneveld*. Alle dieren uit het bos en ook de kabouters uit het kabouterpaleis worden geplaaagd door een boze heks. Allen zinnen op een middel om haar onschadelijk te maken. Met hulp van de anderen weet de slimme eekhoorn het probleem op te lossen: de heks wordt veranderd in een kikker en kan nu niemand meer kwaad doen. Aardig; maar het griezelen wordt soms iets te ver doorgedreven. (geb. f 2,50)
- 10.078 *Zandman vermist* door *Rudi Strabl*. Het bootje waarmee de Zandman dagelijks naar de vuurtoren vaart om daar het zoontje van de vuurtorenwachter in slaap te brengen, slaat aan de steiger te pletter. De Zandman zit nu geïsoleerd en heel de wereld gaat naar hem op zoek. De berijmde tekst van het royaal geïllustreerde boek is te stroef uitgevallen. (geb. f 4,90)
- 10.079 *De kip met de vreemde kuikentjes* door *Nils Werner* en *Eberhard Binder-Stassfurt*. Kip Klok-Klok wil zo graag kuikentjes hebben en gaat daarom hier en daar eieren bijeenzoeken: uit een nest in het riet, in de bomen, bij uil, raaf, eend en karekiet. Maar als de eieren uitgebroed zijn, gaan de kuikens hun eigen weg naar eigen aard. Mooie, grote prenten, maar de tekst is flauwe rijmelarij. (geb. f 3,90)

Antonio en opa Autobus door *Inge Feustel*. 10.080 Enkele arme Italiaanse stadskinderen ontvluchten met een kaduke autobus de zomerhitte van de stad en gaan spelen aan zee. Het beknopte verhaal zweeft op de grens van realiteit en sprookje: niet overtuigend. Wellicht een representant van hetgeen een mode-verschijnsel lijkt te zijn: feestelijke prentenboeken in vele kleuren, maar met een onevenredig zwakke, of veelal toch minstens gezochte tekst.

(geb. f 3,90)

De wonderbal van Judith door *Wera* 10.081 *Küchenmeister* en *Claus Küchenmeister*. Judith heeft op school een mooie grote bal getekend en het papier op het bord geprikt. De bal springt uit het papier en nu kunnen alle kinderen ermee spelen. Maar Judith is jaloers en wil de bal voor zich alleen. Deze kruipt dan echter terug in het papier en komt pas weer naar buiten, als Judith meer sociaal besef heeft getoond. Een levensles die voor de kleintjes niet zo direct in het oog zal springen. (geb. f 3,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Lach jij maar, Pinkeltje door *Dick Laan*. 10.082 Omdat meneer Laan geen nieuwe avonturen voor Pinkeltje te vertellen had, komt Pinkeltje nu de lotgevallen beschrijven van de dieren van Dick Laan. Een geval van money-making? Of wellicht een concessie aan de uitgever? (geb. f 4,90)

De roomsoesdetective door *Ake Holmberg*. 10.083 Een kolderiek verhaal over een Zweedse speurder, die dol is op roomsoezen en met behulp van een vliegend tapijt de jacht inzet op enige notoire boeven. Niet alle kinderen zullen de laconieke humor proeven, maar in het genre is het een aardig specimen, dat herinneringen oproept aan Pippi Langkous en consorten. (f 1,50)

Zeven boeven en een bom door *Jane* 10.084 *Duncan*. Een dertienjarig meisje vertelt, hoe zij tijdens de treinreis met haar twee jongere broers naar hun vakantieverblijf bij tante vreemde gedragingen van mede-

passagiers waarneemt. Later helpen zij de politie bij het opsporen van een bende, die spionage bedrijft en een nieuwe springstof heeft ontvreemd. Luchtig, vol zelfspot en ook aannemelijk in de weergave van de kinderlijke bijdragen aan het volwassen speurwerk. (f 1,25)

10.085 *Wipneus, Pim en het groot-raadselboek* door B. A. van Wijckmade. Pim verdwijnt door een spreuk uit het raadselboek. De dappere prins Wipneus, geholpen door de schrijver van dat boek, door een vleermuis en schijnbaar ook door een toverkol, overwint na veel gevaar het monster met de veertien ogen. Spannend, maar de tekst verraaft de snelschrijver en de geestigheden zijn van laag gehalte. (f 1,75)

10.086 *De papegaai uit Isfahan* door Friedrich Feld. Een Perzische koopman koopt van een boer een betoverde papegaai, die met zijn spreken een goudmijn vormt voor de eigenaar. Als de gelddorst de koopman echter tot schandelijk gedrag gaat voeren, grijpt de tovenaer in. Een aardige geschiedenis, maar middelmatig verteld, met een teveel aan moraal. (f 2,90)

10.087 *Zijn de kraaien nog zwart...?* door Willem G. van de Hulst jr. Een jonge edelman bespeurt op het kasteel van de gravin vreemde dingen, die kennelijk samenhangen met een bende, die zwarte kraaien als symbool en herkenningsteken gekozen hebben. Samen met de kleindochter van de burchtvrouw ontmaskert de jongeman de sluwe opzet van een groep boeven, die een grote roef op stapel hebben staan. Een bruiloft en tevreden pachters aan het slot. Stevige romantiek met bijpassende stijlmiddelen en aangepaste illustraties. (geb. f 6,90)

10.088 *Samen op 't eiland Zeekraai* door Astrid Lindgren. Het gezin Melkerson brengt de vakantie door in een oud boerderijtje aan zee en omdat het een bijzondere familie is, gebeuren er ook buitengewone dingen. Als hun hoeve echter voor afbraak in aanmerking dreigt te komen, moeten de Melkersons alle middelen aanwenden om dat gevaar te keren. Een poëtische schildering, vol sfeer en humor, van landschap, dierenwereld en gezinsleven. Een rijk boek, dat

zowel estetisch als pedagogisch ver uitsteekt boven de middelmaat. (geb. f 8,90)

Peter op boevenjacht door Dorothy Clewes. 10.089 De zoon van een politie-inspecteur treedt in de voetsporen van zijn vader. Van hem leert hij narcissen kweken en hij komt met een vuurrood exemplaar op de tentoonstelling. Maar voordien werden de bloemen nog gestolen; daarop slaat de titel van het prettig vertelde verhaal. (f 1,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Erna op ski's door Betty van der Plaats. 10.090 Erna en Reinout maken hun eerste wintersport-vakantie door. Dat geeft al spanning en afwisseling genoeg. Het vreemde gedrag van een stille knaap in het jeugdige gezelschap brengt nog materiaal aan voor verdere verwickelingen. Een geslaagd, positief jeugdboek, dat met name tracht, de waarde van een echt 'thuis' te doen inzien. (geb. f 4,90)

Stans' avonturen door Nelly van Dijk-Has. 10.091 Stans gaat met haar vriendinnen een paar dagen logeren bij haar vroegere kinderjuffrouw. Hoewel ze er zich niet veel van hadden voorgesteld, wordt het toch een leuke en zelfs spannende tijd. Een cliché-verhaal op slecht papier. (geb. f 2,90)

10.092 *Bob Morane op Orly* door *Henri Vernes*. Een juwelen-transactie rond het Parijse vliegveld Orly brengt Bob en Bill in volle actie. Mede door de hulp van een lieflijke Zuidamerikaanse juffrouw worden de meest barre problemen tot oplossing gebracht. Matig. (f 1,50)

10.093 *Storm in de nacht* door *Hester Burton*. Dat ook Engeland in 1953 te lijden heeft gehad van de watersnood wordt op indringende wijze duidelijk gemaakt in dit gevoelig geschreven verhaal, dat zich af-

speelt in een klein dorp aan de Noordzeekust. De dokterskinderen Mary en Mark zijn alleen thuis als het stormgeweld losbarst. Zij slagen erin, met hun roeiboort te ontkomen en bovendien een oud echtpaar van een wisse dood te redden. Een mooi, meermalen ontroerend verhaal, dat ook de kracht van de bevrijdende humor kent. (f 1,50)

10.094 *Het zonnevolk der Inca's* door *Victor W. von Hagen*. Het Zuidamerikaans rijk van de Inca's met zijn hoogstaande beschaving en grote rijkdommen is in 1525 door de Spanjaarden ontdekt en in 1532 onderworpen. De hoofdfiguur van dit boek, een twaalfjarige jongen, maakt de ondergang van het Incarijk mee. Jammer dat aan het slot enige Spaanse wreedheden aan het

christendom en de Kerk worden toegeschreven. Het boek bevat overigens zoveel documentatie, dat het verhaal daardoor in de knel gekomen is. Voor geïnteresseerde jongelui. (geb. f 5,90)

Het zonneprijs der Azteken door *Victor W. von Hagen*. Een wat droge opsomming van feiten en gebeurtenissen, gezien door de ogen van 'Sprekende Arend', een Aztekenjongen, geeft een interessant en leerzaam beeld van de beschaving, leefwijze, godsdienst en tragische ondergang van het Aztekenrijk. Enkele bloedige tafereelen van mensenoffers maken dit verdienstelijke maar moeizaam te lezen boek voor belangstellende jongelui beneden de dertien jaar minder geschikt. (geb. f 5,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Kleuterleidster Linda door *Mabel Esther Allan*. Omdat Linda nog te jong is om de opleiding tot kleuterleidster te gaan volgen, wil ze eerst een jaar als hulp op een kleuterschool werken om te zien of ze geschikt is voor dit beroep. Als verhaal heeft het boek weinig om het lijf. Als informatie omtrent het beroep bevat het aardige gegevens. (f 1,50)

De balein van de groene paraplu door *Naomi Mitchison*. Italië 1944: een klein door de Duitsers bezet stadje wacht op de bevrijding. Kinderen verrichten koeriersdiensten voor de partizanen. Van zeer nabij zijn zij getuigen en medespelers, ook van verwoesting en dood. Ofschoon de hoofdpersonen vrij jeugdig zijn, is het gebeuren te onverbloemd beschreven om het boek in te jeugdige handen te leggen. Bovendien is enige kennis van de recente oorlogshistorie vereist. Voor wat ouderen een realistisch, informatief relaas. (geb. f 3,90)

Het pyramidevolk der Egyptenaren door *Leonard Cottrell*. Eenvoudige inleiding tot de belangstelling voor het oude Egypte via Toethanchamon's onbetekenende, maar best bekende figuur. Getracht wordt, een beeld

te geven van leven, zeden en cultuur onder de 18-de dynastie. De Nederlandse titel is weinig gelukkig, omdat een tijdperk wordt behandeld dat al had afgedaan met de pyramide-bouw. Ontwikkeld van oudere jeugd, die nog weinig van Egypte weet. (geb. f 5,90)

- 10.099 *Het Tweestromenland der Mesopotamiërs* door *Leonard Cottrell*. Een samenvatting van wat opgravingen en de Bijbel ons leren over de volken die achtereenvolgens Mesopotamië hebben bewoond. Niet opvallend boeiend of opvallend goed gedocumenteerd. Meer een journalistiek overzicht, bepaald moeilijk voor de jeugd. Pijnlijk mist men kaarten en tabellen. (geb. f 5,90)

- 10.100 *Geheimen van het wilde woud* door *Tonke Dragt*. Ridder Tiuri en zijn vriend Piak speuren in het Wilde Woud naar de verdwenen ridder Ristridin. Via Rode Ridders

en geheimzinnige Mannen in het Groen raakt Tiuri opnieuw verwickeld in de strijd tussen de zonen van koning Unauwen. Dit vervolg op 'De brief voor de koning' bezit gelijke hoge kwaliteiten: fraaie compositie, zeer leesbare en toch ietwat archaïserende verteltrant, geloofwaardige dapperheid en edelmoedigheid, roman-

tische illustraties, poëzie in natuurschildering en ridderzangen. De brede compositie en de gecompliceerde aanloop vragen wel gedegen concentratie. Een voortreffelijk boek. (geb. f 11,90)

EXTRA . . . EXTRA . . .

historie

De gilden door *dr. I. H. van Eeghen*. 10.101
Levendige uiteenzetting over de werking van deze oude vakverenigingen aan de hand van voorbeelden uit Amsterdam. (geb. f 5,90)

Marco Polo door *Milton Rugoff* en *L. Carrington Goodrich*. Boeiende beschrijving van de reizen van Marco Polo, zijn vader en zijn oom. Goede kaarten en prachtige illustraties. (geb. f 13,90)

Shakespeare's Engeland door *Louis B. Wright*. Vanuit het oogpunt van het toneel en door middel van vele fraaie afbeeldingen wordt een beeld ontworpen van een kleurrijke tijd. (geb. f 13,90)

Napoleon door *prof. dr. P. Geyl*. Belangwekkend historiografisch overzicht van hetgeen de voornaamste Franse auteurs over Napoleon geschreven hebben. (f 13,90)

Schaepman door *Jos van Wely*, o.p. Ietwat moeizaam gestelde, doch hooggestemde hoofdstukken tekenen het geestesportret van deze historische figuur. (geb. f 3,25)

Amsterdam - Rotterdam door *dr. Job. de Vries*. Mede aan de hand van kaart- en foto-materiaal wordt aangetoond dat de economische rivaliteit tussen beide steden reeds enige eeuwen duurt. (geb. f 5,90)

Bekende figuren uit politiek en literatuur door *Ernst van Raalse*. 61 contemporaine persoonlijkheden: uit binnen- en buitenland worden in korte, journalistieke schetsjes gekarakteriseerd. (f 4,50)

Winkler Prins boek van het jaar 1965. 10.108
Snelle en degelijke oriëntatie omtrent belangrijke of typische gebeurtenissen in het voorbije jaar. (geb. f 13,50)

NIEUW VERSCHENEN

Zonneboekjes

12 verrukkelijke boekjes voor de allerkleinste lezers en lezeressen

elk deeltje
geïllustreerd met
geestige
tekeningen
in
vele kleuren
ingenaaid
in
geplastificeerd
omslag
prijs per deeltje

f 1,—

**BABYTIIGERTJE WORDT KONING
ZO'N SPEELS POESJE
BOBBY
DRIE KLEINE LEEUWTIES
MINETJE GAAT SCHILDEREN
PIKO HET EZELTJE
JOEPIE
JOEPIE GAAT MET VACANTIE
POEF EN ZIJN NEEFJE
POEF EN JOEPIE GAAN BOKSEN
JOEPIE EN CORALINE
CAROLINE EN HAAR NEEFJE**

Verkrijgbaar bij de boekhandel

CENTRALE UITGEVERIJ GIANOTTEN AMSTERDAM

(Adv.)

natuur

- 10.109 *De planten* door *Frits W. Went*. Bouw en levensverrichtingen van de planten, hun relaties met het milieu en met mens en dier. Voortreffelijke foto's. (geb. f 17,75)
- 10.110 *Nieuwe flora in kleur* door *M. Skytte Christiansen*. Wegwijzer voor de eenvoudige plantentliefhebber volgens een voor Nederland tamelijk willekeurige keuze. (geb. f 9,50)
- 10.111 *Bomen herkennen* door *J. M. Guilcher*. Signalement en detailkenmerken van onze belangrijkste loof- en naaldbomen. Fraaie foto's. (geb. f 6,25)
- 10.112 *Natuurgids voor de bomen* door *J. Breteau*. Totaal- en detail-tekeningen stellen iedere liefhebber in staat, al onze bomen in de wisselende seizoenen te herkennen. (geb. f 4,90)
- 10.113 *Atlas van de vogelwereld* door *J. Spirbanz-Duwis*. Inwijding in de vogelwereld van Midden-Europa voor de leek. De gekleurde afbeeldingen bieden meer hulp dan de te algemene tekst. (f 3,50)
- 10.114 *Reptielen en amfibieën der wereld* door *Hans Hvass*. Prettig naslagwerk voor ieder, die kort en krachtig iets meer wil weten over de kruipende en springende wereld. Veel gekleurde afbeeldingen. (geb. f 7,90)
- 10.115 *Woeste wereld* door *Paul Eipper*. Levensdige beschrijving en grandioze foto's van de onvoorstelbaar rijke fauna van de Rocky Mountains. (f 13,40; geb. f 18,90)

reisverhalen, landen en volken

- 10.116 *Zes eilanden in de zon* door *dr. Hans Hermans*. Honderden fraaie kleurenfoto's van landschap en volk op Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, St. Eustatius en St. Maarten. De tekst is vriendelijk, maar probleemloos. (geb. f 33,—)
- 10.117 *Canada* door *Brian Moore*. Goed gedocumenteerde en mooi geïllustreerde informatie over geografie, historie, bevolking, economie en cultuur. (geb. f 14,75)

Zuid-Afrika door *Tom Hopkinson*. Uitstekende informatie over breed terrein, met bijzondere aandacht voor de politiek toegespitste tegenstelling tussen blank en zwart. (geb. f 14,75)

sport

Speel beter voetbal door *ir. A. van Emmenes*. Taktiek, techniek en de diverse systemen minutieus uiteengezet, plus een interessant hoofdstuk over mental-training. (geb. f 9,75)

De voetbalfoto door *ir. A. van Emmenes*. Verzamelde prestatie-gegevens van voetbalclubs en een relaas, hoe het eerdere totowinnaars is vergaan. (f 1,50)

Finish in Parijs... door *Jan Cottaar*. Beknopte historie van de Tour de France met etappe-uitslagen en het eindklassement van elke ronde. (f 3,90)

De razende race door *Allen Andrews*. Boeiende beschrijving van de historische auto-race Peking-Parijs in 1907, waaraan ook het Nederlandse produkt Spyker deelnam. (f 10,—; geb. f 13,90)

over de jeugdige mens

Leven en denken in de kleuterschool door *W. M. Nijkamp*. Goede typering van uitingen en gedragingen van kleuters en moderne plaatsbepaling van de kleuterschool. (f 4,25)

De groei van het geweten door *H. Andries*. Waardevol kritisch literatuuronderzoek omtrent het zedelijk bewustzijn van het vijfjarige kind. (f 9,90; geb. f 11,90)

Vrije tijd, blijde tijd door *Frans Leonard*. Rijke verzameling instructies aan leidinggevenden omtrent zeer gevarieerde vormen van vrije-tijdsbesteding. (geb. f 12,90)

populair wetenschappelijk

Differentiaal- en integraalrekening door *Tb. M. E. Liket*. De algebra volgens het nieuwe programma in de hogere klassen van het v.h.m.o. geschikt gemaakt voor zelfstudie. (f 3,90)

10.127 *Geschiedenis van de wiskunde* door prof. dr. D. J. Struik. De ontwikkeling van het wiskundig denken vanaf de oosterse wiskunde tot aan het begin van de twintigste eeuw. Helder en prettig geschreven. (f 3,50)

10.128 *Elektriciteit zonder dynamo* door John W. Gardner. Duidelijke bespreking van nieuwe methoden om rendementsvergroting te bereiken bij de conventionele energiebronnen. (f 1,50)

10.129 *Natuurkunde in de moderne wereld* door E. N. da Costa Andrade. Eenvoudige inleiding in enkele conventionele hoofdstukken van de natuurkunde. (f 1,50)

10.130 *De mens ontdekt het beelal* onder redactie van C. A. Ronan. Pakkend geschreven en rijk geïllustreerde uiteenzetting over de wereld van zon, sterren en sterrenstelsels en over de vorderingen van de ruimtevaart. (geb. f 16,90)

kunst en cultuur

10.131 *Doolhof of museum* door C. Blok. Kritische studie over ontstaan, taak, bezit en organisatie van Nederlandse musea. (geb. f 5,90)

10.132 *Het Rijksmuseum* samengesteld door E. R. Meijer. 150 reproducties, waarvan 30 in kleur, van kunstschaten uit het Rijksmuseum. Een korte historie als inleiding. (geb. f 39,50)

10.133 *Volkskunst der Lage Landen* onder redactie van dr. Tj. W. R. de Haan. In drie delen zijn een groot aantal instructieve bijdragen verzameld van verschillende auteurs inzake diverse vormen van volkskunst; van dans tot tegels, van molenversiering tot volksprent. (f 2,90 p.d.)

10.134 *Jaap Nanninga* door George Lampe. Symptathieke karakteristiek van de schilder met zes fraaie kleurenreproducties van zijn werk. (f 2,50)

10.135 *Duizend jaar toneel in Nederland* door Ben Albach. Beknopte, somtijds anecdotische geschiedenis van het Nederlandse

theater. Aardige tekeningen en geslaagde actie-foto's. (geb. f 5,90)

Lexicon van Nederlandse tonelisten door 10 136
Job. M. Coffeng. Levensbeschrijving en artistieke prestaties van Nederlandse beroepstonelisten, contemporain of niet. Rijke literatuuropgave. (geb. f 17,50)

verhalen

Mythen uit de Oudheid door Norma Lorre 10.137
Goodrich. Mythen uit andere culturen dan de klassieke wereld; boeiend naverteld. (f 2,50)

Verhalen naar Shakespeare's toneelstukken 10.138
door Charles Lamb en Mary Lamb. Zes tragedies en veertien komedies, als "Tales" verschenen tijdens de herontdekking van Shakespeare door de Engelse Romantici. (f 3,50)

Strijd tegen de misdaad 1e Deel door Hans 10.139
Walther. Verzameling waar-gebeurde detective-verhalen, waarin Allan Pinkerton, een der eerste Amerikaanse detectives, de hoofdrol speelt. (geb. f 4,50)

Jacht op een walvisvloot door W. R. D. 10.140
McLaughlin. Jacht van een Duitse hulpkruiser op de Noorse en Britse walvisvloot in de zuidelijke ijszee. (f 5,90)

godsdienstige lectuur

Bijbels beeldwoordenboek door dr. A. van 10.141
Deursen. Een aantal realia uit de Bijbel, in woord en beeld toegelicht, als hulpmiddel om de Bijbel beter te verstaan. (geb. f 5,90)

De mens in het bedrijf door mgr. G. de 10.142
Vet. Korte meditaties, direct en hartelijk, die niet alleen voor de mensen in het bedrijf van belang zullen zijn. (f 4,90; geb. f 6,50)

WAT ANDEREN ZEGGEN

Aan kinderen geen onzin vertellen

'Je moet stof kiezen die de moeite waard is. Kinderen willen boeken die echt zijn en spannend. Je moet weten waarover je het hebt, want zeker aan kinderen kun je geen onzin vertellen. Ze zijn zeer kritisch en controleren alles. Je moet een goed verhaal schrijven, geen losse flodders schieten.

Voor kinderen moet het zo simpel en helder mogelijk zijn, het moet verstaanbare taal zijn, die je op papier tracht te krijgen. Dat hele complex, dat je zelf aan een onderwerp beleeft moet je tot gemakkelijk aanspreekbare vormen terugbrengen, terwijl het toch niet ongenueanceerd mag zijn. Dat is geloof ik de grote moeilijkheid van het schrijven voor kinderen. Daarom zeggen sommige begaafde schrijvers voor volwassenen, geen boeken voor kinderen te kunnen schrijven. Anderen kijken er met geringschatting op neer omdat de eenvoud tegenstaat.'

Niet bang voor eenvoud

'Wie voor kinderen wil schrijven moet niet bang voor eenvoud zijn. Hij moet dat voor kinderen over hebben.

...Associaties, gevoelens, begrippen — begrippen ook van goed en kwaad — kunnen er soms voor ons leven geheid inzitten, dankzij kinderboeken die ons destijds veel hebben gezegd, ons als kind emotioneel diep hebben geraakt. Daarom is het ook dat je mijns inziens bij 't hanteren van kinderboeken moet weten wat je doet, je moet beseffen dat je een belangrijk stuk gereedschap in handen hebt, — een instrument, waarmee je niet alleen een fijne roffel slaat, waarin een kind plezier heeft, maar waarmee je hele werelden opbouwt, waarin hij tijdelijk woont. Daarom moet je dit instrument subtiel hanteren.'

*(An Rutgers van der Loeff-Basenau
in de Amersfoortse Courant)*

DE PRODUCTIE VAN JEUGDLECTUUR EN HET LEREN LEZEN

In 1965 zijn in Nederland 10.193 boeken uitgegeven. Tien procent daarvan was jeugdlectuur. Dat maakt meer dan duizend jeugdboeken. Na taalwetenschap en letterkunde (17 procent) en romans en novellen (15 procent), komt de rubriek jeugdlectuur op de derde plaats. Niemand zal nu hard 'hoera!' roepen, maar een geluidje van 'niet ontevreden hoeven te zijn' zal links en rechts wel gehoord worden. De jeugdlectuur als derde grootste rubriek, met een dikke duizend titels — dan wordt er toch niet gek voor de jeugd gezorgd, wel?

vakjes

In de publikatie van de Stichting Speurwerk waarin we deze gegevens vonden, stond niets over oplage-cijfers, noch over de verhouding bij het jeugdboek tussen nieuwe titels en herdrukken. Uit bovengenoemde cijfers weten we dus dat er een behoorlijk uitgebreide keuze aan titels zal zijn, hoewel alleen een onderverdeling in rubrieken naar leeftijd en inhoud ons zou laten zien of deze gunstige globale indruk en détail ook nog klopt. Gezien de bevolkingsopbouw in ons land is het potentiële afzetgebied voor het jeugdboek zeer groot. Het aanbod is sterk gedifferentieerd zowel naar leeftijd als inhoud. Ook het onderwijs dat genoten wordt of is, speelt bij de rubricering een rol. Duidelijk is dus dat er heel wat titels nodig zijn om ieder vakje van de Nederlandse 'jeugdbibliotheek' zowel kwantitatief als kwalitatief goed gevuld te doen zijn.

school en lezen

De Stichting Speurwerk geeft andere percentages waaruit naar voren komt dat het

kopen van boeken nauw samenhangt met de graad van ontwikkeling. Uit een overzicht blijkt dat men meer boeken koopt naarmate men een langere schoolopleiding heeft genoten. Nu zouden we dat ook zonder deze gegevens wel verondersteld hebben. Maar we staan toch maar weer voor de vraag of de school waar men 'lezen en schrijven' leert in vele gevallen lezen leert noch schrijven. (Iedereen die in contact leeft met de groep die niet verder komt dan l.o. en eventueel v.g.l.o. weet dat ook het schrijven, en dat niet alleen naar leesbaarheid en spelling, daar geen behoorlijke graad van ontwikkeling bereikt.)

We zitten hier op een dood punt. Ons lager onderwijs biedt blijkbaar voor velen niet voldoende basis om tot lezen te komen. En juist voor de groep die niet verder komt dan het l.o. is lezen allerbelangrijkst voor hun persoonlijke groei.

onvervangbaar

Zeker, er is de neiging om het lezen wat minder hoog aan te slaan. Televisie en film kunnen ook veel doen. Hobby's kunnen heel ontwikkeld zijn. En zo voort en allemaal waar.

Toch durven we het lezen onvervangbaar noemen. Toch menen we dat bevorderen van het lezen een direkt werken is aan een toekomst met een grotere openheid, een toename van reflexie en meer vrijheid in de wezenlijke zin van dit woord.

Van onze kinderen 'lezertjes' maken als ze het niet worden, is telkens opnieuw moeilijk gebleken. Of we hebben de juiste weg nog niet gevonden. Het werk voor verbetering van schoolbibliotheken blijft niettemin van een eerste belang. Want waar het boek niet in de nabijheid van het kind wordt gebracht, zal het kind het boek niet gemakkelijk ontdekken.

Wellicht zou een goed en regelmatig contact tussen school en jeugdbibliotheek van een openbare leeszaal heel zinvol kunnen

zijn. En zo zal men wel meer mogelijkheden kunnen vinden.

analfabetisme

Maar de grote vraag wordt toch, lijkt ons, of de school, of het onderwijs als zodanig het 'leren lezen' niet zou kunnen uitbreiden verder dan nu, buiten de grenzen van het technisch kunnen lezen?

In ontwikkelingslanden betekent onderwijs op de eerste plaats opheffing van het analfabetisme. Bij ons is door het reeds generaties lang gevestigde onderwijs van analfabetisme praktisch geen sprake meer. Toch duikt het woord hier en daar weer op onder ons en dan om mensen aan te duiden die wel lagere school hebben gehad en dus wel lezen en schrijven hebben geleerd, maar die men praktisch toch aan analfabeten gelijk moet stellen. Ook de woordenschat hangt hiermee samen en daarmee weer de contactmogelijkheden, met name in het gesprek.

Het is duidelijk dat de lagere school dit niet letterlijke maar wel reële analfabetisme toch niet geheel zal kunnen voorkomen, maar iedere verbetering in inhoudelijke zin van het 'leren lezen en schrijven' zal toch resulteren in vermindering van dit analfabetisme.

vrijer

Vernieuwingen in het onderwijs zijn nooit een eenvoudige zaak geweest. Wel lijkt tegenwoordig de individuele school en zelfs de individuele onderwijzer vrijer om te experimenteren en te improviseren. Ook geloven we dat pogingen van onderop nu meer kans hebben dan eerder het geval was.

Daarom leek het ons niet geheel zonder zin in een publicatie als dit blad de vraag eens te stellen of het 'leren lezen' niet zou kunnen worden verrijkt door het onderwijs zelf. En eigenlijk wordt die vraag gesteld door de grote groepen analfabeten-in-oneigenlijke-zin voor wie de hele Nederlandse boekenproductie een 'overbodige' affaire is.

J. v. B.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Albach, B.: Duizend jaar toneel in Nederland (Van Dishoeck), 135 p. — V	10.135
Allan, M. E.: Kleuterleidster Linda (Spectrum), 160 p. — V,M	10.096
Andrews, A.: De razende race (Van Holkema & W.), 259 p. — IV-V	10.122
Andriessen, H.: De groei van het geweten (W. de Haan), 182 p. — IV	10.124
Blok, C.: Doolhof of museum (Van Dishoeck), 112 p. — V	10.131
Borg, I.: Reintje Roodpels (Nijgh & Van D.), 34 p. — VIc	10.076
Bretauudeau, J.: Natuurgids voor de bomen (J. M. Meulenhoff), 160 p. — V	10.112
Burton, H.: Storm in de nacht (Spectrum), 188 p. — VIa,P	10.093
Christiansen, M. S.: Nieuwe flora in kleur (Moussault), 244 p. — V	10.110
Clewes, D.: Peter op boevenjacht (Spectrum), 187 p. — VIa-b,J	10.089
Cocagnac, A. M.: Naâman (Helmond), 26 p. — VIc	10.069
Coffeng, J. M.: Lexicon van Nederlandse tonelisten (Polak & Van G.), 232 p. — IV-V	10.136
da Costa Andrade, E. N.: Natuurkunde in de moderne wereld (Spectrum), 159 p. — V	10.129
Cottaar, J.: Finish in Parijs... (De Standaard), 252 p. — V	10.121
Cottrell, L.: Het pyramidevolk der Egyptenaren (Parool), 127 p. — V,JM	10.098
Cottrell, L.: Het Tweestromenland der Mesopotamiërs (Parool), 128 p. — V,JM	10.099
van Deursen, A., dr.: Bijbels beeldwoordenboek (Kok), 144 p. — V	10.141
Dragt, T.: Geheimen van het wilde woud (Leopold), 358 p. — V,JM	10.100
Duncan, J.: Zeven boeven en een bom (Spectrum), 124 p. — VIa-b	10.084
van Dijk-Has, N.: Stans' avonturen (Kok), 164 p. — VIa,M	10.091
van Eeghen, I. H., dr.: De gilden (Van Dishoeck), 151 p. — IV	10.101
Eipper, P.: Woeste wereld (Forum Bockerij), 299 p. — V	10.115
van Emmenes, A., ir.: Speel beter voetbal (Nieuwe Wieken), 280 p. — V	10.119
van Emmenes, A., ir.: De voetbaltoto (Spectrum), 154 p. — V	10.120
Feld, F.: De papegaai uit Isfahan (Van Goor), 80 p. — VIb	10.086
Feustel, I.: Antonio en opa Autobus (Vermande), 34 p. — VIc	10.080
Gardner, J. W.: Elektriciteit zonder dynamo (Spectrum), 160 p. — V	10.128
Gasper, D.: Opa Sjanghai (Parool), 32 p. — VIb-c	10.070
Geyl, P., prof. dr.: Napoleon (W. de Haan), 534 p. — IV	10.104
Goodrich, N. L.: Mythen uit de Oudheid (Spectrum), 304 p. — IV-V	10.137
Guilcher, J.-M.: Bomen herkennen (Contact), 103 p. — V	10.111
(de Haan, Tj. W. R., dr.): Volkskunst der Lage Landen 3 dln. (Elsevier), resp. 160, 176 en 191 p. — V	10.133
von Hagen, V. W.: Het zonnerijk der Azteken (Parool), 127 p. — VIa,J(M)	10.095
von Hagen, V. W.: Het zonnevolk der Inca's (Parool), 128 p. — VIa,J(M)	10.094
Hausmann, M.: De Bremer straatmuzikanten (Parool), 32 p. — VIc	10.071
Heilbronner, J.: Dit is het huis waar Keesje woont (Ploegsma), 59 p. — VIc	10.065
Hermans, H., dr.: Zes eilanden in de zon (Roelofs van Goor), 180 p. — V	10.116
Holmberg, A.: De roomsoesdetective (Spectrum), 158 p. — VIb	10.083
Hopkinson, T.: Zuid-Afrika (Parool), 159 p. — IV	10.118
van de Hulst jr., W. G.: Zijn de kraaien nog zwart...? (Callenbach), 151 p. — VIb,J	10.087
Hurd, E. T.: Vlug, vlug! (Ploegsma), 59 p. — VIc	10.066

Hvass, H.: Reptielen en amfibieën der wereld (Moussault), 126 p. — V	10.114
Krüss, J.: Tien kleine negertjes (Parool), 28 p. — VIc	10.072
Krüss, J.: Het wondertapijt (Parool), 32 p. — VIc	10.073
Küchenmeister, W., en C. Küchenmeister: De wonderbal van Judith (Vermande), 32 p. — VIc	10.081
Laan, D.: Lach jij maar, Pinkeltje (Van Holkema & W.), 160 p. — VIb-c	10.082
Lamb, Ch., en M. Lamb: Verhalen naar Shakespeare's toneelstukken (Veen), 328 p. — V	10.138
Lampe, G.: Jaap Nanninga (J. M. Meulenhoff), 14 + 1 uitsl. p. — V	10.134
Lindgren, A.: Samen op 't eiland Zeekraai (Ploegsma), 216 p. — VIa-b.	10.088
Leonard, F.: Vrije tijd, blije tijd (Spaarnestad), 279 p. — V	10.125
Liket, Th. M. E.: Differentiaal- en integraalrekening (Spectrum), 255 p. - V	10.126
McLaughlin, W. R. D.: Jacht op een walvisvloot (C. de Boer jr.), 207 p. - V	10.140
(Meijer, E. R.): Het Rijksmuseum (Van Ditmar), XI + 151 p. — V	10.132
Minarik, E. H.: Kleine Beer (Ploegsma), 58 p. — VIc	10.063
Minarik, E. H.: Papa Beer komt thuis (Ploegsma), 59 p. — VIc	10.064
Mitchison, N.: De balein van de groene paraplu (W.-Friesl.), 125 p. - V, JM	10.097
Moore, B.: Canada (Parool), 160 p. — IV.	10.117
Myrick, M.: De geheime club van drie (Ploegsma), 62 p. — VIc	10.067
Nijkamp, W. M.: Leven en denken in de kleuterschool (Van Gorcum), 141 p. — V	10.123
van der Plaats, B.: Erna op ski's (Roelofs van Goor), 172 p. — VIa	10.090
van Raalte, E.: Bekende figuren uit politiek en literatuur (Kruseman), 135 p. — V	10.107
(Ronan, C. A.): De mens ontdekt het heelal (Elsevier), 158 p. — V.	10.130
Rugoff, M., en L. C. Goodrich: Marco Polo (Gaade), 154 p. — V	10.102
Smulders, L.: Vadertje Walvis (Cantecleer), 60 p. — VIc	10.068
Spirhanzl-Duris, J.: Atlas van de vogelwereld (Bruna), 255 p. — V	10.113
Strahl, R.: Zandman vermist (Van der Peet), 42 p. — VIc	10.078
Struik, D. J., prof. dr.: Geschiedenis van de wiskunde (Spectrum), 256 p. - V	10.127
Vernes, H.: Bob Morane op Orly (Bruna), 160 p. — VIa, J	10.092
de Vet, G., mgr.: De mens in het bedrijf (Lannoo), 144 p. — V, Op	10.142
Visch, H.: Geef mij maar taart (Parool), 32 p. — VIc	10.074
de Vries, Joh., dr.: Amsterdam - Rotterdam (Van Dishoeck), 111 p. — V	10.106
Walther, H.: Strijd tegen de misdaad 1e Deel (Bosch & K.), 117 p. — IV-V	10.139
van Wely, J., o.p.: Schaepman (Kruseman), 96 p. — V, Op	10.105
(Went, F. W.): De planten (Parool), 192 p. — IV	10.109
Werner, N., en E. Binder-Stassfurt: De kip met de vreemde kuikentjes (Vermande), 26 p. — VIc	10.079
Wright, L. B.: Shakespeare's Engeland (Gaade), 154 p. — V	10.103
van Wijckmade, B. A.: Wipneus, Pim en het groot-raadselboek (Schenk), 79 p. — VIb-c	10.085
XX: Winkler Prins boek van jaar 1965 (Elsevier), 384 p. — V	10.108
Zacharias, T., en W. Zacharias: De groene papegaai (Parool), 20 p. — VIc	10.075
Zonneveld, J. C.: Piet Eekhoorn en de heks (Schenk), 76 p. — VIc	10.077

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingensaad)	kwali- recensie- ficatie nummer*)	MK	EE
Andreas, H.: Een keuze uit zijn gedichten (Holland f 5,50 i)		IV 22.485	5	7
Deze keuze bevat een groot aantal verzen uit al de bundels, tussen 1951 en 1964 verschenen. Lopend van exuberantie naar kristallisatie, van verwondering naar aanvaarding, van experiment naar 'vormvast' (sonnetten!) bezit deze poëzie een eigen onverwisselbaar kenmerk, dat Andreas recht geeft op een belangrijke plaats als dichter tussen zijn generatie- en bentgenoten Lucebert en Kouwenaar.				
		drs. Jan van Sleeuwen		
Bernlef, J.: Ben even weg (Querido f 2,90 i)		IV 22.492	5	7
Vluchtige, soms pasklaar in opschriften e.d. gevonden, poëzie; op het moment zelf verrassend, spoedig weer vergeten. Maar de dichter zelf spreekt dan ook van 'weggooi-poëzie'.				
de Clercq Zubli, E.: Voeten en vleugels (Nijgh & Van D. f 4,90 i)		IV 22.506	5	7
De verbeeldingswereld van Chagall opgeroepen in verzen vol sprookjesachtige gelukservaringen.				
ten Harmsen van der Beek, F.: Geachte muizenpoot en achttien andere gedichten (Bezige Bij f 3,50 i)		IV 22.534	5	6
Verrassende, soms ook wel verwarrende, originele poëzie; heeft zeer de aandacht getrokken als eigen-aardig debuut.				
Kouwenaar, G.: Autopsie/anoniem (Querido f 7,90 i)		IV 22.542	5	7
De verzen van Kouwenaar zijn hard en koel, als uit steen gehouden; sentimentaliteit is taboe, maar de gedichten zijn niet bloedarm. Integendeel: pregnant, zonder ooit spectaculair of modieus te zijn, formuleert de dichter zijn ervaringen met de taal, het dichterschap; het struisvogelei van Columbus.				
		drs. Jan van Sleeuwen		
(Nijland, J. A., dr.): Verzen 2e Deel (Veen f 1,75 i)		V 22.564	7	7
Herdruk zonder duidelijk belang van bloemlezing die beslist geen doorsnede biedt van de poëzie in de periode die hier 'gelezen' is.				
Roelants, M.: Vuur en dauw (Desclée f 15,50 i)		IV 22.572	6	8
Verzen, veelal in gebonden strofen geschreven, in de traditie van de dichters van Het Fontein-tje.				
le Roy, P.: Een hand, een ster (Karveel f 2,65 i)		III-IV 22.462	3	5
Van verstaanbaar significantief tot louter associatief biedt de dichter een poëzie die niet direct een 'noodzakelijke' indruk maakt.				
de Vree, P.: H.eros.hima (Karveel f 2,65 i)		IV 22.479	4	6
Bundel met grote verschillen tussen melodieuze, taalvaardige verzen en virtuoos experimenteren maar soms met volslagen fiasco.				

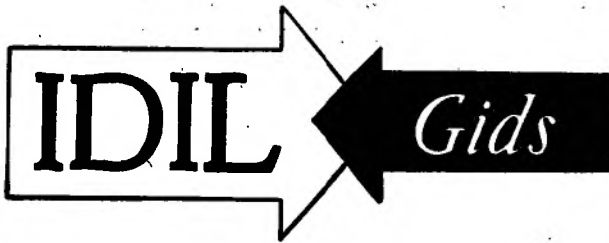
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Bindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

APRIL 1966

JAARGANG XVII

NUMMER 9

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 10.143 - 10.200

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de stichting I.D.I.L. te Tilburg
Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616
Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	119
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	122
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken</i>	123
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	124
<i>Bibliografisch register</i>	126
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	128

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grote kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

o = Pedagogisch niet verantwoord.

o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.

• = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

N = *Storend* neutraal.

K = Kommunistisch; Marxistisch.

T = Theosofisch, spiritistisch, pathetisch, of anderszins vaag-religieus.

H = A-godsdienschtig humanistisch.

Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.

Ma = Materialistisch.

Ni = Nihilistisch, negatistisch, levensontluisterend.

Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.

P = In protestantse geest.

† = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

10.143 *De mol en de raket* door Zdenek Miler. Bijzonder komische, mollige platen in vele kleuren, bepalen de kijkwaarde van dit prentenboek, waarin een mol per ongeluk per raket de lucht in gaat om op het strand van een eiland te landen. De raket is nu echter stuk en deels in samenwerking met, deels ondanks tegenwerking van de zee- en stranddieren, kan de mol de zaak weer in orde krijgen. Het bizarre verhaal, meer geschikt voor een tekenfilm dan voor drukletters, laat zich aardig voorlezen. (geb. f 4,50)

10.144 *Het wolkeschaap* door Fred Rodrian en Werner Klemke. Christine gaat met haar hond Hugo naar de boswei en daar ziet ze het mooiste schaap van de wereld: het blijkt een wolkje te zijn dat uit de lucht is gevallen. Nu gaat Christine alles in het werk stellen om het wolkje weer naar boven te krijgen. Tenslotte is het een brandweerman die uitkomst brengt. Om voor te lezen wel geschikt, maar de zinsbouw en de beeldspraak zijn soms te zwaar. Het boekje heeft een grappig formaat en een heel bijzondere lay-out.

(geb. f 3,90)

Oliepietje bij de negers door Jac Linders. 10.145

Het sprekende olifantje Oliepietje mag op reis gaan voor de directeur van de dierentuin. Het belandt bij de negers en na enkele wel wat angstige avonturen, wordt het tot koning van alle negers uitgeroepen. De grootste weldaad die Oliepietje zijn volk bewijst is, dat hij de boze tovenaars omtovert tot een goede. Aardig geïllustreerd en verteld. (geb. f 2,50)

In het verre land Marokko... door Céline Leopold. 10.146

Een kleine ballade in sobere tekst over een diefachtige dromedaris, dank zij wiens capriolen er een echte dief wordt gesnapt. Het origineel van de aparte illustraties is gemaakt uit gescheurd vloeiend papier. Kunstig, maar stellig niet voor alle kinderen even goed herkenbaar en dan minder aantrekkelijk. (geb. f 5,95)

Veertien-Veertien krijgt vakantie door Friedrich Feld. 10.147

Een gepersonifieerde locomotief, wat overwerkt trekt er in zijn eentje 's nachts op uit om wat van de wijde wereld te zien. Hij helpt een jongetje zoeken naar een bloem, die zijn zieke zusje beter zal maken en komt opgemonterd terug in de loods. Juist op tijd om zijn dagtaak weer op zich te nemen. Het overigens prettige verhaaltje is beslist niet

origineel. De kriebelige illustraties zijn onduidelijk. (f 1,90)

- 10.148 *Ekster, bont beest!* Een kort, geestig beleefd en verteld dierverhaal, waarin een kraai zijn ontmoetingen in versvorm vertelt. De vertaling uit het Russisch door Theun de Vries is weldadig melodieus. De gekleurde prenten hebben iets heel aparts in sfeer en voorstelling. Jammer dat het fraaie boekje zo onsterk is uitgegeven. (f 0,75)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- 10.149 *De raket van Boemelberg* door Fred Rodrian en Werner Klemke. In Boemelberg, een dorpje bij de stad Chocoladepuddinghuizen, rijden de mensen in zelf-besturende auto's en zij reizen in weekeind-raketten naar de maan. Alleen de oude postbode gebruikt nog een fiets. Voor hem maken Olivier en Rosie een postraket. Tussendoor leest men dan tevens enige voorlichting over raket-voorstuwung door vergelijking met een losgelaten opblaasballon. De vele tekeningen, kostelijk van vorm en kleur, vullen de zwakkere tekst dienstig aan. (geb. f 3,90)
- 10.150 *De vliegende klas* door J. H. van Leeuwen. Plotseling verschijnt in de klas van meester Beekma een vreemde man, meneer Piro, die zich onzichtbaar maken kan. Hij past zijn kunst ook toe op de kinderen. Samen vliegen zij naar Piro's geboortedorp, waar juist jacht gemaakt wordt op een oplichter. Een zwak fantasie-verhaaltje, dat van het gegeven weinig weet te maken en dat de zij- en wij-vorm hinderlijk vermengt. (geb. f 2,50)
- 10.151 *Pauke Presto en de wonderhoorn* door Lea Smulders. De kleine Pauke wordt naar de bergwei gestuurd om daar op de koeien te passen. 's Nachts troost hem zijn wonderhoorn. Die laat hem muziek horen uit verschillende instrumenten: een kwartet van kleine strijkers, een lieve luitspeelster, een organist en zo voort. Pauke leert ook dat er zonschijn- en maneschijnmuziek is. En tot slot geeft de wonder-

hoorn hem een meisje dat fluit speelt, om samen gelukkig te zijn. Een prachtig kinderboek met stijl en charme. Het leidt speels binnen in de wereld van zoveel muziekinstrumenten. De tekeningen door Acosta Moro zijn bijzonder bekoorlijk. (geb. f 5,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

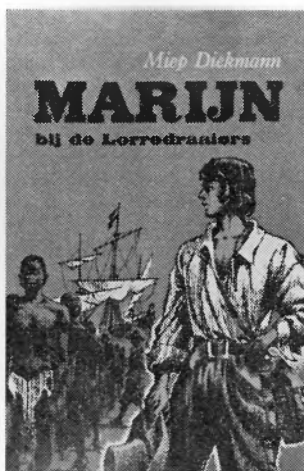
- Biggles op patrouille* door W. E. Johns. 10.152 Een zestiental op zichzelf staande avonturen, deels op de grens van het waarschijnlijke, deels vrijwel onmogelijk. Wie plezier heeft in de belevenissen van de onkwetsbare Biggles met het watervliegtuigje de Wanderer, kan hier zijn hart ophalen. (f 1,25)
- Biggles komt te hulp* door W. E. Johns. 10.153 Acht verhalen, de meeste van het bekende soort in deze serie, een enkele wat zwak van compositie of irreal in de oplossing. Het voordeel is, dat de avonturen geen onnodige wreedheden of moorden bevatten, maar de room is er toch langzamerhand wel af. (f 1,25)
- De geheimezinnige biologie-leraar* door Rein van der Waal. Een lyceïst wiens ouders in het buitenland verblijven, mag met zijn boezemvriend naar de wintersport. Zij boeken voor de Harz. Aan de reis gaan merkwaardige gebeurtenissen in de duinen vooraf. Ook is de vrijgevigheid van de directeur van een sportzaak verdacht. Als de liefhebbers van een spannend verhaal de verrassende ontknopning bereikt hebben, ligt er een vlot stuk ontspanningslectuur achter hen. (geb. f 3,75)
- De ingesneeuwde bus* door Maribel Edwin. 10.155 Na ietwat langdurig aanknopen bij een vorig verhaal en breed uitweiden over de verzamelwoede van de jonge Gordons en Bairs, beginnen er spannende avonturen in de Cloudberry Kloof, grotendeels veroorzaakt door de gemene streken van Max, de oudere neef van het nieuwe vriendinnetje van de kinderen. Het verhaal bevat goede karaktertekeningen, maar heeft helaas veel te lijden van de ondeskundige vertaling. (f 1,50)

10.156 *De blauwe schoentjes* door *Clara de Groot*. De belevenissen van de twaalfjarige Sjoukje, die in de bossen van het oosten des lands woont, merendeels idyllisch, soms schrikaanjagend, maar altijd onwaarschijnlijk. De kwaliteiten, die 'De Petra' tot zo'n goed jeugdboek maakten, zijn hier zoek. De zonderlinge functies van Sjoukjes artistieke en gesochten vader zijn dilettaantisch bedacht. Het kruien van de rivier, dat voor het levensgevaarlijke avontuur moet zorgen, is op de beschreven manier onbestaanbaar. Een paar dure balletschoentjes, hevig begeerd voor de uitvoering van het dansklasje huppelt door het verhaal zonder echt bindmiddel te worden. Matigjes. (geb. f 5,90)

10.157 *Drie brommers zoeken het zonnige zuiden* door *A. van der Zwet*. Henk zal met Freek, een vriend van het lyceum, een tocht per brommer naar de Riviëra maken. Een oudere vriend, automonteur, wil ook graag mee. Maar hoe zal het verwenne bankierszootje Freek reageren op de permanente aanwezigheid van deze eenvoudige Joop? Boeiend en vaak geestig worden de gebeurtenissen verteld, waarbij gezonde eigenschappen als oprechtheid en vriendentrouw in het licht komen staan. Een fris vakantie-verhaal. (f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

10.158 *Marijn bij de lorredraaiers* door *Miep Diekmann*. Curaçao in de zeventiende eeuw: Hollandse kolonisten, slavernij, handel, smokkel en piraterij, recht en onrecht, harde volwassenheid en jeugdige idealisme. De blanke jongen Marijn, zijn zus Oeba en hun zwarte vriendin Knikkertje zijn de hoofdpersonen. Een stormramp berooft hen van hun huiselijke bescherming. Marijn gaat varen als chirurgijn, belandt bij de lorredraaiers (smokkelaars), ondergaat alle wreedheden van het toenmalige zeemansleven, koopt het als slavin weggevoerde Knikkertje vrij, doch zij pleegt zelfmoord als bruten haar belagen. Een

hard en in de afloop triest verhaal van historische juistheid. Het boek is eigenlijk een volwaardige roman geworden; maar rijpere jongelui zullen rijkelijk leesgenot kunnen puren uit deze meeslepende mengeling van het leven in de West anno 1680: wrede wetten, discriminatie, lijfelijke en seksuele misbruiken tegenover de negers, hoop en wanhoop, haat en liefde. Een bijzonder boek, dat slechts indirect tot de jeugdlectuur kan worden gerekend. Veeleer is het een welkome overgangsvorm tussen jeugdboek en lectuur voor volwassenen, al is deze onderscheiding wellicht meer technisch dan reël.

(geb. f 12,90)

Echo in de wind door *Leni Saris*. Ver- 10 159
wikkelingen rondom Fabienne, de dochter van een manègehouder, en haar nieuwe buurman Onno van Raalte, die een zeer heerszuchtig persoon blijkt te zijn. Hij terroriseert zijn moeder en zusjes om de nagedachtenis aan zijn vader in ere te kunnen houden. Door Fabiennes toedoen leert hij alles in de juiste verhoudingen zien en dan staat niets hun gelukkige toekomst in de weg. Goed geschreven tiener-roman met geprefabriceerde bouw-elementen. (f 4,65; geb. f 5,90)

- 10.160 *Met losse teugels* door *Mien van 't Sant*. Rick van der Kamp wordt net zo lang door zijn eierzuchtige moeder opgejaagd om de h.b.s. af te maken, tot hij er bijna aan bezwijkt. Dan mag hij naar de tuinbouwschool, waar hij ook moet leren keus te maken tussen twee meisjes. Intussen bouwt zijn oudste halfzus een nieuw bestaan op en de jongste vindt onverhoeds haar geluk. Een christelijk goed bedoeld verhaal dat bijzonder weinig blijk geeft van schrijf- of verteltalent. (f 4,65; geb. f 5,90)
- 10.161 *Kati in Amerika* door *Astrid Lindgren*. Ik-verhaal van een Zweedse teenager, die met haar tante een trip door Amerika maakt en daar haar ogen goed de kost geeft. Alle typische plaatsen en gebeurtenissen krijgen een beurt, maar Kati is blij als ze thuis haar Jan weer op het vliegveld ziet staan. Spitse humor, gezonde kritische denktrant en ook zelfspot kenmerken het amusante verhaal. (f 1,50)
- 10.162 *Kati in Italië* door *Astrid Lindgren*. Omdat haar tante in Amerika is achtergebleven, neemt Kati haar vriendin Eva op in de Stockholmse flat. Door een reis naar Venetië neemt Kati afstand van haar Zweeds sleurvriendje en verlooft zich met een andere stadgenoot. Charmante, humoristische vakantielectuur. (f 1,50)
- 10.163 *Noortje opent de rij* door *H. te Merwe*. Liefdesperikelen van de kinderen uit het gezin Woldman. Vooral de zoon des huizes heeft veel problemen op dit gebied. Hij is dan ook al zestien jaar! Noortje, de oudste dochter, opent de rij met een verloving, nadat ook alweer de nodige overdreven probleempjes overwonnen zijn. Zwak. (f 1,50)
- 10.164 *Over fuiven en fuifjes gesproken...* door *Peggy Norman*. Wat in de titel 'fuif' heet, wordt in de tekst voortdurend 'party' genoemd, een aanduiding die ten onzent toch een exclusiever betekenis heeft. Het boek geeft intussen nuttige en ook stijlvolle adviezen voor de wijze van invitatie, planning, versiering, spelletjes enz. Alles in positief-pedagogische zin. Daardoor zeker een welkome gids voor de jongelui en wellicht ook voor mede-levende ouders. (f 3,90)
- Kleine cadeautjes maken* door *Lore Puschert*. De schrijfster doet jonge meisjes talloze ideetjes aan de hand om met weinig geld anderen een plezier te doen. De gebruikelijke attributen als verf, leer, raffia en pitriet komen aan de orde. Vele illustraties verduidelijken de tekst. Niet alles is even origineel, maar ietwat handvaardige jongelui zullen er zeker een aantal goede tips aan overhouden. (f 1,50)
- Piloot Pym's opdracht in de Middellandse Zee* door *Ivan Soutbal*. Sergeant Pym wordt aan boord van een vliegboot geplaatst die een bijzonder zware missie moet vervullen in de Middellandse Zee. Een hooggeplaatst officier in Gibraltar wil daarbij in de eerste plaats zijn eigen belangen dienen en is daarvoor bereid praktisch de hele bemanning op te offeren. Spannend. (f 1,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Het hoe en waarom boek van de voorhistorische mens door *Donald Barr*. Vereenvoudigde beschrijving van de evolutie en het ontstaan en leven van de oermens. De tekeningen zijn zeer geslaagd. De tekst is verantwoord, maar voor kinderen toch meermalen te zwaar naar vorm en inhoud. (f 2,50)

Het hoe en waarom boek van de luchtvaart door *Harold J. Highland*. Goede instructie over alles wat een jongen weten wil op het gebied van lucht- en ruimtevaart. Op zeer duidelijke wijze wordt de geschiedenis van de luchtvaart verweven in de meest moderne toepassingen. Hier en daar worden ook nog tips gegeven voor zelfwerkzaamheid. (f 2,50)

Het hoe en waarom boek van de wiskunde door *Esther Harris Highland* en *Harold Joseph Highland*. Een algemene indruk van de wiskunde en een overzicht van haar ontwikkeling in de loop der tijden.

Allicht geen volledig beeld, maar heel geschikt om de interesse van jeugdige lezers aan te wakkeren. Verschillende praktische kwesties geven het boek een hoge gebruikswaarde. Voor lezers na de lagere school heel geschikt om hun drempel-vrees voor dit bij velen geduchte vak te overwinnen. (f 2,50)

10.170 *Het hoe en waarom boek van de wilde dieren* door *Martin L. Keen*. Karakteristiek en enige bijzonderheden van vele groepen zoogdieren met ook nog eventjes aandacht voor een paar voorwereldlijke soorten. Een aardige eerste inleiding met veel wetenswaardigs en enkele vervelende slordigheidjes; bijv. de verwarring van mierener en mierenegel. (f 2,50)

10.171 *Het hoe en waarom boek van de verdwenen steden* door *Irving Robbin*. Een poging om de jeugd een indruk te geven van object en werkwijze van de archeologie. Door een te royale keus van historische voorbeelden is de behandeling hinderlijk oppervlakkig gebleven: de hele Egyptische cultuur bijvoorbeeld wordt in vier bladzijden afgedaan. De illustraties bieden bovendien te weinig ondersteuning: een plattegrond van de tempel van Minos is zonder enige uitleg onbegrijpelijk. Een zwak deeltje in de reeks. (f 2,50)

10.172 *Het hoe en waarom boek van de dinosauriërs* door *Darlene Geis*. De boeiende stof wordt goed uiteengezet met een duidelijkheid die ook van de zwakke vertaling weinig heeft geleden. Het ontbreken van een tijdstabel of soortgelijk overzicht is echter een ernstig gemis. Overigens uitstekend geïllustreerd. (f 2,50)

10.173 *Het hoe en waarom van de ruimtevaart* door *Harold J. Highland*. Vragenderwijs worden de problemen aangeoerd die samenhangen met de ruimtevaart, de gesteldheid der planeten, banen en aantrekkingskrachten, zonnestelsels, afstanden en de technische hoofdzaken van de raketvaart. Jammer dat de inhoud niet verder reikt dan 1961. In de Nederlandse bewerking had toch wel voor een recente aanvulling kunnen worden gezorgd. (f 2,50)

Het hoe en waarom boek van licht en kleur door *H. J. Highland*. Aard en eigenschappen van het licht, gedeeltelijk theoretisch en gedeeltelijk op de praktijk afgestemd door het beschrijven van proeven, die met eenvoudige middelen zelf te doen zijn. De polarisatie van lichtstralen, waarbij het begrip transversale golf te vlot wordt ingevoerd, zou moeilijkheden kunnen opleveren. (f 2,50)

SPROOKJES-, VERTELSSEL- EN GEZINSBOEKEN

Een verhaal iedere avond. Het eerder in 10.175 één band verschenen verhalenboek '366 verhalen voor goedenacht' is nu volgens de seizoenen in vier deeltjes gesplitst. In deze dunne, geniete boekjes mist men de grote tekening voor ieder jaargetijde. Verdwenen zijn ook de data boven de verhaaltjes en versjes. Papiersoort en kleurendruk zijn wat goedkoper uitgevallen. Het zijn nog best aardige boekjes gebleven, maar wie het zich kan veroorloven neme toch liever de grote uitgave. (p. dl. f 2,95)

Goedenavond speelman... door *Lea Smulders*. De wijsjes die de orgelman speelt bevatten eigenlijk allemaal verhaaltjes en daarom zijn die door de schrijfster voor de kleintjes vastgelegd. Het geheel is een prettige bundel eenvoudige voorleesstof geworden over mensen, dieren en dingen. De uitgever had gerust mogen vermelden, wie de aardige tekeningen vervaardigd heeft. (geb. f 4,25)

Het boek van Sinterklaas door *Lea Smulders*. Acht korte Sinterklaas-vertellingen en de tekst van twaalf bekende liedjes daarbij. De verhaaltjes zijn van het liefste soort: zwarte pietten die domheden begaan enz. Het laatste verhaal waarin Sint het mannetje in de maan bezoekt, is weinig bevorderlijk voor handhaving van het geloof in de Heilige Man. Bij voorlezen maar liever weglaten. (geb. f 2,95)

10.178 *Moeder vertelt...* door *Nelly Kunst*. Met rijke fantasie vertelt de schrijfster verhalen rondom beren, muizen, katten, vogels, regendruppels enzovoort. Omdat in de vertellingen ook steeds een of andere vorm van liefde voor de ander optreedt, heeft het geheel bovendien een spontane pedagogische waarde. (geb. f 3,95)

10.179 *Florentijn de troubadour* door *W. G. J. Bastiaanse-Kuijpers* en *Zr. Hilarion*. Dit pretentieloze boekje bevat vier aardig geschreven verhaaltjes, waarvan vooral het tweede en derde — De Kwiebusbombaria en De wonderlijke vakantie van Sukkeltje — op boeiende wijze de kinderfantasie aanspreken. De drie versjes en de tekeningen zijn voor kinderen heel grappig. (f 1,25)

10.180 *Hans de Ponnie* door *Willem G. van de Hulst jr.* Ieder kind zal plezier hebben met deze twee en twintig verhalen die alle betrekking hebben op het dier zoals dat in de naast omgeving van het kind voorkomt. De gemakkelijk aansprekende tekst en de artistieke illustraties verhogen nog het cachet van deze bundel, die door voorlezen het best tot zijn recht zal komen. (geb. f 11,50)

10.181 *Zonlicht* door *W. Erlanger*. Zwakke versjes over vlindertjes en bloempjes; betere verhaaltjes, gedeeltelijk genetische en etymologische legenden, vaak met Christus of een heilige in de hoofdrol: hoe komt het madeliefje zo rood en de specht zo zwart. Voorts allerlei bekende fabels en sprookjes, maar niet de meest bekende. Een af en toe even merkbare theosofische inslag mag echt niet hinderen. (geb. f 6,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

10.182 *Anneke en de sik* door *W. G. van de Hulst*. Anneke heeft een blauw-fluwelen strik gekregen en bindt die aan de hals van haar sik. Het dier gaat er vandoor. Anneke er achteraan. Zij loopt verloren en iedereen helpt zoeken. Goede afloop met een dankgebedje. Alweer: simpel en voor

hedendaagse smaak wat zeurderig verteld. (geb. f 1,30)

Ik hou zo van... door *M. Brown*. Een Gouden Boekje, waarin een peuter vertelt waarvan hij zoal houdt. En dat blijkt ten slotte wel ongeveer de hele wereld te zijn. Leuke plaatjes met een bijkomstige tekst. (geb. f 1,95)

Het eigenwijze eendje door *Jane Werner*. Het kleine eendekuiken dat alleen uit wandelen gaat ontmoet achtereenvolgens veulens, koeien, kalkoenen, tot hij zijn eigen familie weer vindt. Leuk. (geb. f 1,95)

Pietepaf het circusbondje door *Dorothy Kunhardt*. De circusbaas heeft veel succes met Pietepaf, het kleinste hondje van de wereld. Maar als het diertje gaat groeien, zal het moeten vertrekken. Gelukkig gaat het groeien steeds maar voort, zodat Pietepaf weldra als de gróóteste hond van de wereld een attractie blijft. Geestig, duidelijk en beknopt, met grappige tekeningen. (geb. f 1,95)

Boot zonder water door *Gertie Evenhuis*. Zeeuwse kinderen bouwen op de zolder van dominees pastorie een fijne boot. Maar als deze klaar is, dreigt de plas waarop zij

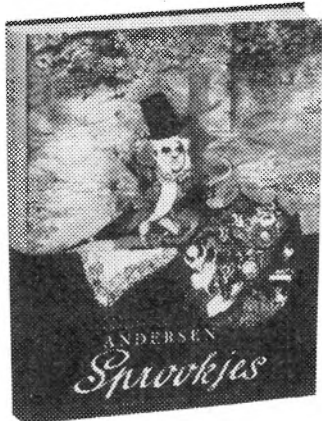
willen gaan varen, te worden gedempt. Van het schoolreisje naar Den Haag maken de jongelui een protest-tocht naar de minister. Fleurig, geestig, levensecht, sfeervol en met nog wat leerzaams over Zeeland op de koop toe. (f 2,90)

10.187 *Jelle van Sipke-Froukjes* door *Nienke van Hichtum*. Het leven van een Friese boerejongen in de tweede helft van de vorige eeuw. Bijzonder goede weergave van het wel en wee van een arm daggeldersgezin uit die dagen, terwijl het door de stralende levenslust en de streken van hoofdpersoon Jelle toch een levensecht verhaal gebleven is. Het gebruik van vele Friese woorden vraagt enige extra inspanning van de jeugdige lezer. (f 7,90)

10.188 *Ratje* door *Anne de Vries*. De geschiedenis van de straat-jongen Ratje, die nauwelijks weet dat hij officieel Cornelis van Dam heet. Een bewogen levensverhaal, dat de zelfkant toont van de maatschappij. (geb. f 3,25)

10.189 *Zusser Anneke* door *Nel van der Zee*. Verpleegster Anneke trouwt haar kinderarts, nadat in vlotte hoofdstukken verteld is hoezeer schrijfsters beeld van het ziekenhuisleven afwijkt van de werkelijke gang van zaken. Samen met de gladder Borrebachplaatjes zal het er nog wel in gaan. (f 1,75)

10.190 *Meer over Bolderburen* door *Astrid Lindgren*. Huiselijke verhaaltjes over de eenvoudige belevenissen van een groepje dorpskinderen: viering van enige feesten, spelletjes buiten, grapjes op school en dergelijke. Prettig geïllustreerd. Amusante lectuur zonder verdere pretenties. (geb. f 3,50)

Sprookjes door *Hans Christiaan Andersen*. 10.191 Herdruk van de uitgave die in 1960 bij Reinalda verscheen; alleen de volgorde verschilt. De aantrekkelijke Nederlandse bewerking van de 25 sprookjes wordt geëvenaard door de prachtige platen van Jiri Tmka. Tesamen vormen zij een kolossaal, zwaar en kostbaar boek, dat alleen al door het uiterlijk bij het luisterende kind aandacht en bij het zelflezende kind respect zal afdwingen. (f 12,50)

Polderjongens door *Jan van Groningen*. 10.192 Wanneer de Burgstra's hun nieuwe burens krijgen in de verlaten polder, schijnt het allemaal nogal mee te vallen, maar na een tijdje vermindert de vriendschap en gaat over in vijandschap. Door het tactische optreden van meester Kraan, die de twee buurjongens weer tot vrienden maakt, wordt stap voor stap de vriendschap hersteld. Een aardig boekje in protestantse geest met iets te veel stichtelijks in de dialogen. (geb. f 2,10)

Jack Burns vindt zijn vijand door *H. Henszen Veenland*. Mike Johnson ontdekt op de Caribou-ranch een geheimzinnige figuur met een misdadig verleden. Door zijn overtuigd christelijk optreden en zijn overdadig bijbels spreken weet Mike de ontstane tegenstellingen te verzoenen. Gekunsteld. (geb. f 2,10)

Ilonka in 'De gele kanarie' door *Liesbeth Lems*. 10.194 Dit stichtelijk verhaal over een Hongaars meisje, dat maar moeilijk de aanpassing kan vinden bij haar Nederlandse klasgenootjes, heeft inmiddels de actualiteit van de Hongaarse opstandelingen verloren. Zonder deze actualiteit valt de vertelling duidelijk terug in de onbeduidendheid. (geb. f 1,65)

De gezelschap uit 'De drukpersse' door *H. te Merwe*. 10.195 Een drukkersgezelschap uit Gorcum komt in aanraking met de Nieuwe Leer en drukt steeds verboden lectuur. Door verraad moet de jongen voor de Inquisitie vluchten. In Antwerpen vindt hij gastvrij onderdak. Voor onze jeugd weinig aantrekkelijk door de eenzijdigheid, hoezeer ook getemperd. (geb. f 2,10)

- 10.196 *Willem Wijcherts* door *W. G. van de Hulst*. De zoon van een Alkmaarse zadelmaker vlucht voor de Spaanse soldaten en komt bij de Geuzen terecht, met wie hij onder andere de slag bij Heiligerlee beleeft. Een onderwets geuzenboek met spannende belevenissen. Onprettige anti-paapse ondertoon. (geb. f 2,35)
- 10.197 *Braziliaanse expeditie* door *H. Henszen Veenland*. Enige vrienden die een expeditie willen ondernemen om de flora en fauna van Brazilië te onderzoeken, komen toevallig in contact met een cineast. Gezamenlijk aanvaarden zij de tocht. Het boek geeft een indruk van de omstandigheden waaronder een dergelijke onderneming zich afspeelt. Goede kameraadschap met een christelijke tint. (geb. f 2,50)
- 10.198 *De A.F.C.-ers* door *J. B. Schuil*. Eddy en zijn vrienden zijn enthousiaste voetballiefhebbers, zelfs zo dat hun huiswerk er wel eens onder lijdt, wat dan weer met een voetbalverbod wordt bestraft. De braniantige toon zal de jongens wel aanstaan, ook al begint het verhaal duidelijk te verouderen. (geb. f 6,90)
- Mieke* door *Liesbeth Lems*. Behulpzame 10.199 Mieke, leerlinge van de huishoudschool, krijgt een verkeersongeluk als zij juist een keer stout is geweest. Alles komt goed, ook met de Here Jezus. Al bijeen toch wel wat overtrokken. (f 1,50)
- Het dollie freuletje als detective* door *Netty* 10.200 *Wijchgel*. Het jonge mevrouwetje Lolo gaat met haar echtgenoot en twee bevriende echtparen per woonwagen op vakantie. Onschuldig op verkenningstocht in een verlaten buitengoed, lopen zij een juwelendief tegen het lijf, op wie de drie echtparen plus de politie vele hoofdstukken lang jacht gaan maken. Grappig, maar opgeschroefd en te langdradig. Voor doorgesloten bakvissen. (geb. f 6,90)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

- Andersen, H. C.:** Sprookjes (N. Kluwer), 263 p. — VIa en b. 10.191
- Barr, D.:** Het hoe en waarom boek van de voorhistorische mens (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa 10.167
- Bastiaanse-Kuijpers, W. G. J.,** en zr. Hilarion: Florentijn de troubadour (Groot Seminarie), 48 p. — VIb en c 10.179
- Brown, M.:** Ik hou zo van... (Bezige Bij), 28 p. — VIc 10.183
- Diekmann, M.:** Marijn bij de lorredraaiers (Leopold), 331 p. — IV-V,JM. 10.158
- Edwin, M.:** De inganeeuwde bus (Spectrum), 185 p. — VIa 10.155
- (Erlanger, W.):** Zonlicht (Vrij Geestesleven), 148 p. — VIb 10.181
- Evenhuis, G.:** Boot zonder water (Van Goor), 87 p. — VIb. 10.186
- Feld, F.:** Veertien-Veertien krijgt vakantie (Van Goor), 48 p. — VIc 10.147
- Geis, D.:** Het hoe en waarom boek van de dinosauriërs (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa 10.172
- van Groningen, J.:** Polderjongens (Meinema), 126 p. — VIb,J,P 10.192
- de Groot, C.:** De blauwe schoentjes (Roelofs van Goor), 156 p. — VIa,M 10.156
- Henszen Veenland, H.:** Braziliaanse expeditie (Meinema), 141 p. — VIa,J,P 10.197
- Henszen Veenland, H.:** Jack Burns vindt zijn vijand (Meinema), 125 p. — VIb,J,P 10.193
- van Hichtum, N.:** Jelle van Sipke-Froukjes (Van Goor), 270 p. — VIa-b,J 10.187
- Highland, E. H.,** en H. J. Highland: Het hoe en waarom boek van de wiskunde (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa 10.169
- Highland, H. J.:** Het hoe en waarom boek van de luchtvaart (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa 10.168

Highland, H. J.: Het hoe en waarom boek van de ruimtevaart (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa	10.173
Highland, H. J.: Het hoe en waarom boek van licht en kleur (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa	10.174
van de Hulst, W. G.: Anneke en de sik (Callenbach), 47 p. — VIc,M	10.182
van de Hulst, W. G.: Willem Wijcherts (Callenbach), 141 p. — VIa,J,P	10.196
van de Hulst jr., W. G.: Hans de ponnie (Ploegsma), 207 p. — Vlb-c	10.180
Johns, W. E.: Biggles komt te hulp (Spectrum), 186 p. — VIa,J	10.153
Johns, W. E.: Biggles op patrouille (Spectrum), 190 p. — VIa,J	10.152
Keen, M. L.: Het hoe en waarom boek van de wilde dieren (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa en b	10.170
Kunhardt, D.: Pietepaf het circushondje (Bezige Bij), 28 p. — VIc	10.185
Kunst, N.: Moeder vertelt... (Goede Boek), 117 p. — VIc	10.178
van Leeuwen, J. H.: De vliegende klas (Schenk), 75 p. — Vlb	10.150
Lems, L.: Itonka in 'De gele kanarie' (Meinema), 93 p. — Vlb,M,P	10.194
Lems, L.: Mieke (Meinema), 191 p. — VIa,M,P	10.199
Leopold, C.: In het verre land Marokko... (Kris Kras), 20 p. — VIc	10.146
Linders, J.: Oliepietje bij de negers (Schenk), 75 p. — Vlb-c	10.145
Lindgren, A.: Kati in Amerika (Spectrum), 152 p. — IV-V,M	10.161
Lindgren, A.: Kati in Italië (Spectrum), 156 p. — IV-V,M	10.162
Lindgren, A.: Meer over Bolderburen (Ploegsma), 120 p. — VIc	10.190
te Merwe, H.: De gezelschap uit 'De druckperse' (Meinema), 125 p. — VIa-b,P	10.195
te Merwe, H.: Noortje opent de rij (Meinema), 191 p. — V,M,P	10.163
Miler, Z.: De mol en de raket (N. Kluwer), 32 p. — VIc	10.143
Norman, P.: Over fuiven en fuifjes gesproken... (Helmond), 143 p. — V,M	10.164
Puschert, L.: Kleine cadeautjes maken (Spectrum), 128 p. — V,M	10.165
Robbin, I.: Het hoe en waarom boek van de verdwenen steden (Centrale Uitgeverij Gianotten), 48 p. — VIa-b	10.171
Rodrian, F., en W. Klemke: De raket van Boemelberg (Vermande), 32 p. — Vlb-c	10.149
Rodrian, F., en W. Klemke: Het wolkeschaap (Vermande), 32 p. — VIc	10.144
van 't Sant, M.: Met losse teugels (W.-Friesl.), 196 p. — V,M	10.160
Saris, L.: Echo in de wind (W.-Friesl.), 196 p. — V,M	10.159
Schuil, J. B.: De A.F.C.-ers (Becht), 254 p. — VIa,J	10.198
Smulders, L.: Het boek van Sinterklaas (Cantecleer), 59 p. — VIc	10.177
Smulders, L.: Goedenavond speelman... (Cantecleer), 127 p. — VIc	10.176
Smulders, L.: Pauze Presto en de wonderhoorn (Lanteern), 21 p. — Vlb	10.151
Southall, I.: Pilot Pym's opdracht in de Middellandse Zee (Bruna), 160 p. — IV-V,JM	10.166
de Vries, A.: Ratje (J. N. Voorhoeve), 127 p. — VIa-b	10.188
van der Waal, R.: De geheimzinnige biologieleeraar (Versluys), 158 p. — VIa,J	10.154
Werner, J.: Het eigenwijze eendje (Bezige Bij), 28 p. — VIc	10.184
Wijchgel, N.: Het dolle freuletje als detective (Van Goor), 240 p. — IV-V,M	10.200
XX: Ekster, bont beest! (Pegasus), 12 p. — VIc	10.148
XX: Een verhaal iedere avond — 4 delen (Centrale Uitgeverij Gianotten), p.dl. 32 p. — VIc	10.175
van der Zee, N.: Zuster Anneke (W.-Friesl.), 144 p. — IV-V,M	10.189
van der Zwet, A.: Drie brommers zoeken het zonnige zuiden (Meinema), 186 p. — VIa,J,P	10.157

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingesaaid)	kwalificatie	recensie- kaartje	MK	EE
van Oudshoorn, J.: Tobias en de dood (Van Oorschoot f 5,90)		III, H.	9354	4	7
Geschreven in 1925. Genadeloos beeld van een stedelijke beschaving in verwording. Een roman van grote allure. Compositie en stijl: meesterlijk.					
Perruchot, H.: Het leven van Vincent van Gogh (Spectrum f 2,50 i)		IV	9355	5	7
Uitstekende biografie van Van Gogh, niet geromantiseerd maar voortreffelijk gedocumenteerd.					
Spoor, V.: Amare (Contact f 5,50 i)		IV.	9361	5	8

De twaalfjarige Donald Tamminga, zoon van de zelfingenomen, stijf gereformeerde rector van het gymnasium, is nog pas aan de stamtijden van het werkwoord 'amare' toe, maar de beginnende puberteit doet hem nieuwsgierig luisteren naar de gewaagde verhalen van zijn schoolvriendje Ivo. Het verkilde huwelijk van de autoritaire vader met de ontmoedigde, maar in aanleg levenslustige — katholieke — moeder geraakt in een crisis door een sympathieke lerares, die zich later gewetensvol terugtrekt. In deze periode verliest de rector iets van zijn zelfverzekerdheid, vindt enige toenadering tot zijn zoon en ervaart de sterke persoonlijkheid van zijn vrouw. Maar snel is de oude toestand hersteld en is het vooral de eenzaamheid van Donald, die schrijnend toont, hoezeer

het leven wordt beheerst door verwanten.

Met precieuzе aandacht voor gevoelsnuances en situatie-details heeft de auteur het trieste leven geschetst van de sensitieve jongen in een verstard milieu, waar de ouders zich niet willen of durven geven. De voortreffelijke analyse in zeer beheerste stijl is iets zwakker in de constructie van het hoogtepunt (de drievoudige visite aan de jonge lerares), maar munt met name uit in het treffen van de sfeer, waartoe de indirecte benadering van de gedragingen der innerlijk verdeelde hoofdpersonen op beslissende momenten (veelal via Donalds half-naïeve, half scherpzinnige observaties) belangrijk bijdraagt.

A. A. F. Goossen

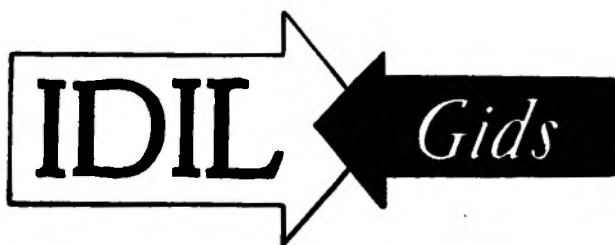
West, M. L.: De ambassadeur (Nelissen f 12,90)	IV.	9368	4	7	
Een reconstructie van de Pilatus-figuur in de persoon van een staatsman. Als historische sleutelroman (Zuid-Vietnam) wel heel bijzonder.					
Wright, R.: Heer, wat een dag (Kroonder f 7,50)	III	9369	2	6	
Eén dag uit het leven van een Amerikaanse neger. De roman is technisch interessant (o.a. de constante dialoog en vergaande detaillering). Tendens als onderstroom.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Bindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

MEI 1966

JAARGANG XVII

NUMMER 10

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 10.201 - 10.336

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f .5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de stichting I.D.I.L. te Tilburg
Condities op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616
Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	131
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	137
<i>Extra</i>	138
<i>Mogen wij u voorstellen: Pamela Brown</i>	142
<i>Bibliografisch register</i>	144
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?</i>	148

VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grote kinderen (12, 13, 14 jaar).
 VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9; 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (VIa°, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENS

- o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pathetisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Ophouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

10.201 *Van een eekhoorn en een neusboortje* door *Mischa Damjan*. De kleine dieren uit het Woud der Duizend Schaduwen zijn ontvreden omdat zij door de grote bosbewoners onder de voet worden gelopen. Als hun wens, dat de rollen omgekeerd zullen worden, in vervulling gaat, ontstaat er zo'n wantoestand, dat ieder blij is als de oorspronkelijke situatie wordt hersteld. Het moraliserende verhaaltje is in conventionele stijl verteld. (geb. f 5,90)

10.202 *Marijn en Martientje* door *Clare Lennart*. Twee piepkleine popjes uit een antiek poppenhuis, een museumstuk, vervelen zich al tweehonderd jaar. Zij springen in de tas van een jeugdige bezoekerster en beleven bij haar thuis prettige avonturen. Een lief, maar wat saai verhaal, waarvan het slot niet geheel bevredigt. Charmante illustraties door *Babs van Wely*. (geb. f 2,50)

10.203 *Weer een zak pepernoten* door *Riemke Mok* en *Mauris Mok*. Een aardige bundel korte rijmpjes over allerlei onderwerpen voor de kleuters. Speelse teksten met weinig inhoud, maar goed in het gehoor liggend. De frisse tekeningen door *Reintje*

Venema bij elk versje, zijn nog het meest origineel. (geb. f 2,—)

Het draaiorgeltje door *Jules de Corte*. Een 10.204 van deze auteur ietwat teleurstellende collectie kinderversjes, weinig origineel, te veel bedacht en met een tekort aan humor en onverwachte wendingen. De tekeningen door *C. van Velsen* zijn daarentegen bijzonder geslaagd: door hun bonte kleuren en vrolijke voorstellingen zullen zij de grotere kleuters zeker aanspreken. (geb. f 3,25)

Huisdieren door *Bertha Morris Parker*. In 10.205 de hier achtereenvolgens besproken acht deeltjes uit de serie 'Gouden Speelboeken' wordt het kind niet alleen tot lezen, maar tevens tot zelfwerkzaamheid uitgenodigd door middel van puzzels, raadseltjes, doolhof-opgaven, teken- en knutselopdrachten. De boekjes lenen zich dus weinig voor bibliotheken: ze moeten eens en onherstelbaar door de eerste gebruiker worden bewerkt. (f 1,90)

Kijk en zeg door *d'Ann* en *Vincent Fago* 10.206 Een ietwat schools deeltje, waarin het vooral gaat over het spellen en zeer eenvoudig cijferen. (f 1,90)

10. 07 *Honden en katten, vogels en vleermuizen* door *Adelaide Holl*. Grappige verhaaltjes als inleiding op de werkjes. Jammer dat voor enige knip-opdrachten andere kleuren-illustraties worden vernield. (f 1,90)
- 10.208 *Hoe lang duurt het?* door *Margaret Wells Welsh*. Aan het pas schoolgaande kind wordt met plaatjes en spelletjes van klok en kalender een duidelijk begrip van tijd bijgebracht, van seconde tot jaar in volgorde van grootte. (f 1,90)
- 10.209 *Speelgoed om zelf te maken* door *Bertha Morris Parker*. Een verzameling denk- en maak-spelletjes, zoals puzzel, doolhof, kleur-, plak- en vouwplaat met ontwerpen voor een molentje, zweefvliegtuig, propeschietter, duikelaartje enz. (f 1,90)
- 10.210 *Hier komt de lente!* door *Bertha Morris Parker*. Bloesems en jonge dieren treden op als voorboden en karakteristieken van de lente. (f 1,90)
- 10.211 *Spelletjes met vingers* door *Adelaide Holl*. Drieëntwintig leuke spelletjes met vingerbewegingen en gebaren. Heel geschikt om ook op verjaardagspartijtjes en in jeugdgroepen benut te worden. (f 1,90)
- 10.212 *Jonge vogels* door *Bertha Morris Parker*. Een bonte, onsystematische collectie wetenswaardigheden over vogels, vooral die dicht bij huis voorkomen. De opgaven en opdrachtes staan niet alle in rechtstreeks verband met het onderwerp. (f 1,90)
- 10.213 *Het lapjesbeest* door *Paul Biegel*. Wat heeft Bessewang een verdriet als Bontehond, haar lapjesbeest en enige speelkameraad, in de put is gevallen. Omdat vader geen tijd heeft om hem er uit te halen, probeert ze het op een nacht zelf, maar valt naar beneden. Het loopt gelukkig goed af, maar van de dokter moet ze toch wel een weekje in bed blijven. Een origineel, charmant geschreven en van psychologisch inzicht getuigend verhaal met sprekende illustraties door Babs van Wely. (geb. f 2,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Het huisje in de duinen door *Peet van den Berg*. Een broer en zusje gaan voor hun gezondheid naar een oom in Schiermonnikoog en leren de geneugten van het Waddeneiland kennen. Zij ondervinden ook, dat de zee verraderlijk kan zijn. Het verhaal schittert niet door oorspronkelijkheid, maar voor kinderen die minder bekend zijn met de omgeving, zal het boek wel enige aantrekkelijkheid hebben. (geb. f 2,90)

Het witte paardje uit de zee door *Helen Cresswell*. Molly's vader, visser Bloem, vangt in zijn netten een klein wit paardje. Iedereen denkt dat het geluk zal brengen als men het diertje aanraakt en daarom neemt de burgemeester het in beslag. Het komt eerst in een kooitje, later in een omheind park terecht. Maar 's nachts verdwijnen alle strandzeltjes en die blijken op de zeebodem te slapen. Bij het bezoek van de koning komt de ontknoping. Een fantastisch sprookje voor gewilligmeedenkende kinderen. Heel plezierig geïllustreerd. (geb. f 3,25)

Holgers vlucht door *Harry Kullman*. De tienjarige Stockholmse jongen Holger zou bij tante mogen gaan logeren, maar als dit op het laatste nippertje niet doorgaat, krijgt hij een tien kronen-biljet als troost.

Teleurgesteld zwerft Holger de hele dag door onbekende stadswijken. Hij heeft heel wat avonturen beleefd als hij 's avonds naar huis terugkeert. Een scherpzinnig geschreven verhaal, dat echter door de dromerige sfeer en de weinig opwindende avonturen voor te haastige lezertjes minder geschikt kan zijn. (geb. f 4,90)

- 10.217 *De Elfstedentocht* door *A. Rutgers van der Looff*. In de serie 'Grote dag in...' komt met dit deeltje ons eigen land aan de beurt. Rond het bekende gebeuren van de Elfstedentocht heeft de schrijfster een kort verhaal geweven, vol goede spanning, sfeer en inspiratie. De voortreffelijke indruk van deze uitgave is tevens te danken aan de uitstekende illustraties door Robert Nix, waarbij de lokale kleur goed getroffen is. (geb. f 3,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 10.218 *Zijn broer, de boekanier* door *H. te Merwe*. Rond 1660 vaart Floor Maertens op de West en in een benevelde bui gaat hij in Havanna over op een piratenschip. Zijn broer Wouter verlaat dan de Rijnvaart en kiest het ruime sop. Na een reeks spannende belevenissen vindt hij Floor terug bij de boekaniers en samen weten zij naar huis te ontkomen. De geschiedenis is wat nadrukkelijk gebruikt om te betonen dat Gods gebod het menselijk han-

delen moet richten. Overigens leesbaar geschreven, maar zwak geïllustreerd. (geb. f 2,75)

Groeiende vriendschap door *Margriet van Ommen*. In dit boek wordt de vriendschap beschreven die ontstaat tussen twee meisjes uit geheel verschillend milieu. Het meisje Wil, uit een eenvoudig arbeidersgezin en lichamelijk gehandicapt, wordt van diefstal beschuldigd, maar door Dob, dochter van een fabrieksdirecteur, uit de moeilijkheden geholpen. De tegenstellingen en overeenkomsten worden vaak met overdreven middelen getekend. (geb. f 2,90)

Ridder de Lagardère door *P. Feval*. De markies van Nevers leeft met zijn dochter-tje Aurora gelukkig in zijn kasteel. Dit geluk wordt echter belaagd door de verraderlijke prins van Gonzaga die de erfenis van de lieve Aurora wil buitmaken. De markies valt in een hinderlaag en sneuvelt. Maar ridder Lagardère zwerft hem te wreken. Een vrij onsamenhangend verhaal, dat volgens gewoonte in de 'Heroïca-Bibliotheek' afwisselend in tekst en als beeldverhaal wordt afgedrukt. Van weinig belang. (geb. f 4,95)

Oom Richard kwam te hulp door *Rosemary Weir*. Al spoedig nadat de Garlands verhuisd zijn, krijgen zij contact met de ongelukkige bewoner van Gresham Court. Deze grote villa moet terwille van het verkeer worden afgebroken. René, een ongelukkige jongen, wordt liefdevol bij de Garlands opgenomen en leert daar zijn heerszucht bedwingen. Er gaat een nieuwe toekomst voor de jongen open als oom Richard op het toneel verschijnt. Een charmant boekje, dat vooral de meisjes met genoegen zullen lezen. (f 1,50)

Pablo en de anderen door *Aimée Sommerfelt*. Pablo is een arm schoenpoetsertje in Mexico-City, waar hij door de politie wordt bedreigd omdat hij geen vergunning heeft. Frederik een Noorse jongen, die met zijn ouders tijdelijk in de stad woont, zoekt vriendschap met Pablo en zijn ouders bezorgen hem een beduidende maatschappelijke verbetering. Maar tijdens hun afwezigheid grijpt de politie in en Pablo

komt in een wreed verbeteringsgesticht terecht, waar hij in handen valt van een jonge bruid. Deze dwingt hem later met verdovende middelen te venten. Voor de Noorse familie het land verlaat, kunnen zij ook dit probleem nog oplossen. Een volwaardig jeugdboek, met rijke inhoud en goede stijl. De miserabele levensomstandigheden van de arme Mexicaan worden realistisch in het verhaal verweven.

(geb. f 6,90)

10.223 *Vier kinderen en een dief* door John Gunn. Op het Australische platteland zoeken twee groepen scholieren en een misdadiger naar de verborgen buit van een roofoverval. Alle betrokkenen durven bedenkelijke middelen aan te wenden om het doel te bereiken. Tenslotte slaagt het kwartet uit de titel er in met de hulp van een dichterlijke zwerfer en met veel geluk, de rover gevangen te nemen en de buit op te sporen. Boeiend verhaal, uitstekend geschreven. (f 1,50)

10.224 *Avontuur onder de grond* door Frederic Grice. Dat de mijn van meneer Sleath een gevaarlijke en slecht beschermde mijn is, weet iedereen in het mijnwerkersplaatsje. Sleath is gierig en zijn werknemers zijn machteloos tegen hem. Ook een staking

leidt tot niets. Twee jongens maken deze trieste omstandigheden aan den lijve mee, tot en met een gevaarlijke instorting. Het verhaal is vlot geschreven maar de soms documentaire inhoud vraagt wel enige interesse en concentratie. (f 1,50)

De strijd om de wachttorens door Fritz Habek. Historisch verhaal over de belegering van Wenen door de Turken in 1683. De 14-jarige Andreas, kunstschilder in de dop, raakt tussen de raderen van het gebeuren en beleeft als koerier, gevangene en vluchteling, allerlei avonturen met Turken, Tartaren en rovers. Schrijver wil de Sobieski-cultus te lijf gaan en aantonen dat de hertog van Lotharingen de eigenlijke redder van het avondland was. Echte spanning is er niet en de vertaling bevat een overmaat van de vetste germanismen. Een doorlopende aanslag op het taalgevoel. (80 fr.; geb. 95 fr.)

Merel van Haeghe door Anneke Bloemen. 10.226 De jonge freule Van Haeghe, jolig en impulsief, is met haar vader en moeder, die ziek en bedlegerig is, plus haar oudere broer naar het platteland verhuisd. Na een kort verblijf op de dorpschool gaat zij naar een Haagse kostschool, waar Merel extern woont bij de strenge heer Bremer. Bij dit alles het gebruikelijke school-wel-en-wee, dat in dit boek wel vlot en gezellig verteld wordt. (geb. f 4,50)

Merel haalt het toch door Anneke Bloemen. 10.227 Een ook zelfstandig te lezen vervolg. Merels leven wordt nu meer bewogen: ze wordt bijna ontvoerd (een amper uitgewerkt thema), haar kostheer heeft een ongeluk, ze heeft allerlei verwickelingen met docenten en klasgenoten, maar wint aller sympathie door haar ongekunsteld optreden. Door trieste omstandigheden verknoot Merel haar examen, maar krijgt de toelating cadeau uit waardering voor haar prestaties gedurende het jaar. Levendig en gevarieerd, maar oppervlakkig rond de vragen van dood en troost. (geb. f 4,50)

Mercator door Jean Arnold. Levensbeschrijving van Gerardus Mercator, die in de 16e eeuw de wereldkaarten sterk verbeterde en overbracht op een globe. De

auteur heeft zozeer zijn best gedaan om een leerzaam boek te schrijven, dat het er onleesbaar door geworden is. Misschien toch nog iets voor uitermate leergierige kinderen? (geb. f 3,75)

10.229 *Jan Volckertszoon* door *Dick Drex*. Het verhaal speelt zich af aan het einde van de dertiende eeuw tijdens het bewind van graaf Floris V. De twaalfjarige Westfriese jongen Jan Volckertszoon, wordt met enkele dorpsgenoten tijdens een veldtocht door een wrede ridder gevangen genomen en tot lijfeigene gemaakt. Met veler hulp bereikt Jan tenslotte toch weer zijn geboorteground. Het boek geeft een interessant beeld van het middeleeuwse leven in allerlei opzichten. (geb. f 4,90)

10.230 *Kenar en de Hunebeddenbouwers*, door *H. Arends*. Na schrijvers boek 'Aak, de jongen uit de steentijd' schetst dit verhaal het leven van de Hunebedbouwers aan de hand van de avontuurlijke geschiedenis van de jonge Kenar, die de strijd

van naburige dorpen beleeft. Hij trekt van huis om ingewijd te worden in de wijsheid omtrent de geestenwereld. Hierbij blijkt dat hetgeen wij een Hunebed noemen, feitelijk een geestenhuis is geweest. Het boek is historisch bijzonder informatief, terwijl dit toch de voortgang van het aantrekkelijke verhaal niet belemmert. Een zeer goed jeugdboek, dat ook in de teke-

ningen door Gerke de Vries een grote wetenschappelijke exactheid en zorg toont. (geb. f 6,90)

Biggles en de valsemunsters door *W. E. Johns*. 10.231 Een internationale bende maakt op grote schaal gebruik van de moderne techniek om vervalsingen te plegen. Biggles en zijn mannen krijgen de zaak op te lossen, een opdracht die hen naar het hart van Afrika voert. Boeiende ontspanning. (f 1,25)

Biggles als goudzoeker door *W. E. Johns*. 10.232 Een lading goudstaven aan de Zuidpool vormt een obsessie voor enkele kapers, die zich niet laten afschrikken om de buit te bemachtigen. Biggles redt de goudschat en toont zich daarbij een verdediger van eerlijkheid en fair-play. Soms is het verhaal wat langdradig. (f 1,25)

Biggles in Australië door *W. E. Johns*. 10.233 Von Stalhein, de grote tegenspeler van Biggles, heeft in Australië een groot spionage-complex opgezet. De schurk ontspringt de dans, als onze held orde op zaken komt stellen. De verhaaltrant is wat stug en er wordt erg veel geredeneerd. (f 1,25)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Drie meisjes op zolder door *Jaap ter Haar*. 10.234 In twaalf losse hoofdstukjes worden komische, soms ook serieuze belevenissen verteld van drie studentjes Sociale Akademie, die in Amsterdam samen een zolder-étage bewonen. Het zijn weinig meer dan omslachtig vertelde grappen. Dat het om meisjes van ongeveer 18 jaar gaat, is nauwelijks te merken. Heel lichte ontspanning. (geb. f 4,50)

Spionage in Siberië door *Paul Vallè*. 10.235 John Harper, een Amerikaanse top-spion, volbrengt de zware opdracht, een Russische raketbasis op te sporen en alle gegevens in handen te krijgen. Niet bijster geloofwaardig en weinig geïnspireerd. (f 1,50)

10.236 *In Theseus voetspoor* door *H. A. Kurschat*. Van Griekse mythen rond Kreta — Theseus, Ariadne, de Minotaurus, enz. — en archeologische gegevens tracht de auteur een doorlopend verhaal te maken en wel een historisch stripavonturen-verhaal. De leerzame oudheidkundige details verdrinken in een vloed van zwijmelende romantiek. De illustraties zijn nog wel het sterkste punt. (geb. f 11,50)

10.237 *De hobby club* door *Leonard de Vries*. Gedramatiseerde en tevens propagandistische historie van de oprichting van hobby-clubs; een herbewerking van 'De jongens van de hobby-club' en van 'De hobby-club breekt baan'. Als verhaal te log, te documentair en te beleerd. Maar als inspirerende informatie-bron voor geïnteresseerde jongelui heel verdienstelijk. Naast de propaganda bevat het boek, waarin Amsterdams jongeren hun club van de grond krijgen, leerzame uitwijdingen omtrent diverse technische en culturele hobbies. (geb. f 6,50)

10.238 *Miek en Minca* door *Netty Koen-Convrad*. Het echtpaar Miek-Leo maakt een veelheid van pedagogische problemen door met hun opgroeiende kinderen. Peter wil zijn studie opgeven om jong te kunnen trouwen. Wout heeft moeite met het ouderlijk gezag. Minca belandt in een minder gezonde kennissenkring. Kortom er is werk aan de winkel voor de toegewijde ouders en natuurlijk klaren zij het karwei naar behoren. De intrige en ook de omgangsvormen doen ietwat geforceerd aan, maar veel tieners zullen in het verhaal toch iets van hun eigen situatie terugvinden. (f 4,65; geb. f 5,90)

10.239 *Overval op de snelweg* door *Carl Henry Rathjen*. John een jonge vrachtwagenchauffeur, wordt op een van zijn reizen overvallen. Wagen plus kostbare lading worden ontvreemd; John overleeft het gevecht, maar zijn reisgezel niet. Toch al lijdend onder een schuld-complex, raakt John door deze gebeurtenissen nog meer in psychische problemen. Het avontuurlijke deel van het verhaal wordt verder spannend afgewikkeld. De neurosen van de

Amerikaanse tiener, bovendien merendeels via toespelingen uiteengezet, zullen onze jeugd minder aanspreken. Overigens echt positief. (f 1,75)

Sylvia verkiest Romeo door *René Philippe*. 10.240 Sylvia brengt met haar man een vakantie door in het zonnige zuiden. Zij bemiddelt bij de liefdesperikelen van de dochter van de hotelhouder door van haar geliefde Romeo een gevierd tiener-zanger te maken. Rijk aan sentiment en onwaarschijnlijkheid. (f 1,50)

Sylvia in de sneeuw door *René Philippe*. 10.241 Ditmaal reist Sylvia met man en kroost naar de wintersport en alweer is zij druk in de weer om allerlei moeilijkheden op te lossen, waardoor andere mensen van het geluk weerhouden werden. Licht divertissement. (f 1,50)

Het geheim van het oude landhuis door 10.242 *Johan Fabricius*. Daags voor Kerstmis gaat een groep vijftienjarigen — bewoners van een Westindisch eiland — zeilen. Stuk

voor stuk typen met het merkwaardige mengsel van kinderlijkheid en vroegrijpheid dat men in die contreien wel meer vindt. Het dan volgende smokkelaarsverhaal waarbij de schat in een oud landhuis gevonden wordt, is conventioneel, maar de

auteur heeft er een klein meesterwerk van gemaakt. De voorbeeldige taal en stijl, de knappe documentatie, de karaktertekening en de ontluikende liefdes maken van het boek een uitzonderlijk geslaagde jeugd-uitgave. Dat de zakelijke inhoud daarbij wat onwaarschijnlijk blijft, ziet men gaarne over het hoofd. (geb. f 7,90)

- 10.243 *Het meisje met de lantaarn* door *Elisabeth Kyle*. Zoals velen van de Schotse adel, wordt ook de landedelman Sir Patrick Hume rond 1680 om geloofsredenen vervolgd door de Engelse soldaten van Jacobus II. Na verloop van tijd moet Sir Patrick uitwijken naar Utrecht, waar zijn familie hem weldra volgt. Hoofdpersoon is Grizel Hume, die zowel tijdens de onderduiktijd als in Utrecht, de grote steun is voor haar vader. Na veel beproevingen kan het gezin naar het vaderland terugkeren en vindt Grizel haar geliefde. Een boeiende meisjesroman met historische achtergrond, waarin de tegenstellingen zwart-wit worden weergegeven. (geb. f 4,90)

HERDRUKKEN VRAGEN

UW AANDACHT

- 10.244 *Rolf op reis* door *Nel de Groot*. Kleine Rolf mag vaak met de auto van de wasserij meerijsen. De chauffeur vertelt hem onderweg een kabouterverhaal. De afwisseling daarvan met reële gebeurtenissen maakt het geheel wat ondoorzichtig. (geb. f 2,50)
- 10.245 *De boeren van Olen* door *Auctor*. De gemeenteraad van een oud Vlaams dorpje verneemt dat de keizer op bezoek komt. De domme boeren beslissen dat de hoge gast hier zal moeten drinken uit een pot met drie oren, maar waar vindt je zo'n pot? Grappigheid, die soms aan oubolligheid grenst. (45 fr.; geb. 65 fr.)
- 10.246 *Keizer Karel en boerke Naas* door *Jos Gabriëls*. Koddige belevenissen van Karel V en het simpele bezembindertje Naas, waarbij de boosaardige Contreras als ver-

persoonlijking van het kwaad optreedt. Bloemrijke taal. (45 fr.; geb. 65 fr.)

Alle volkeren vertellen door *C. de Kinder*. 10.247 Een zestal spannende verhalen uit andere landen: vier legenden, een sprookje en een verhaal. Niet feilloze taal met nogal veel moeilijke woorden. (45 fr.; geb. 65 fr.)

Lange Wapper door *T. Beeghs*. Het Antwerpse volksverhaal uit vroeger eeuwen, over de half schalkse, half boosaardige waterduivel die zijn verblijf had onder de Wappersbrug en onder allerlei gedaanten aan wal kwam om de kwaden hardhandig te straffen en de goeden in het ootje te nemen. Een sympathiek, in onbekommerd Vlaams, geschreven boek. (45 fr.; geb. 65 fr.)

Rondom de Westertoren door *J. J. Frinsel*. 10.249 Kokkie is een echt Amsterdams schoffie, dat met zijn kameraden het voor dit genre boeken obligate kattenkwaad uithaalt. Zij krijgen een nieuwe vriend van streng-protestantse huize, die hen in aanraking brengt met het buurtwerk. Een inbraak en een Jordaanfeest vormen de polen van het overige verhaal. Wel wat geforceerd, met name inzake het godsdienstige aspect. (geb. f 2,75)

Circuskind door *Willy Corsari*. Melitta 10.250 groeit op in de circuswereld, waar haar moeder hogeschoolrijdster is. Vader ziet niet zoveel in dit bestaan en wil zijn dochter na moeders dood aan deze sfeer onttrekken. Melitta wordt verder bij familie opgevoed, waar zij veel verdriet en miskenning ondervindt. Toch blijkt een terugkeer naar het circus geen oplossing. Het verhaal is gevoelig verteld, soms wat overdreven. Het geheel doet onderwets aan, al blijft de stijl zeer verzorgd. (geb. f 7,50)

Wat is dat? 10.251 Van deze encyclopedie voor de jeugd t/m onder hoofdredactie van *D. A. Cramer-Schaap* verschenen de delen 7 tot en met 10 waarmee deze vierde druk voltooid is. Zoals in eerdere besprekingen gezegd: een goede uitgave, met enkele zwakke momenten naast vele pluspunten. De keuze van

de trefwoorden is wel eens al te willekeurig, evenals de meermalen onevenredige ruimte per trefwoord. Onvolkomenheden in dit opzicht vallen bijvoorbeeld op bij: Ku-Klux-Klan, Mammoetwet, pers, xylo liet. Ook de illustraties zijn te spaarzaam. Jammer dat het laatste deeltje niet besloten werd met een register over de totale inhoud. (p.d.l. f 3,25)

10.255 *Stippellijnen voor jongens* door C. Postma. Elementaire seksuele voorlichting voor jongens, sterk moraliserend geschreven. Geen illustraties en technisch verre van volledig. Het boekje bevat nochtans een aantal positieve en openhartige adviezen. De stijl is weinig afgestemd op de moderne jeugd. Christelijke jongelui van 13 tot 18 jaar kunnen er toch wel enig nut van hebben. (geb. f 3,50)

10.256 *Stippellijnen voor meisjes* door H. de Ranitz. Dit pendant van het vorige boekje is aanmerkelijk ruimer gedocumenteerd en geeft radicalere informatie. Bedenklijk is de verwijzing naar de Nederl. Ver. voor Sexuele Hervorming in verband met het gebruik van voorbehoedsmiddelen. In deze NVSH werken volgens de auteur r.k. en protestantse christenen samen met niet-christenen. (geb. f 3,50)

10.257 *De leeuw van Modderspuit; De held van t/m Spionkop; De verkenners van Christiaan de*

10.261 *Wet; De overwinnaar van Nooitgedacht; De kolonist van Zuid-West-Afrika* door L. Penning. Een veelzijdig verhaal over de boerenoorlog waarin al te simplistisch partij gekozen wordt voor de door God beschermde Boeren en de Rooineks met uitsluitend zwarte eigenschappen ten toon worden gesteld. Ook de theatrale stijl zal de hedendaagse jeugd nauwelijks meer aanspreken. Een overbodige zo niet schadelijke herdruk. (p.d.l. geb. f 4,50)

EXTRA . . . EXTRA . . .

historie

10.262 *De Spaanse burgeroorlog* door George Roux. Objectief en helder verslag van deze oorlog met bijzondere aandacht voor de

stellingname der grote Europese mogendheden daaromtrent. (f 12,50)

Brittenburg door H. Dijkstra en F. C. J. 10.263
Ketelaar. Zo volledig mogelijke studie omtrent de onder deze naam bekende ruïne, die bij Katwijk aan Zee verdrongen ligt. (geb. f 5,90)

De Vikingen door Frank R. Donovan en 10.264
Thomas D. Kendrick. Prachtig geïllustreerde uitgave over de avontuurlijke reizen van de Vikingen. Historisch betrouwbaar. (geb. f 13,90)

Caesar door Irwin Isenberg en Richard M. 10.265
Haywood. Het leven van de Romeinse staatsman met anecdotische inslag. Een keur van prachtige illustraties. (geb. f 13,90)

Laat Europa kiezen door Tijmen Knecht. 10.266
Opstellen uit de jaren 1962—1964, bijgewerkt tot 1965, omtrent diverse aspecten van de Europese integratie. (f 3,25)

Koning Leopold II door C. Smit. De au- 10.267
teur, specialist in de politieke geschiedenis, vergelijkt Leopold II met de Renaissancevorsten. Een rijke studie. (f 3,25)

Goud in de golven door S. J. van der 10.268
Molen. Levendige beschrijving van alle tot op heden ondernomen pogingen om de Lutineschat te bergen. (geb. f 19,50)

Op de Heilige berg Athos, door W. P. 10.269
Theunissen. Machtig interessante uiteenzetting over de betekenis van de berg Athos als religieus centrum. Fraai uitgegeven. (geb. f 17,50)

natuur

Wat bloeit in het wild door J. G. Barton. 10.270
Beknopte beschrijving van een 120-tal der meest opvallende bloemplanten aan de hand van duidelijke afbeeldingen. (geb. f 12,50)

Bij Michaela thuis door Michaela Denis. 10.271
De schrijfster babbelt onderhoudend over haar home vol antiek en dieren in Nairobi. Schitterende foto's. (geb. f 12,90)

Brein op zes poten door S. C. Kiriakoff. 10.272
Boeiende tekst en tekeningen over insecten, speciaal mieren, bijen en wespen. (geb. f 3,90)

- 10.273 *De dierenwereld van Zuid-Amerika* door *Marston Bates*. Deskundige tekst en prachtige foto's over een onvoorstelbaar rijke fauna. (geb. f 17,75)
- 10.274 *De dierenwereld van Australië* door *David Bergamini*. Wetenschappelijk verantwoorde beschrijving van de dieren uit het oudste werelddeel. Veel mooi plaatwerk. (geb. f 17,75)
- 10.275 *De dierenwereld van Europa en Azië* door *François Bourlière*. Een globale karakterstschets van de dierenwereld, zoals deze historisch is gegroeid naar klimaat en landschap. (geb. f 17,75)
- 10.276 *De dieren en hun milieu* door *Peter Farb*. Planten en dieren in hun vele vormen van onderlinge samenleving en in de samenhang met het omringende leefmilieu. (geb. f 17,75)
- 10.277 *De insecten* door *Peter Farb*. Prachtige kleurenfoto's en een goede tekst maken duidelijk dat insecten minder griezelig en veel interessanter zijn dan velen denken. (geb. f 14,50)
- 10.278 *De vissen* door *F. D. Ommanney*. Instructieve uiteenzetting van het vissenleven en zijn veelvormige aanpassingen aan een gevarieerd milieu. (geb. f 17,75)
- 10.279 *Avonturen met leeuwen* door *Antonie Stolk*. Geen jachtverhalen, maar een serieuze kennismaking met het leven van Afrikaanse leeuwen in hun natuurlijke omgeving. (f 6,90)
- 10.280 *Een huis vol pony's* door *Lise Gast*. De Duitse familie Gast koopt geen televisie maar een pony. Een heerlijk in luchtige trant geschreven boek. (geb. f 7,90)
- 10.281 *Zon over de Ponyhof* door *Lise Gast*. Voortzetting van de gebeurtenissen op Ponyhof in het feërieke Schwarzwald, waar iedereen van dieren houdt. (geb. f 7,90)
- reisverhalen, landen en volken**
- 10.282 *Naar het land van de Jordaan* door *Arne Falk-Rønne*. Goed geschreven verslag van een reis van Constantinopel door Turkije, Syrië en Jordanië naar Jeruzalem. (geb. f 14,90)
- In de Schone Helena* door *Bertus Aafjes*. 10.283 Poëtische reisherinneringen aan plaatsen in Nederland, Frankrijk, Spanje en Griekenland. (f 1,75)
- Australië en Nieuw-Zeeland* door *Colin MasInnes*. Een groot aantal typerende foto's en een met journalistieke flair geschreven tekst bieden een schat aan exacte informatie. (geb. f 14,75)
- De Benelux* door *Eugene Rachlis*. Historische, geografische, psychologische, economische en culturele gegevens rond voortreffelijke illustraties. (geb. f 14,75)
- Te gast bij goden en mensen* door *Albe*. 10.286 Bezielde verhaal van een zwerftocht door het oude en moderne Griekenland vanaf Korfu tot en met Kreta. (geb. f 4,95)
- Spanje* door *G. J. Geers*. Een gezellig docerende oriëntatie inzake de talrijke aspecten van de Spaanse mens. (geb. f 15,90)
- over de jeugdige mens**
- Kleine kinderen kunnen lezen* door *Glenn Doman*. 10.288 Voor kleuterleidsters en leerkrachten een interessante kennisname van een omstreden leesmethodiek voor kleuters. (geb. f 9,75)
- Autoritair of democratisch opvoeden?* door *H. Roth*. 10.289 Een wijs en verstandig boekje omtrent een actueel opvoedkundig vraagstuk. (geb. f 3,90)
- Het verhaal van God en van de mensen* door *W. Reckman*. 10.290 Uitgewerkt project om kinderen in tien leeskernen voor te bereiden op hun eerst Eucharistie-viering. (f 5,75)
- Van vijf tot vijftienvintig* door *Gusti Gebhardt*. 10.291 Rustige, praktische en positieve beschouwingen omtrent de sexuele opvoeding. (geb. f 4,90)
- Opvoeden is geen ramp* door *Eda J. Leshan*. 10.292 Met humor en optimisme geschreven werk over de praktische opvoeding van elke dag. (f 8,50; geb. f 11,90)

- 10.293 *Zin van de jeugdige existentie* door Jos. Peters. Waardevol overzicht van de bijdrage van Prof. Buytendijk tot het pedagogisch denken van onze tijd. (f 6,25)
- 10.294 *Het kind in de puberteit* door Elisabeth Plattner. Vanuit een rijke pedagogische ervaring worden de voorwaarden gesteld om met de puber in dialoog te kunnen treden. (f 2,90)
- 10.295 *Kinderen zonder thuis in deze wereld* door G. de Lange. Wetenschappelijk werk over kinderen die in zeer moeilijke opvoedings-situaties verkeren. (f 12,50)
- 10.296 *De Jena-Planschool van Peter Petersen* door C. Mutsaers. Duidelijke uiteenzetting omtrent hetgeen dit schooltype bedoelt te zijn. (f 3,60)
- 10.297 *Het beeld van de moderne jeugd in de film* door R. Maelstaf. Analyse van 30 films om te ontdekken hoe cineasten uit diverse landen de hedendaagse jeugd zien. (f 4,—)

techniek

- 10.298 *De spoorwegen van Midden- en Zuid-Europa* door T. L. Hameeteman. Tweede deel van 'De spoorwegen van de gehele wereld'. Fragmentarische tekst, voortreffelijk plaatwerk. (geb. f 5,90)
- 10.299 *De mens in de ruimte* door Arthur C. Clarke. Verleden, heden en prognose van de ruimtevaart, geïllustreerd met fraaie foto's. (geb. f 17,75)
- 10.300 *Machines* door Robert O'Brien. Machines als afspeeling van de ontwikkeling van het menselijk vernuft. Schitterend illustratiemateriaal. (geb. f 17,75)
- 10.301 *Aerodynamica* door John E. Allen. Duidelijke uiteenzetting over dit specialistisch gebied; deels met, deels zonder formules. (f 2,50)

populair-wetenschappelijk

- 10.302 *De planeet die wij aarde noemen* door George Gamow. Vlot geschreven werk over ontstaan en ontwikkeling van aarde en aardkorst vergeleken met planeten en maan. (f 6,50)
- Het menselijk lichaam* door Alan E. Nourse. 10.303
Korte toelichtingen bij kleurrijke schema's, symbolische illustraties en originele foto's. Zeer instructief. (geb. f 17,75)
- Lampen en kandelaars* door Piet Marée. 10.304
Uitgebreide keuze voor de knutselaar die zelf een lamp of originele kandelaar wil maken. (geb. f 5,50)

kunst en cultuur

- Wolfgang Amadeus Mozart* door Norbert Loeser. 10.305
Knappe karakteristiek van Mozarts werken en plaatsing daarvan in het kader van muziek- en cultuurgeschiedenis. (geb. f 14,50)
- Giusseppe Verdi* door Norbert Loeser. 10.306
Verdi's leven, karakter, ontwikkeling als componist en zijn omgeving, boeiend en kundig beschreven. (geb. f 14,50)
- Byzantijnse Mozaïeken in Israël* door Ernst Kitzinger. 10.307
Historische omlijsting bij en interpretatie van mozaïeken uit de 5e en 6e eeuw. (f 3,25)
- Turkse miniaturen* door Richard Ettinghausen. 10.308
Historisch omlijnd overzicht met prachtige illustraties van deze tot 1950 vrijwel onbekende kunstwerken. (f 3,25)
- Vroeg-christelijke miniaturen in Ierland* door James J. Sweeney. 10.309
Voortreffelijke inleiding en goede reproducties van het Book of Durrow en het Book of Kells. (f 3,25)
- Middeleeuwse schilderkunst in Noorse kerken* door Martin Blindheim. 10.310
Fragmenten van muurschilderingen en baldakijnen uit de 13e en 14e eeuw als uitingen van geloofszin en creativiteit. (f 3,25)
- Jan van Eyck* door L. J. Bol. 10.311
De aandacht valt vooral op het Gentse veelluik. Het Lam Gods. Vele reproducties ondersteunen de tekst. (f 1,75)
- Pablo Picasso* door Jacques Damase. 10.312
Wonderende en tevens kritische inleiding tot Picasso als schilder, tekenaar, graficus, beeldhouwer en pottenbakker. (f 1,75)

- 10.313 *Abstracte schilderkunst* door *Michel Seuphor*. Een breed opgezette synthese door deze kritische specialist inzake de abstracte schilderkunst. (f 6,50)
- 10.314 *Hecabe* door *Euripides*. Verdienstelijke weergave en interpretatie uit het Grieks door dr. E. de Waele. (f 3,75)
- 10.315 *Hamlet* door *William Shakespeare*. Levensdige vertaling, waarin duidelijkheid voorrang kreeg op nauwkeurigheid. De inleiding van W. Corteaux is zwakker. (f 4,90)
- 10.316 *Romeo en Julia* door *William Shakespeare*. Enigszins gestroomlijnde, goed speelbare vertaling van 's werelds meest befaamde liefdesdrama. (f 4,50)
- 10.317 *Atlas van het Romaans* door *J. J. M. Timmers*. Informatief platenboek met bijzondere nadruk op de architectuur met beeldhouwkunst en toegepaste kunsten. (geb. f 13,90)
- 10.318 *De bedendaagse Russische letterkunde* door *M. A. Latbouwers*. Boeiend overzicht met goed gekozen gedichten en enige stukjes proza. (f 8,25)
- 10.319 *De vernieuwing van de mens* door *Victor E. van Vriesland*. Deze bloemlezing geeft vanuit zeer verschillende gezichtshoeken een beeld van de menselijke verzetsgeest. (f 8,50)
- verhalen**
- 10.320 *Waag u niet aan leidingwater* door *Art Buchwald*. Humoristische schetsen van de beroemde columnist. (f 1,75)
- 10.321 *De schipper van de Zwarte Zee* door *Kees Borilap*. De ware geschiedenis van binnenschipper Teun Vet, die zich in de Tweede Wereldoorlog tot weergalooes zeesleper ontwikkelde. (geb. f 9,90)
- 10.322 *Een doodgewone KPer* door *P. J. Stavast*. Onopgesmukte herinneringen van een moedig verzetsstrijder tijdens de Duitse bezetting. (f 8,90)
- 10.323 *Honderd en een der fraaiste fabels* door *Jean de la Fontaine*. Jan Prins vertaalde verdienstelijk 100 fabels; M. Nijhoff voegde er nog een aan toe. (f 6,90)
- City* door *Clifford Simak*. In de wereld 10.324 der hoogontwikkelde honden leven nog verhalen over hun voorgangers op aarde, de mensen. Goede science-fiction. (f 1,75)
- Brieven uit Egypte* door *Pierre Teilhard de Chardin*. Brieven naar huis, waarin zich naast de gebruikelijke onderwerpen reeds de latere interesses aankondigen. (f 6,90)
- Met God in Rusland* door *Walter J. Cizek*. 10.326 Ondanks jarenlange gevangenschap schreef de auteur dit blijmoedige boek over een eigenlijk goed volk. (geb. f 5,50)
- Kort verhaal van eene aanmerkelijke lucht-reis* door *W. Bilderdijk*. Bijzonder aardig voorbeeld van vroeg negentiende-eeuwse science-fiction; geschikt ter kennismaking met de schrijver. (f 4,90)
- Gejaagd door de angst* door *John Flanders* en *Jean Ray*. Zes spannende avontuur- en griezelverhalen in Vlaams idioom vertaald. (f 1,95)
- Muizen en mensen* door *John Steinbeck*. 10.329 Goede vertaling van een werk, dat de schrijver terecht wereldfaam bezorgde. (f 1,95)
- De duivel belt op* door *Dorothy Eden*. De 10.330 schijnbaar keurige butler Jones speelt een misdadige dubbelrol. Vriendelijk verteld. (geb. f 2,95)
- De raadselachtige baron* door *Berkeley Gray*. 10.331 Avonturen van Conquest en rechercheur Williams met een sinistere advocaat en een louche boemelbaron. (geb. f 2,95)
- S.O.S. van de pool* door *John Harris*. Een 10.332 Britse poolexpeditie mislukt door onvoldoende voorbereiding en bureaucratie tegenwerking. (geb. f 9,50)
- De Nibelungen en andere sagen* door *Edmund Mudrak*. 10.333 Vertaling van de bekende 'Deutsche Heldensagen' die naast de klassieke mythen de aandacht ten volle waard zijn. (f 1,90)
- De oude man in het koffiehuis* door *Baroness Orczy*. 10.334 Twaalf korte misdaadverhalen,

verteld door een geheimzinnige oude man. Interessant en boeiend. (f 1,50)

op. Goede ontspanningslectuur. (f 1,50)

10.335 *De ontvoerde miljonair* door Rex Stout. Detective Nero Wolfe blijft rustig achter zijn bureau zitten en lost door combineren en deduceren een gecompliceerde affaire

De dolende schurk door P. G. Wodenhouse 10.336 Humoristische roman over de dwaze avonturen die door een doortrapte schurk met zijn oude schoolmaker beleefd worden. (f 1,75)

Mogen wij u voorstellen:

PAMELA BROWN

Een van de dingen die er toe geleid hebben dat ik ben gaan schrijven was het feit dat ik gek was op toneel. Ik was nog een schoolmeisje toen ik in mijn woonplaats (Colchester, Essex, Engeland) een amateur-toneelgroep leidde die opvoeringen gaf in een bij de kerk horende zaal.

Toen ik 14 was besteedde ik aan deze groep zoveel tijd dat ik er mee moest ophouden van mijn ouders omdat ze bang waren dat mijn prestaties op school er onder zouden gaan lijden. Mijn beste vriendin, Gwen (al evenzeer als ik teleurgesteld omdat we met ons toneelwerk moesten stoppen), en ik besloten toen dan maar een boek te gaan schrijven. Vanzelfsprekend zou het gaan over een groep kinderen die aan amateur-toneel deden en helemaal gek waren op alles wat met toneel te maken had.

We hadden pas anderhalf hoofdstuk af toen de oorlog uitbrak. Mijn vader moest, als militair, naar Wales en daar gingen we wonen: een paar honderd kilometer van Colchester af.

Gwen was zo vriendelijk geweest te zeggen dat ik het boek gerust op mijn eentje mocht afmaken, want ik zou me wel eens eenzaam kunnen voelen zo ver van mijn vertrouwde woonplaats. En inderdaad, in een vreemde stad, met niet zo gauw vriendinnen, vond ik alle tijd om te schrijven. Het verhaal, dat we begonnen in een schoolschrift, vulde gauw dertien, veertien schriften en telde tenslotte 90.000 woorden! Toen ik het af had stuurde ik het naar Gwen die er zonder meer enthousiast over was. En toen begon ik het moeizaam te typen op de schrijfmachine van mijn vader. Ik had het 'boek' in een half jaar geschreven, maar ik had een vol jaar nodig om het te typen! Toen ook dat karwei achter de rug was, liet ik het twee jongere nichtjes lezen om eens te kijken welke indruk het op hen zou maken en zij lazen het blijkbaar met plezier. Toen kwam ik er toe het naar een uitgever te sturen en ik koos de firma Thomas Nelson. Die paam kende ik namelijk het best, om-

dat ze er veel schoolboeken uitgaven en ik vond dat zij dus zeker betrouwbaar moesten zijn. Tot mijn verbazing waren ze bereid mijn boek te publiceren onder voorwaarde dat ik het zou inkorten tot 70.000 woorden en ook enkele kleine veranderingen zou aanbrengen.

De dag dat ik de eerste exemplaren van mijn boek in handen hield, was ik zo trots als nooit. Op de omslag las ik de titel die Gwen en ik twee jaar eerder hadden gekozen: 'The Swish of the Curtain'.

Toneelschool

Mijn honorarium voor dit boek stelde mij in staat een dierbare wens te vervullen: de toneelschool. Ik ging naar de Koninklijke Academie voor dramatische kunst (Londen). Het werden twee fascinerende jaren. Alles wat ik daar leerde, is mij later van nut geweest en niet alleen op dramatisch vlak: het heeft bijgedragen tot mijn sociale en emotionele ontwikkeling.

Na mijn studie aan de toneelacademie trad ik op in films, voor de radio en in toneeluitvoeringen onder de naam Mela Brown (niet Pamela, want er was al een heel bekende actrice die Pamela Brown heette). De volgende jaren waren gevuld zowel met periodes van hard werken als, soms, van werkloosheid, gevuld bovendien met tal van ongemakken die ik toen niet zo erg vond. Maar als ik er nu op terugkijk kan ik me niet meer voorstellen dat ik al dat reizen in oorlogstijd, het vaak slechte logies en het afschuwelijke eten zo vlot heb kunnen verdragen.

Ik werkte voor het leger, reisde heel Engeland door en trad ook verschillende keren op voor de troepen buiten Engeland. We speelden wel eens in schouwburgen maar verder in alle denkbare lokaliteiten waaronder ziekenhuizen, tenten, loodsen en natuurlijk ook in de openlucht. Eén keer zijn we, midden in de woestijn, opgetreden in een militaire wasserij, — na de voorstelling lagen onze daagse kleren gewassen en gestreken weer voor ons klaar.

„Onwaarschijnlijk”

We maakten zo nogal wat mee en dat

leverde me mooie stof op voor mijn schrijven. Heel wat gebeurtenissen in mijn boeken zijn dan ook echt gebeurd of althans gebaseerd op werkelijke belevissen. Maar gek genoeg worden juist deze op feiten berustende passages in kritieken vaak 'onwaarschijnlijk' genoemd. En dan heb ik de waarheid nog vaak wat 'verdund' omdat anders niemand het zou geloven.

Intussen werd mijn 'Blauwe-Deur' serie uitgezonden in een kinderuurtje van de BBC en ik speelde er zelf in mee. Zodoende moest ik me telkens weer van de gekste uithoeken van het land naar Londen haasten. Maar ook dit had z'n nut: ik kreeg de smaak van het hoorspel te pakken en schreef er verschillende, voor kinderen uiteraard.

Tijdens mijn toneeljaren ontmoette ik Donald Masters, een collega. We kwamen allebei terecht bij een gezelschap dat voor een half jaar op tournee ging door het Midden-Oosten. Twee jaar later trouwden we. In datzelfde jaar kreeg ik een staf-functie bij de BBC voor de produktie van een kinderprogramma op de televisie — ik bleef daar vijf jaar. Daarna bleef ik wel voor t.v. werken maar als een free-lancer voor de commerciële televisie.

Intussen bleef ik boeken schrijven, ieder jaar wel een. Ze verschenen zowel bij Brockhampton Press als bij Thomas Nelson.

Op Mallorca

Drie jaar geleden stierf mijn man. Toen besloot ik Engeland te verlaten en een warm klimaat op te zoeken. Nu heb ik een huis op Mallorca. Mijn oudste dochter is in Engeland op school en komt alleen thuis voor de vakanties, mijn jongste dochter woont bij mij en gaat hier op school.

Mijn jongste boek 'The other side of the Street' is kort geleden in Engeland verschenen en ik ben bezig met het voorbereiden van een boek dat op Mallorca zal spelen. Tot nu toe heb ik 18 boeken geschreven en mijn eigen voorkeur gaat uit naar 'Family Playbill', dat in Nederland is verschenen onder de titel 'Lexy in de hoofd-

rol'. Misschien is deze voorkeur te verklaren uit het feit dat ik voor het schrijven van dit boek een boel moeite heb moeten doen (het speelt in het Victoriaans tijdperk en dat vroeg nogal wat onderzoek) terwijl ik nogal was ingenomen met het resultaat van die moeite. Maar juist het boek van mijn voorkeur is niet zo best verkocht, hoewel het ook in Amerika werd uitgegeven. Ik vond het dan ook erg fijn dat dit boek van mij in het Nederlands werd vertaald en daar een nieuwe lezerskring ging vinden.

Vooruitgang

In de 25 jaar dat ik nu voor de jeugd schrijf, is zowel de hoeveelheid als de kwaliteit van jeugdboeken ontzaglijk vooruitgegaan. De toon is veel minder vaak 'van bovenaf', de olijke of vaderlijke toon is wel zo ongeveer verdwenen. En het verhaal hoeft ook niet meer altijd goed af te lopen: heel wat boeken voor kinderen eindigen tegenwoordig op een vraagteken of compromis, eigenlijk net als bij romans voor volwassenen. Of de jonge lezers dit op prijs stellen, weet ik eigenlijk niet. Ik heb zelf nog maar één boek geschreven met een afloop die niet zo maar goed was. Maar dank zij dit boek zal ik over de waardering door de jonge lezers wel gauw iets meer weten want (en dat is een van de leukste ervaringen die te danken zijn aan het schrijven voor de jeugd) ik krijg altijd heel eerlijke brieven van kinderen die mijn boeken hebben gelezen en ze geven hun afkeurende of prijzende opmerkingen zonder enige geremdheid. Een ander prettig ding in dit 'vak' is het feit dat je 'markt' zichzelf voortdurend vernieuwt. Mijn boeken zijn nu al door twee generaties gelezen en binnen een

korte tijd zal een derde generatie er aan beginnen.

Jonge mensen die zich afvragen wat de mogelijkheden zijn van een loopbaan als schrijver van jeugdboeken zou ik dezelfde raad geven als aan iedereen die wil gaan schrijven: Doe een boel dingen, dan heb je genoeg om over te schrijven. Wat je doet is niet zo belangrijk als het je levensinzicht maar vergroot.

Ook de materiële omstandigheden zijn er voor een schrijver van jeugdboeken geweldig op vooruitgegaan in de jaren dat ik dit vak beoefen. Tegenwoordig is het ook voor deze categorie auteurs gewoon royalties te krijgen, maar vroeger lang niet. En omdat het internationaal verkeer ook wat boeken betreft zoveel gemakkelijker is geworden, zien we ook heel wat meer boeken vertaald en elders uitgegeven, wat de opbrengst voor auteur en uitgever vergroot. De grotere communicatie tussen de landen heeft vele wegen voor het jeugdboek geopend. En instellingen als de Boekenbeurs van Frankfort zijn bijdragen tot een beter onderling begrip tussen de volkeren.

Hoe meer kinderen van verschillende landen over elkaar te weten komen, des te meer groeit de hoop dat het vrede zal zijn in de toekomst. En dat is de voornaamste reden dat ik dit beroep — schrijven voor de jeugd — een verantwoordelijke functie vind en zeer de moeite waard.

Pamela Brown

Van Pamela Brown werden o.a. vertaald: De bruidsmeisjes, Catharine speelt het klaar, Lexy in de hoofdrol, Olivia op de planken, De ondergedoken koning, Ontmoeting in de wolken, Het opwindende balsqu e.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Aafjes, B.: In de Schone Helena (J. M. Meulenhoff), 222 p. — V	10.283
Albe: Te gast bij goden en mensen (Veen), 221 p. — IV,Op	10.286
Allen, J. E.: Aerodynamica (Spectrum), 160 p. — V	10.301

d'Ann, en V. Fago: Kijk en zeg (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. — VIc	10.206
Arends, H.: Kenar en de hunebeddenbouwers (Roelofs van Goor), 140 p. — VIa.	10.230
Arnold, J.: Mercator (Desclée), 117 p. — VIa	10.228
Auctor: De boeren van Olen (Opdebeek), 84 p. — VIb	10.245
Barton, J. G.: Wat bloeit in het wild (Bruna), 136 p. — V	10.270
Bates, M.: De dierenwereld van Zuid-Amerika (Parool), 200 p. — V	10.273
Beeghs, T.: Lange Wapper (Opdebeek), 100 p. — VIa en b	10.248
van den Berg, P.: Het huisje in de duinen (W.-Friesl.), 149 p. — VIb	10.214
Bergamini, D.: De dierenwereld van Australië (Parool), 197 p. — V	10.274
Biegl, P.: Het lapjesbeest (Holland), 32 p. — VIc,M.	10.213
Bilderdijk, W., mr.: Kort verhaal van eene aanmerkelijke luchtreis (Van Hoeve), 99 p. — IV.	10.327
Blindheim, M.: Middeleeuwse schilderkunst in Noorse kerken (J. M. Meulenhoff), 28 p. — IV	10.310
Bloemen, A.: Merel haalt het toch (Fontein), 159 p. — VIa,M	10.227
Bloemen, A.: Merel van Haeghe (Fontein), 159 p. — VIa,M	10.226
Bol, L. J.: Jan van Eyck (Bruna), 89 p. — V	10.311
Borstlap, K.: De schipper van de Zwarte Zee (C. de Boer), 208 p. — V	10.321
Bourlière, F.: De dierenwereld van Europa en Azië (Parool), 198 p. — IV-V	10.275
Buchwald, A.: Waag u niet aan leidingwater (Arbeiderspers), 159 p. — V	10.320
Ciszek, W. J., s.j.: Met God in Rusland (Fontein), 215 p. — V	10.326
Clarke, A. G.: De mens in de ruimte (Parool), 199 p. — V	10.299
Corsari, W.: Circuskind (Leopold), 208 p. — VIa,M	10.250
de Corte, J.: Het draaiorgeltje (Lanteern), 23 p. — VIc	10.204
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 7e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	10.251
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 8e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	10.252
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 9e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	10.253
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 10e Deel (Hollandia), 224 p. — VIa	10.254
Cresswell, H.: Het witte paardje uit de zee (Allert de Lange), 63 p. — VIb	10.215
Damasc, J.: Pablo Picasso (Bruna), 90 p. — V	10.312
Damjan, M.: Van een eekhoorn en een neushoortje (Holland), 31 p. — VIc	10.201
Denis, M.: Bij Michaela thuis (Forum Boekerij), 280 p. — IV	10.271
Doman, G.: Kleine kinderen kunnen lezen (Bezige Bij), 160 p. — V	10.288
Donovan, F. R., en Th. D. Kendrick: De Vikingen (Gaade), 154 p. — V,JM	10.264
Dreux, D.: Jan Volckertszoon (Arbeiderspers), 184 p. — VIa-b,J	10.229
Dijkstra, H., en F. C. J. Ketelaar: Brittenburg (Van Dishoeck), 136 p. — IV	10.263
Eden, D.: De duivel belt op (Ned. Boekenclub), 253 p. — IV-V	10.330
Ettinghausen, R.: Turkse miniaturen (J. M. Meulenhoff), 28 p. — IV	10.308
Euripides: Hecabe (Wereldbibliotheek), 70 p. — IV	10.314
Fabricius, J.: Het geheim van het oude landhuis (Leopold), 208 p. — V,JM.	10.242
Falk-Rønne, A.: Naar het land van de Jordaan (Callenbach), 237 p. — V	10.282
Farb, P.: De dieren en hun milieu (Parool), 192 p. — IV-V	10.276
Farb, P.: De insecten (Parool), 191 p. — V	10.277
Feval, P.: Ridder de Lagardère (Veen), 198 p. — VIa	10.220
Flanders, J., en J. Ray: Gejaagd door de angst (Karveel), 149 p. — IV-V	10.328
de la Fontaine, J.: Honderd en een der fraaiste fabels (Boucher), 245 p. — V	10.323
Frinsel, J. J.: Rondom de Westertoren (Meinema), 157 p. — VIa,J,P	10.249
Gabriëls, J.: Keizer Karel en Boerke Naas (Opdebeek), 99 p. — VIb	10.246
Gamow, G., dr.: De planeet die wij aarde noemen (W. de Haan), 208 p. — IV	10.302

Gast, L.: Een huis vol pony's! (Zuid-Holl. Uitg. Mij.), 164 p. — V.	10.280
Gast, L.: Zon over de Ponyhof (Zuid-Holl. Uitg. Mij.), 170 p. — V.	10.281
Gebhardt, G.: Van vijf tot vijftwintig (B. Gottmer), 143 p. — IV	10.291
Geers, G. J., dr.: Spanje (Wereldvenster), 247 p. — IV.	10.287
Gray, B.: De raadselachtige baron (Ned. Boekenclub), 256 p. — IV	10.331
Grice, F.: Avontuur onder de grond (Spectrum), 156 p. — VIa,J.	10.224
de Groot, N.: Rolf op reis (Bosch & K.), 56 p. — VIc	10.244
Gunn, J.: Vier kinderen en een dief (Spectrum), 157 p. — VIa,J.	10.223
ter Haar, J.: Drie meisjes op zolder (Van Holkema & W.), 140 p. — V,M	10.234
Habeck, F.: De strijd om de wachttorens (Opdebeek), 230 p. — VIa,J	10.225
Hameeteman, T. L.: De spoorwegen van Midden- en Zuid-Europa (Van Dishoeck), 112 p. — V	10.298
Harris, J.: S.O.S. van de pool (Ned. Boekenclub), 311 p. — V	10.332
Holl, A.: Honden en katten, vogels en vleeermuizen (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. — VIc	10.207
Holl, A.: Spelletjes met vingers (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. — VIc	10.211
Isenberg, I., en R. M. Haywood: Caesar (Gaade), 154 p. — IV	10.265
Johns, W. E.: Biggles als goudzoeker (Spectrum), 173 p. — VIa,J.	10.232
Johns, W. E.: Biggles en de valsemunten (Spectrum), 192 p. — VIa,J	10.231
Johns, W. E.: Biggles in Australië (Spectrum), 191 p. — VIa,J	10.233
de Kinder, C.: Alle volkeren vertellen (Opdebeek), 113 p. — VIa	10.247
Kiriakoff, S.G., prof. dr.: Brein op zes poten (Goede Boek), 104 p. — IV	10.272
Kitzinger, E.: Byzantijnse mozaïeken in Israël (J. M. Meulenhoff), 27 p. — IV	10.307
Knecht, T.: Laat Europa kiezen (Kok), 305 p. — IV	10.266
Koen-Conrad, N.: Miek en Minca (W.-Friesl.), 196 p. — V,M	10.238
Kullman, H.: Holgers vlucht (Holland), 86 p. — VIb,J.	10.216
Kurschat, H. A.: In Theseus voetspoor (Holland), 175 p. — V,JM	10.236
Kyle, E.: Het meisje met de lantaarn (Callenbach), 183 p. — IV-V,M,P	10.243
de Lange, G., dr.: Kinderen zonder thuis in deze wereld (Wolters), XI + 161 p. — IV.	10.295
Lathouwers, M. A., dr.: De hedendaagse Russische letterkunde (Desclée), 215 p. — V	10.318
Lennart, C.: Martijn en Martientje (Holland), 32 p. — VIb-c	10.202
Leshan, E. J.: Opvoeden is geen ramp (Van Holkema & W.), 267 p. - IV-V	10.292
Loeser, N.: Giuseppe Verdi (J. H. Gottmer), 275 p. — IV-V	10.306
Loeser, N.: Wolfgang Amadeus Mozart (J. H. Gottmer), 335 p. — IV-V.	10.305
MacInnes, C.: Australië en Nieuw-Zeeland (Parool), 159 p. — V	10.284
Maelstaf, R.: Het beeld van de moderne jeugd in de film (Zwijsen), 87 p. — IV	10.297
Marée, P.: Lampen en kandelaars (Zomer & K.), 91 p. — V	10.304
te Merwe, H.: Zijn broer, de boekancier (Meinema), 157 p. — VIa,J,P	10.218
Mok, R., en M. Mok: Weer een zak pepernoten (W.-Friesl.), 40 p. — VIc	10.203
van der Molen, S. J.: Goud in de golven (Nijgh & Van D.), 200 p. — V	10.268
Mudrak, E.: De Nibelungen en andere sagen (Spectrum), 192 p. — V	10.333
Mutsaers, C.: De Jena-planschool van Peter Petersen (Zwijsen), 124 p. - IV	10.296
Nourse, A. E.: Het menselijk lichaam (Parool), 200 p. — IV.	10.303
O'Brien, R.: Machines (Parool), 199 p. — V.	10.300
Ommanney, F. D.: De vissen (Parool), 192 p. — IV-V	10.278
van Ommen, M.: Groeiende vriendschap (W.-Friesl.), 140 p. — VIa,M	10.219
Orczy, B.: De oude man in het koffiehuis (Spectrum), 192 p. — IV	10.334
Parker, B. M.: Hier komt de lente! (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. - VIc	10.210

Parker, B. M.: Huisdieren (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. — VIc	10.205
Parker, B. M.: Jonge vogels (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. — VIc	10.212
Parker, B. M.: Speelgoed om zelf te maken (Centrale Uit. Gianotten), 24 p. — VIb-c	10.209
Penning, L.: De held van Spionkop (La Rivière & V.), 186 p. - V,J,P	10.258
Penning, L.: De kolonist van Zuid-West-Afrika (La Rivière & V.) 184 p. — V,J,P	10.261
Penning, L.: De leeuw van Modderspuit (La Rivière & V.), 171 p. - V,J,P	10.257
Penning, L.: De overwinnaar van Nootgedacht (La Rivière & V.), 183 p. — V,J,P	10.260
Penning, L.: De verkenner van Christiaan de Wet (La Rivière & V.), 168 p. — V,J,P	10.259
Peters, J., drs., s.c.j.: Zin van de jeugdige existentie (Malmberg), 75 p. - IV	10.293
Philippe, R.: Sylvia in de sneeuw (Bruna), 158 p. — V,M	10.241
Philippe, R.: Sylvia verkiest Romeo (Bruna), 155 p. — V,M	10.240
Plattner, E.: Het kind in de puberteit (Spectrum), 351 p. — V	10.294
Postma, C.: Stippellijnen voor jongens (Callenbach), 55 p. — V,J,P	10.255
Rachlis, E.: De Benelux (Parool), 159 p. — V	10.285
de Ranitz, H.: Stippellijnen voor meisjes (Callenbach), 55 p. — V,M,P	10.256
Rathjen, C. H.: Overval op de snelweg (Spectrum), 192 p. — IV-V,J	10.239
Reckman, W., o.p.: Het verhaal van God en van de mensen (Gooi & Sticht), 150 p. — V	10.290
Roth, H., dr.: Autoritair of democratisch opvoeden? (Callenbach), 62 p. - V	10.289
Roux, G.: De Spaanse burgeroorlog (Becht), 245 p. — IV	10.262
Rutgers van der Loeff, A.: De Elfstedentocht (Bezige Bij), 36 p. — VIb	10.217
Seuphor, M.: Abstracte schilderkunst (Contact), 192 p. — V	10.313
Shakespeare, W.: Hamlet (Wereldbibliotheek), 189 p. — IV	10.315
Shakespeare, W.: Romeo en Julia (Wereldbibliotheek), 128 p. — IV	10.316
Simak, C.: City (Bruna), 221 p. — V	10.324
Smit, C., mr. dr.: Koning Leopold II (Kruseman), 96 p. — IV	10.267
Sommerfelt, A.: Pablo en de anderen (Leopold), 147 p. — VIa-b,J	10.222
Stavast, P. J.: Een doodgewone KPer (Bosch & K.), 251 p. — V	10.322
Steinbeck, J.: Muizen en mensen (J. M. Meulenhoff), 126 p. — V	10.329
Stolk, A.: Avonturen met leeuwen (Servire), 127 p. — IV-V	10.279
Stout, R.: De ontvoerde miljonair (Spectrum), 159 p. — V	10.335
Sweeney, J. J.: Vroeg-christelijke miniaturen in Ierland (J. M. Meulenhoff), 29 p. — IV	10.309
Teilhard de Chardin, P.: Brieven uit Egypte (Desclée), 224 p. — V	10.325
Theunissen, W. P., dr.: Op de heilige berg Athos (Servire), 142 p. — IV-V,JM,Op	10.269
Timmers, J. J. M., prof. dr.: Atlas van het Romaans (Elsevier), 240 p. - V	10.317
Vallène, P.: Spionage in Siberië (Bruna), 158 p. — V,J	10.235
de Vries, L.: De hobby club (Arbeiderspers), 209 p. — V,J(M)	10.237
(van Vriesland, V. E., dr.): De vernieuwing van de mens (J. M. Meulenhoff), 255 p. — IV	10.319
Weir, R.: Oom Richard kwam te hulp (Spectrum), 158 p. — VIa	10.221
Welsh, M. W.: Hoe lang duurt het? (Centrale Uitg. Gianotten), 24 p. - VIc	10.208
Wodehouse, P. G.: De dolende schurk (Spectrum), 219 p. — V	10.336

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie nummer*)	MK	EE
Bottome, Ph.: De haaievin (Wereldbibl. f 7,25 i)		III-IV	22.842	3 7
Tien verhalen: vlijmscherpe ontledingen, intelligente verwickelingen, sterk inlevingsvermogen en uitbeeldingskracht.				
Buddingh', C.: Deze kant boven (Bezige Bij f 5,— i)		IV	22.849	4 6
Poëzie à la Gard-Sivik, uit de werkelijkheid geïsoleerd tot 'teken'-waarde — soms lukt het, soms lukt het niet.				
Gary, R.: Lady L (Bruna f 2,— i)		III	22.880	2 6
Een meesterverhaal, met vooral prachtige sfeerschildering; leeservaring lijkt gewenst.				
Gijzen, M.: Kroniek der poëzie (Karveel f 1,95 i)		IV	22.892	2 5
Poëziekritieken (over ook veel minder bekende dichters) uit de jaren dertig: de afstand is wat groot; toch interessant.				
Neumann, A.: Het waren er zes (A. de Lange f 5,90 i)		IV	22.936	5 8
Een beroemd historisch feit uit het Duitse studentenverzet tegen het nazisme is hier door de fijne schrijver met fantasie en vooral psychologische inleving tot een boeiende en ondanks de drukkende sfeer bemoedigende roman verwerkt. Tegenover de beschuldigten zijn de diverse nazi-figures scherp en concreet uitbeeld. dr. B. van den Eerenbeemt, c.ss.r.				
Paap, W. A.: Vincent Haman (Querido f 1,95 i)		IV	22.944	5 8
Al is de opwindung rond de beweging van Tachtig passé, het blijft een boeiend historisch verschijnsel en Paaps boek blijft, als sleutelroman, psychologische studie en kostelijke satire op ieder geliteratureluur, en als beschrijving van de Amsterdamse bohème, literair belangrijk. Daarom is deze pocketuitgave te begroeten, al wordt zij door te vele zetfouten ontsierd. J. W. J. Kerssemakers, s.j.				
Wiechert, E.: De witte buffel en Dodenwoud				
	(Zuid-Holl. Uit. Mij. f 8,90)	IV.	22.825	7 7
Twee verhalen: verzet tegen machtsmisbruik en pleidooi voor menselijkheid. Aangrijpend zonder bitterheid. Fijne stijl.				
van Zomeren, K.: De wielerskoers van Hank (Arb. Pers f 3,90 i)		IV	22.830	7 8
Gedichten van een 18-jarig wielrenner. Milieu: de middelbare school, niet vanuit het heden, maar reeds als herinneringsbeeld. Opvallend: zonder een zweem romantiek, met de zelfspot van een volwassene. De verzen zijn deels weergaven van eigen dagelijkse ervaringen, deels commentaren op de politiek, de kunst, de eigen tijd, gecomprimeerd en uiterst compacte kwasi-sommige mededelingen. Verfrissend! drs. Jan van Sleeuwen				

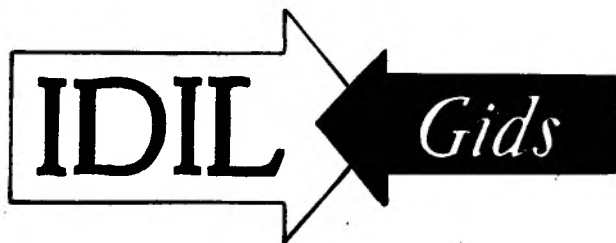
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. *) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

JUNI 1966

JAARGANG XVII

NUMMER 11

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Recensies 10.337 - 10.400

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de stichting I.D.I.L. te Tilburg
Conditie op aanvraag bij de administratie. Telefoon 04250-31616
Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.

INHOUD VAN DEZE AFLEVERING

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur</i>	151
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd</i>	158
<i>Godsdienstige lectuur voor de jeugd</i>	159
<i>Herdrukken vragen uw aandacht</i>	160
<i>Bibliografisch register</i>	162
<i>Welke literaire werken voor de jeudige lezer?</i>	164

VERKLARING DER TEKENEN

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grote kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.

III (VIa, J) P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

BIJKOMENDE TEKENEN

- o o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pathetisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 10.337 *Ki-ka-kuiken* door *Vivienne Benstead*. In dit Gouden Boekje krijgt het Ki-ka-kuiken tijdens een wandeling door het bos een eikel op haar kop en denkt dan, dat de hemel naar beneden komt. Samen met andere dieren wil het dit bericht aan de koning gaan melden, maar de vos krijgt alle dieren tenslotte te pakken. Aardig, ofschoon wat druk geïllustreerd. (gec. f 1,95)
- 10.338 *Waf waf! — Miauw!* door *Melanie Bellab*. Een Gouden Boekje over allerlei geluiden, die in het leven van het kleine kind een grote rol spelen. Alleen de trein 'tuf-tuf' is uit de tijd. Kleurige, sprekende prenten en een sobere tekst. (gec. f 1,95)
- 10.339 *Drie verhalen voor bedtijd*. Eerst vertelt dit Gouden Boekje het bekende verhaal van Goudlokje, het meisje dat in een berenhuishouding terecht kwam. Daarna volgen de geschiedenis van de drie biggetjes en van de drie poesjes, die hun wantjes kwijt zijn. De platen zijn vaak sterker dan de tekst. (gec. f 1,95)
- 10.340 *De koe ging over de berg* door *Jeanette Krinsley*. Op een keer zei Koetje tegen

moeder koe: 'Ik ga naar die andere berg, daar is het gras veel sappiger.' Nog andere dieren trokken met Koetje mee, alle in de verwachting van een paradijselijk bestaan. Maar wat zij vonden, laat zich gemakkelijk raden. Vooral de optelling en herhaling zullen het in dit Gouden Boekje zeker doen. (gec. f 1,95)

Barend de Beer uit vissen door *Claude Laydu*. 10.341 In dit fors en kleurig prentenboek gaat de populaire TV-figuur met zijn vriendjes per boot de zee op, om te vissen. Barend munt echter uit door onhandigheid en natuurlijk haalt hij een nat pak. De zeer beperkte tekst heeft naast de paginagrote tekeningen nauwelijks iets te betekenen. Natuurlijk zullen kleuters er plezier in hebben, hun favoriet nog eens in boekvorm terug te zien. Voor het volwassen oog doet de uitgave toch wel wat commercieel aan. (geb. f 5,95)

Timatoe zoekt een huis door *Madeleine Raillon*. 10.342 Het poesje Timatoe heeft geen eigen huis en probeert tevergeefs bij andere dieren een onderdak te vinden. Pas bij de houthakker en diens dochter Heleentje is het eindelijk welkom. Dit vertelsel dient slechts als excuus, om de behuizing van

allerlei dieren te tonen: bijeenkorf, vogel-nest, enzovoort. Misschien wel leerzaam.
(geb. f 2,25)

- 10.343 *Tiny in het vliegtuig* door *Gijs Haag*. Tiny gaat met haar moeder per vliegtuig op vakantie in Italië. Haar hondje Poeffie reist stiekum mee. Veel wetenswaardigs over het vliegwezen wordt in zoete tekeningen getoond en in de tekst genoemd, maar niet echt uitgelegd. Bruikbaar om zelf bij te vertellen; overigens meer geschikt voor de etalage. (geb. f 2,25)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

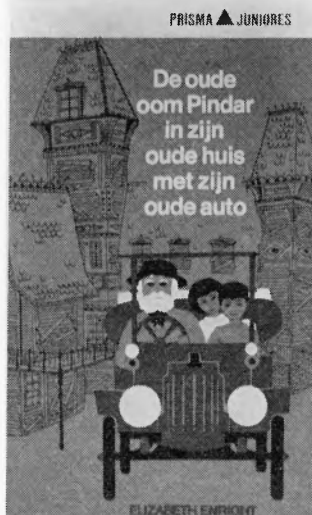
- 10.344 *Een heerlijke vakantie voor Els en Marry* door *Anke de Graaf*. De ouders van Els winnen een prijsvraag en iedereen mag nu een voorstel doen, wat er gekocht zal worden. Els en haar vriendin Marry kiezen een bungalowtent, zodat ze aan zee kunnen gaan kamperen. Dat gebeurt ook en ze hebben een heerlijke vakantie. Geen opmerkelijke gebeurtenissen, maar een fris en vlot geschreven verhaal met goede karaktertekening van de twee aankomende bakvisjes. (geb. f 2,90)

- 10.345 *De zonnige tweeling in gevaar* door *Carla Bollmann*. Dokters tweeling, Anneke en Ineke, leerlingen van de zesde klas, halen eerst enkele huiselijke grapjes uit en beleven dan met nog een vriendinnetje een griezelig avontuur als zij ergens kamperen en een van hen door een heuse boef wordt ontvoerd. De kinderen spreken en denken te naïef voor hun leeftijd. De boef is helemaal onecht. Uitgever Versluys zal hoger moeten gaan grijpen om een markt te leveren. (geb. f 3,75)

- 10.346 *Het varken bij de kapper* door *Erich Kästner*. Vijftien verhaaltjes die, niet alleen blijkens het voorwoord, uit de oude doos komen. Er zijn enkele aardige sprookjes bij. Voor het overige doet het boekje wat stoffig aan, ondanks de nog altijd kwieke stijl. Het laatste verhaal is meer geschikt voor wat oudere jongens. (geb. f 4,90)

- 10.347 *De oude oom Pindar in zijn oude huis met*

zijn oude auto door *Elizabeth Enright*. Op hun zwerftochten tijdens de vakantie ontdekken Portia en haar neef Julian een vreemde steen met inscripties en een rij

typische, vervallen huisjes aan de rand van een geheimzinnig moeras. Door hun vriendschap met de bewoners van twee van die huisjes hebben zij een onvergetelijke vakantie met een allerplezierigst slot. Weinig actie, weinig spanning, maar frisse dialogen, leuke beeldspraak en een verrukkelijke sfeer. (f 1,75)

- De verborgen kluis* door *Jean Bothwell*. 10.348 Ben heeft het repareren en verzamelen van sloten en sleutels als hobby gekozen. Dank zij deze kennis van zaken kan Ben belangrijk bijdragen aan de opsporing van een geslepen dief. Aardig verteld, maar het heeft weinig om het lijf. (f 1,50)

De speurtocht van Alfred en Agnes door 10.349 *Maps Valk*. Alfred en Agnes gaan in België op vakantie bij tante Loes. Zij vangen een poesje dat weer ontsnapt en waarop zij heel lang jacht blijven maken, tot eindelijk de laatste dag hun moeite beloofd wordt. Niet bijster origineel, maar wel aardig gebracht. (geb. f 4,90)

10.350 *De geheime vondst van Alfred en Agnes* door *Maps Valk*. Als de jongelui logeren bij hun oom-archeoloog speuren zij mee in een oud kasteel. Zij vinden een merkwaardig beeld, wel niet antiek, maar toch heel bijzonder. De terloopse oorlogsherinneringen, die meer diepte aan het verhaal willen geven, zijn minder geslaagd. Goede illustraties door Ch. Boost. (geb. f 4,90)

10.351 *Bennie's winkel* door *Mary Cockett*. Achtjarige Bennie die zo graag winkelier wil worden, krijgt zijn kans als er op school een bazaar zal worden gehouden. De jongens gaan langs de huizen spullen ophalen en door de medewerking van een fotograaf komt de hele tuin vol te staan. Daar begint de verkoop, tot een voddeman de restanten meeneemt. Een onopgesmukt verhaal, gezellig verteld en prettig geïllustreerd. (geb. f 3,25)

10.352 *Het bos* door *Alain Grée*. Achtereenvolgens worden de bomen, bloemen, dieren en vogels die in het bos voorkomen beschreven en afgebeeld. Ook wordt uitgelegd, hoe op simpele wijze een herbarium kan worden aangelegd. Een leerzaam boekje voor kinderen, die met aandacht kunnen kijken en lezen. (geb. f 3,25)

10.353 *De zee* door *Alain Grée*. Allerlei wetenswaardigs over de zee, zeedieren, zeevaart, havens, diepzeeduiken, knopen leggen e.t.q. wordt vluchtig aangeroerd en door een onmogelijk verhaalje over twee vakantiehoudende kinderen aan elkaar geregen. De simpel-bedoelde tekst is door de compactheid toch nog vrij moeilijk te begrijpen. De fleurige prenten moeten het goedmaken: een modeverschijnsel in de wereld van het kinderboek. (geb. f 3,25)

10.354 *De stad* door *Alain Grée*. Twee kinderen gaan alleen op vakantie in een grote stad: ze winkelen, kopen, bezichtigen monumenten, enz. Dat alles geeft de tekenaar aanleiding tot het maken van kleurige prenten. De tekst is wat saai en nuchter, terwijl het bovendien irreal is, zo twee kinderen alleen in een hotel. (geb. f 3,25)

10.355 *Juf Matilda* door *Christianna Brand*. Aller-aardigst, dwaas verhaal, spelend in het

begin van deze eeuw in het Engeland van gouvernantes, bellemeisjes, keukenmeiden e.d., over een stelletje verschrikkelijk stoupe kinderen, bij wie geen enkele kinderjuf het uit kan houden tot de wonderlijke,

originele Juf Matilda komt opdagen. Ze tikt met haar stok op de grond en alles gaat zoals zij het wil. Kinderen met gevoel voor humor zullen smullen van deze uitgave in grappig kerkboeken-formaat en met ouderwetse plaatjes. (geb. f 6,90)

De grote verrassing door *C. Tb. Jongejans* 10.356
De Groot. Omdat zowel vader als moeder buitenshuis werken, zoeken Annebee en Wim wat gezelligheid bij twee schipperskinderen. Het viertal brengt ook samen een vakantie door en aan het eind wacht de verrassing: er komt een kindje bij en moeder zal voortaan thuis blijven. Een vriendelijk, moraliserend verhaalje in protestante geest. (geb. f 1,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De man achter het masker door *Howard Pease* 10.357
Een zeeman wordt, door een handige ingreep van de eigenlijke schuldige, aangezien voor de dader van een roofmoord in San Francisco. Dank zij de bemoeienissen

vooral van zijn kapitein en van een matroos komt de waarheid tenslotte aan het licht. auteur laat de afzonderlijke hoofdstukken door verschillende personen vertellen, maar jammer genoeg zijn de stijlen van de vertellers in deze vertaling nauwelijks onderscheiden. (f 1,50)

10.358 *Biggles in gevaar* door *W. E. Johns*. De onversaagde held wordt naar Azië gezonden om een voor de oorlogsvoering hoogst belangrijke partij rubber uit Japans bezettingsgebied te bemachtigen. Het gaat er nog wel eens wreed toe, maar morele preekjes herstellen dan weer het evenwicht. Nummer zoveel uit een lange, lange reeks (f 1,25)

10.359 *Het geheim van het Spaanse Goud* door *Eilis Dillon*. Op een geïsoleerd eilandje vóór de Ierse kust doen vele oude verhalen de ronde, vaak vol bijgeloof. Zo wordt er verteld, dat in de burchtruïne een goudschat verborgen zou zijn. De waarheid hiervan blijkt, als een paar jongens de schat onder de neus van een stel boeven weghalen en in veiligheid brengen. Boeiend verteld met fijn gevoel voor folkloristische elementen. Inhoud en compacte druk vragen wel om lezers, die met een boek kunnen blijven zitten. (f 1,50)

10.360 *Topgeheim Bosbut* door *R. Menzel*. Een Duits dokter, geboren en getogen in Bohemen, maar na de oorlog uit zijn geboortestreek gezet, besluit met vrouw en kinderen een bezoek te brengen aan het dorp Hammer in Bohemen, waar hij als jongen vakantie heeft gehouden. De moeilijkheden met de Tsjechen beginnen meteen aan de grens en houden aan: Duitsers worden gehaat en gemeden. Pas langzaam groeit er begrip voor het na-oorlogse Duitsland. Een verhaal, dat beter van een Tsjech dan van een Duitser had kunnen komen. Vertaling en correctie zijn slordig. (70 fr; geb. 95 fr.)

10.361 *Het raadsel van de C-ranch* door *P. Nowee*. Arendsoog krijgt te maken met een jongeman die zijn geheugen kwijt is geraakt en niet meer weet waar hij vandaan komt. Samen met Witte Veder lost Arendsoog

dit probleem op, maar komt daardoor terecht in een strijd om de C-ranch; een strijd die met alle middelen wordt gevoerd. Goed geschreven, positief van strekking en met voldoende spanning. (geb. f 4,50)

De baron van Münchhausen door *Jan 10.362 Mens*. Niet speciaal voor de jeugd, blijkens citaten uit Voltaire e.d., geeft Jan Mens een alleszins aanvaardbare uitbreiding van

PRISMA ▲ JUNIORES

de klassieke avonturen van de baron. Hij voegde er een ironische inleiding aan toe, een heel winkeltje van historische en aardrijkskundige wetenswaardigheden, grootvaderlijke wijsheden en enige eigen vondsten. Een oergezellig geheel. Ook druk en uitgave zijn voor een pocket zeer prettig. (f 1,75)

Het spookschip door *Robert L. Stevenson*. 10.363 Verkorte bewerking van een van de romantische verhalen van Stevenson, waarin scheepvaart, schipbreuk, afpersing, moord, handel in narcotica enzovoort de hoofdschotel vormen. De bewerking heeft niet veel meer dan het sensationele uit het oorspronkelijke werk overgehouden. Niet aan te bevelen lectuur. (geb. f 3,50)

- 10.364 *De koning van de Apachen* door *Mayne Reid*. Old Shatterhand verwerft zich zijn naam bij de aanleg van een spoorlijn en komt daardoor tevens in conflict met Winnetou en diens vader. Na veel gevechten, verraad en knevelarij wordt Old Shatterhand opperhoofd van de Apachen. Ook deze navertelling doet primitief aan, hetgeen de ruwe en handtastelijke methodes nog wat aandikt. De correctie is niet feilloos; het ergerlijkste is wel het constante 'greenhom' voor 'greenhorn'. (geb. f 3,50)
- 10.365 *Richard Leeuwenhart* door *Walter Scott*. Dit voor de jeugd navertelde kruistocht-verhaal besnoeit de langdradige uitweidingen van Scott's origineel, maar schaadt tevens meermaal de duidelijkheid. De romantiek van een Graal-achtige soort is meermaal al te fantastisch. De kleurige platen zijn alle van het 'moorddadige' type. Een grove wildwest uit onze middeleeuwen. (geb. f 3,50)
- 10.366 *Kleine Dorrit* door *Charles Dickens*. Een curiositeit: deze zogenaamde navertelling of bewerking lijkt wel uit het Frans te zijn gemaakt, men zie bijvoorbeeld de eigenaam Chérie voor Pet. In elk geval is ze zo ondoorzichtig geworden, dat men naar het origineel moet grijpen om de zin van o.a. het eerste hoofdstuk te achterhalen. (geb. f 3,50)
- 10.367 *Kogels in een antilope* door *Raf van de Linde*. Stef Morel, een Vlaamse vierdeklasser, onderbreekt na de dood van zijn ouders zijn studies om bij een oom in de Kongo jager te worden op groot wild. Een moordaanslag op oom Rudolf leidt tot de climax in het verhaal. Ondanks schrijvers kennis van zaken omtrent de Kongo, falen compositie en stijl van dit boek: het is in alle opzichten amateuristisch. (f 3,95)
- 10.368 *De zoon van het stamhoofd* door *Raf van de Linde*. In dit tweede deel van de Stef Morel-reeks komt de rassendiscriminatie aan de beurt, als een zoon van het zwarte stamhoofd op een school met niet-zwarte leerlingen wordt toegelaten. Stef Morel ontmaskert geheimzinnige pogingen om de zwarte scholier het leven onmogelijk te maken. Taalkundig zeer zwak. (f 3,95)
- Groot wild in de Brousse* door *Raf van de Linde*. Stef Morel gaat op jacht in Katanga, waar hij leeuwen, buffels en olifanten voor zijn geweer krijgt. Het verhaal wordt redelijk goed verteld, maar wordt door de zeer vele vreemde en onnederlandse woorden voortdurend hinderlijk onderbroken: nivaquine, mangoest, uitstappen maken, immobiliseren, metsers, enz. (f 3,95)
- Moord op de Zamoe* door *Raf van de Linde*. De geheimzinnige, maar ook gevreesde nachtwaker op ooms farm in Katanga wordt vermoord. Stef helpt mee aan de opsporing van de moordenaar, maar zijn vernuftig plan mislukt op het laatst nog bijna. Omslachtig en plechtstatig verteld. De prijs van deze reeks is beslist aan de hoge kant. (f 3,95)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Ruth door *Ina Brusse*. Ruth is een vrolijk, sportief meisje zonder zorgen. Haar enige probleem is haar liefde voor Bram, een jonge Jood, die vol haatgevoelens zit tegen de hele mensheid en speciaal tegen de Duit-

sers. Door de grote liefde van Ruth komt de jongen tot beter inzicht en samen vertrekken zij naar Israël om een nieuw leven

**EEN PRETTIGE PRIJS
INTERESSANTE ONDERWERPEN
EEN VLOTTE TEKST
ILLUSTRATIES IN MEERKLEURENDRUK
en
UITBUNDIGE RECENSIES**

dit zijn

5 VAN DE VELE REDENEN DIE HET SUCCES VAN DE REEKS

"HOE EN WAAROM"

VERKLAREN

In totaal verschenen in deze populair wetenschappelijke reeks voor de jeugd 28 delen

Wij doen een willekeurige greep uit de titels :

**DE MICROSCOOP
WILDE BLOEMEN
WISKUNDE
LUCHTVAART
PAARDEN
SCHEPEN
HET GELUID
WILDE DIEREN
DE STERREN
RUIMTEVAART**

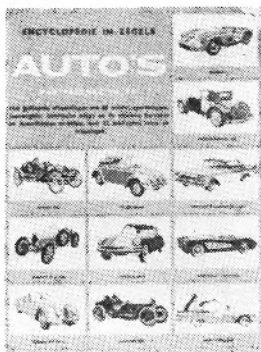
enz. enz. PRIJS PER DEEL **2.50**

De volledige lijst met alle titels zenden wij u op uw verzoek gaarne toe

**CENTRALE UITGEVERIJ GIANOTTEN — POSTBUS 5205
AMSTERDAM (ZUID)**

(Adv.)

**ER
ZIJN
37
VERSCHILLENDE
DELEN
IN
DE
REEKS "ENCYCLOPEDIE IN ZEGELS" EN DE VRAAG NAAR**

**DEZE
AANTREKKELIJKE
LEERZAME
FLEURIG
EN KLEURIG
UITGEVOERDE
BOEKEN
WORDT
MET
DE
DAG
GROTER
DE
PRIJS
PER
DEEL
IS
2.50**

**ENKELE TITELS : DE VOGELS — DE DIEREN — VOGELS UIT ALLE
LANDEN — DIEREN VAN DE ZEE — DE SCHEL-
PEN — WILDE DIEREN — WONDEREN UIT DE
DIERENWERELD — GESTEENTEN EN MINERALEN
— MUZIEKINSTRUMENTEN — VISSEN — AUTO'S
enz. enz.**

Volledige titellijst op aanvraag beschikbaar

**CENTRALE UITGEVERIJ GIANOTTEN — POSTBUS 5205
AMSTERDAM (ZUID)**

(Adv.)

te beginnen. Een reëel boek met duidelijke probleemstelling, zowel bij de jongen als bij het meisje goed uitgewerkt. Ondanks het ernstige gegeven is de sfeer van het verhaal bepaald niet triest. Een aanbevolen boek. (geb. f 5,90)

10.372 *Onder de leeuw van Venetië* door M. Z. Thomas. De schrijver heeft de bekende reis van Marco Polo met zijn vader en oom naar China in een romantisch verhaal verwerkt. Bijzonderheden van de reis zijn vernuftig door het verhaal verspreid. Ook wordt getracht, de politieke en culturele situatie in de dertiende eeuw te schilderen. Het verhaal, gebouwd op weinig concrete gegevens en veel eigen fantasie, verloopt traag en lijdt meermalen aan oppervlakkigheid. De talloze historische bijzonderheden maken de lectuur slechts interessant voor jongelui met geschiedkundige voorkennis. (geb. f 9,75)

10.373 *S.O.S. voor Nick Jordan* door André Fernandez. Geheim agent Nick Jordan moet de overtocht van een jonge Braziliaanse naar Frankrijk dekken. Zij heeft gewichtige documenten bij zich. Natuurlijk slaagt Nick, maar hij wordt toch een paar keer bijna door zijn tegenstanders overtroefd. Het gebruikelijke recept van deze reeks. De vertaling is opmerkelijk goed. (f 1,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

10.374 *Het hoe en waarom boek van de schepen* door Robert Scharff. Geschiedenis van de scheepsbouw vanaf de eerste tijden, op eenvoudige wijze in vraag-en-antwoordvorm gebracht. Vooral de eerste geschiedenis berust wel erg veel op veronderstellingen. Het ook bij uitstek Nederlandse onderwerp is door de bewerkter nauwelijks in deze richting gebogen: vrijwel alle gegevens, tot en met het maatstelsel zijn Amerikaans gebleven. (f 2,50)

10.375 *Het hoe en waarom boek van de wilde bloemen* door Grace F. Ferguson. De algemene gedeelten over dit onderwerp: ont-

staan, delen, gemeenschappen, herbarium en terrarium zijn goed bruikbaar. De besproken planten groeien echter vrijwel alle aan de andere kant van de oceaan. Ook de korte systematiek is zonder tabellen of duidelijke uitleg praktisch waardeloos. Het fleurige uiterlijk moet de gebrekkige lading dekken. (f 2,50)

Het hoe en waarom boek van de paarden 10.376 door Margaret Cabell Self. Wordingsgeschiedenis, gebruik, dressuur en selectie van paarden. Het is weer allemaal Amerika wat de klok slaat. Hier leidt het zelfs tot onjuiste opmerkingen aangaande de trekshuit en een onjuiste benaming voor de paardentram. Voor een eerste informatie nog wel geschikt. (f 2,50)

Het hoe en waarom boek van het geluid 10.377 door Martin L. Keen. Aan de orde komen: de aard van het geluid, de meting, echowerking, muziek en instrumenten, de menselijke stem, geluid en elektriciteit, geluid bij snelheidsvermeerdering. De tekst bij de vele tekeningen is soms duister. Bijvoorbeeld: „Iedere muzikale noot is gemaakt door trillingen die tweemaal zo snel gaan als die van een geluid dat een octaaf hoger is, en een half maal zo snel als geluid van een octaaf hoger.” Een bedenkelijke slordigheid. (f 2,50)

Encyclopedie voor jongeren dl. 3 en 4 10.378 samengesteld door Domenico Volpi en 10.379 Corrado Biggi. Het derde deel van deze encyclopedie behandelt de wereld van muziek en dans, niet volgens alfabetische indeling maar als een rondleiding door wat er zo al te weten valt. Dit deeltje is geheel van de hand der Nederlandse redactie en het is een intelligente, erudiete inleiding geworden, die zich toch helemaal aanpast bij de jonge lezer. Er is naar gestreefd allerlei concrete vragen van weetgierigen te beantwoorden, die als regel niet aan hun trekken komen. De muziek der niet-europese volken wordt op één lijn behandeld met de onze. Ook het zelf maken van instrumenten komt nog aan de orde. Graag aanbevolen om de belangstelling te voeden of te wekken. (f 2,75)

Ook het vierde deeltje is meer een herschrijving dan een bewerking geworden. Hier komen aan de beurt: eigen huisdieren, vee en pluimvee, dieren in natuurstaat. De lezers worden vertrouwd gemaakt met de officiële indeling die de dierkunde kent, maar zonder enige dorheid. Jammer dat enig geknoei in het vogelhoofdstuk de samenstellers is ontgaan: de verwaarlozing van grootte-verschillen binnen de getekende vogelgroepen is onnodig misleidend. Maar erger is de verwarring van winterkoning met goudhaantje, kanarie met karekiet, roodborstje met zwarte roodstaart, sperwer met havik. Ook het Nederlands in de bijschriften is soms gebrekkig: 'Voor wie als een vis kan zwemmen kan zich misschien wagen aan...' enz. Overigens een heel bruikbaar boekje. (f 2,75)

- 10.380 *Op stap met de vogelvriend* door J. G. Nieuwendijk. Een heel leerzaam boek, al is het procedé nogal afgezaagd: de alzijdig geïnformeerde oom, die met neefje en nichtje op instructietocht gaat. De uitwerking is zeer gedegen, maar nergens origineel in stijl of compositie: alleen de meester, niet de muze kwam er aan te pas. Dat geldt ook voor de zeer precieze, maar hoegenaamd niet kunstzinnige pentekeningen. De 'schadelijke' mol moet het ook nu weer ontgelden, terwijl het niet juist is dat waterhoentjes 's winters wegtrekken en niet gezien worden. Verbaasd leest men ook dat de schrijver niet weet waar de volksbenaming voor de wiewelaar: 'jan-pieterleeuw' vandaan komt. Het is van al zijn namen de treffendste weergave van zijn roep. Als geheel: een nuttig boek.
(geb. f 9,50)

- 10.381 *Puzelboek voor de jeugd 4e deel* door P. Jan M. Bekkers. In dit vierde deeltje zijn de aanwijzingen en raadselteksten qua toon op heel jonge kinderen afgestemd, maar de puzzels zijn inderdaad puzzels: van moeilijk tot zeer moeilijk voor grotere kinderen, en soms zelfs nog moeilijk voor volwassenen. Zo zijn bijvoorbeeld de abstracties in de kruiswoordpuzzels voor veel kinderen nog te zwaar. Prettig is, dat met name bij de oplossingen van de ver-

haalraadsels een beredenering werd toegevoegd. (f 1,50)

Het gouden goochelboek door De Grote 10.382
Merlini. Een fraai en zeer verzorgd hobbyboek, waarin meer dan honderd frappante trucs worden beschreven. Veel aandacht wordt hierbij besteed aan de wijze van presentatie voor het publiek. Voor een klein deel zijn het eenvoudige toeren, o.a. door afspraken met geheime assistenten: het niveau van spelletjes op een feest. Het merendeel van de trucs vraagt echter niet-geringe vingervaardigheid en suggestief optreden. De uitleg is mede door duidelijke illustraties vrij goed, al zullen jongere kinderen hulp nodig hebben. Een enkele maal is er een onvolledigheid. Niet bestemd voor vluchtige liefhebberij, maar voor serieuze amateurs een kostbaar bezit.
(geb. f 14,90)

GODSDIENSTIGE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Bijbelverhalen. Oude Testament door Alphons Timmermans. Te beginnen met de roeping van Abraham worden aan 7- tot 10-jarigen een aantal geliefde verhalen uit het Oude Testament naverteld: over de aartsvaders, over Josef in Egypte, Moses, de tocht naar het beloofde land, Samuel, Saul en David, Tobias, Jonas. Deze tiende druk is in verband met nieuwere inzichten geheel opnieuw geredigeerd. Ook de uitstekende illustraties zijn nieuw.
(geb. f 6,90)

Bijbelverhalen. Nieuwe Testament door Alphons Timmermans. Omgewerkte herdruk van gedeelten uit het Nieuwe Testament: het kindsheidsverhaal, het eerste optreden, enige wonderen en parabelen en het lijdensverhaal van de Heer. Romantisering en exegese zouden op enkele punten tot discussie kunnen nodigen. Het geheel is voor jonge kinderen zeker aanvaardbaar.
(geb. f 6,90)

Bijbel voor jonge mensen. De bijbeltekst in helder Nederlands, zuiver, algemeen ge-

bruikbaar en nooit banaal. Voor het Oude Testament koos men de meest sprekende passages, voor het Nieuwe Testament gaf men een doorlopend relaas vanuit de vier evangelisten met als besluit de geschiedenis van de jonge Kerk vanuit Handelingen, brieven en Apocalyps. Men vindt hier de echte bijbelteksten met de verwijzingen erbij. De uitlegteksten en overige nota's zijn

kort en zakelijk. Ze houden rekening met de moderne bijbel-theologie, alhoewel op sommige punten confrontatie met de Concilieteksten als nieuwe aanvulling al weer nodig is. Naast de vele kwalitatieve verdiensten verbaast bovendien de lage prijs voor het fraai uitgegeven en verluchte boek. (geb. f 7,25)

HERDRUKKEN VRAGEN

UW AANDACHT

- 10.386 *De Vogeltjes vliegen uit* door Jenny Slegers-Kwakkel. De kleuterklas van 'Hummeloord' gaat met de bus op schoolreis. Kleine opwindingen en sentimentjes. Korte zinnen, telkens op een nieuwe regel. Uitgesproken protestants. (geb. f 1,35)
- 10.387 *De Vogeltjes vieren feest* door Jenny Slegers-Kwakkel. Enkele kinderen hebben de kleuterschool verlaten, maar helpen nog graag mee als 'Hummeloord' het eerste lustrum gaat vieren. Vrome liedjes en gedachten zijn kwistig door de tekst verspreid. (geb. f 1,45)

Er was eens samengesteld door Marian Hesper-Sint. De zesde druk van deze prachtig uitgegeven verzameling bekende sprookjes bevat bewerkingen, die goed zijn afgestemd op de leeftijd van de kinderen, voor wie ze bedoeld zijn, terwijl het wezenlijke van de diverse sprookjes toch gaaf behouden bleef. Wrede gebeurtenissen zijn weggelaten of afgezwakt. Ook de illustraties in zwart-rood dragen bij tot de allure van het boek. (geb. f 16,50)

De prairie door Fenimore Cooper. Een groepje emigranten is op weg naar een nieuw vaderland. Zij worden overvallen door Sioux-indianen: al het vee en hun paarden worden gestolen. Een bejaarde trapper helpt hen echter bij de oplossing van de moeilijkheden. Een erg serieus geschreven western met kleurige illustraties. (geb. f 3,90)

De olijke tweeling op het politiebureau door Arja Peters. Als het echtpaar Bongers voor de zaak een jaarlang naar China wordt uitgezonden, achten de tweelingen Ellis en Thelma zich niet langer bemind. Zij lopen weg, vallen in handen van een chanteur en komen nog heelhuids thuis, waar zij zich met de feiten verzoenen. Bar onwaarschijnlijk en ook wel pover gesteld. (geb. f 3,25)

Het huis in het Poeb-boekje door A. A. Milne. Ie-jaar de domme ezels heeft een nieuw huis gemaakt en de goedige beer Winnie-de Poeh gaat met zijn bosvriendjes bij hem op bezoek. Een fantastische vertelling, vol kleine geestigheidsjes en onzinnige avonturen. De Engelse humor zal onze kleinsten misschien niet zo gemakkelijk aanspreken. (f 4,—; geb. f 5,50)

Annemarie heeft een plan door T. van der Roest-Kleinmeijer. De oude dorpschoenmaker, die het toch al zo moeilijk heeft tegenover de concurrentie, wordt nu ook nog ziek als hij kort voor Kerstmis enkele kinderen uit het water redt. Annemarie ontwerpt een plan om de zielige man te helpen. Een ouwelijk verhaal met overtrokken christelijke accenten. (geb. f 2,10)

Pippi Langkous in Taka-Tuka-land door Astrid Lindgren. Het oproerige meisje met

ideeën van een volwassene en de kracht van enige olifanten geraakt in het land, waar haar vader koning van de negers is. Dolle fantasie met vele komische invallen. De enigszins karikaturale tekeningen sluiten goed bij de tekst aan. (geb. f 3,90)

- 10.394 *Duco's gevleugelde dromen* door H. J. van Nijnatten-Doffegnies. De jonge kapitein Carlo strandt met zijn schip op het wonderlijke eiland Fripahatuland, dat onder de tovermacht staat van koning Jacobé. Deze

heeft besloten, dat niemand zijn eiland verlaten mag. Carlo weet nochtans zijn bruid Caressa buiten de tovercirkel te brengen. Daarom wordt hun kind Duco betoverd. 's Nachts brengen twee windkuikens hem naar het eiland, waar hij in een hansop van konijnehaar vreemde avonturen beleefd. Een wonderlijk en boeiend verhaal met fraaie prenten van Anton Pieck. (geb. f 9,90)

- 10.395 *Eiko van de Reigerhof* door Johan Fabricius. Een jonge boerenzoon, tevens kostwinner, raakt betrokken in een plaatselijke oorlog tussen twee ladedelen. Hij wordt gevangen genomen, maar weet te rechter tijd te ontsnappen. Wel spannend, maar onwaarschijnlijk, geforceerd grappig en historisch zwak. Leesbaar blijft het wel. (geb. f 7,90)

De koopmanskerk van Villeneuve door 10.396 P. de Zeeuw J.Gzn. Taai en godsdienstig zeer eenzijdig verhaal over een knaap, die ondanks veel moeilijkheden erin slaagt, dominee te worden en er dan ook een wordt, zoals de tijd van de Hugenoten verlangde. Voor de katholieke jeugd ongeschikt. (geb. f 2,—)

De drie musketiers door Alexander Dumas. 10.397 Het bekende verhaal, naverteld voor de jeugd. Er wordt zo'n onbezorgde strijd lust in ten toon gespreid, waarbij het leven van een ander nauwelijks telt, dat men het moeilijk geschikte lectuur voor de jeugd kan noemen. (geb. f 3,50)

Zó leven de dieren door Ernest Pérochon. 10.398 Een groot aantal betrouwbare wetenswaardigheden over allerlei dieren zijn ongemerkt opgenomen in een aantal vertellingen. Behalve over de dieren die de jeugd uit eigen omgeving kent, wordt ook verteld over de fauna van vreemde werelddelen. De Nederlandse titel klinkt te docerend voor de speels bedoelde bundel. (geb. f 5,50)

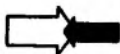
Dochters van het eiland door Barbara Bartos-Höppner. 10.399 Asa woont met haar ouders en zusjes op een Faroer-eiland, waar alle bewoners een hard bestaan hebben. Op boeiende wijze worden de moeilijkheden en de gevaren van de strijd met het water verteld. De ongewone inhoud vraagt wel enige inspanning, maar deze wordt ruimschoots beloond. (f 1,75)

Als lichtende sterren door Nelly van Dijk-Has. 10.400 Louki is een innemend meisje, dat de aandacht van heel wat jongens trekt. Maar voor haar bestaat alleen de uitverkoren Gerard. Er zijn heel wat moeilijkheden te overwinnen voor het geluk hun tegenlicht. Sympathiek verhaal in een gezond christelijk milieu. (geb. f 4,50)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	(volgnummer)
Bartos-Höppner, B.: Dochters van het eiland (Callenbach), 160 p. V,M	10.399
Bekkers, P. J. M.: Puzzelboek voor de jeugd. 4e Deel (Spectrum), 158 p.	
— VIa	10.381
Bellah, M.: Waf waf! — Miauw! (Bezige Bij), 24 p. — VIc	10.338
Benstead, V.: Ki-ka-kuiken (Bezige Bij), 24 p. — VIc	10.377
Bollmann, C.: De zonnige tweeling in gevaar (Versluys), 136 p. — VIb,M	10.345
Bothwell, J.: De verborgen kluis (Spectrum), 124 p. — VIb	10.348
Brand, Chr.: Juf Matilda (Leopold), 142 p. — VIb-c	10.355
Brusse, I.: Ruth (La Rivière & V.), 174 p. — IV-V,M	10.371
Cockett, M.: Bennie's winkel (Allert de Lange), 63 p. — VIb-c	10.351
Cooper, F.: De prairie (Centrale Uitg. Gianotten), 60 p. — VIb,J	10.389
Dickens, Ch.: Kleine Dorrit (Ned. Keurboekerij), 121 p. — VIa	10.366
Dillon, E.: Het geheim van het Spaanse goud (Spectrum), 187 p. — VIa,J	10.359
Dumas, A.: De drie musketiers (Ned. Keurboekerij), 123 p. — VIa,J	10.397
van Dijk-Has, N.: Als lichtende sterren (Kok), 252 p. — IV-V,M,P	10.400
Enright, E.: De oude oom Pindar in zijn oude huis met zijn oude auto (Spectrum), 191 p. — VIb	10.347
Fabricius, J.: Eiko van de Reigerhof (Leopold), 219 p. — VIa,J	10.395
Ferguson, G. F.: Het hoe en waarom boek van de wilde bloemen (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa	10.375
Fernez, A.: S.O.S. voor Nick Jordan (Bruna), 159 p. — V,J	10.373
de Graaf, A.: Een heerlijke vakantie voor Els en Marry (W.-Friesl.), 150 p. — VIb,M	10.344
Grée, A.: Het bos (Casterman), 30 p. — VIb-c	10.352
Grée, A.: De stad (Casterman), 30 p. — VIb-c	10.354
Grée, A.: De zee (Casterman), 30 p. — VIb-c	10.353
De Grote Merlini: Het gouden goochelboek (Centrale Uitg. Gianotten), 104 p. — VIa-b	10.382
Haag, G.: Tiny in het vliegtuig (Casterman), 20 p. — VIc	10.343
(Hesper-Sint, M.): Er was eens (Spin), 243 p. — VIc	10.388
Johns, W. E.: Biggles in gevaar (Spectrum), 189 p. — VIa,J	10.358
Jongejan-De Groot, C. Th.: De grote verrassing (Callenbach), 109 p. — VIb,P	10.356
Kästner, E.: Het varken bij de kapper (Veen), 116 p. — VIb	10.346
Keen, M. L.: Het hoe en waarom boek van het geluid (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa	10.377
Krinsley, J.: De koe ging over de berg (Bezige Bij), 24 p. — VIc	10.340
Laydu, C.: Barend de Beer uit vissen (Elsevier), 28 p. — VIc	10.341
van de Linde, R.: Groot wild in de brousse (Veen), 75 p. — VIa,J	10.369
van de Linde, R.: Kogels in een antilope (Veen), 79 p. — VIa,J	10.367
van de Linde, R.: Moord op de Zamoe (Veen), 79 p. — VIa,J	10.370
van de Linde, R.: De zoon van het stamhoofd (Veen), 75 p. — VIa,J	10.368
Lindgren, A.: Pippi Langkous in Taka-Tuka-land (Ploegsma), 119 p. — VIb-c	10.393
Mens, J.: De baron van Münchhausen (Spectrum), 192 p. — VIa	10.362
Menzel, R.: Topgeheim Boshut (Opdebeek), 188 p. — VIa,J	10.360
Milne, A. A.: Het huis in het Poeh-hoekje (Van Goor), 136 p. — VIb	10.391

Nieuwendijk, J. G.: Op stap met de vogelvriend (Holland), 192 p. — VIa en b	10.380
Nowce, P.: Het raadsel van de C-ranch (Malmberg), 159 p. — VIa,J	10.361
van Nijnatten-Doffegnies, H. J.: Duco's gevleugelde dromen (Bosch & K.), 287 p. — VIb-c	10.394
Pease, H.: De man achter het masker (Spectrum), 160 p. — VIa,J	10.357
Pérochon, E.: Zó leven de dieren (Spin), 468 p. — VIa	10.398
Peters, A.: De olijke tweeling op het politiebureau (Eekhoorn), 114 p. — VIb,M	10.390
Raillon, M.: Timatoc zoekt een huis (Casterman), 20 p. — VIc	10.342
Reid, M.: De koning van de Apachen (Ned. Keurboekerij), 122 p. — VIa-b,J	10.364
van der Roest-Kleinmeijer, T.: Annemarie heeft een plan (Meinema), 126 p. — VIb,M,P	10.392
Scharff, R.: Het hoe en waarom boek van de schepen (Centrale Uitg. Gianotten), 48 p. — VIa-b,J	10.374
Scott, W.: Richard Leeuwenhart (Ned. Keurboekerij), 124 p. — VIa,J	10.365
Self, M. C.: Het hoe en waarom boek van de paarden (Centrale uitg. Gianotten), 48 p. — VIa	10.376
Slegers-Kwakkel, J.: De Vogeltjes vieren feest (Meinema), 69 p. - VIc,P	10.387
Slegers-Kwakkel, J.: De Vogeltjes vliegen uit (Meinema), 61 p. — VIc,P	10.386
Stevenson, R. L.: Het spookschip (Ned. Keurboekerij), 125 p. — VIa,J	10.363
Thomas, M. Z.: Onder de leeuw van Venetië (Ploegsma), 264 p. - IV(V)	10.372
Timmermans, A.: Bijbelverhalen. Nieuwe Testament (Helmond), 120 p. — VIb-c†	10.384
Timmermans, A.: Bijbelverhalen. Oude Testament (Helmond), 120 p. — VIb-c†	10.383
Valk, M.: De geheime vondst van Alfred en Agnes (Roelofs v. Goor), 108 p. — VIb	10.350
Valk, M.: De speurtocht van Alfred en Agnes (Roelofs v. Goor), 112 p. — VIb	10.349
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 3e Deel (W. de Haan), 159 p. — VIa en V,JM	10.378
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 4e Deel (W. de Haan), 160 p. — VIa en V,JM	10.379
XX: Bijbel voor jonge mensen (Malmberg), 406 p. — V,JM†	10.385
XX: Drie verhalen voor bedtijd (Bezige Bij), 24 p. — VIc	10.339
de Zeeuw J.Gzn., P.: De koopmansklerk van Villeneuve (Meinema), 117 p. — VIa-b,J,P	10.396

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- recensie- ficatie kaartje	MK	EE
van Aken, P.: Slapende honden (Donker f 9,50)		IV.	9434	2 7
Roman met verrassende wending: van een feitelijke schuldvraag naar het probleem der volwassenheid. Een boek met een diepe zin.				
Albee, E.: Kleine Alice (Van Ditmar f 6,90 i)		III-IV,Op.	9435	5 9
Dit stuk van de schrijver van: Wie is er bang voor Virginia Woolf is van een overrompend dramatische kracht. De symboliek is moeilijk, maar intrigerend en wanneer men achter enkele sleutelbeelden de werkelijkheid ziet oplichten, ondergaat men een moderne en volkomen originele 'moraliteit', waarin				
een eenvoudige en fijnvoelende lekebroeder, die ernst maakt met God in zijn leven, geplaatst wordt tegenover symbolen van de wereldbeheersende machten. Het stuk werd in de voortreffelijke vertaling van Ernst van Altena in 1965 gespeeld door de Nederlandse Comedie.				
drs. H. Bogers, r.k.pr.				
Baldwin, J.: Giovanni's kamer (Bruna f 4,50 i)		III-IV.	9436	4 8
Deze roman van de bekende negerschrijver, die met zoveel geladen wijsheid over het rassenprobleem heeft geschreven, handelt ditmaal over de homofiele liefde, haar mogelijke tederheden en haar uiteindelijk uitzichtloosheid. Een Amerikaanse jongen, traumatisch beladen met een homoseksuele jeugdervaring, brengt tijdens zijn verblijf in Parijs door zijn onmacht om te kiezen, zijn Italiaanse vriend onder de guillotine en zijn ver-				
loofde na een afschuwelijke desillusie tot een afscheid voor het leven. Langs de lijnen van een goed opgebouwde flashback-compositie en in een taal en stijl waardoor men binnengeleid wordt in een levensechte problematiek, behandelt de auteur dit delicate thema op indringende en voor rijpere lezers volkomen aanvaardbare wijze.				
drs. H. Bogers, r.k.pr.				
Bates, H. E.: Dat ene ogenblik (Arbeiderspers f 6,90)		IV	9437	4 7
Een vaak fijnzinnige roman over een korte liefde, tevens een psychologische achtergrond-historie van een beslissende oorlogsfase.				
Blixen, K.: Laatste verhalen (Leopold f 15,90)		III,Op.	9439	2 5
Hoge verhaalkunst, bijzonder boeiend, uitzonderlijk goed vertaald.				
Grass, G.: Hondejaren (J. M. Meulenhoff f 12,50 i)		III.	9446	5 9
Overrompend en rijk boek, overstelpende symboliek — voor ervaren lezers. Fraai Nederlands.				
Nabokov, V.: Lente in Fialta (Bezige Bij f 7,50 i)		IV.	9454	5 8
Dertien korte verhalen getuigend van stilistisch meesterschap; frappante typering van verleden plaatsen en personen; virtuoos taalgebruik.				
van Praag, S. E.: Korte karavaanweg (Leopold f 13,90)		III,Op	9456	6 6
Zeven Joodse novellen, boeiende vertellingen, geschreven in een rustig maar geconcentreerd, traditioneel Nederlands; levensecht en hartverwarmend.				

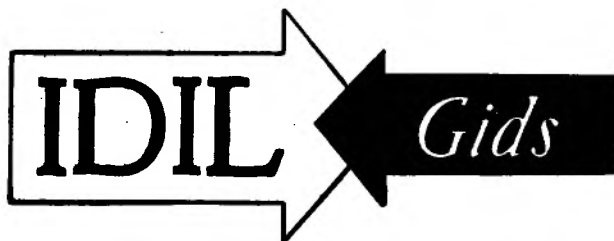
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Bindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

JULI 1966

JAARGANG XVII

NUMMER 12

VOOR

JEUGDLECTUUR

UITGAVE VAN
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG
ONDER REDACTIE VAN
JAN KLEIN EN
A. GOOSSEN

Registernummer

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

REGISTER — JAARGANG XVII

Het Romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men in elk nummer van de *Idil-Gids*.

Het Arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de desbetreffende bespreking in: **De Kronieken van jeugdlectuur**, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 9694 (aug./sept. 1965) t/m 10.400 (juni 1966). Wil men bibliografische gegevens, dan raadplege men wat de *prijs* betreft steeds de recensie zelf, en voor de *uitgever*, het *aantal bladzijden* en de *kwalificatie*: de *Bibliografische Registers*.

Voorbeeld. Zoekt men een boek van Andreus (zie onder Andreus in dit register), dan vindt men het volgnummer 9999. Bij het bladeren lettend op de margecijfers, komt men onder nr. 9999 dan op blz. 84 de recensie van dit boek tegen, en achter de recensie de prijs. Als men vervolgens de uitgever, het aantal bladzijden, of de kwalificatie wil weten, kijkt men in het onmiddellijk daaropvolgende Bibliografische Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 86). Wat de rubriek **Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?** betreft, verwijst het getal niet naar het nummer, maar naar de **bladzijde**.

Aafjes, B.: In de Schone Helena — V	10.283
Aalborg, M.: Sabine's zwerftocht — VIb, M	—9922
van Aardenne, C. M.: Levend flanelbord — VIa-b, P	—9968
Albach, B.: Duizend jaar toneel in Nederland — V	10.135
Albe: Te gast bij goden en mensen — IV, Op	10.286
Allan, M. E.: Kleuterleidster Linda — V, M	10.096
Allen, J. E.: Aerodynamica — V	10.301
Amalin, M. G.: De tactiek van het volleybalspel — V	9876
Andersen, H. C.: Sprookjes — VIa en b	10.191
Andreus, H.: De nieuwe avonturen van meester Pompelmoes — VIb-c	10.000
Andreus, H.: Op avontuur met meester Pompelmoes — VIb-c	9999
Andrews, A.: De razende race — IV-V	10.122
Andriessen, H.: De groei van het geweten — IV	10.124
d'Ann, en V. Fago: Kijk en zeg — VIc	10.206
Arends, H.: Kenar en de hunebeddenbouwers — VIa	10.230
Aresty, E. B.: Ginny zet door — IV-V, M	10.046
d'Arle, M.: Drie meisjes in Salerno — VIa-b, M	—9791
Arnold, J.: Mercator — VIa	10.228
Aster, G., o.f.m. cap.: Heiden zijn is een schande — V, JM • †	9746
Auctor: De boeren van Olen — VIb	10.245
Baardman, A.: De bange helden — VIa, J	10.039
Bakker-Winsemius, D.: Een glazen dak voor Nicolet — V, M	9764
Bang, K.: Lars op Groenland — VIb, J, P	—9933
Barnard, H. J.: Bongo — VIc	—9916
Barr, D.: Het hoe en waarom boek van de voorhistorische mens — VIa	10.167
Barton, J. G.: Wat bloeit in het wild — V	10.270
Bartos-Höppner, B.: Dochters van het eiland — V, M	10.399

Bastiaanse-Kuijpers, W. G. J., en zr. Hilarion: Florentijn de troubadour — VIb en c	10.179
Bastiaanse-Kuijpers, W. G. J.: Het Kinderkerstboek 35 — VIb	9967
Bates, M.: De dierenwereld van Zuid-Amerika — V	10.273
Becker, U.: Over sterren gesproken... — V	9897
Beeghs, T.: Lange Wapper — VIa en b	10.248
Bekkers, P. J. M.: Puzzelboek voor de jeugd. 4e Deel — VIa	10.381
Bellah, M.: Waf waf! — Miauw! — VIc	10.338
Benary-Isbert, M.: Gevaarlijke lente — IV-V, M	9946
Benstead, V.: Ki-ka-kuiken — VIc	10.337
van den Berg-Akkerman, C. M.: Diedeltje en de ballon — VIc, M	10.024
van den Berg-Akkerman, C. M.: Diedeltje gaat naar Artis — VIc, M	10.025
van den Berg, P.: Het huisje in de duinen — VIb	10.214
Bergamini, D.: De dierenwereld van Australië — V	10.274
Bergamini, D.: Wiskunde — V	—9895
Betlem, G.: Patty krijgt een erfenis — VIa, M	9855
Betlem, G.: Verloving bij spotlights — IV-V, M	—9860
Betlem, G.: Vijf meisjes schrijven een boek — VIa, M	9856
Biegel, P.: Het lapjesbeest — VIc, M	—10.213
Bilderdijk, W., mr.: Kort verhaal van eene aanmerkelijke luchtreis — IV	10.327
Birken, H.: De wijze hofnar Achmed — VIb	—9792
Blackwood, P.: Wat is energie? — V	9898
Blei-Strijbos, C. B.: Blijf van dat hert af — VIb	—9923
Blei-Strijbos, C. B.: Ruby en het konijn — VIc	—9827
Blindheim, M.: Middeleeuwse schilderkunst in Noorse kerken — IV	10.310
Bloemen, A.: Merel haalt het toch — VIa, M	10.227
Bloemen, A.: Merel van Haeghe — VIa, M	10.226
Blok, C.: Doolhof of museum — V	10.131
Blom, T.: Loelodji, kleine rode bloem — VIa-b	—9937
Blyton, E.: De Vijf en de schat op het fluistereiland — VIa-b	9711
Blyton, E.: De Vijf en het circusmysterie — VIa-b	9712
Blyton, E.: De Vijf en het geheim van de oude toren — VIa-b	9710
Bol, L. J.: Jan van Eyck — V	10.311
Bolliger, M.: Ukkepek — VIb-c	—9753
Bollmann, C.: De zonnige tweeling in gevaar — VIb, M	10.345
Bolton, C.: Christy is verliefd — V, M, P	—9993
Bomans, G.: Sprookjesboek — vanaf VIc	10.004
Bonneau, A.: Catamount's jeugd — VIa-b, J	—9834
Borg, I.: Reintje Roodpels — VIc	10.076
Borstlap, K.: De schipper van de Zwarte Zee — V	10.321
van den Bosch, R. M., o.praem.: Alle eer en glorie — VIb-c †	9741
van den Bosch, R. M., o.praem.: Kijken en bidden in de mis — VIc †	9740
van den Bosch, R. M., o.praem.: Wij vieren feest — VIb-c †	9739
Bothwell, J.: De verborgen kluis — VIb	10.348
Bouhuys, M.: Auto-Bas en zijn vrienden — VIc, J	9779
Bouman, J.: Oude auto's en hun makers — V	9886
Bourlière, F.: De dierenwereld van Europa en Azië — IV-V	10.275
Brand, Chr.: Juf Matilda — VIb-c	10.355
Bretondeau, J.: Natuurgids voor de bomen — V	10.112
Brown, M.: Ik hou zo van... — VIc	10.183
Brusse, I.: Ruth — IV-V, M	10.371
Brustat-Naval, F.: Otje en de Magelone — VIa, J	9988
Brujn, C.: Ik wil overschoenen — VIb, M	10.034
Brujn, M.: Erica en de hopsi-flopsi — VIc, M	—9784

Bruijn, M.: Erica en Witveer — VIc, M	9782
Bruijn, M.: Erica weet niets te doen — VIc, M	9783
Bruijn, M.: De wonderketting — VIB	9754
Buchwald, A.: Waag u niet aan leidingwater — V	10.320
Buck, P. S.: Van verre landen — VIB	10.011
Büllesbach, M.: Isabel, de geboren actrice — IV-V, M	10.051
Burton, H.: Storm in de nacht — VIa, P	10.093
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 3e Deel — VIB-c	9696
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 4e Deel — VIB-c	9697
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 5e Deel — VIB-c	9698
Bussemey, R.: Mokie en Popie. 6e Deel — VIB-c	9699
Cageling, M. A.: Operatie 'Piraat' — IV-V, J	9950
Carlier, L.: De kikvorsman — VIa-b, J	9716
Carroll, L.: De avonturen van Alice in Wonderland — VIB	9706
Cavanna, B.: Susie waagt de sprong — V, M	9994
de Cesco, F.: Liefde kent geen grenzen — IV-V, M	10.048
von Cetto, G.: Een klap en een kus — V, M	9730
Chipperfield, J. E.: Sire van het Stormdal — V, JM	9724
Christiansen, M. S.: Nieuwe flora in kleur — V	10.110
Ciszek, W. J., s.j.: Met God in Rusland — V	10.326
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 4e Deel — VIc	10.018
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 5e Deel — VIc	10.019
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: De Capteintjes met een C. 6e Deel — VIc	10.020
Clarke, A. C.: De mens in de ruimte — V	10.299
Clewes, D.: Peter op boevenjacht — VIa-b, J	10.089
Cocagnac, A. M.: De Eucharistie — VIB †	9966
Cocagnac, A. M.: Naäman — VIc	10.069
Cockett, M.: Benni's winkel — VIB-c	10.351
Coffeng, J. M.: Lexicon van Nederlandse tonelisten — IV-V	10.136
Collodi, C.: De avonturen van Pinokkio — VIB-c	9701
Cooper, F.: De prairie — VIB, J	10.389
Corsari, W.: Circuskind — VIa, M	10.250
de Corte, J.: Het draaiorgeltje — VIc	10.204
da Costa Andrade, E. N.: Natuurkunde in de moderne wereld — V	10.129
Cottaar, J.: Finish in Parijs... — V	10.121
Cottrell, L.: Het pyramidevolk der Egyptenaren = V, JM	10.098
Cottrell, L.: Het Tweestromenland der Mesopotamiërs — V, JM	10.099
Covents, Th.: De gezanten van Ra — V, J	9733
Covents, Th.: Mensenjacht in Sparta — VIa, J	9713
Cramer-Schaap, D. A.: De jongen met de herdersfluit — VIB, P	9814
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 3e Deel — VIa	9851
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 4e Deel — VIa	9852
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 5e Deel — VIa	9853
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 6e Deel — VIa	9854
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 7e Deel — VIa	10.251
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 8e Deel — VIa	10.252
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 9e Deel — VIa	10.253
(Cramer-Schaap, D. A.): Wat is dat? 10e Deel — VIa	10.254
Cresswell, H.: Het witte paardje uit de zee — VIB	10.215
Cross, R.: Juanita — V, M	9810
Crossley-Holland, K.: Koning Havelok — VIa	10.042
Dale, J.: Shirley Flight en de gestolen goudstaven — V, M	9995
Dale, J.: Shirley Flight en de ontvoerde tweeling — V, M	9726
Damase, J.: Pablo Picasso — V	10.312

Damjan, M.: Van een eekhoorn en een neushoortje — VIc	10.201
Denis, M.: Bij Michaela thuis — IV	10.271
Dens, D.: Keizer van het Westen — VIa-b	9800
van Deursen, A., dr.: Bijbels beeldwoordenboek — V	10.141
Dickens, Ch.: Kleine Dorrit — VIa	10.366
Dickmann, M.: Marijn bij de lorredraaiers — IV-V, JM	10.158
Diekmann, M.: Spel van schijn — IV-V, M	—9766
van Diggelen, J., dr.: Zelf sterren kijken — IV-V	—9887
Dillon, E.: Het geheim van het Spaanse goud — VIa, J	10.359
Dixon, F. W.: Door het oog van de naald — VIa, J	—9714
Dixon, F. W.: De sirene — VIa, J	9979
Doman, G.: Kleine kinderen kunnen lezen — V	10.288
Dona, M.: Vertelboek — VIB-c	—9813
Donovan, F. R., en Th. D. Kendrick: De Vikingen — V, JM	10.264
Dragt, T.: Geheimen van het wilde woud — V, JM	10.100
Dreux, D.: Jan Volckertszoon — VIa-b, J	10.229
(Duif, H., en dr. O. Jager): De blijde boodschap — VIa	9969
Dulieu, J.: Paulus en de eikelmantjes — VIB-c	—9921
Dulieu, J.: Paulus en Poetepoet — VIc	10.008
Dulieu, J.: De zeven wonderdaden van Kevertje Plop — VIB	10.035
Dumas, A.: De drie musketiers — VIa, J	10.397
Dumas, A.: Het ijzeren masker — VIa, J	—9717
Duncan, J.: Zeven boeven en een bom — VIa-b	10.084
van Dijk-Has, N.: Als lichtende sterren — IV-V, M, P	10.400
van Dijk-Has, N.: Stans' avonturen — VIa, M	10.091
Dijkstra, H., en F. C. J. Ketelaar: Brittenburg — IV	10.263
Eden, D.: De duivel belt op — IV-V	10.330
Edwin, M.: De ingesneeuwde bus — VIa	10.155
van Eeghen, I. H., dr.: De gilden — IV	10.101
Eggermont, J. L.: Strijd tegen onrecht — VIB, J	—9790
Eipper, P.: Woeste wereld — V	10.115
Elting, M.: Het tweede antwoordenboek — VIa-b	—9951
van Emmenes, A., ir.: Speel beter voetbal — V	10.119
van Emmenes, A., ir.: De voetbaltoto — V	10.120
Enright, E.: De oude oom Pindar in zijn oude huis met zijn oude auto — VIB	10.347
Erikson, E. H.: Het kind en de samenleving — IV	—9884
(Erlanger, W.): Zonlicht — VIB	10.181
Erling, Ch.: Niki in veilige haven — V, M	—9991
van Erven, Ch.: Eerlijk duurt het langst, Lisette! — VIa, M	9940
Esterházy, C.: De jonge reizigers in Oostenrijk — V, JM	9840
Ettinghausen, R.: Turkse miniaturen — IV	10.308
Euripides: Hecabe — IV	10.314
Evenhuis, G.: Boot zonder water — VIB	10.186
Evenhuis, G.: Spel in de kerstnacht — VIB, P	10.013
Evenhuis, G.: De vaders en de broers van Putten — VIa en b, Op	9806
Fabre, M.: Geschiedenis van de menselijke communicatie — V	9889
Fabre, M.: Geschiedenis van het verkeer te land — V	—9888
Fabricius, J.: Eiko van de Reigerhof — VIa, J	10.395
Fabricius, J.: Het geheim van het oude landhuis — V, JM	10.242
Falk-Rønne, A.: Naar het land van de Jordaan — V	10.282
Falk, A. M.: Wie is Brita? — VIa, M	—9942
Fallentin, M. C.: Een jaar vol blijdschap — IV-V, JM	10.059
Farb, P.: De dieren en hun milieu — IV-V	10.276

Farb, P.: De insecten — V	10.277
Farley, W.: Flame, de hengst van het eiland Azul — V, J	9838
Farley, W.: De wraak van Flame, de hengst van Azul — V, J	9839
Feld, F.: De papegaaï uit Isfahan — Vīb	10.086
Feld, F.: Veertien-Veertien krijgt vakantie — Vic	—10.147
(Fennema, I.): Kris Kras kerstboek — Vīb	—9815
Ferguson, G. F.: Het hoe en waarom boek van de wilde bloemen — VIa	10.375
Fernez, A.: Hoogachtend Nick Jordan — V, J	—9944
Fernez, A.: S.O.S. voor Nick Jordan — V, J	—10.373
(Fessler, L.): China — V	—9870
Feustel, I.: Antonio en opa Autobus — Vic	10.080
Feval, P.: Ridder de Lagardère — VIa	10.220
Flanders, J., en J. Ray: Gejaagd door de angst — IV-V	10.328
Fleay, D.: Leven met dieren — V	9868
Flensburg, R.: Dodo — Vīb-c, P	9924
de la Fontaine, J.: Honderd en een der fraaiste fabels — V	10.323
Frère, M.: Dagboek van Nicky. 1e Deel — Vic	9911
Frère, M.: Dagboek van Nicky. 2e Deel — Vic	9912
Frère, M.: Dagboek van Nicky. 3e Deel — Vic	9913
Frinsel, J. J.: Rondom de Westertoren — VIa, J, P	10.249
Fuchs, V.: Op expeditie in het Zuidpoolgebied — V	9871
Gabriel, A.: De geboorte van een wereldstad — VIa-b	9803
Gabriels, J.: Keizer Karel en Boerke Naas — Vīb	10.246
Gallico, P.: Het geheim van het verdwenen marmotje — Vic	—9781
Gamow, G., dr.: De planeet die wij aarde noemen — IV	10.302
Gardner, J. W.: Electriciteit zonder dynamo — V	—10.128
Gasper, D.: Opa Sjanghai — Vīb-c	10.070
Gast, L.: Een huis vol pony's! — V	10.280
Gast, L.: Ook jij wordt eenmaal zeventien — V, M	—9727
Gast, L.: Zon over de Pnyhof — V	10.281
Gebhardt, G.: Van vijf tot vijftiwintig — IV	10.291
Geers, G. J., dr.: Spanje — IV	—10.287
Geis, D.: Het hoe en waarom boek van de dinosauriërs — VIa	10.172
Georgeot, J.-M.: Abraham — Vīb-c †	—9737
Georgeot, J.-M.: Jacob — Vīb-c †	—9738
de Gerlache de Gomery, A.: Vijftien maanden aan de Zuidpool — IV-V	9872
Geyl, P., prof. dr.: Napoleon — IV	—10.104
Giles, F. K.: Reuzentoveralbum van de wilde dieren — Vīb-c	10.001
Giles, F. K.: Reuzentoveralbum van de wondervogels — Vīb-c	10.002
Goodrich, N. L.: Mythen uit de Oudheid — IV-V	10.137
Goulden, S.: De mooiste balletvertellingen — VIa, M	—9820
de Graaf, A.: Een heerlijke vakantie voor Els en Marry — Vīb, M	10.344
Gray, B.: De raadselachtige baron — IV	10.331
Gréc, A.: Het bos — Vīb-c	10.352
Gréc, A.: De stad — Vīb-c	10.354
Gréc, A.: De zee — Vīb-c	10.353
(Green, M.): Het grote boek vol fabels — VIa en b	10.006
de Greeve, A.: Zonnestraal in de mist — IV-V, M, P	10.044
Grice, F.: Avontuur onder de grond — VIa, J	10.224
van Groningen, J.: Polderjongens — Vīb, J, P	10.192
de Groot, A.: En zo blauw was de zee — IV-V, M	9729
de Groot, C.: De blauwe schoentjes — VIa, M	10.156
de Groot, N.: Rolf op reis — Vic	10.244
De Grote Merlini: Het gouden goochelboek — VIa-b	10.382

Grijze Uil: De lotgevallen van Sajo en haar bevervolkje — VIb . . .	9755
Guardini, R.: Brieven over levensvorming — IV-V, JM, Op . . .	9812
van der Gucht, G. M.: Boefjes uit mijn straat — VIa † . . .	9721
Guilcher, J.-M.: Bomen herkennen — V . . .	—10.111
Gunn, J.: Vier kinderen en een dief — VIa, J . . .	—10.223
Haag, G.: Tiny in het vliegtuig — Vic . . .	—10.343
(de Haan, Tj. W. R., dr.): Volkskunst der Lage Landen 3 dln. — V . . .	10.133
ter Haar, J.: Drie meisjes op zolder — V, M . . .	10.234
ter Haar, J.: In de winter — VIb-c . . .	—9920
ter Haar, J.: Langs de wandweg — VIb-c . . .	—9919
ter Haar, J.: Na schooltijd — VIb-c . . .	—9918
Habeck, F.: De strijd om de wachttorens — VIa, J . . .	10.225
Hack, F.: Pele, het voetbalwonder — V . . .	—9877
von Hagen, V. W.: Het zonnerijk der Azteken — VIa, J(M) . . .	10.095
von Hagen, V. W.: Het zonnevolk der Inca's — VIa, J(M) . . .	10.094
Hafslund, P.: Kleine wonderen in de natuur 1e Deel — V . . .	9869
Hamecteman, T. L.: De spoorwegen van Midden- en Zuid-Europa — V . . .	10.298
Hamecteman, T. L.: De spoorwegen van West- en Noord-Europa — V . . .	9890
Hanot, C.: Wetenschap kent geen grenzen — VI-V, J . . .	—9961
Harris, J.: S.O.S. van de pool — V . . .	10.332
Hassebrauk, M.: Als het hart spreekt — V, M, P . . .	—9949
van Hattum, J.: Het kauwgumkind — vanaf VIb-c . . .	9702
Hausmann, M.: De Bremer straatmuzikanten — Vic . . .	10.071
van Heerde, G.: Een vakantie op de Stinshoeve — VIb, J . . .	9757
Heilbronner, J.: Dit is het huis waar Keesje woont — Vic . . .	10.065
Hellberg, H.-E.: Terug naar Ierland — VIa-b, J . . .	9978
Henszen Veenland, H.: Braziliaanse expeditie — VIa, J, P . . .	10.197
Henszen Veenland, H.: Jack Burns vindt zijn vijand — VIb, J, P . . .	10.193
Herciková, I.: Het hondje en de honing — Vic . . .	9917
Hermans, H., dr.: Zes eilanden in de zon — V . . .	10.116
(Hesper-Sint, M.): Er was eens — Vic . . .	10.388
van Hichtum, N.: Jelle van Sipke-Froukjes — VIa-b, J . . .	10.187
Hidding, J.: Tijdbom aan boord? — VIa, J . . .	9836
Highland, E. H., en H. J. Highland: Het hoe en waarom boek van de wiskunde — VIa . . .	10.169
Highland, H. J.: Het hoe en waarom boek van de luchtvaart — VIa . . .	10.168
Highland, H. J.: Het hoe en waarom boek van de ruimtevaart — VIa . . .	10.173
Highland, H. J.: Het hoe en waarom boek van licht en kleur — VIa . . .	10.174
Hildebrand, A. D.: Belfloor en Bonnevu — VIb . . .	10.007
Hildebrand, A. D.: Het nieuwe huis van Belfloor en Bonnevu — VIb . . .	10.037
Hilsum, M.: De reddende Engeltjes — V, M . . .	10.050
Hölscher, T.: Toen moeder beter was — VIa-b, M † . . .	—9759
van den Hoeven, J. H.: Planimetrie — V . . .	9899
Hogg, B., en G. Hogg: De jonge reizigers in Noorwegen — V, JM . . .	9843
Holl, A.: Honden en katten, vogels en vleermuizen — Vic . . .	10.207
Holl, A.: Spelletjes met vingers — Vic . . .	—10.211
Holmberg, A.: De roomsdetective — VIb . . .	10.083
Hopkinson, T.: Zuid-Afrika — IV . . .	10.118
Houck, A.: Hallo! — Kijk uit! — Vic . . .	—9780
van de Hulst, W. G.: Anneke en de sik — Vic, M . . .	10.182
van de Hulst, W. G.: Annelies — Vic, P . . .	—9750
van de Hulst, W. G.: De bengels in het bos — Vic, P . . .	9751
van de Hulst, W. G.: Bruun de beer — Vic, P . . .	—9748
van de Hulst, W. G.: Fik — Vic, P . . .	—9747

van de Hulst, W. G.: Kleine zwerver — Vic	10.060
van de Hulst, W. G.: Het klompje dat op 't water dreef — Vic, P	9749
van de Hulst, W. G.: Het plekje dat niemand wist — Vic	10.061
van de Hulst, W. G.: Rozemarijntje — Vic, M, P	9752
van de Hulst, W. G.: Van drie domme zusjes — Vic	9850
van de Hulst, W. G.: De wilde jagers — Vic	10.062
van de Hulst, W. G.: Willem Wijcherts — Via, J, P	10.196
van de Hulst jr., W. G.: Hans de ponnie — VIB-c	10.180
van de Hulst jr., W. G.: Zijn de kraaien nog zwart...? — VIB, J	10.087
Hurd, E. T.: Flug, vlug! — Vic	10.066
Hvass, H.: Reptielen en amfibieën der wereld — V	10.114
Iijin, M., en J. Segal: Hoe de mens een reus werd — Via	9981
Izenberg, I., en R. M. Haywood: Caesar — IV	10.265
Janczarski, C.: De avonturen van Teddy Hangoor — Vic	10.026
Janczarski, C.: Teddy Hangoor en zijn nieuwe vrienden — Vic	10.027
Janssens, P.: De grote tocht van de rendierjagers — Via-b	9804
Johns, W. E.: Biggles als goedzoeker — Via, J	10.232
Johns, W. E.: Biggles en de valsemunters — Via, J	10.231
Johns, W. E.: Biggles in Australië — Via, J	10.233
Johns, W. E.: Biggles in China — Via, J	9798
Johns, W. E.: Biggles in gevaar — Via, J	10.358
Johns, W. E.: Biggles komt te hulp — Via, J	10.153
Johns, W. E.: Biggles op patrouille — Via, J	10.152
Johns, W. E.: Biggles zet een val — Via, J	9799
Johnson, J. R.: De bergleeuw van Utah — Via, J(M)	9985
van Jole, M.: De eerste Floralieën — Via-b	9802
Jongejan-De Groot, C. Th.: De grote verrassing — VIB, P	10.356
de Jongh, M.: Zeg 'ja' tegen het leven! — V, M	9947
Jonker, E.: Bang zijn in het donker — IV-V, JM, N	9735
Kästner, E.: Het varken bij de kapper — VIB	10.346
Kaih, E.: Rashida-Rashid — V, M	9725
Kalmijn-Spiereburg, J.: Een korf vol sprookjes — Vic	10.003
Katcher, F.: Moderne fysica. 2 delen — V	9900
Keen, M. L.: Het hoe en waarom boek van de wilde dieren — Via en b	10.170
Keen, M. L.: Het hoe en waarom boek van het geluid — Via	10.377
de Kinder, C.: Alle volkeren vertellen — Via	10.247
Kiriakoff, S. G., prof. dr.: Brein op zes poten — IV	10.272
Kitzinger, E.: Byzantijnse mozaïeken in Israël — IV	10.307
Knecht, T.: Laat Europa kiezen — IV	10.266
Koch, H. H.: De lange logé die lang bleef — VIB	9935
Koen-Conrad, N.: Distels en rozen — V, M	9763
Koen-Conrad, N.: Miek en Minca — V, M	10.238
Krans, R. L., dr., dr. G. A. W. Rutgers en dr. J. Rekveld: Elseviers repertoria: Natuurkunde — V	9907
Krinsley, J.: De koe ging over de berg — Vic	10.340
Krüß, J.: Tien kleine negertjes — Vic	10.072
Krüß, J.: Het wondertapijt — Vic	10.073
Küchenmeister, W., en C. Küchenmeister: De wonderbal van Judith — Vic	10.081
Kullman, H.: Holgers vlucht — VIB, J	10.216
Kunhardt, D.: Pietepaf het circusdondje — Vic	10.185
Kunst, N.: Moeder vertelt... — Vic	10.178
Kurschat, H. A.: In Theseus voetspoor — V, JM	10.236

Kuijpers, M.; van Renkum, M.: Op de valreep; Waar een wil is... — Via-b, M	10.015
Kyle, E.: Het meisje met de lantaarn — IV-V, M, P	10.243
Laan, D.: Lach jij maar, Pinkeltje — VIB-c	10.082
Lamb, Ch., en M. Lamb: Verhalen naar Shakespeare's toneelstukken — V	10.138
Lampe, G.: Jaap Nanninga — V	10.134
de Lange, G., dr.: Kinderen zonder thuis in deze wereld — IV	10.295
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske doet aan wintersport — VIB-c, M, P	9925
Langedijk, M.: Tonnetje Schijfsnuit — VIC	9828
Lapp, R. E.: Materie — V	9894
Lathouwers, M. A., dr.: De hedendaagse Russische letterkunde — V	10.318
Laver, F. J. M.: Energie en golven — IV-V	9896
Laydu, C.: Barend de Beer bij de kapper — VIC	9970
Laydu, C.: Barend de Beer en Suffie — VIC	9971
Laydu, C.: Barend de Beer uit vissen — VIC	10.341
van Leeuwen, J. H.: De vliegende klas — VIB	10.150
Lems, L.: Ilonka in 'De gele kanarie' — VIB, M, P	10.194
Lems, L.: Mieke — VIA, M, P	10.199
Lennart, C.: Kinderverhalen — VIC	10.005
Lennart, C.: Martijn en Martientje — VIB-c	10.202
Lentinck, R.: Jonkvrouw Margriet — IV-V, M	9732
Leonard, F.: Vrije tijd, blijde tijd — V	10.125
Leopold, C.: In het verre land Marokko... — VIC	10.146
Leshan, E. J.: Opvoeden is geen ramp — IV-V	10.292
Leijnse, A.: De speeltuin — VIC	10.028
Liket, Th. M. E.: Differentiaal- en integraalrekening — V	10.126
van de Linde, R.: Groot wild in de brousse — VIA, J	10.369
van de Linde, R.: Kogels in een antilope — VIA, J	10.367
van de Linde, R.: Moord op de Zamoe — VIA, J	10.370
van de Linde, R.: De zoon van het stamhoofd — VIA, J	10.368
Linders, J.: Oliepietje bij de negers — VIB-c	10.145
Lindeijer, T.: Naar het land van Joel — VIB	10.033
Lindgren, A.: Kati in Amerika — IV-V, M	10.161
Lindgren, A.: Kati in Italië — IV-V, M	10.162
Lindgren, A.: Meer over Bolderburen — VIC	10.190
Lindgren, A.: Pippi Langkous gaat aan boord — VIB, M	10.014
Lindgren, A.: Pippi Langkous in Taka-Tuka-land — VIB-c	10.393
Lindgren, A.: Samen op 't eiland Zeekraai — VIA-b	10.088
Loeser, N.: Giuseppe Verdi = IV-V	10.306
Loeser, N.: Wolfgang Amadeus Mozart — IV-V	10.305
Louwman, J.: Meester Bikkel en de vreemde fontein — VIB-c	9707
Louwman, J.: Op reis met het transpistool — VIA-b	9789
Louwman, J.: Het transpistool — VIA-b	9788
van Luipen-Bronwasser, J.: De eeuwigdurende melodie — V, M	9996
van Luipen-Bronwasser, J.: Het mooiste feest — VIB, P	10.012
van Luipen-Bronwasser, J.: Wij zijn nooit alleen — IV-V, M	9845
Luysterburg, Th.: Verhaaltjes rond de klokketoren = VIB-c	9819
Lybeck, S.: Egeltje Prik — VIB	9926
Maaskant, P.: Flitsende ijzers — V	9878
McElfresh, A.: Ieder heeft een eigen droom — IV-V, M	9847
Machiels, B.: De laatste kaper — VIA, J	9722
MacInnes, C.: Australië en Nieuw-Zeeland — V	10.284
McLaughlin, W. R. D.: Jacht op een walvisboot — V	10.140
MacVicar, A.: Het geheim van de verdwenen planeet — VIA	10.040

Maelstaf, R.: Het beeld van de moderne jeugd in de film — IV . . .	10.297
Maran, T.: De McKee's en de naamloze vallei — VIa-b, J . . .	9837
Marc V.: Lion en de kroonroof — VIb . . .	10.031
Marc V.: Lion en het gevaarlijke schaakspel — VIb . . .	10.032
Marée, P.: Lampen en kandelaars — V . . .	10.304
Marquand, J.: Chi Ming en het maanfeest — VIb . . .	9705
Martin, C.-N.: De geheimen van natuur en heelal — V . . .	9902
van Marxveldt, C.: De dochter van Joop ter Heul — IV-V, M . . .	9771
van Marxveldt, C.: De H.B.S.-tijd van Joop ter Heul — IV-V, M . . .	9767
van Marxveldt, C.: Joop en haar jongen — IV-V, M . . .	9770
van Marxveldt, C.: Joop ter Heuls problemen — IV-V, M . . .	9768
van Marxveldt, C.: Joop van Dil-Ter Heul — IV-V, M . . .	9769
van Marxveldt, C.: Een zomerzothoed — V, M . . .	9863
Matthews, S.: De Stanley Matthews story — V . . .	9879
Mens, J.: De baron van Münchhausen — VIa . . .	10.362
Menzel, R.: In het land van de parelduikers — VIa, J . . .	9987
Menzel, R.: Topgeheim Boshut — VIa, J . . .	10.360
te Merwe, H.: De gezet uit 'De druckpersse' — VIa-b, P . . .	10.195
te Merwe, H.: Noortje opent de rij — V, M, P . . .	10.163
te Merwe, H.: Zijn broer, de boekanier — VIa, J, P . . .	10.218
Meuldijk, W.: Pipo en de waterlanders — VIb . . .	9704
Meuldijk, W.: Rats en Repel en Lollipop — VIb . . .	9974
(Meijer, E. R.): Het Rijksmuseum — V . . .	10.132
Miler, Z.: De mol en de raket — VIc . . .	10.143
Milne, A. A.: Het huis in het Poeh-hoekje — VIb . . .	10.391
Minarik, E. H.: Kleine Beer — VIc . . .	10.063
Minarik, E. H.: Papa Beer komt thuis — VIc . . .	10.064
Mitchison, N.: De balein van de groene paraplu — V, JM . . .	10.097
Moens, R.: De Roger Moens story — V . . .	9880
Mok, R., en M. Mok: Weer een zak pepernoten — VIc . . .	10.203
van der Molen, S. J.: Goud in de golven — V . . .	10.268
Molenaar, H.: Topvoetbal — V, JM . . .	9997
Molenaar, H.: Voetbal — V, J . . .	9762
Moore, B.: Canada — IV . . .	10.117
Moreau-Bellecroix, M.: De purperen papegaai — VIa, J . . .	9723
Mowat, F.: Wolven huilen in de sneeuw — VIa, J . . .	9941
Muchez, R.: Madame van Parma — VIa-b . . .	9801
Mudrak, E.: De Nibelungen en andere sagen — V . . .	10.333
Mühlbauer, J.: In de greep van de snelheid — V . . .	9881
Mutsaers, C.: De Jena-planschool van Peter Petersen — IV . . .	10.296
Myrick, M.: De geheime club van drie — VIc . . .	10.067
van Nerum, R.: In galop over de pampa's — VIa, J . . .	9761
Nierop, P.: Bartje van de Beukenhof — VIb . . .	9931
Nierop, P.: De schat van de Beukenhof — VIb . . .	9932
Nieuwendijk, J. G.: Op stap met de vogelvriend — VIa en b . . .	10.380
Norel, K.: De kruisvlag geplant — VIa-b, P . . .	9927
Norman, P.: Over fuiven en vijfjes gesproken... — V, M . . .	10.164
Notkin, J. J., en S. Gulkin: Het hoe en waarom boek van de elektriciteit — VIa-b . . .	9957
Nourse, A. E.: Het menselijk lichaam — IV . . .	10.303
Novák, J. Z.: De avonturen van Hippie het haasje — VIc . . .	9915
Nowee, P.: Arendsoog en de vloek van Arbaz — VIa, J . . .	9835
Nowee, P.: Het raadsel van de C-ranch — VIa, J . . .	10.361
Nijkamp, W. M.: Leven en denken in de kleuterschool — V . . .	10.123

van Nijnatten-Doffegnies, H. J.: Duco's gevleugelde dromen — VII-b-c	10.394
O'Brien, R.: Machines — V	10.300
Odlum, D.: Puber/Puberteit — IV	9885
Ollivier, J.: Met Erik de Rode: Koers west! — IV-V, J	10.052
Ommanney, F. D.: De vissen — IV-V	10.278
van Ommen, M.: Groeiende vriendschap — VIa, M	10.219
Orczy, B.: De oude man in het koffiehuis — IV	10.334
Ouderkerk, D.: Voetspoor naar het geluk — IV-V ^{oo} , M (V ^o , M)	9844
Papa, Th.: De waterdrager Papadópolos — VIc	10.022
Parker, B. M.: Hier komt de lente! — VIc	10.210
Parker, B. M.: Huisdieren — VIc	10.205
Parker, B. M.: Jonge vogels — VIc	10.212
Parker, B. M.: Speelgoed om zelf te maken — VII-b-c	10.209
Pease, H.: De man achter het masker — VIa, J	10.357
Peel, H. M.: Furie, zoon der wildernis — VIa, J	9720
Peereboom, K.: Olympisch logboek — V	9874
Peereboom, K.: Zo was het in Londen '48, Helsinki '52, Melbourne '56, Rome '60 — V	9875
Pennewaard, J.: De muiters van Mogador — VIa, J	10.043
Penning, L.: De held van Spionkop — V, J, P	10.258
Penning, L.: De kolonist van Zuid-West-Afrika — V, J, P	10.261
Penning, L.: De leeuw van Modderspuit — V, J, P	10.257
Penning, L.: De overwinnaar van Nooitgedacht — V, J, P	10.260
Penning, L.: De verkennen van Christiaan de Wet — V, J, P	10.259
Pérochon, E.: Zó leven de dieren — VIa	10.398
Peters, A.: De olijke tweeling op het politiebureau — VII-b, M	10.390
Peters, J., drs., s.c.j.: Zin van de jeugdige existentie — IV	10.293
Pétillon, W.: Durf het aan! — V, M	10.056
Pétillon, W.: Secretaresje — V, M	9862
Petiska, E.: De rijkste mus van de wereld — VIc	9972
Peverelli, P., dr.: Seksuele hygiëne — IV-V, JM	10.053
Philippe, R.: Sylvia in de sneeuw — V, M	10.241
Philippe, R.: Sylvia is verdwenen — V, M	9989
Philippe, R.: Sylvia verkiest Romeo — V, M	10.240
Pieterse, M. C., c.p.s.: Wendel waagt 't — VII-b-c †	9700
van der Plaats, B.: Erna op ski's — VIa	10.090
van der Plaats, B.: De winnaar — VII-b-c, P	9936
Plattner, E.: Het kind in de puberteit — V	10.294
Postma, C.: Stippellijnen voor jongens — V, J, P	10.255
Puschert, L.: Kleine cadeautjes maken — V, M	10.165
Quoist, M.: Maak iets van je leven — V, JM	10.057
Quoist, M.: Ontmoeting met de liefde — V, J	10.058
van Raalte, E.: Bekende figuren uit politiek en literatuur — V	10.107
Rachlis, E.: De Benelux — V	10.285
Raillon, M.: Timatoe zoekt een huis — VIc	10.342
de Ranitz, H.: Stippellijnen voor meisjes — V, M, P	10.256
Rathjen, C. H.: Overval op de snelweg — IV-V, J	10.239
Reckman, W., o.p.: Het verhaal van God en van de mensen — V	10.290
Reichen, C.-A.: Geschiedenis der natuurkunde — V	9909
Reichen, C.-A.: Geschiedenis der scheikunde — V	9910
Reichen, C.-A.: Geschiedenis der sterrenkunde — V	9908
Reid, C.: Van nul tot oneindig — V	9903
Reid, M.: De koning van de Apachen — VIa-b, J	10.364
Reiner, A.: Mijn vriendje Elio — VII-b	9975

van Remoortere, J.: De beeldstormers van Sint-Elooi — VIa-b, J †	9708
van Remoortere, J.: Met een wolkje op reis — VIc, M	9775
van Remoortere, J.: Vosje, pas op! — Vic	9776
van Remoortere, J.: De wonderkijker — Vic	9777
van het Reve, G. J. M.: Op zoek naar het verloren vuur — VIa-b, J	9805
van Reyen, P. E.: Middeleeuwse kastelen in Nederland — V	9866
Riess, W.: Tiener, antwoord voor jou! — V, JM	10.054
Robbin, I.: Het hoe en waarom boek van de honden — VIa-b	9960
Robbin, I.: Het hoe en waarom boek van de verdwenen steden — VIa-b	10.171
Robbin, I.: Het hoe en waarom boek van holwoning tot wolkenkrabber — VIa-b	9958
Robé, M.: Hier is Flossie — Vīb, M	10.036
Rodrian, F., en W. Klemke: Lodewijk het hert — Vic	10.029
Rodrian, F., en W. Klemke: De raket van Boemelberg — Vīb-c	10.149
Rodrian, F., en W. Klemke: Het wolkeschaap = Vic	10.144
van der Roest-Kleinmeijer, T.: Annemarie heeft een plan — Vīb, M, P	10.302
Romberg, H.: Turfje of de eerlijke dief — Vīb, J	9786
(Ronan, C. A.): De mens ontdekt het heelal — V	10.130
Rongen, B.: De grote rebel — V, J	10.045
Roodenburg, S., drs.: Elseviers Repertoria: Wiskunde — V	9906
de Rooij, P.: Kees de onderstuurman — VIa, J	9980
de Rooij, P.: Kees de scheepsjongen — VIa, J	9793
Roth, H., dr.: Autoritair of democratisch opvoeden? — V	10.289
Rothacker, R.: Over je kamer gesproken... — V, JM	9962
Roux, G.: De Spaanse burgeroorlog — IV	10.262
Rugoff, M., en L. C. Goodrich: Marco Polo — V	10.102
Rutgers van der Loeff, A.: Als je zou durven — IV-V, JM, N	9734
Rutgers van der Loeff, A.: Amerikaans avontuur — V, JM	9772
Rutgers van der Loeff, A.: De Elfstedentocht — Vīb	10.217
van Ruth, W. G. J.: Stereometrie — V	9901
Ruthin, M.: Raili brengt redding — VIa, M	9795
Ruthin, M.: Raili het rendiermeisje — VIa, M	9794
Safránek, O.: Het toverkussentje — Vic	10.030
Sanders-Woudstra, J. A. R., dr.: Het zieke kind — V	9883
van 't Sant, M.: Met losse teugels — V, M	10.160
van 't Sant, M.: Ver van het veilig nest — IV-V, M	9773
Saris, L.: Echo in de wind — V, M	10.159
Saris, L.: De Finstering traditie — IV-V, M	9864
Saris, L.: Kindertehuis 'De toekomst' — V, M	9774
Saris, L.: Toen kwam jij, Annemarie! — V, M	9992
Scharff, R.: Het hoe en waarom boek van de schepen — VIa-b, J	10.374
Scheffer, Chr.: Urban — Vīb	9787
Scheffer, Chr.: Vertellingen van vader Bever — Vīb	9934
Schellart, A. I. J. M., en T. de Vries: Kastelen vertellen hun verhalen — V	9867
Schmidt, A. M. G.: Abeltje — Vīb	10.009
Schmidt, A. M. G.: De A van Abeltje — Vīb	10.010
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 5e Deel — Vic	9849
Schreiber, H., en G. Schreiber: Het groot heldenboek — V, JM	9818
Schuh, F., prof. dr.: Hoe bepaal ik mijn kans? — V	9904
Schuil, J. B.: De A.F.C.-ers — VIa, J	10.198
Scott, W.: Richard Leeuwenhart — VIa, J	10.365
Seguin, J.: Mijn eerste encyclopedie — Vīb	9954
Self, M. C.: Het hoe en waarom boek van de paarden — VIa	10.376

Servaes, A.: Gerda — V, M	10.055
Seuphor, M.: Abstracte schilderkunst — V	10.313
Shakespeare, W.: Hamlet — IV	10.315
Shakespeare, W.: Romeo en Julia — IV	10.316
Shaw, D.: Gokoel en Liela uit India — VIa-b	—9797
Simak, C.: City — V	—10.324
Slegers-Kwakkel, J.: De Vogeltjes viere feest — VIc, P	—10.387
Slegers-Kwakkel, J.: De Vogeltjes vliegen uit — VIc, P	10.386
van der Sloot, R. B. F., drs.: Middeleeuws wapentuig — V	9865
Smit, C., mr. dr.: Koning Leopold II — IV	10.267
Smith, B.: Het kindeke Jezus — VIb	9742
Smith, B.: De knaap Jezus — VIb	9743
Smith, B.: Verhalen van Jezus — VIb	9744
Smith, B.: Vrienden van Jezus — VIb	9745
Smulders, L.: Het boek van Sinterklaas — VIc	10.177
Smulders, L.: Goedenavond speelman... — VIc	10.176
Smulders, L.: Kleine avonturen van Kasje Kauwgom — VIc	10.021
Smulders, L.: Muziek voor Pietje Prik — VIc	9914
Smulders, L.: Pauze Presto en de wonderhoorn — VIb	10.151
Smulders, L.: Vadertje Walvis — VIc	10.068
Snoek, I.: In het land van de Bijbel — V en VIa, P	9859
Sommerfelt, A.: Pablo en de anderen — VIa-b, J	10.222
Southall, I.: De opdracht van piloot Pym in Cyrenaika — VIa, J	9715
Southall, I.: Piloot Pym's opdracht in de Middellandse Zee — IV-V, JM	10.166
Southall, I.: Piloot Pym's vlucht naar Gibraltar — V, J	9807
Spierings, K.: Wonderwereld der insecten — VIa	9955
Spirhanzl-Duris, J.: Atlas van de vogelwereld — V	10.113
Springenschmid, K.: Een avontuur in de bergen — VIa-b, J	9718
Spyrri, J.: Waldi en kasteel Wildenstein — VIb, M	9976
Stavast, P. J.: Een doodgewone KPer — V	10.322
van der Steen-Pijpers, G.: Onschuldig verdacht — VIb, J	9928
van der Steen, J. C., dr.; de Gee, A. L. W., dr.: Elseviers repertoria: Biologie/Scheikunde — V	9905
Steinbeck, J.: Muizen en mensen — V	10.329
Sterling, T., en G. H. T. Kimble: Ontdekkingen in Afrika — V	9873
Stevenson, R. L.: Het schateiland — VIb, J	9785
Stevenson, R. L.: Het spookschip — VIa, J	10.363
Stolk, A.: Avonturen met leeuwen — IV-V	10.279
Stout, R.: De ontvoerde miljonair — V	10.335
Strahl, R.: Zandman vermist — VIc	10.078
Struelens, R.: De baard van kabouter Olle — VIc	9822
Struelens, R.: Het geschenk voor koning Krulbaard — VIc	9821
Struelens, R.: Pinkie bij de koning — VIc	9826
Struelens, R.: Pinkie moet verhuizen — VIc	9823
Struelens, R.: Pinkie vindt een woning — VIc	9824
Struelens, R.: Het tonhuis van Pinkie — VIc	9825
Struik, D. J., prof. dr.: Geschiedenis van de wiskunde — V	10.127
Sutcliff, R.: De adelaar van het Negende — V, JM	9846
Sutton, F.: Het hoe en waarom boek van de trek naar het westen — VIa-b	9959
Sweeney, J. J.: Vroeg-christelijke miniaturen in Ierland — IV	10.309
Tadema-Sporry, B.: De panter op de lianenbrug — VIa-b, J	9977
Teilhard de Chardin, P.: Brieven uit Egypte — V	10.325
Theunissen, W. P., dr.: Op de heilige berg Athos — IV-V, JM, Op	10.269
Thomas, M. Z.: Onder de leeuw van Venetië — IV (V)	10.372

Timmermans, A.: Bijbelverhalen. Nieuwe Testament — VIB-c †	10.384
Timmermans, A.: Bijbelverhalen. Oude Testament — VIB-c †	10.383
Timmers, J. J. M., prof. dr.: Atlas van het Romaans — V	10.317
Tocquet, R.: De levende wereld — V, JM	9956
Toen, A.: Ventje glas, ventje hout, ventje ijzer — VIC	9695
Toudouze, G. G.: De verloofde van de zeewolf — V, JM	9736
Townsend, J.: Sabotage op de lanceerbasis — VIa, J	9984
van Tricht, A., en C. Muntinga: Sonja ontdekt haar eigen hart — V, M	10.016
van Tricht, A.: Een vacantiebaan — V, M	9728
Twain, M.: De avonturen van Tom Sawyer — V, JM	10.017
van Udinga, M.: Apotheek Duinoord — V, M	9861
van Udinga, M.: Waarom juist ik? — IV-V, M	9811
Valk, M.: De geheime vondst van Alfred en Agnes — VIB	10.350
Valk, M.: De speurtocht van Alfred en Agnes — VIB	10.349
Vallène, P.: Spionage in Siberië — V, J	10.235
van Veen-Van der Vlies, I.: De Valckeniertjes — V, M, P	9765
Veenstra, T.: Pepi het bergindiaantje — VIB-c	9829
Verleyen, C.: Duimpjes avontuurlijke reis — VIC	9848
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en de witte tijger — VIa-b, J	9709
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en het blauwe vuur — VIa-b, J	9758
Vermeulen, J.: Onheil op Venus — VIa, J	9982
Vernes, H.: Bob Morane en de juwelen van de maharadja — VIa, J	9986
Vernes, H.: Bob Morane in de helse vallei — V, J	9809
Vernes, H.: Bob Morane in de stad van zand — V, J	9808
Vernes, H.: Bob Morane op Orly — VIa, J	10.092
de Vet, G., mgr.: De mens in het bedrijf — V, Op	10.142
Visch, H.: Geef mij maar taart — VIC	10.074
Visser, B.: In de greep van de vijand — VIa-b	9760
Visser, W. F. H.: Niku de zwerver — VIa	10.041
Vlas, E.: Romance aan de Adria — IV-V, M, P	9945
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 1e Deel — vanaf VIa	9952
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 2e Deel — vanaf VIa	9953
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 3e Deel — VIa en V, JM	10.378
(Volpi, D., en C. Biggi): Encyclopedie voor jongeren. 4e Deel — VIa en V, JM	10.379
Voogd, S.: Sjout! — IV-V, JM	9998
de Vries, A.: Avonturen van een boerenjongen — VIB, J	9831
de Vries, A.: Ratje — VIa-b	10.188
de Vries, Joh., dr.: Amsterdam - Rotterdam — V	10.106
de Vries, L.: De hobby club — V, J(M)	10.237
(van Vriesland, V. E., dr.): De vernieuwing van de mens — IV	10.319
van de Vijver, P.: Eiland te koop — V, M	9990
van de Vijver, P.: Verpleegster in de jungle — IV-V, M	10.047
van der Waal, R.: Het geheim van spookschip 020 — VIa, J	9983
van der Waal, R.: De geheimzinnige biologie-leraar — VIa, J	10.154
Wahlstedt, V.: Drie meisjes en een auto — VIa, M	9943
Walther, H.: Strijd tegen de misdaad. 1e Deel — IV-V	10.139
Wamelink, Th.: Koning Bollewang in Hollekanje — VIC	9778
Wardell, P.: Het geheim van de verdwenen stam — V, M	10.049
Wardell, P.: Het goud van Kapai — VIa, J	9719
Wassenaar, E., en G. Wiegel: Kris Kras puzzelpret — VIB	9816

Waters, F. J.: Radiotechniek — V	—9893
Webster, J.: Het John Grierhuis — V, M	9858
Webster, J.: Vadertje Langbeen — V, M	9857
(Weihmann, G.): Wonderen der moderne techniek — V	9892
Weir, R.: Oom Richard kwam te hulp — VIa	10.221
Welsh, M. W.: Hoe lang duurt het? — VIc	10.208
van Wely, J., o.p.: Schaepman — V, Op	10.105
(Went, F. W.): De planten — IV	10.109
van der Werf, Sj.: Bestemming maan — V	9891
Werner, J.: Het eigenwijze eendje — VIc	—10.184
Werner, J.: Roodjasje — VIb-c	9703
Werner, M.: Het geheim van het Heksengat — VIa-b, J	9833
Werner, N., en E. Binder-Stassfurt: De kip met de vreemde kuikentjes — VIc	10.079
Wildeman, B.: De vrijheid werd duur betaald — VIb	—9756
Wildsmith, B.: De zon en de noordenwind — VIc	10.023
Wilkeshuis, C.: De gouden slang — VIa	9796
Wilkeshuis, C.: De grote overstroming — VIb-c	—9832
Wilkins, F.: De jonge reizigers in het Midden-Oosten — V, JM	9841
Wilkins, F.: De jonge reizigers in Spanje — V, JM	—9842
Winsemius, D.: Het ezeltje van Matthias — VIb-c	9973
Winsemius, D.: Nienke, wat doe je voor een ander? — VIb, M	9929
Winsemius, D.: De woestijn is niet dor — IV-V, M, P	9731
Wodehouse, P. G.: De dolende schurk — V	10.336
Wright, L. B.: Shakespeare's Engeland — V	10.103
Wijchgel, N.: Het dolle freuletje als detective — IV-V, M	10.200
van Wijckmade, B. W.: Wipneus, Pim en de zonneparel — VIc	9694
van Wijckmade, B. A.: Wipneus, Pim en het groot-raadselboek — VIb-c	10.085
Wijnands, W.: Met Alva's bril naar de T.V. — VIb	—9930
XX: Bijbel voor jonge mensen — V, JM †	10.385
XX: 366 verhalen voor goedenacht — VIc	9817
XX: Drie verhalen voor bedtijd — VIc	10.339
XX: Ekster, bont beest! — VIc	10.148
XX: Het licht schijnt overal. 15 — VIa, b en c	9964
XX: Nieuwe Kinderkerstpocket — VIb, P	9965
XX: Robin Hood — VIa, J	9938
XX: Sir Lancelot — VIa, J	9939
XX: Een verhaal iedere avond — 4 delen — VIc	10.175
XX: Wie dit brood eet zal leven — VIc †	9963
XX: Winkler Prins boek van het jaar. 1965 — V	10.108
Zacharias, T., en W. Zacharias: De groene papegaai — VIc	10.075
van der Zee, N.: Pas goed op jezelf, Titia — IV-V, M	9948
van der Zee, N.: Zuster Anneke — IV-V, M	10.189
de Zeeuw J. Gzn., P.: De koopmansklerk van Villeneuve — VIa-b, J, P	10.396
Zonneveld, J. C.: Piet Eekhoorn en de heks — VIc	10.077
Zulliger, H.: Genezende krachten in het spel van het kind — IV	9882
van Zweeden, W. A.: Het spookhuis van Pemberbrook — VIa-b	10.038
van der Zwet, A.: Drie brommers zoeken het zonnige zuiden — VIa, J, P	10.157
Zijl, J.: Brammetje Brom — VIc	9830

WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

<i>van Aken, P.</i>	60, 164	<i>Homeros</i>	100	<i>(Roelants, M.)</i>	60
<i>Albee, E.</i>	164	<i>Jacobsen, J. P.</i>	88	<i>le Roy, P.</i>	116
<i>Alschem, S.</i>	60	<i>Janonch, G.</i>	100	<i>(de Sablonière, M.)</i>	88
<i>Andreas, H.</i>	116	<i>Kouwenaar, G.</i>	116	<i>Schulte Nordholt, J. W.</i>	76
<i>Baldwin, J.</i>	164	<i>Lanoux, A.</i>	60	<i>Simenon, G.</i>	88
<i>Bates, H. E.</i>	76, 164	<i>Lenz, S.</i>	16	<i>(Smit, G.)</i>	76
<i>de Beauvoir, S.</i>	60, 100	<i>Ljeshou, N. S.</i>	76	<i>Spark, M.</i>	76
<i>Bernlef, J.</i>	116	<i>Macken, W.</i>	32	<i>Spoor, V.</i>	128
<i>Blixen, K.</i>	164	<i>Michel-Droit</i>	88	<i>Steinmetz, R.</i>	100
<i>Böll, H.</i>	60	<i>Mok, M.</i>	88	<i>Stolpe, S.</i>	100
<i>Bottoms, Ph.</i>	148	<i>Morris, E.</i>	88	<i>Svevo, I.</i>	16
<i>Buddingh', C.</i>	148	<i>Nabokov, V.</i>	164	<i>Swinhels, C.</i>	60
<i>Burgerhart, S.</i>	76	<i>Neumann, A.</i>	148	<i>Een 10 voor de 10-ers</i>	
<i>de Clercq Zubli, E.</i>	116	<i>(Nijland, J. A.)</i>	116	<i>dl. 6</i>	32
<i>Clift, Ch.</i>	16	<i>van Oudisboorn, J.</i>	128	<i>Toonder, J. G.</i>	32
<i>Conperus, L.</i>	88	<i>Paap, W. A.</i>	148	<i>Virgilius</i>	32
<i>Dommissie, F.</i>	76	<i>Perruchot, H.</i>	128	<i>Visser, E.</i>	88
<i>Dresden, S.</i>	76	<i>van der Plas, M.</i>	32	<i>Vloemans, A.</i>	76
<i>Farquhar, G.</i>	16	<i>Plato</i>	32	<i>de Vree, P.</i>	116
<i>Gary, R.</i>	148	<i>Plutarchus</i>	32	<i>de Vries, Th</i>	16
<i>Grass, G.</i>	164	<i>(Polak, B.)</i>	32	<i>Werner, H.</i>	32
<i>Gijzen, M.</i>	16, 88, 148	<i>van Praag, S. E.</i>	164	<i>West, M. L.</i>	128
<i>ten Harmsen van der Beek,</i>		<i>Rijbjerg, K.</i>	16	<i>Wiechert, E.</i>	148
<i>F.</i>	116	<i>Rinser, L.</i>	16	<i>Wright, R.</i>	128
<i>Hemingway, E.</i>	88	<i>Roelants, M.</i>	116	<i>van Zomeren, K.</i>	148
<i>Heijermans-Jurgens, A.</i>	32				

INHOUD VAN JAARGANG XVII

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR	3, 19, 35, 63, 79, 91, 103, 119, 131, 151
GODSDIENSTIGE LECTUUR	9, 70, 159
HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT	10, 42, 85, 96, 124, 137, 160
SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN	25, 84, 123
POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD	69, 122, 158
EXTRA	44, 108, 138
WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?	16, 32, 60, 76, 88, 100, 116, 128, 148, 164

MOGEN WIJ U VOORSTELLEN :

W. ter Horst	—26
Chris Scheffer	50
Annie Winkler-Vonk	97
Pamela Brown	142
BIBLIOGRAFISCH REGISTER	13, 30, 54, 74, 86, 98, 114, 126, 144, 162
JAARREGISTER	166—180
Kinderboekenweek 1965	28
De prijs voor het kinderboek 1965	28
De Rafaëlcatalogus 1965	29
Latent Talent	—29
Boek en Jeugd	—30
Productie van het kinderboek	71
De jonge mens en het boek	72
Wat anderen zeggen	112
De productie van jeugdlectuur en het leren lezen	112